

OSMANLI KÜLTÜR MİRASIMIZ

CİLÂU'L-KULÛB FÎ RİSÂLETİ'N-NEBİYYİ'L- MAHBÛB

HÂFİZ İBRÂHİM

SADELEŞTİREN
CENAP AYIK

CİLÂU'L-KULÛB FÎ RİSÂLETİ'N- NEBİYYİ'L-MAHBÛB

Hâfız İbrâhim

Sadeleştiren

Cenap Ayık

Proje	:	Osmanlı Kültür Mirasımız
Proje Genel Yönetmeni	:	Doç. Dr. Feyza Betül Köse
Proje Editörü	:	Asım Sarıkaya
Kitap Adı	:	Cilu'l-Kulb fı Risâleti'n-Nebıyyı'l-Mahbûb
Müellif	:	Hâfız İbrâhim
Sadeleştiren	:	Cenap Ayık
ISBN	:	978-625-7617-15-4
SAMER Yayınları	:	85
Proje Kitaplığı	:	32
Dizgi & Kapak	:	SAMER

KS Siyer-i Nebi Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

SAMER Yayınları

Adres : KS Avřar Kampüsü

Onikiřubat/Kahramanmarař

İletiřim : 0344 300 47 59

e-posta : samer@ksu.edu.tr

Kahramanmarař-2021

İÇİNDEKİLER

Sadeleştirenin Önsözü	7
-----------------------------	---

Cilâu'l-Kulûb fî Risâleti'n-Nebiyi'l-Mahbûb

Müellifin Önsözü	13
------------------------	----

– Giriş –

A. Nebi Kelimesinin Sözlük ve Örfî Manası.....	16
B. Nübüvvetin İmkânı.....	17
C. Nübüvvetin Fiili Olarak Gerçekleşmesi	17
D. Nübüvvet İnsanlar için Gerekli Bir Durumdur.....	18
E. Peygamberlik Cenab-ı Hakk'ın Bir İlâhi Vergisi Olup Sanat Değildir	22
F. Mucizenin Beyanı	24

– Birinci Bölüm –

Dört Konu Üzere

A. Hz. Peygamber'in Temiz Nesebi.....	28
B. Hz. Peygamber'in Amine'ye Hamile Kalması ve O Esnada Meydana Gelen Garip Alametlerin Kısa Açıklaması.....	29
C. Hz. Peygamber'in Azalarının Uyumluluğu ve Güzelliği	29
D. Hz. Peygamber'in Bedeninin Temizliği, Kokusunun Güzelliği, Mübarek Terinin Güzel Kokusu ve Pisliklerden Uzak Oluşu.....	30

– İkinci Bölüm –
Hz. Peygamber’in Ahlakı

A. Hz. Peygamber’in Hilmi.....	33
B. Hz. Peygamber’in Cömertliği.....	34
C. Hz. Peygamber’in Cesareti.....	35
D. Hz. Peygamber’in Hayâsı.....	36
E. Hz. Peygamber’in Hüsn-ü Muâşerat ve Adâbı.....	37
F. Hz. Peygamber’in Şefkat ve Merhameti.....	38
G. Hz. Peygamber’in Tevazuu.....	39
H. Hz. Peygamber’in Adaleti, Güvenirliği, İffet, Sözünde Sadık Olması	41
İ. Hz. Peygamber’in Zühd, Takva ve Dünyaya Meyil Etmemesi	43
J. Hz. Peygamber’in Korku, İtaat ve İbadeti	45

– Üçüncü Bölüm –
Hz. Peygamber’in Nübüvvetinin İspatı

A. Hz. Peygamber’in Nübüvvetinin İspatı	48
B. Hz. Peygamber’in Nübüvvetinden Önce ve Sonraki Durumu, Yüce Ahlakı, Dini Öğretileri, Arap Cesurlarının Saldırıları Karşısındaki Dik Duruşu ve Karalılığı İle Nübüvvetinin İspatı.....	58
C. Hz. Peygamber’in Delalet ve Hüsranda Kalmış Bir Kavmin İçinde Nübüvvet İddiasında Bulunarak İslâm Dinini Tesis Etmesiyle Nübüvvetinin İspatı	59

D. Geçmiş Peygamberlerin Haber Vermesiyle Hz. Peygamber'in Nübüvvetinin İspatı	63
--	----

– Dördüncü Bölüm –

Kureys Kafirlerinin Hz. Peygamber ve Ashabına Yaptığı Cefa ve Eziyetler

A. Nübüvvetinin İlk Beş Yılındaki Durumunun Özeti	138
B. Beşinci Yılın Meşhur Olaylarından Ashabın Habeşistan'a Hicreti	145
C. Nübüvvetin Altıncı Yılından On Birinci Yılına Kadar Gerçekleşen Olayların Özeti.....	148
D. Hz. Peygamber'in Hicreti.....	156

– Beşinci Bölüm –

Hz. Peygamber'in Gazve ve Seriyeleri

A. Beşinci Bölümün Mukaddimesi	169
B. Hz. Peygamber'in Gazveleri.....	189
C. Hz. Peygamber'in Seriyeleri.....	227

– Hâtime –

A. Ashabın Bazı Durumlarının Beyanı.....	252
B. Büyük Müçtehitlerin Bazı Durumları	260

SADELEŞTİRENİN ÖNSÖZÜ

Bilgi, eklektik bir yapıya sahiptir; ortaya çıkış süreci, gelişimi, denenmesi, tartışılması, üzerine eklenmesi gibi bazı aşamalardan geçer ve olgunlaşır. Özneyle gelişimsel süreci takip etme hususunda malzeme sunması bu konuda tarihe önemli bir rol yüklemektedir. Zira sunulan bu malzeme bir merdiven görevi görmektedir. Açıkçası tarihe ve yaşanan ana yüzeysel bir gözlemle vakıanın böyle olduğu anlaşılacaktır. Dolayısıyla altı asırdan fazla bir süre tarih sahnesinde yer alan Osmanlı Devleti'nin her türlü tecrübesi önem kazanmaktadır.

Son dönemlerde bu husus daha da önem kazanmış olmalı ki Osmanlıca dersleri, dönemi anlatan diziler, ilmi birikiminin günümüz Türkçesine aktarılması gibi faaliyetler hız kazanmıştır. Sadeleştirmesini üstlendiğimiz bu eserin de dâhil olduğu ve SAMER bünyesinde yürütölen “Osmanlı Kültür Mirasımız” projesi de bu faaliyetlerden biridir. Sadeleştirdiğimiz bu kitap da ilgili projeye dâhildir. Fakat kitaba geçmeden önce sadeleştirme esnasında yaptığımız değişiklikleri, ilaveleri ve bunlara benzer diğerk hususları hatırlatmayı faydalı buluyoruz:

1- Yazarın üslubunu azami ölçüde korumaya çalıştık. Ancak -kitapta sık yaşanan bir durum olan- bir paragrafı geçen uzun cümleleri, anlaşılmasını sağlayabilmek için böldük. Ayrıca kitapta yer alan cümle düşüklüklerinden dolayı gerektiği yerde bazı kelimeleri ilave ettik.

2- Müellif, Hz. Peygamber için “Server-i âlem, Fahr-i Kâinat, Seyyidu'l-Enbiya” vb. sıfatları kullanmış iken biz bunları genel olarak “Hz. Peygamber”

şeklinde; bazen ise “Resulullah, Allah Resülü” biçiminde verdik. Özellikle dört halife için kullanılan uzun ve övgü dolu isimlendirilmeleri sadece isimlerine yer verecek şekilde kısalttık. Sahabenin isminin sonunda yer alan “hazretleri” gibi ifadeleri de çıkarttığımızı belirtelim. Tek istisna bu ibare peygamberler, önemli sahabeler veya 4 halife için kullanılmış ise ismin başına “Hz.” şeklinde kısaltmasını ekledik. Aynı şekilde “radiyallahu anh”, “aleyhisselam” vb. gibi ifadelerin de “ra”, “as” şeklinde kısalttık. Bu ifadelerden paragraf sonunda yer alanları ise tamamen çıkardık. Hristiyanlardan, Yahudilerden veya Müşriklerden bahsedilen bir paragrafın sonunda yer alan “Allah onları kahretsin.” gibi yergi ifadelerini de kaldırdık. Metin içerisinde geçenlerini ise olduğu gibi bıraktık. Ayrıca Hz. Peygamber’in elinden bahsederken geçen “Yed-i şerif” gibi övgü ifadelerini de kaldırdık.

3- Kutsal kitaptan yapılan alıntıları kutsalkitap.org sitesindeki tercümele ile karşılaştırdık. Eğer tercümede bir eksiklik var ve bu eksiklik bir iki kelime ile giderilebiliyorsa köşeli parantez şeklinde metin içinde verdik. Müellifin verdiği tercüme mevzu bahis tercüme ile bir uyumsuzluk içindeyse veya anlaşılıyorsa günümüz tercümesini dipnot şeklinde bıraktık. Ayrıca müellif kutsal kitaptan yaptığı alıntılarını “ayet” şeklinde telaffuz etmiş iken biz bunları bugün kullanılan “cümle” ifadesiyle değiştirdik. Bir diğer konu müellif Kutsal Kitap’tan yaptığı alıntılarını satır içinde belirtmiş iken biz bunları koruyup ayrıca dipnot şeklinde de belirttik.

4- Müellif bazı yerlerde rivayeti Arapça olarak nakletmişti. İstisnaları olmakla beraber bu ifadeler verildiği gibi korunarak ihtiyaç duyulduğu takdirde tercümesi tarafımızca dipnot olarak bırakıldı. Ancak bu ifadeler bir-iki kelime şeklinde ise tercümelerini metin içinde köşeli parantez şeklinde verdik.

5- Kitabın başında hatalı yazılan kelimelerin doğru karşılıklarının yer aldığı bir cetvel bulunmaktaydı. Biz bu cetvelde yer alan düzeltmeleri metin içerisine aktararak ilgili kısmı kaldırdık. Ayrıca bu düzeltmelerin dışında müellifin de gözünden kaçan hatalar mevcuttu. Bu tür hatalar çok olmasa da -

örneğin bir harfin yanlış yazılması gibi- tarafımızca düzeltildi. Diğer türlü hata veya yanlışları ise metin içinde olduğu gibi koruyarak doğrusunu dipnot şeklinde bıraktık.

6- Gerekli yerlerde noktalama işaretleri tarafımızca eklendi. Parantez içinde verilen ifadeler tırnak işaretine dönüştürüldü. Ayrıca tırnak kullanılması gerektiği halde müellif tarafından eklenmemiş ise tarafımızca eklendi. Bu husus diğer noktalama işaretleri içinde geçerlidir. Yazarın kullandığı noktalama işaretleri günümüz yazım kurallarına uymadığı takdirde günümüz yazım kurallarına göre düzelttik. “Ve” ifadeleri gerektiği yerde virgül ile değiştirdik.

7- Kitapta yer alan bütün dipnotlar ve [sad.] şeklinde belirtilen hususlar tarafımıza ait ilavelerdir. Müellifin metin içerisinde verdiği referansları ise olduğu gibi koruduk.

8- Akışı sağlamak adına bazı durumlarda “aynı şekilde”, “ayrıca”, “ancak” gibi ifadeleri ekledik. Bu husus genel olarak “ve” ifadesi ile başlayan cümlelerde uygulandı. Ya da yazar art arda gelen cümleleri verirken arada çok sık “Bir de” ifadesini kullanmış ise bunları ilgili veya benzeri ifadelerle değiştirdik.

9- Yazarın kullandığı başlıklar mümkün mertebe korunmaya çalışıldı. Ancak bazı düzeltmelere de gittiğimizi belirtelim. Örnek olarak hemen hemen her başlığın sonunda yer alan “Beyanındadır” ifadesini kaldırdık. Yazarın içindekiler kısmında verdiği bir başlık metin içerisinde bulunmuyorsa içindekiler kısmında yer alan bu başlığı kaldırdık. Zira bu durumlarda müellif metin içinde ilgili konuyu ele almış olmasına rağmen müstakil bir başlık kullanmamıştı. Bir de metin içinde verilen başlıklar uzun ve detaylı iken içindekiler kısmında yer alan başlıklar daha kısa ve özet şeklindeydi. Bu hususu da olduğu gibi koruduğumuzu belirtmek isterim. Ayrıca bap ve fasıl şeklinde verilen başlıkları düzeni sağlama adına numaralandırdık. Bablar bölüm sek-

linde, fasıllar bir alt başlık, nev'ler ise alt başlığın alt başlığı olarak verdik. Örnek olarak yazarın "birinci bap" şeklinde verdiği bir başlığı biz "I. Bölüm" şeklinde; "birinci fasıl" şeklinde verdiği bir başlığı ise "A-...." şeklinde değiştirdik. Bu durum devam eden diğer başlık numaraları içinde geçerlidir. Numaralandırmalarda yazar yazıyla belirtmiş ise bunları rakama çevirdik. Metin içerisinde verilen madde numaraları için de bu husus geçerlidir. Yazar kimi yerde maddeleri metin içinde tek paragraf şeklinde vermişti. Biz her maddeyi paragraf başı yaparak verdik. Yine madde numaralarını kimi yerde yazıyla kimi yerde sayı ile belirtmiş olmasına rağmen biz bunları genel olarak rakam şeklinde verdik.

10- Metin içinde kimi zaman paragraf başı yapılarak verilen kimi zaman ise satır içinde verilen arasöz, uyarı, ek bilgi gibi kısımların tümünü paragraf başı yaparak verdik.

11- Müellifin özellikle Ehli Kitap ile ilgili hususları Rahmetullah el-Hindî'nin *İzhâru'l-Hak* adlı eserinden aldığını, her ne kadar kendisi bazı ilavelerde bulunmuş olsa da içeriklerinin çok benzer olduğunu hatırlatmak isteriz.

12- Ayrıca kitabın yazıldığı dönemde eleştiri kültürünün gelişmediğini ve bu durumdan kaynaklı efsanevi birçok bilginin yer aldığını hatırlatır, okuyucunun bu hususu göz önünde bulundurmasını öneririz.

Son olarak bu projeye bizi dahil ettikleri ve çalışmamızı yayımladıkları için başta proje yürütücüleri Doç. Dr. Feyza Betül Köse Hocama ve Ar. Gör. Asım Sarıkaya'ya; çalışmamın editörlüğü üstlenen Doç. Dr. Ömer Cide'ye ve çok değerli SAMER Müdürü Prof. Dr. Şaban Öz Hocama yürekten teşekkür ederim.

Cenap Ayık
Diyarbakır - 2021

**CİLÂU'L-KULÛB FÎ RİSÂLETİ'N-
NEBİYYİ'L-MAHBÛB**

Hâfız İbrâhim

Mahreç mekâtib askeriyye havacı zindan Hâfız İbrâhim kıymetlerinin eseridir. Bu eserde âcizane tarafımızdan oluşturulan hükümlerin kaynakları şunlardır:

Şerhu'l-mevâkif

Şerhu'l-Mekâsıd

Şifâu's-Şerif

Şemâilu's-Şerif

Mevâhibu Ledüniyye Kastalânî

Musaferâtu Muhyiddîn Arabî

Ravdatu'l-Ahbâb

Bir de bu risâlenin çok kısa olması istendiğinden kaynaklarında zikir olunduğu gibi râviler tamamıyla zikr olunamamıştır.

MÜELLİFİN ÖNSÖZÜ

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الملك القادر العام. الذي بقدرته خلق كافة الانام. وامرهم بالعبادات والطاعات في الليالي والأيام. ونهاهم عن دنس عبادة الاصنام. وعن لوث الكفر والشرك والآثام. وأرشدهم بإرسال الكتب والانبياء الفخام. المشيدين لأركان الدين بأكمل النظام. والصلاة والسلام على النبي الهاشمي الهمام الذي هدىنا بالحجج الساطعة الى شرف الإسلام. وعلى آله واصحابه الكرام. الفارقين بين الحق والباطل كالسيوف الصرام. بعد ذا*

Hilafet makamına aydınlık katan, saltanatın en büyük burcunun nuru, risâletin haklarının koruyucusu, saadetin sebeplerini yayan, din ve milletin işlerinin düzenleyicisi, adaletin sarp kaynağı, emân ve güven sebebi, iman ehlinin sığınağı, halife-i devrân, Padişah İskender Tevvân, sultan oğlu sultan “Abdülaziz Yazîhân” efendimiz hazretlerine Cenab-ı Allah kıyamete kadar yardım etsin ve tahtına devamlı güç ve egemenlik buyursun, Âmin. Öyle bir

* Her şeye güç yetiren Allah’a hamdolsun ki o gücü ile bütün mahlûkâtı yaratmıştır. Onları gece-gündüz ibadet ve itâat etmeyi emretmiş; putlara ibadet etme pisliğinden, küfrün kirinden, şirk ve günahlardan nehyetmiştir. Onları dinin temellerini en iyi düzünde inşa eden peygamberler ve kitaplar göndererek doğru yola erıştirdi. Salât ve selam bizi en parlak delillerle İslam şerefine erdiren haşimî ve cömert peygambere, ailesine ve ashabı kiramına olsun. Ki onlar hak ile batılın arasını keskin kılıç gibi ayırmışlardır. Bundan sonra... [sad.]

şahlar şahı cihan-ı kıymet ki (el-Muluk-u mulhemûn) yüce sözü mantukunca hükümdarlığına mensup olan halkının durumunun ve saadetlerinin en iyi biçimde terakkisi hakkında seleflerinin nail olamadığı nice hayırlı eserlere ilhâm olmuştur. Bu defa da mülk ve milletin en büyük rûknü olan askerlerin dini akideleri ve nefsanî faziletlerinin tamamlanması ve kelime-i vahide-i menciye bir kat daha sarılarak tek gönül ve tek vücut bulunmaları için ruesây-ı sınıf-ı celil-i askerî olacak Mekteb-i Funûn-i Harbiyey-i Şâhâne talebesi İslâmî inanç esaslarında mukallitlikten kurtularak aklî ve naklî ilimlerle mütecelli; dinî ve dünyevî faziletlerle donanmaları için söz konusu talebelerin okulda bulundukları süre zarfında kendilerine her sene ramazan ayında Akâid, Siyer, Peygamberler Tarihi ve Fıkıh'tan birer risalenin okutulması padişah tarafından istenilmiş vezir Hüseyin Avni Paşa hazretlerinin emriyle okutulacak risalelerin her birinin cem ve telifi bir zata ihale edilmiştir. Ancak hüsnü zanlarına binaen Hz. Peygamber (as)'ın delâil-u nübüvveti, sıfat ve zatî faziletleri, gazveleri ve mucizelerinden birer nebzecek toplanmak üzere bir risalenin cem ve telifi bu aciz ve cahile havale edilmiştir. Her ne kadar bu konuda söz söylemek aciz güç ve liyakatimizin haricinde kalmış ise de ulu'l-emre boyun eğmek, devlet ve milletin bir hizmetinde bulunmak arzusuyla Allah'a tevekkül edilerek ve Resulullah'ın yardımı vesile kılınarak bu zor işin ifasına girişildi. Yardım ve başarı O'ndandır.

Hâfız İbrâhim

- GİRİŞ -

Bu risale bir giriş, beş bölüm ve bir sonuçtan oluşmaktadır.

بسم الله الرحمن الرحيم

Giriş kısmı altı konu üzerine tertip edilmiştir. Birinci konu nübüvvetin sözlük ve örfî anlamı, ikinci konu nübüvvetin mümkün olduğu, üçüncü konu nübüvvetin fiili olarak gerçekleşmesi, dördüncü konu nübüvvetin gerekliliği, beşinci konu nübüvvetin Allah vergisi olup bir sanat olmadığı, altıncı konu ise mucize ve şartları beyanındadır.

A. Nebi Kelimesinin Sözlük ve Örfî Manası

“Nebi” kelimesi haber manasına gelen “نبا” kelimesinden türemiş olup, peygamberler Allah katından haber verdikleri için kendilerine nebî ismi verilmiştir. Veyahut yükseklik anlamına gelen "نبوت" kelimesinden alınmış olup, Peygamberlerin Cenab-ı Hak ve kulları nezdinde kıymetleri yüksek olduğundan, adı geçen lafız ile isimlendirilmişlerdir. Ya da yol manasına gelen "نبي" kelimesinden türetilmiş olup, peygamberler kulların Cenab-ı Hakk’a yaklaşmalarına vesile oldukları münasebetiyle kendilerine “nebi” denilmiştir.

Örfî manası ise, ehlî hak yani millete göre “nebî”, bir kavme veya bütün insanlara ve cinlere, ilahî hükümleri iletme üzere Allah tarafından görevlendirilen bir insandır.

B. Nübüvvetin İmkânı

Nübüvvetin imkânı şununla sabittir ki, zayıf bir mahlûkat olan insanın çalışarak elde ettiği faziletlerle veya zor kullanma aracılığıyla birçok insan topluluğuna hükmedip istediği gibi kanunlar koyduğunu, bu kanunların neşir ve uygulanması için çeşitli memurlar görevlendirdiğini, istediği zaman kanunları ve memurları değiştirip yenilemeye güç yetirebildiğini görüyor ve işitiyoruz.

Şimdi fail-i muhtar* olan Cenab-ı Allah -ki her şeyin yaratıcısı ve gerçek sahibidir, her dilediğini yapmaya ve her istediğini seçmeye mutlak güç sahibidir.- İlahî emir ve yasaklarını kullarına tebliğ etmek üzere, istediği bir insanı memur edemez mi? Ne mahzur vardır? Hiçbir mahzur olmayıp, nübüvvet mümkün ve fiilî olarak da gerçekleşmiştir.

C. Nübüvvetin Fiili Olarak Gerçekleşmesi

Nübüvvetin fiilî olarak gerçekleşmesi tevatür delili ile sabittir.

Faydalı Bilgi: Tevatür, ilmi yakîn** ifade eden bir delildir. Tevatürün şartı, mütevatir olan nesnelerin mahsûs*** ve müşahedâtтан**** olmasıdır. Akli konularda tevatür geçerli değildir. Bir de mütevatir durumu herkesin

* Dilediğini yapmakta özgür olan anlamın gelir. [sad.]

** Kesin bilgiyi ifade eden bir terimdir. [sad.]

*** Duyuların algıladığı nesne ve nitelikleri ifade eden felsefe terimi. Bkz. İlhan Kutluer, “Mahsus”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Erişim 11 Mayıs 2021).

**** Mahsus’un bir türü olup daha dar kapsamlıdır. [sad.]

duyması şart değildir. Mütevatir, bir grubun haber vermesi ile mevcut olduğuna hüküm olunan emirdir ki, o cemaatin yalan üzerine ittifak etmeleri imkânsızdır. Mekke, Medine, İskender ve Nuşirvan'ı görmediğimiz halde mevcut olduklarına hükmettiğimiz gibi. Mezkûr bahisler tevâtür delili ile sabit olduklarından varlıklarını inkâr edip, "Mekke, Medine, İskender ve Nuşirvân yoktur, bunlar yalandır." diyenlere deli veya inatçı derler. Çünkü düşünce, ahlak ve vatanları ayrı olan bir grup görerek birtakım durumların var olduğuna ittifak edip haber verdikleri taktirde akıl, bahsi geçen grubun yalan üzerine ittifaklarını imkânsız görür ve haber verdikleri durumların sabit ve gerçek olduğuna hükmeder. İşte bunun gibi tüm beşeriyetin babası Hz. Adem'den son peygamber Hz. Muhammed'e (sav) kadar birçok peygamber görüp nübüvvetlerini tasdik eyleyen farklı toplumları yalancı çıkararak, "Onlar yalancıdırlar, Dünya'ya nebî gelmemiştir." demenin delilik, ahmaklık veya inatçılık olduğuna şüphe var mıdır? Asla şüphe olmayıp nübüvvetin fiili olarak gerçekleştiği ilm-i yakîn ile sabittir.

D. Nübüvvet İnsanlar İçin Gerekli Bir Durumdur

Yani insanların dünyevî ve uhrevî mutluluklara ulaşması, nebî ve şeriat-sız mümkün değildir. Çünkü insan maşiyetini yani yiyecek, içecek, giyecek ve diğer zarurî ihtiyaçlarının temininde mutlaka kendi türünün ortaklığına ve yardımına muhtaçtır.

Mesela bir insan toplumdan soyutlaşıp kendi başına yaşamak istese, yalnız olduğundan dolayı zarurî ihtiyaçlarını karşılayamayacağı şüphesizdir. Elbette kendi türünden bazıları çift sürüp, ekin toplayacak; kimisi öğütüp un haline getirecek ve daha bunlar gibi bir kısmı bez dokuyacak, dikiş dikecek, binalar yapacak vs. hizmetleri yerine getirecek kimseler lazımdır. Bu şekilde birlik olup, birbirlerine yardım ederler ise zarurî ihtiyaçlar giderilip yaşamak mümkün olabilir. İşte insan tabiatı gereği medenîdir, yedikleri şu birlik ve yardımlaşmadan ibarettir. Şurası da düşünmeye ihtiyaç duyulmaksızın bilinir ki fayda ve zararlarını göz önünde bulundurmadan bir iş yapmak veya

yapmamak akıl karı olmayıp bilakis delilik alametidir. Bundan dolayı insan için lazım olan birlik ve yardımlaşmada, her biri yaptığı iş karşılığında işi yapan kimseye verebileceği birtakım bedeller gerekir.

Şu da açıktır ki, insanlar arasında gerçekleşecek olan sosyal ilişkiler ve alış-veriş hususlarında haksızlığı gidermek için adil bir kanunun bulunması zarurîdir. İşte bu kanun da peygamberlerin Allah katından getirip seçkin veya sıradan halk tabakasının boyun eğdiği şeriatıdır. Seçkin veya sıradan insanların boyun eğdiği böyle bir şeriat olmasaydı, insan, tabiatında mevcut bulunan hırs ve aç gözlülük sebebiyle başkasının elinde gördüğü nimet ve devletinden almak isterdi. Öteki de vermeyeceğinden aralarında kavga veya savaş ile sonuçlanacak bir tartışma meydana gelecekti. Ve git gide bu kargaşa ortamı bütün insanları kapsayarak dünyevî ve uhrevî hususların bozulmasına sebebiyet verecekti. İşte bu nükteye binâen seçkin ve sıradan insanların kendisine uyacakları bir peygamberin varlığı zarurîdir. Şüphe yoktur ki “Celb-i menafi ve def’u medâr”^{*} hususunda nebînin varlığında en büyük fayda insanadır. Cenab-ı Allah’ın böyle büyük lütuf ve keremine teşekkür etmeyip de Peygamberlere düşmanlık etmek ve inanmamak ne büyük bir ahmaklık ve cehalettir. Bir de “Biz filozofuz, şöyle akıllıyız...Kendimiz kanunlar koyar ve insanların maslahatlarını düzenleriz. Semâvî kitaplara ve peygamberlere ihtiyacımız yoktur.” diyen heriflerde zerre kadar olsun, akıl ve fikir var mıdır? Ne gezer... Kendilerine şunu sorarız ki, “Ey filozoflar! Anne karnından alim olarak mı doğdunuz yoksa büyüdükten sonra mektep ve medresede mi öğrendiniz? Anne karnında mektep ve medrese olmadığına göre büyüdükten sonra öğrendiğinize hiç şüphe yoktur. Acaba insanları başlangıçta medeniyete alıştırıran, okuma-yazma ve sanatları öğreten kimdir? Semâvî kitaplar ve peygamberler değil midir?

^{*} Dinin maslahatlarından olup, “Faydalı olanı temin edip zararları defetmek.” manasına gelir. [sad.]

İnsanları eğitip medeniyete alıştıran semâvî kitaplar ve peygamberler gelmeseydi insan kargaşadan kurtulup yeryüzünde milyonlarca nüfusa ulaşabilirmiydi? Heyhat!... Farz edelim ki ulaşsın, böyle medeniyet ile yaşamak kolay olabilir miydi? Ne mümkün? Şayet nebî işitmeyen vahşi toplulukların durumu tarih kitaplarında bir incelense sokaklardaki köpeklerden daha aşağı bir seviyede yaşadıkları anlaşılır. Çünkü köpekler çekişirler ise de birbirlerinin etlerini yemezler. Vahşi toplumlar ise diri diri bir diğerinin etini yemekle iftihar ederler. Yamyamlar ve diğer vahşiler gibi. Bu adamların hepsi deli değildir ya... Ne için adil bir kanun çıkarıp da medenî bir şekilde yaşayamıyorlar? İşte ey Filozoflar! Zikredilen bu girişten anlaşıldığına göre cümlemizin aldığı, küçük bir alev koru miktarı ilmin, peygamberlerin miras bıraktığı ilimden olduğuna şüphe kalmadı. Bu ilahî lütfa teşekkür edip nankörlük edilmemelidir.

Yine bunun gibi insan, uhrevî hayatı ile ilgili durumlarda da kendi başına olduğu takdirde mutluluğa nail olamaz. Çünkü Cenab-ı Hakk'ın vahdâniyetini ve kamîl sıfatları ile sıfatlanmış olup noksan sıfatlardan arınmış olduğunu aklen idrak edebilmek mümkün ise de ayrıntılı bir şekilde idrak edebilmek aklen mümkün değildir. Öte yandan ibadet ve itaatın keyfiyetini, sahih-fâsidi, Allah'ın haram ve helal kıldığı eşyayı ve diğer dini ihtiyaçları aklen bilmek kesinlikle mümkün olamayacağı aşîkâr olup mutlaka nakli lazımdır.

Nasıl lazım olmasın ki? Bir sivrisinek ile bir âsânın zararlarını defetmeye güç yetiremeyen Nemrut ile Firavun gibi bir takım zalim hainler, ilahlığa kalkışarak medenî olan memleketlerde bu kadar insanı dalalet düşürüp kendilerine taptırmadılar mı? Bunlara tapan milletler kendi akılları ile niçin hakkı bulamadılar? Ve daha bunlar gibi cahil milletlerin kimisi ateşe, kimisi buzağıya, kimisi ferce*, kimisi ulu ağaçlara ve kimisi de resim ve tasvirlerle ve daha nice acayip heykellere taparak delalet ve hüsranda kalmadılar mı? Bu kadar semâvî kitap nazil olmuş ve peygamberler gelip tevhidi tasdik ettirmek ve

* Asıl metinde “فرجه” şeklinde geçmektedir. [sad.]

insanları medeniyete, ibadete ve itaate alıştırmak için canlarını feda ederek çalışmış iken bile hâlâ yeryüzünde vahşi milletler, dinsiz, müşrik, putperest, ateşperest ve daha bunlar gibi haşeratın ucu bucağı yoktur. Buralardan da sarfı nazar edelim. “Biz medeniyiz, Allah’ı biliriz, peygamberlere inanırız ve bu yolda canımızı feda ederiz.” diyerek övünenlerden pek çoğunun ahvali malumdur. Ki birbirlerine karşı muamelelerinde medeniyet şöyle dursun vahşi hayvanlardan bile beterdirlir. Dine uygun olan davranışlarında dahi putperest ve diğer dinsizlerden hiçbir farkları yoktur.

İşte medeniyetin ne olduğunu bilmeyip de “İnsan olduğu gibi kendi başına bırakılıp fâil-i muhtar** olmalı ve istediğini yapmalıdır.” diyerek dizgini gevşetenlerin yetiştirdikleri haşerât neye yarar ve hangi dine hizmet ederler? Bir de bedenlerini temizlemeksizin damlara dikilip de kendi elleri ile yaptıkları farklı şekillere secde, rükû ve dua etmesini semâvî kitaplar mı öğretti? Semâvî kitaplar nesebi koruma ve tam taharet ile putların ibadetinden Hakk’ın ibadetine davet eder, böyle şeyleri asla uygun görmez. Ve bu söylenenlerin cehalet eseri olduğuna hiç şüphe yoktur. İşte insafli bir şekilde bakıldığında zikredilen mukaddimeden anlaşılır ki semâvî kitaplar ve peygamberler olmaksızın mutluluğu elde etmek mümkün değildir.

Latife: Güneş bütün alemleri aydınlatır ama yoğun bir bulut ile kaplandığında ne faydası olabilir? Akıl da beden her bir kısmını aydınlatır. Ancak cehaletin karanlığıyla örtülürse ne yapabilir?

Uyarı: Ehli sünnet ve’l-cemâat mezhebine göre Cenab-ı Hakk fail-i muhtar olduğundan kendisinin üzerine hiçbir şey vacip değildir. Bundan dolayı kullarının mutluluğa erişmesi için kitap ve nebî göndermek vacip olmayıp ancak ilahî bir lütuf ve fazilettir. “Vucûb ve lazım” tabirleri bize nispetledir.

Nükte: Semâvî kitapların ve peygamberlerin çokluğundaki hikmet, çağlar geçtikçe insanlığın türü artarak medeniyetin ilerlemesi ile beşeriyetin ihtiyaçlarının artması, bir de ahlak ve davranışların değişerek insanların arasında

** İstedğini yapmakta özgür olan anlamına gelen bir terimdir. [sad.]

ucu bucağı olmayan fenalıkların ortaya çıkmasıyla semâvi kitapların yenilenmesi ve peygamberlerin sayısının arttırılması gerekli görülmüştür.

Nitekim Hz. İsa'nın (as) göğe çıkarılmasından sonra Yahudiler Hristiyanlara çokça musallat olup birçok savaş ve çeşitli hileler ile Hristiyanların çoğunu mahvı perişan ettiler. Kalanlar da dağlara ve mağaralara kaçtılar. Sonra tekrardan Hristiyanlar çoğalmaya yüz tutunca ruhbanlar koltuk sevdasına kapılarak istedikleri gibi her biri farklı şekilde İncil'i tebdil ve tahrif ettiler. Bundan dolayı her biri acayip ve garip heykeller ilah edinerek ve İsa (as)'a yakışmayacak, açık bir şekilde batıl olan teslise kail oldular. Arapların çoğu din tanımayıp putlara taparak ortalığın hali büsbütün fenalaştığından Cenab-ı Allah lütuf ve faziletiyle kıyamet gününe kadar dünyevî ve uhrevî kulların bütün maslahatlarını içeren Kur'an-ı Kerim ile ahir zaman peygamberi Hz. Muhammed (sav)'i bütün insanların ve cinlerin irşadı ile görevli olarak gönderdi. Lütuf ve ihsanına teşekkür ederiz.

E. Peygamberlik Cenab-ı Hakk'ın Bir İlâhi Vergisi Olup Sanat Değildir

Nübüvvetin ilahî bir vergi olduğu peygamberlerin irhâsât ve mucizeleri ile sabittir. İrhâsât, peygamberlerin doğdukları zamandan nübüvvetlerine kadar gerçekleşen keramet ve mucizeleridir.

İrhâsâta örnek: Hz. Peygamber'in doğduğu gece yeryüzünde bulunan putların baş aşağı olması, Mecusilerin bin seneden beri yanan ateşinin o gece sönmesi ve daha bunlara benzer keramet ve mucizeleri gibi. Ki bunlar "doğumu" bahsinde beyan edilecektir. Bir de Hz. Meryem (ra) validemizi kavmi sıkıştırıp "Bu çocuğu kimden getirdin? Senin annen ve baban kötü kimseler değildiler." diyerek eziyet ettiklerinde Hz. Meryem çocuğa -İsa (as)'a- işaret etti. Bunun üzerine kavmi: "Biz beşikteki çocuğu nasıl konuşturalım." dediklerinde Hz. İsa fasih bir dil ile konuşmaya başlayıp, "Ey kavim! Gerçekten ben

Allah'ın sözüyüm. Sizin zannettiğiniz gibi değilim. Cenab-ı Hakk ilahî hükümlerini tebliğ etmek üzere bana kitap verdi. Beni nebî kıldı, her nerde bulunursam beni mübarek kıldı ve ömrüm yettikçe bana namaz kılmayı, zekât vermeyi ve anneme itaat etmeyi emretti. Doğduğum, öldüğüm ve öldükten sonra dirildiğim günde Cenab-ı Allah'ın bana lütuf ve ihsanı olsun." buyurması gibi.

Mucizelere örnek: Aşağıda müstakil bir başlıkta ayrıntılı bir şekilde beyan edileceği üzere Hz. Peygamber'in nübüvvetine beşikteki çocukların şahadet etmesi ve ellerindeki taşların tesbih etmesi, gaybtan haber vermesi, fasih Arapların en kısa surelerden birinin benzerini getirmekten aciz kalmaları, Kur'an'ı Kerim ve birçok peygamberin ölüleri diriltmesi gibi. "Nübüvvet sanattır, ilahî bir vergi değildir." diyen filozoflar acaba zikrolunan mucizeleri ve irhâsâtları sanatın hangi kısmından addederler? Vah gidi şaşkın herifler! Bir peygamberin doğması ile putların baş aşağı olması, Mecusilerin ateşlerinin sönmesi, beşikteki çocuğun fasih bir dil ile konuşması, çocuğun nübüvvetine şahadet etmesi, taşların tesbih etmesi ve daha bunlara benzer olan irhâsât ve mucizeler hangi açıdan sanat olabilir. Ve beşikteki çocuklar nasıl tahsil edebildiler.? Bir de ölüleri diriltmek sanat olsaydı tıp sanatı olması gerekirdi. Acaba nebîden başka mezardaki ölüleri diriltilip konuşturmak hangi bir doktorun yapabileceği iştir. Heyhat! Heyhat!

Ayrıca nübüvvetin sanat olduğuna kail olan filozoflar böyle bir sanatı tahsil edip de refah içinde geçinerek yaşasalar da alemi dinsizliğe teşvik etmek için umutsuz ve ziyanda kalıpta sürünmeseler olmaz mı?

Temsil: Nübüvvetin sanat olduğunu söyleyerek halkı dinsizliğe teşvik etmek bir saman çöpü ile sel suyunun akıntısını engellemek gibidir. Ne büyük ahmaklıktır!

F. Mucizenin Beyanı

Mucize, peygamberlik iddia eden zatın doğruluğunu ortaya çıkaran şeydir. Mucizenin 7 şartı vardır:

1- Nebînin gösterdiği mucize kendi tarafından olmayıp bir fiil ilahî olmalıdır. Kur'an'ı Kerim gibi.

2- Mucize olan fiil harikulade olmalıdır. Hayvanları ve cansız varlıkları konuşturmak gibi.

3- Hiç kimsenin mezkûr fiile karşı çıkıp mislini getirmeye kudreti olmamalıdır. Geçen misaller gibi.

4- Mezkûr fiil, nübüvvet iddiasında bulunan zatın elinden gerçekleşip başkasından sadır olan fiil olmamalıdır.

5- Söz konusu fiil, iddiasına uygun olmalıdır. Mesela, ben şu ölüyü diriltirim deyip de başka bir olağanüstü şey gösterse doğruluğu sabit olmaz.

6- Mezkûr fiil kendini yalanlayacak bir fiil olmamalıdır. Mesela ben şu kuşu konuştururum deyip de kuş bu adam iddiasında yalancıdır dese peygamberin doğruluğu malum olmaz.

7- Mucize olan fiil nübüvvet iddiasından önce olmayıp eş zamanlı olmalıdır. Mesela nübüvvet iddiasında bulunduktan sonra, “Benim mucizem bir ay önce göstermiş olduğum fiildir.” dese iddiasında doğru olduğuna delalet etmez ve tekrardan mucize getirmesi istenir. Bundan sonra aciz kalırsa kesinlikle yalancıdır.

1. Mucizenin Gerçekleşmesinin Keyfiyeti

Mucize, her şeye gücü yeten Cenab-ı Allah'ın bir fiili olup, insanları meşakkat yurdundan kurtarıp saadete ulaştırmak üzere gönderdiği nebînin, nübüvvetini tasdik ettirmek için o peygamberin elinden bir takım harikulade olayları gerçekleştirme kudretidir.

2. Mucizenin Aklen İmkânı

Öncelikle, mucize aklen üç kısımdır. Birincisi “terk”, ikincisi “söz” ve üçüncüsü “fiildir.”

Terk ile olan mucize, mesela âdete aykırı olarak bir hayli zaman alışılmış olunan yemek, içmek ve uykudan kendi nefsinin feragat ettirmek gibi. Bunun sebebi, beşerî kederlerden temiz olan insan nefsinin, müteal alemleri cezbederek o alem ile meşgul olup bedenî maddelerin tahlilinden feragat ederek bedene muhtaç olmamasıdır. Nitekim bu hali tamamı ile hasta olan kimsede müşahade ederiz. Çünkü hastanın nefsi hastalıkla mücadele ettiğinden bedeni maddelerin tahlilinden imtina edip yiyecek, içecek ve uykudan o derece kesilir ki sağlığı esnasında o müddetin yarısında adı geçen ihtiyaçları terk edecek olsa ölmesi lazım gelir.

Kavli Mucize, Gaybtan haber vermesi gibi. Bunun da sebebi, nefis, ulvî alemleri cezbedtiğinden mezkûr alemde bulanana muhtelif suretler nefse nakşolunur. Nefisten de kuvve-i mutahayyile ve hiss-i müşterikeye intikal ederek gaybtan haber verebilir.

Fiili Mucize, Ölüyü diriltmek ve cansız varlıkları konuş-turmak gibi ki mucize sahibinden başka kimsenin yapabileceği bir iş değildir. Bunun da sebebi nefsin, kuvvetinden dolayı bedeninin organlarında tasarruf ettiğ-i gibi elementlerde* de tasarruf edebilmesidir.

3. Mucizenin Peygamberin Doğruluğuna Delalet Etmesi

Cenab-ı Allah, sünnetullahını yerine getirerek mucizenin ortaya konulmasından sonra görenlerin zihinlerinde peygamberin sadık olduğuna dair bir ilm-i zaruri yaratır. Ve o zaruri ilmin meydana gelmesi şu sebebe dayanır ki Cenab-ı Hakk'ın kâmil kudreti bütün mümkünâtı kapladığı için yalancının elinden mucize göstermek her ne kadar aklen mümkün ise de âdeten imkânsız olduğu malumdur. Mesela bir kimse bir topluluğ-a hitaben, “Ben sizin nebinizim.” deyip de bir büyük dağ yerinden sökerek başları ucunda durduktan sonra, “Beni tekzib ederseniz bu dağ sizin üzerinize devrilir ve helak olursunuz. Tasdik ederseniz yine yerine döner.” dese ve sözü geçen ka-

* Asıl metinde “Mevâd-ı Unsuriyye” şeklinde geçmektedir. [sad.]

vim de iman etmeye kastettiklerinde dağın uzaklaştığı ve tekzibe kastettiklerinde dağın yaklaştığı görülürse zarûrî olarak o nebînin iddiasında doğru olduğu anlaşılıp iman edilmesi gerekir. Çünkü yalancıdan böyle bir fiilin sadır olmayacağını sünnetullah bildirmektedir.

– BİRİNCİ BÖLÜM –
DÖRT KONU ÜZERE

Birinci bölüm, dört kısımdan oluşmaktadır. Birincisi;

A. Hz. Peygamber'in Temiz Nesebi

Allah Resulü (sav)'in ismi, Muhammed b. Abdullah b. Abdülmuttalib b. Hâşim b. Abdulmenâf b. Kusay b. Kilâb b. Mürre b. Ka'b b. Lüey b. Gâlip b. Fihr b. Mâlik b. Nadr b. Kinâne b. Huzeyme b. Müdrike b. İlyâs b. Mudar b. Nizâr b. Ma'd b. Adnân'dır. Buraya kadar olan nesep silsilesinin bu minval üzere olduğu hususunda tarihçilerin ittifakı vardır. Ancak daha ileride bazı isimleri belirleme hususunda ihtilaf olduğundan bunların açıklanmaması daha uygun görülmüştür.

Her ne kadar Hz. Adem'den Abdullah'a kadar olan ecdadın hepsi peygamber olmasa da hiç birisi veledi zina olmayıp Hz. Adem'den Abdullah'a kadar nuru nübüvveti Muhammedî'nin sahih bir nikah üzerine geldiğinde ittifak vardır.

Hz. Peygamber'in annesi hasep, nesep, şeref ve iffet yönünden bütün Mekke ahalisinin kızlarından üstün olan Hz. Âmine bnt. Vehb b. Abdulmenâf'tır ki sahih bir nikâh ile Hz. Abdullah ile evlenmiştir. Tarihçilerin ittifakı ile sabittir ki Hz. Âmine Muhammed'den (as) başka kız veya erkek çocuk ile hamile kalmamıştır. Aynı şekilde Abdullah'ın da başka hiçbir erkek veya kız çocuğu olmamıştır.

B. Hz. Peygamber'in Amine'ye Hamile Kalması ve O Esnada Meydana Gelen Garip Alametlerin Kısa Açıklaması

Cemazeyül Ahir ayının üçüncü haftasının Cuma gecesi Nur-u Muhammedî Abdulah'tan Amine'ye intikal edip tam 9 ay boyunca ana rahminde kaldı. Sözlerine güvenilir tarihçiler şöyle kayıta geçirmişlerdir ki hamile kaldığı gecenin sabahında yeryüzündeki putlar baş aşağı dönerek bir hayli zaman ters kalmışlardır. Ayrıca putperestlerin liderlerinin tahtları tersine dönmüş, kendilerinin dilleri tutulmuş ve o gün akşama kadar söz söylemeye güç yetirememişlerdir. Bir de Amine hamile olmadan önce Kureyş kavmi birkaç sene kıtlığa maruz kalıp ne kendilerini ne de hayvanlarını yeterince besleyememişlerdi. Amine Hz. Peygamber'e hamile kalınca Cenab-ı Allah yağmurlar yağdırıp, pek çok bereketler verdi. Araplar bu seneye de "Senetü'l-feth ve'l-ibtihâc" dediler. Amine'den şöyle rivayet edilir ki, "Kadınlarda meydana gelen ağırlık ve şişkinlik gibi haller bende meydana gelmediğinden hamile olduğumu bilmezdim. Ancak hayzımın kesilmesinden hamile olduğumu sezerdim. Hamileliğimin yedinci ayında uyku ile uyanıklık arasında iken nurânî bir zat gelip 'Kime hamile olduğunu biliyor musun?' sorusuna 'Bilmiyorum' cevabını verdiğimde 'Sen peygamberlerin efendisi ahir zaman nebîsine hamilesin ve doğduğu vakit şu duaları oku: "اعوذ بالوحد من كل شر حاسد" ve ismini "Muhammed" olarak koy. Doğduktan sonra ahvalini saklayıp kimseye söyleme.' deyince hamile olduğumun kesin bir şekilde farkına vardım." buyurmuştur.

C. Hz. Peygamber'in Azalarının Uyumluluğu ve Güzelliği

Hz. Peygamber'in boyu uzuna yakın orta olup, çok uzun veya tıknaz değildi. Sahih rivayet ile sabittir ki Hz. Peygamber herhangi uzun boylu bir kimse ile yol arkadaşlığı yaptığında o kimseden daha uzun boylu görünüyordu.

* Onu bütün hasetçilerden "Bir olana" sığındırıyorum. [sad.]

Bu nitelik de Resulullah'ın mucizelerindendir ki dış görünüş olarak bir fert kendisine denk olmadığı gibi ahlak ve iç yüz olarak da denk olamayacağı aşikârdır. Bedenleri de kırmızı ile karışık nurânî bir beyaz olup kireç gibi sade beyaz veya esmer de değildi. Saçları kıvrıkcık ile düz arası olup ziyadesiyle kıvrıkcık veya dümdüz değildi. Bedeni tam kararında olup şişman ve zayıf değildi. Saçları sık olup, kulaklarının yumuşağına ulaşırdı. Gözlerinin karası son derece siyah idi ve beyazı da biraz kızılık ile karışık nurani bir beyazdı ki gözde makbul olan güzellik siyahı son derece siyah ve beyazı bir miktar kırmızı ile karışık gayet beyaz olmasıdır. Ayrıca o kırmızılık da cesaret alametidir. Gözlerinin dairesi güzel olmakla birlikte küçük olmayıp büyüğe yakındı. Kaşları tam ve ince, iki yan tarafından gözlerine dek uzun ve kavisli; araları bir miktar açık olup çatma değildi. Resulullah'ın hizmetçisi Ebu Hureyre (ra) Hz. Peygamber'i vasfederken der ki, "Resulullah'tan daha güzel bir nesne görmedim. Yüzünde o kadar güzellik ve letafet vardı ki sanki yüzünde güneş cereyan ederdi. Güldüğü vakit de ön dişleri görünüp inciden daha fazla parlardı. Hz. Ali kendisini vasfederken buyurur ki, "Ansızın kendisini gören kimsenin kalbinde sevgiyle karışık bir korku hasıl olurdu. Kendisini tanıyıp ilişki kurduktan sonra öyle bir muhabbet meydana gelirdi ki asla yanından ayrılmasını istemezdi. Kendisini tarif edenler 'Ne ondan önce ne de sonra kendisi gibi güzel hiç kimseyi görmedim.' derdi."

D. Hz. Peygamber'in Bedeninin Temizliği, Kokusunun Güzelliği, Mübarek Terinin Güzel Kokusu ve Pisliklerden Uzak Oluşu

Hz. Peygamber'in hizmetçisi Enes (ra)'dan sahih senetler ile rivayet edilir ki "Resulullah'ın bedeninin güzel kokusu gibi ömrümde hiçbir misk, anber vs. koklamadım." buyurmuştur. Ashabı Kiramın çoğundan nakledilir ki, Hz. Peygamber'in musafaha ettiği kimsenin eline öyle güzel bir koku sinerdi ki bütün gün geçmezdi. Başını okşadığı çocuk da Hz. Peygamber'in elinin güzel kokusu ile diğer çocuklar arasından ayırt edilip bilinirdi. Allah Resülü Hz. Enes'in evinde uyuyup terlediği vakit Hz. Enes'in annesi cam bir kap ile gelip

mübarek terlerini toplardı. Bir defasında Hz. Peygamber terlerini toplamasının sebebini sorduğunda Enes'in annesi "Ey Allah'ın Resulü! terlerinizi bizim misk ve gülyağı gibi olan kokularımızın içine damlatırız da kokuların en güzeli olur." cevabını verdi. Hz. Peygamber bir yoldan geçtikten sonra kendisini takip eden her kim olursa olsun Allah Resulünün o yoldan geçtiğini güzel kokusundan anlardı. Ve o güzel koku bedeninin has kokusu olup, kokulu nesnelerin kokusu değildi. Bir de Allah Elçisi (sav) ahiret yurduna teşrif ettiğinde Hz. Ali'den sahih bir rivayet ile nakledilir ki "Cenazesinin yıkanması esnasında cesedinden çıkanı görmek için ona yöneldiğimde ömrümde koklamadığım güzel bir kokudan başka hiçbir nesne bulamayınca 'Ya Allah'ınn sevgilisi! Hayatında ve ölümünde güzel oldun dedim." buyurmuştur.

Hz. Ebubekir'in Hz. Peygamber ahiret hayatına teşrif ettiğinde cesedini öperek "Ya Resulullah hayatında ve ölümünde ne güzelsin!" dediği sahih sened ile sabittir. Şu da tevatür seviyesine ulaşmıştır ki, Hz. Peygamber sünnetli ve göbeği kesik olduğu halde doğmuştur.

– İKİNCİ BÖLÜM –
HZ. PEYGAMBER'İN AHLAKI

Bu bölüm on başlık üzerine tertip edilmiştir.

A. Hz. Peygamber'in Hilmi

Muttasıl bir sened ile Hz. Aîşe'den nakledilir ki, "Allah Elçisi herhangi iki durumda muhayyer kılınsa idi günah olmadıkça en kolayını seçerdi ve günahattan herkesten daha çok kaçınırdı. Hz. Peygamber kendisi için hiçbir zaman kimseden intikam almayıp ancak Allah'ın ve kulların haklarına dokunan kimselerden intikam alırdı." buyurmuştur. Nitekim Uhud Gazvesi'nde yüzü yaralanıp azı dişlerinden biri kırılınca bu hal ashâb-ı kiramın canını sıkıp çok ağır geldiğinden "Ya Resulallah! Bu zelil kafirlerin üzerine Allah'ın cezasının inmesi için dua etseniz..." diye niyaz etmelerine cevaben, "Ben Hakk tarafından lânet okuyucu olarak gönderilmedim. Bilakis Hakk yoluna çağırان ve rahmet olarak gönderildim. Ya Rabbi! Sen kavmimi hidayet eyle ki onlar cahillikleri sebebiyle bu işleri yaparlar." buyurdu. İşte bu kıssadan Hz. Peygamber'in ne kadar güzel ahlak sahibi, sabırlı ve hâlim olduğu anlaşılır. Çünkü cevap olarak sessizliği seçmeyip afetti ve bela inmesinden kendilerine merhamet edip hidayetle dua ettikten sonra cahildirler diye kendileri tarafından mazur görüldü. Bunun gibi hicri 4. senesinde "Zâtü'r-Rikâ" Gazvesi'nde ashâb-ı kirâm kuşluk uykusuna yatıp ve Hz. Peygamber de başka bir yerde kuşluk

uykusunda iken Gavras b. el-Hâris kılıcını çekerek başucuna gelip Allah Resulüne hitaben, “Seni benden kim kurtaracak.” demesine cevaben Allah Elçisi, “Allah kurtarır.” deyince nebînin heybetinden elleri titreyip kılıcı düştü. Hz. Peygamber onun elinden düşen kılıcı alıp “Seni benden kim kurtaracak.” deyince mevzu bahis kişi şaşırıp “Eman Ya Resulullah!” buyurup, “Beni affet.” demesi üzerine Hz. Peygamber onu sorgulamaksızın affetti. Sonra ilgili şahıs İslâm’a nail olarak kavmine geldiğinde “Ey benim kavmim! İnsanların en hayırlısı olan zatın yanından geliyorum.” dedi.

Bir de Ten'im tarafından 80 kişi Hz. Peygamber'i öldürmek üzere sabah vakti Mekke'ye girdiler. Ancak başarılı olamayıp cümlesi birden yakalanarak Allah Resulünün huzuruna çıkarıldıklarında hepsini azad edip serbest bıraktı. Ve daha bu örneklerle benzer Kureyş kafirleri ve münafıklar kendisine sözlü veya fiili olarak eziyet ettiklerinde sabır ve hilm ile muamelede bulundu.

B. Hz. Peygamber'in Cömertliği

Hz. Peygamber'in cömertliği hiç kimsede işitilmemiş ve görülmemiş bir seviyedeydi ki dünya malı olarak kendisinden bir şey istenilip de hayır dediği olmamıştır. Nitekim Hz. Enes'ten rivayet olunduğu üzere müşriklerden Safvan b. Ümeyye Hz. Peygamber'den atıyye istediğinde bir evi dolduracak kadar koyun kendisine verildikten sonra üç defa da olmak üzere üç bin deve verdi. Bir defa da Hz. Abbas'a kaldıramayacağı kadar altın ihsan eyledi. Ve yine bir yerden Allah Resulünün huzuruna 90 bin dirhem getirildiğinde bizzat taksimine katılarak tüketinceye kadar hiçbir isteyeniyi reddetmedi. Bahsi geçen meblağı tamamen taksim ettikten sonra bir adam gelip, “Ya Resulullah! bana da bir miktar vermenizi niyaz ederim.” demesi üzerine Hz. Peygamber, “Yanımda bir şey kalmadı ancak benim üzerime borç olması şartıyla talep ettiğin miktarı bir yerden borç olarak al da inşallah ben öderim.” buyurdu. Bunun üzerine Hz. Ömer, “Ya Resulullah! Güç yetiremediğiniz şeyden Cenab-ı

Hakk sizi sorumlu tutmamıştır.” dedi. Hz. Peygamber onun sözünü hoş karşılamayıp sinirlenince ensardan bir zat, “Ya Resulullah infak ile Allah’ın eksiltmesinden korkma.” demesi üzerine Hz. Peygamber’in yüzünde tebessüm belirerek “Ben cömertlik ile emrolundum.” buyurdu.

C. Hz. Peygamber’in Cesareti

Hz. Peygamber o kadar cesurdu ki birçok şiddetli muharebeye bizzat katıldı. Bütün bu savaşlarda kararlı olup hiçbirinde kaçmadığı gibi kafirler ile yüz yüze çarpışmaktan da uzak durmadı. Hâlbuki kafirlerin cesurları defalarca kendisinden kaçtılar. Nitekim Huneyn Gazvesi’nde Müslümanları bir perişanlık sarınca bütün ashabı kirâm kaçtı. Ancak Hz. Peygamber asla gevşekliğe kapılmayıp hayvanını kafirler üzerine sürerek hücum etti. Yanında Hz. Abbas ve Ebû Süfyan* dışında kimse olmayıp, Hz. Abbas hayvanın geminden ve Ebû Süfyan ise üzengisinden tutup hızına mâni olmaya çalıştıklarında Hz. Peygamber ***“انا النبي لا كذب انا ابن عبد المطلب” buyurdu. O esnada Hz. Peygamber’in emri üzerine Hz. Abbas yüksek bir ses ile ashabı kirâma “يا للمسمين” [Ey Müslümanlar!] diye nida edip ashabı kirâm da “ليك ليك” [Buyur, buyur.] cevabını vermeleri üzerine Hz. Abbas “فتقتلو الكفار” [Kafirlerle savaşın] buyurunca tekrardan hepsi toplanıp muharebeye giriştiler. Ve o arada Hz. Peygamber hayvanından inip üç çakıl taşı ile toprak alıp “شاهت الوجوه” [Yüzleri kararasıcalar] diyerek küffarın yüzlerine doğru attı. Mucizenin bereketiyle cümlesinin gözleri toprak ile dolup kahrolmuş bir şekilde hezimete uğradılar. İşte o günde Hz. Peygamber gibi cesaret göstermiş hiçbir fert bulunmadı. Bunun gibi Bedir Gazvesi’nde de Hz. Ali’den nakledir ki “Savaş şiddetlenip gözler kızardığı vakit kendimi anladım. Şöyle ki, Hz. Peygamber’in yanına sığınıp kendileri ile siperlenirdim. İşte o günde zelil küffara Hz. Peygamber’den daha

* Hz. Peygamber’in amcasının oğlu Ebû Süfyan b. Haris. [sad.]

** Ben Nebiyim, yalan yok; Ben Abdumuttalib’in oğluyum. [sad.]

yakın bir fert yok idi. Kuvvet ve cesareti de herkesten fazlaydı.” demiştir. Bedir Gazvesi’nde Übey b. Halef melunu esir tutulup yakasını kurtarmak için fidye verirken Hz. Peygamber’e hitaben, “Benim Üd isminde soylu bir atım vardır. Hububatın en iyi cinsiyle yiyebildiği kadar her gün besliyorum. İşte o hayvanın üstünde olduğum halde seni öldüreceğim” demesine cevaben Hz. Peygamber, “O hayvanın üzerinde olduğun halde inşallah ben seni öldüreceğim.” buyurdu. Sonra Uhud Gazvesi’nde ismi geçen kafir dediği ata binip, “Muhammed (sav) nerede? Bugün o gün, benim kılıcımdan kurtulursa ben helak olayım.” diyerek uygunsuz sözler söyledi. Daha sonra Hz. Peygamber’in nerede olduğunu görünce aniden atını seğirterek Resulullah’ın üzerine saldırdı. Bazı sahabelerin araya girip Ümeyye b. Halef’i savunmaya kalkışmaları üzerine Hz. Peygamber ashaba hitaben, “Siz dağılınız ve onun yolunu serbest bırakınız.” diye seslendi. Herkes bir tarafa çekildikten sonra Hâris b. el-Samme’den bir harbe alıp kafirin karşısına çıktı Harbeyi sallayıp boynuna vurunca kıymetli atından düşüp köpek gibi yuvarlandı. Bir hayli vakit geçtikten sonra bir parça akli başına gelip, “Muhammed beni öldürdü.” diye feryâd ve figân ederek Kureyş kafirlerinin yanına döndüğünde kavmi, “Bu kadarın zararı yoktur, kurtulursun.” dediler. Tesellilerine cevaben, “Ah! Bende olan acı ve ızdırap bütün insanlara taksim edilse hepsini helak ederdi. Lat ve Uzza hakkı için, kendisinde gördüğüm cesaret ve kahramanlığı hiç kimsede görmedim. Kendisinden yalan zuhur etmeyip seni öldüreceğim dediğinden dolayı, değil harbeyle vurmak yüzüme tükürmüş olsaydı beni öldüreceğinde şüphe yoktu” dedi. Mekke’ye dönüşte “Sarf” denilen yerde öldü. Hz. Peygamber’e asla rahat vermeyen kafirlerden biri de bu idi.

D. Hz. Peygamber’in Hayâsı

Hz. Peygamber (sav) hayâ yönünden de herkesten üstündü. Sahih rivayet ile nakledilir ki Resulullah, iffetli bakire kızıdan daha utangaçtı. Hoş olmayan bir şey gördüğünde de çok utandığından yüzünde gamze belirirdi. Ayrıca

utandığından hoş görmediği durumu açıklamayıp gerektiğinde işaret ile gösterirdi. Hoş olmayan bir durumu işittiğinde ismini açıklayıp da “Fulan kimsenin hal ve şanı nedir ki bu işleri yapar.” demezdi. Belki umuma ifade eden bir sigâ ile, “Birtakım kimselerin hal ve şanları nedir ki, şuna benzer bazı işler yaparlar.” diyerek nehiy ederlerdi. Ancak mecbur kaldığında kinayeli bir şekilde ifade ederdi. Sokak ve çarşılarında da sesini yükseltmez ve kötülüğe kötülük ile karşılık vermezdi. Bilakis affetme ve bağışlama ile muamele ederdi. Utangaçlığından dikkatle bir kimsenin yüzüne bakmazdı. Yahudi âlimi iken İslâm'ı kabul eden İbn Sellâm, Tevrat'a aşına olan Abdullah b. Ömer ve Abdullah b. Amr el-As'tan rivayet edilmiştir ki, “Cenab-ı Hakk, Hz. Peygamber'i Kur'an'ı Kerim'de bu güzel sıfatlar ile vasıf ettiği gibi Tevrat'ta da vassetmiştir.” Hz. Aişe'den rivayet edilir ki “Hiçbir vakit Hz. Peygamber'in avret yerlerini görmedim.” demiştir. İşte bu da nebînin ne kadar çok hayâ sahibi olduğuna delalet eder.

E. Hz. Peygamber'in Hüsn-ü Muâşerat ve Adâbı

Hz. Peygamber herkesi güleç yüzle karşılar ve tatlı dil ile muamele eder ve herkesin gönlünü hoş tutar kendisinden bir şey dileyenlerin ihtiyacını karşılardı. Herkesin davetine icabet eder, kıymetsiz bile olsa herkesin getirdiği hediyeyi kabul ve birkaç misliyle mükafat ederdi. Kalpleri güzel tutma adına sahabeler ile şakalaşırdı. Fakir, zengin, engelli herkes ile arkadaşlık yapardı. Çocukları kucağına alıp okşar ve özür dileyenin özrünü kabul ederdi. Hastaları ne kadar uzak da olsa ziyaret eder, herkese selam verir, musafaha edip hal ve hatırlarını sorar ve hiç kimseyi hoşlanmadığı lakap ile çağırmayıp bilakis kendilerinin en çok hoşlandıkları lakap ve isimleri ile çağırırdı. Ashap ve ehli beytinden kendisini her kim çağırırsa “هٰی و هٰی” demeyip “buyurun” diyerek cevap verirdi. Yanına hangi türden adam gitse kabul ederdi. Herkesi hal ve şanına göre öyle bir karşılar ve hürmet ederdi ki o karşılamayı ve hürmeti gören “Hz. Peygamber'in benden daha iyi bir sevgilisi yoktur.” diye zan-

nederdi. Ashabı kiramı birbirlerinden nefret ettirmeyip daima aralarında ülfet kurardı. Söz ve fiillerinde kaba değildi; çok bağırmas, kötü sözler söylemez, kimseyi ayıplamaz, övgüde de aşırıya kaçmazdı. Enes'ten rivayet edilir ki, "Hz. Peygamber'e on sene hizmet ettim, bana hiçbir zaman 'of' demedi ve yaptığım bir işi "Şu işi niçin yaptın." veya terk ettiğim bir iş için "Bunu niçin yapmadın." dediği olmamıştır." dedi. Habeş padişahı Melik Necaşi, Hz. Peygamber'e birkaç elçi gönderdiğinde Allah Resulü kendisine fazlasıyla hürmet edip karşılayarak bizzat kendisi hizmetlerini yerine getirdiğinde ashabı kiram "Ya Resulullah! Misafirlerin hizmetleri için biz yeterliyiz, kendinize zahmet vermeyiniz." demeleri üzerine Hz. Peygamber cevaben, "Benim ashabım bunların memleketlerine hicret ettiklerinde kendilerinden çok fazla saygı görüp karşılandıklarından kendim mükâfat etmek isterim." dedi.

F. Hz. Peygamber'in Şefkat ve Merhameti

Hz. Peygamber, Cenab-ı Hakk'ın yarattığı bütün mahlûkata şefkatli ve merhametliydi. Nitekim Safvan b. Ümeyye'den rivayet edilir ki, "Hz. Peygamber benim en büyük düşmanım iken bana yaptığı iyiliği yaptı ve ardı arası kesilmez atıyyelerini görünce en sevdiğim kişi oldu." demiştir. Bedevinin biri Hz. Peygamber'in yanına gelip atıyye istedi. Resulullah atıyye verdikten sonra bedeviye hitaben "Sana ihsan etti mi?" dediğinde bedevi "İyilikte ve güzellikte bulunmadın." diyerek cevap verince ashabı kiram kızıp, ona had-dini bildirmeye kalkışmaları üzerine Hz. Peygamber merhamet ve şefkatin-den "Vazgeçin elleşmeyin." dedi. Daha sonra evine girip atıyyeyi arttırarak tekrar bedeviye hitaben, "Sana istediğin miktar verildi mi?" dediğinde bedevi "Evet Ya Resulullah, Cenab-ı Hakk sana, ailene ve aşiretine çok hayır ile mükâfat etsin." diye cevap vermesi üzerine Hz. Peygamber, "Ey Bedevi! Bundan önce dediğin sözden ashabımın gönüllerinde sana karşı büyük bir kızgınlık oluştu. İstersen bu sözü de onların yanında söyle ki sana olan kızgınlıkları geçsin." dedi. Bedevi "Çok güzel olur Ya Resulullah" deyip gitti. Ve ertesi gün Hz. Peygamber'in yanına geldiğinde Resulullah ashabı kirama hitaben, "Bu

bedevinin dünkü söylediği sözden alındınız. Sonra atıyyesini arttırdıktan sonra bizden razı oldu". Bedeviye hitaben "Öyle değil mi?" diye sorduğunda bedevi "Evet ya Resulullah, Cenabı- Hakk sana, ailene ve aşiretine çok hayır ile mükâfat buyursun." dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber ashaba hitap ederek, "Ey ashabım! Bu olay şunun gibidir ki, bir deve sahibine darılıp kaçtığında onu yakalamak için bir topluluk ile arkasına düştüklerinde deve daha da ürker. Sahibi de bu şekilde yakalanamayacağını anlayınca, 'Benim devemi bırakınız! Ona karışmayın, ben ona sizden daha çok şefkat duyuyorum ve onun halini daha iyi bilirim.' der. Ve birden bir parça ot alıp devesini çağırarak yakalar. İşte bunun gibi ben sizi kendi halinize bıraksaydım bu bedeviye öldürürdünüz ve küfrü sebebi ile cehenneme giderdi." dedi. Ve yine onun şefkat ve merhametine delalet eden olaylardan biri de şudur ki, Kureyş kafirleri kendisine türlü türlü eziyet ve cefalar yaparak onu yalanladıklarında Ceb-rail gelip, "Ya Resulullah! Cenab-ı Hakk gökleri, yerleri ve dağları sizin emrinize itaat etmekle emretti. Kafirlerin hangi türden olursa olsun helak olmasını isterseniz, emir buyurunuz." dediğinde Hz. Peygamber Ceb-rail'e hitaben, "Kureyş kafirlerinin hak ettiği azabı aceleyle istemem, umarım ki tövbe ve istiğfar ederler de Allah kusurlarını affeder." dedi.

G. Hz. Peygamber'in Tevazuu

Hz. Peygamber herkesten daha fazla mütevazıydı. O derece ki Cenab-ı Allah kendisini melek-peygamber ve kul-peygamber arasında muhayyer bıraktığında, kul-peygamber olmayı seçti. Ayrıca tevazuundan kendisi için hiç kimsenin ayağa kalkmasını istemez; bir kişiye saçak, ayak ve etek öptürmek şöyle dursun, elini bile öptürmezdi. Kimsenin yanında yan yatmak, bağdaş kurmak ve ayaklarını uzatmak gibi durumlarda vuku bulmazdı.

Muttasıl sened ile Ebi Üname el-Bâhili'den nakledilmiştir ki, "Bir gün Hz. Peygamber asaya dayanarak ashabı kiramın meclislerine girdiğinde kendisine saygıdan dolayı ashabı kiram ayağa kalkınca Hz. Peygamber'in hoşuna gitmeyip, "Acemlerin birbirlerine saygıda bulunarak ayağa kalktıkları gibi

benim için ayağa kalkmayınız. Zira ben öyle bir kulum ki köle gibi sofrasız ve güzel yiyecekler olmaksızın Allah'ın verdiğiinden her ne bulursam oturup yerim. Sandalye ve iplikli döşeme olmaksızın kuru toprak üzerine otururum" dedi. Bir gün Hz. Peygamber'in huzuruna bir adam gelip onun heybetinden kalbine bir korku girip vücudu titremeye başlayınca Nebî mütevazı olduğundan dolayı, "Ey kişi! kendine sıkıntı verip korkma, zira ben sultan değilim; bilakis kuru pastırma yiyen bir kadının oğluyum." diyerek misafirin kalbini ferahlattı. Yine bir gün Ebû Hureyre ile çarşıya çıkıp bir iç çamaşır satın aldıklarında sarrafa bir miktar gümüş vererek "Şunu tart ve iç çamaşır sahibine ziyadesiyle ver." buyurması üzerine sarraf Hz. Peygamber'in âlî cenap olduğunu anlayarak elini öpmeye kalkışınca Hz. Peygamber elini vermeyip, çekti ve "El öpmek acemlerin adetidir ki padişahlarına yaparlar. Ben padişah değilim bilakis sizin gibi bir insanım." dedi. Daha sonra iç çamaşırı aldığıında Ebû Hureyre taşımayı istedi ise de Hz. Peygamber "Eşyanın sahibi taşımaya daha layıktır." diyerek kendisi taşıdı. Ayrıca Hz. Peygamber evinde hizmet eder, siler-süpürür, yırtık elbisesini yamar, hayvanına bakar, kendileri bağlayıp-çözer, arpasını, suyunu verir, çarşıdan satın aldığı şeyi kendisi taşır, hizmetçileri ile sofraya oturup yemek yerdi. Ve bir meclise teşrif ettiğinde boş bulunduğu yere oturur, eşeğe binmekten utanç duymaz ve güçlü bir hayvana bindiğinde arkasına ashabından birini alırdı. Aşırı övgüden hoşlanmadığından "Ben bir kul olduğumdan dolayı Hristiyanların İsa'yı (as) ifrat derecede övdükleri gibi beni övmeyin bilakis Allah'ın kulu ve elçisi deyiniz." derdi.

Mesele: İbadet kastı ile kula secde etmek küfürdür. Çünkü secdeden daha büyük bir ibadet olmadığından kula secde edilince Cenab-ı Hakk için yerin altına girmek icap eder. Bu ise mümkün değildir. İbadet kastı ile olmaz ise haramdır. Rükû yani eğilmek tahrimen mekruhtur. Etek, saçak ve ayak öpmek ve buna benzer dalkavukça hareketler Mecusi âdetidir. Yaşlıların, âlimlerin, salihlerin, meşayihın, önder ve cömert olan zevatın ellerini öpmekte bir sakınca yoktur. Ancak terki evladır. Özellikle zamanımızda bulunan bir takım zevât kendilerini büyük görüp, ziyaretlerine giden her kim olursa olsun ekmekçi küreği gibi ellerini uzatmayı âdet edindiklerinden elleri öpülmeyp de

kibirleri kırılrsa pek münasip olurdu. Kendisi için ayağa kalkılmasını sevenler için ayağa kalkmak yasaktır. Ayağa kalkılmasından hoşlanmayan kimseler için ayağa kalkmak mekruhtur. Güzel ahlak sahibi olan büyükler için ayağa kalmak caizdir. Yoldan gelenlere ise hasendir. Ama Hz. Peygamber'in kendisi için ayağa kalkılmasını ve elinin öpülmesini yasaklaması, kendisinin tevazu-undan, ümmetinin delalet ehline benzemesini sevmediğinden ve bahsi geçen fiillerin adet olmaması içindir.

H. Hz. Peygamber'in Adaleti, Güvenirliği, İffet, Sözünde Sadık Olması

Hz. Peygamber, insanların en bilgisi ve en merhametlisi olduğundan dolayı herkesten daha çok adil, güvenilir, iffetli ve doğru sözlüydü. Ve bu güzel sıfatlarının en üst derecede olduğunu muhalifleri de itiraf ediyordu. Hatta nübüvvetinden önce kendisini "Muhammedü'l-Emin" diye isimlendirmişlerdi. Nitekim Cahiliye döneminde Kâbe yanıp yeniden inşa edilirken Kureys kavmi Hacerülesved'i yerine koymayı büyük bir şeref ve iftihar addettiklerinden ilgili konuda savaşa sebebiyet verecek düzeyde ihtilaf ve çekişme meydana geldi. Son merhalede çekişmeyi bitirmek için hazır bulunanlardan başka içlerine en önce kim gelirse taşı yerine koymasına karar vermeleri üzerine Hz. Peygamber ansızın çıkageldi. Kureys kavmi kendilerini görünce cümlesi birden memnuniyetlerini belirtecek şekilde "İşte Muhammedü'l-Emin geldi. Hepimiz kendisinin taşı yerine koymasına razıyız." dediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber, ridasını yere serip Hacerülesved'i ridanın üzerine koyduktan sonra her kabile reisinin ridanın bir köşesinden tutmasını emredip kendisi de altından tutarak yerine koydular. Ve daha bunun gibi birçok işte nübüvvetinden evvel kendisini hakem tayin ederler ve verdiği hükme razı olurlardı. En büyük düşmanı olan Ebu Cehil bile güvenilir olduğunu itiraf edip Hz. Peygamber'e hitaben, "Biz seni tekzip etmeyiz, sadık olduğun herkesin yanında sabittir. Ancak getirdiğin Kur'an'ı yalanlarız." der idi. Bir de Ahnes b. Şerik -

ki Bedir Gazvesi'nde kafir olarak öldürülmüştür- Bedir Gazvesi'nde Ebu Cehil ile karşılaştığında "Ya Eba'l-Hakem! -Cahiliye'de Ebu Cehil'in künyesiydi- burada bizi işitecek kimse yoktur. Muhammed'in halinden bana haber ver, doğru mu söylüyor yoksa yalan mı?" sorusuna cevaben Ebu Cehil, "Vallahi Muhammed sadıktır ve Muhammed hiçbir vakit yalan söylememiştir." dedi.

Ve yine bunun gibi Kureys'ten Ebu Süfyan b. Harb Rum meliki Herakleios'un yanına gittiğinde Herakleios, "Ey Ebu Süfyan! Nübüvvet davasından önce Muhammed'i (as) yalan ile itham eder miydiniz?" diye sorduğunda Ebu Süfyan "Hayır" dedi. Bir de Hz. Peygamber'in büyük düşmanlarından Nadr b. el-Haris kafiri Kureys ulularına hitaben, "Muhammed (as) çocukluğundan kırk yaşına kadar içimizde en güvenilir, en doğru kimse idi. Şimdi yaşı ilerleyip saçının ağarmaya başladığını gördüğünüzde ve size getirdiği şeyi -ki Kur'an'ı Kerim ve İslâm Dini'dir- getirdiğinde sihirbazdır demeye kalkıştınız. Vallahi Muhammed doğru sözlüdür, sihirbaz değildir." dedi. İşte en büyük fazilet ve yetkinlik düşmanların ikrara mecbur oldukları şeydir. Sözü geçen kafir Bedir Gazvesi'nde esir düşüp savaşın akabinde Hz. Peygamber'in emri ile Hz. Ali tarafından öldürülmüştür.

Ayrıca Tarih kitaplarında beyan edildiği üzere "Acem meliklerinden Perviz saltanatı zamanında günlerini bölüştürüp rüzgâr estiği gün uyumak, bulutlu günde avlanmak, yağmur yağdığı günde içki içip eğlenmek, güneşli günde de insanların maslahatları ile meşgul olmalıdır." dedi. Biçare acemler zulmün karanlığında yaşadıklarından bir an bir parça ışık gördüklerinde gözleri açılıp seslerini ayyuka çıkararak "Nuşirvân Adil, Hüsrev Pervîz gibi adil padişahlarımız vardır." diyerek nam ve şöhretlerini bütün dünyaya ilan etmeye çalışırlar. Aferin, ne güzel taksim... Acaba art arda birkaç gün rüzgâr esse veyahut birkaç ay hava bulutlu olup yağmur yağsa Perviz ne ile meşgul olacak idi? Halk halini kime arz edecekti? Ama Hz. Peygamber her gününü 3'e taksim edip; bir kısmında Rahman'ın rızasını elde etmeyle, bir kısmında ailesinin maslahatlarıyla ve bir kısmında ise insanların maslahatları ile meşgul olurdu.

İ. Hz. Peygamber'in Zühhd, Takva ve Dünyaya Meyil Etmemesi

Hz. Peygamber, ahirete teşrif edene kadar yoksulluğu seçerek zenginlikten yüz çevirdi. O derecedeki ailesinin nafakası için zırhı bir Yahudi'de rehin kalmış olduğu halde ahirete teşrif etti. Halbuki, "Ya Rab! Âli Muhammed'in rızkını olmayacak miktar eyle." diyerek dua ederdi. Muttasıl bir sened ile rivayet edilir ki Hz. Aişe "Resul-u Ekrem ahiret yurduna teşrif edinceye dek birbiri ardınca üç gün ekmek ile karnını doyurmamıştır. Halbuki Cenab-ı Hakk'tan dileyeydi akla hayale gelmeyecek kadar ihsanda bulunurdu." demiştir. Ve başka bir rivayette "Nebi miras olarak altın, gümüş, koyun ve deve den hiçbir şey bırakmadı." demiştir. İmran b. Hâris'in rivayetine göre savaş aleti, Döldül* ve sadaka olmak üzere vakfettiği bir parça topraktan başka hiçbir şey terk etmemiştir. Hz. Aişe'nin rivayetinde "Hz. Peygamber vefat etti. Halbuki hane-i saadetlerinde yarım ölçek arpadan başka canlının yiyebileceği hiçbir şey kalmadı." şeklinde geçmiştir. Ve başka bir rivayetinde "Biz Hz. Peygamber ile beraberken bir ay boyunca ateş yakmadığımız olurdu, hurma ve su ile geçinirdik." buyurmuştur. Abdurrahman b. Avf'tan nakledilir ki "Vefatına kadar Hz. Peygamber ve ailesinin karınları arpa ekmeğiyle bile doymadı." demiştir. Hz. Enes'ten rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber ileri gelenlerin yaptığı gibi büyük sofrada yemek yememiştir. Bilakis fakir kimselerin evlerinde bulunan sıradan sofrada yedi. Ve sofrasında mideye iştah verecek turşu ve yemeği sindirmeye yardım eden şeyler, börek, kızartılmış koyun gibi lezzetli yemekler bulunmazdı. Aişe'den rivayet edildiği üzere, Hz. Peygamber'in üzerinde yattığı yatak hurma lifiyle dolu tabaklanmış bir deriydi. Hz. Hafsa'dan rivayet edilmiştir ki, "Benim hücremde Resulullah'ın yatağı yünden dokuma bir kilim idi. İkiye katlardık da onun üzerinde uyurdu. Bir akşam istirahat etmesi için kendisinin haberi olmaksızın dörde katlamıştık. Ertesi sabah Resulullah 'Akşam bana nasıl yatak yaptınız.' diye sormaları üzerine, 'Dörde katlayarak ya Resulullah' diyerek cevap verdiğimde Hz. Peygamber, 'Bu istirahati, beni gece namazından alıkoyamadığı

* Hz. Peygamber'in atının ismi. [sad.]

eski haline döndürmelisiniz.’ diye emir verdi.” demiştir. Ve şu da sahih rivayet ile sabit olmuştur ki Hz. Peygamber yatacağı vakit yan taraflarında iz bırakan, istirahat etmesi için hurma dalları ve lifinden yapılan yatak üzerine uyurdu.

Uyarı: Bilinmelidir ki delilleri ile tafsilatlı kitaplarda beyan edildiği üzere bütün kâinatın Nur-u Muhammediye’den yaratıldığına ehli sünnet ve’l-cemaat mezhebinin istikametinde olan bütün büyüklerin ittifakının olduğu şüphesizdir. Ayrıca Hz. Peygamber, dünyevî ve uhrevî bütün âleme ilahî rahmet olarak gönderildiği “Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik.”¹ nassı ile sabit olduğu için bütün kâinatın kendisine muhtaç olduğu akıl ve basiret sahiplerine göre şüphe götürür şey değildir. Buna binaen Hz. Peygamber’in kendisindeki bir eksilikten dolayı fakir olduğuna, yani dünyevi ihtiyaçlarının zarurî olduğuna inanmak büyük bir hatadır. Bilakis Hz. Peygamber’in fakirliğinin zühd ve takvasından kaynaklanan kendi seçimi ile olduğuna inanmak vaciptir. Çünkü aklın yolu birdir. Hz. Peygamber’in bütün âleme rahmet olduğu ve kendisinin varlığı sebebiyle dünyanın yaratıldığı Müslümanlarca kesin olduğundan ihtiyaçlarının zarurî olduğu nasıl tasavvur edilebilir? Ayrıca Hz. Aişe’den rivayet edildiğine göre Hz. Peygamber ona hitaben, “Ya Aişe! Bana Mekke vadilerinin benim için altın olması seçeneği Allah tarafından arz edildiğinde dedim ki; ‘Ey Âlemlerin Rabbi! ben bu kadar zenginliği istemem bilakis bir gün aç bir gün tok olmayı isterim. Aç olduğum günde sana boyun eğip niyaz edeyim ve tok olduğum günde sana hamd-u senalar edeyim.” demiştir. İşte bu hadisi şerifin de iddiamızı teyit edeceği şüphesizdir. Ve yine Aişe validemiz buyurmuştur ki, “Hiçbir vakit nebînin karın boşluğu doyasıya dolmadı. Hiç kimseye halinden şikâyet etmedi. Bununla beraber kendisine fakirlik zenginlikten daha sevimli idi. Her ne kadar bütün gece aç olarak uyusa da o açlık gündüz tutacağı oruca engel olmazdı. Hâlbuki Cenab-ı Hakk’tan dileyeydi yeryüzünün hazineleri ve meyveleri kendisine verilir. Kendisinin bu halini gördüğümde acıdığımdan haline ağlar ve açlığını teskin etmek için

¹ Enbiyâ 21/107.

ellerimle karnını okşardım. Ve ‘Ya Resulullah! Sana canım feda olsun, dünya-
dan azık ve yiyecek olacak kadar bir miktar edinseydiniz.” dediğimde bana
cevap olarak “Ya Aişe! Benim ile dünyanın ne münasebeti vardır. Ulu’l-azm
olan peygamber kardeşlerim bundan daha beter belalara sabır ve tahammül
edip bulundukları durum üzerine devam ederek Cenab-ı Hakk’a ulaştılar ve
dönüş yerlerinde ikram ve nimetler mükâfatları oldu. Bu minvalde dünya ya-
şamında lükse kaçarak sabır derecesinde kardeşlerimden daha aşağı kalmak
hususunda nefsimin hayâ ettiğini görürüm. Dost ve kardeşlerime kavuşmak-
tan bana daha sevimli hiçbir şey yoktur.” dedi.

J. Hz. Peygamber’in Korku, İtaat ve İbadeti

Hz. Peygamber’in Allah’a korku, ibadet ve itaati Cenab-ı Hakk’ı bildiği
miktar üzereydi. Şöyle ki Hz. Peygamber, ahiretteki durumun zorluğunu la-
yıkıyla bildiğinden asla rahat edemeyip, işin sonucunu düşündüğünden da-
ima mahzundu. Bu sebepten Hz. Peygamber, ümmetine hitaben “Ey ümmet
ve ashabım! Cenab-ı Hakk’ın ismine yemin ederim ki benim bildiğimi siz bil-
seydiniz dünyada pek az güler, çok ağlardınız. Yataklarda kadınlar ile sevi-
şmezsiniz ve avazınız çıktığı kadar Allah’a yakararak kır ve dağlara çıkar-
dınız.” demiştir. Muttasıl bir sened ile Abdullah b. eş-Şihhîr’den şöyle rivayet
edilmiştir ki, “Bir gün Resulü Ekrem’in ziyaretine gittiğimde namaz kılı-
yordu. Hüzünlü hüzünlü ağlamasından ateşte kaynayan çömlekteki gibi gö-
ğüslerinde bir inilti vardı.” demiştir. Hz. Aişe validemiz de “Hz. Peygamber
namaz kılarken korku ve huşunun kemalinden içi çömlek gibi kaynardı.” de-
miştir. Bir de İbn Hâle demiştir ki “Resulü Ekrem, ahiret hayatının zorluğunu
tam olarak bildiğinden her vakit mahzun, düşünceli ve asla rahat edemezdi.”
İmam Müslim’in rivayetinde geçmektedir ki Hz. Peygamber, “Gerçekten ben
Cenab-ı Allah’a günde yüz defa istiğfar ederim.” demiştir. Cenab-ı Hakk’a
ibadetleri o kadar çok idi ki kıyama uzun tuttuğundan ayakları şişerdi. Ashabı
kiram Hz. Peygamber’i çok sevip ona şefkat duyduklarından bir defa dua ma-
kamında kendisine hitaben, “Ya Resulullah! Siz küçük ve büyük günahlardan

korunmuş ve masum olup Âlemlerin Rabbi'nin sevgilisi iken kendinize niçin bu kadar zahmet ve meşakkat veriyorsunuz." demelerine cevap olarak Hz. Peygamber, "Cenab-ı Hakk'ın bana olan lütfu üzerine ben şükreden bir kul olmayayım mı?" dedi. Ashabın büyüklerinden Avf b. Malik'ten rivayet edilir ki, "Bir gece Hz. Peygamber'in yanında bulundum. Bir miktar istirahat ettikten sonra kalkıp dişlerini misvakladı. Daha sonra abdest aldı. Namaza başlayınca kendisine tabi oldum. Hz. Peygamber Fatiha suresini okuyup bakara suresine başladı. Herhangi bir rahmet ayetine geldikçe durup Cenab-ı Hakk'ın rahmetini niyaz ederdi. Ve herhangi bir azap ayetine gelince yine durup İlahi cezadan istiâze ederdi. Kıyamını tamamladıktan sonra rükûa vardı. Ve rükûda kıyamı miktarınca "سبحان ذي الجبروت و الملكوت و الكبرياء" lafızlarıyla tesbih ederdi. Ve bu minval üzere secde de bekleyip tesbih ettikten sonra ikinci rekâta kıyam edip Âli İmrân suresini okudu. Ve bu şekilde diğer rekâtlarında da sırasıyla büyük surelerden birini okuyarak kıyam, rükû ve secdeleri çok uzatarak namaz kıldı." demiştir. Hz. Ali (ra) demiştir ki, "Resulu Ekrem'e kendilerinin sünnetinden sorduğumda 'Marifetullah benim ana sermayem, akıl asıl dinim, İlahî muhabbet esasım, şevk-i ilahî merkeğim, Zikrullah dostum, Cenab-ı Allah'a tam itimad hazinem, hüznün yoldaşım, ilim silahım, kaza ve belaya sabır yükselmemin sebebi, Cenab-ı Hakk'ın her verdiği rıza ganimetim, acziyet övücüm, zühd ve takva sanatım, yakın kalbimin kuvveti, doğruluk şefaâtçim, itaat kifayetim, cihad tabiatım, neşe ve sefa-i kalbim namazdadır." dedi. Ve başka bir hadiste "Gönlümün meyvesi rabbimin zikrin-dedir. Ve her durumda gam ve kederim ümmetim içindir. Ve şevkim Rabbim Allah'adır." şeklinde geçmektedir. Sünnetinin böyle olduğu sayısız eser ile sabittir. **ونفعا بشفاعته الجليلة يوم الكدر والألم. آمين.

** Acı ve keder günü bizi onun yüce şefaatiyle faydalandır! Âmin. [sad.]

- ÜÇÜNCÜ BÖLÜM -
HZ. PEYGAMBER'İN NÜBÜVVETİNİN İSPATI

Bu bölüm dört kısım üzerine tertip edilmiştir. Birinci kısım ise üç başlık altında düzenlenmiştir.

A. Hz. Peygamber'in Nübüvvetinin İspatı

1. Aklî Delil ile Nübüvvetinin İspatı

Peygamberlerin sonuncusu Muhammed Mustafa (sav) nübüvvet iddiasında bulundu ve elinden pek çok mucize meydana geldi. Girişte mucize bahsinde açıklandığı üzere nübüvvet iddiasında bulunup mucize gösteren her bir zat “nebî” dir. O halde Hz. Muhammed Mustafa (sav) de nebîdir. Küçük önermenin birinci kısmı yani nübüvvet iddiasında bulunması o derece mütevatirdir ki kesinlikle mahsus ve müşahedattan farkı olmayıp hiçbir yönden inkâr etmeye imkân yoktur. İkinci kısmı ise yani mucize göstermesi de o derece tevatür ile sabit olmuştur ki “Aslı yoktur.” demek gün ortasındaki güneşi inkâr etmek gibidir.

2. En Büyük Mucize Olan Kur'an'ı Kerim

Kur'an'ı Kerim'in muciz olduğu şu delil ile sabittir ki fesahat ve belagat açısından kendisine muaraza olunmak istenildi. Ancak nüzulünden bu ana kadar hiç kimse muarazasına güç yetiremediğinden muciz olduğu güneş gibi

aşıkardır. Küçük önermenin beyanı yani kendisine muaraza olunmak istendiği tevatür deliliyle sabittir. Tahaddi ve muaraza istenildiğine “ فليأتوا بحديث مثله، ”² ve daha bunlara benzer pek çok ayet vardır. Ayrıca bu ayetlerin fasih ve belagat sahibi Arapların hazır bulunduğu insan toplulukları içinde tekrar tekrar okunduğu da mütevatirdir. Ve halen okunmaktadır. Büyük önermenin açıklamasına gelirse İslâm'ın sayısız düşmanı var iken Kur'an-ı Kerim'e muaraza olunup da en kısa surelerinden birinin benzeri getirilmiş olsaydı tevatür edeceğinde asla şüphe yoktur. Hâlbuki bu konuda tevatür değil ahad haber bile vuku bulmamıştır ve vuku bulmasının ihtimali bile yoktur. Sonucun lüzumu yani muciz olması girişte mucizenin gerçekleşmesi ve şartları kısmında geçti. Kur'an-ı Kerim'in icazı 6 yön üzere-dir:

1- Kur'an-ı Kerim'in icazı ile beraber belîğ olmasıdır. Nitekim “ ولكم في ” القصص حيو ” ayeti az harf ile çok manayı kapsamakla beraber fesahat ve belagat açısından da seviyesi yüksektir. Şöyle ki fasih Arapların bu ayete nazire olması amacıyla söyledikleri “ القتل انفى للقتل ” sözlerine yedi yönden üstün olduğu aşıkardır.

- Onların sözlerinin manasına denk olan “ في القصص حيو ” ibaresinde tenvin sayıldığında 11 sayılmadığı taktirde 10 adet harfe şamildir. “ ف، ل، ق، ص، الف، ” Hâlbuki onların sözleri 14 adet harfe şamil olduğu açıktır.

-Kur'an'ı Kerim matlubu açık bir şekilde ifade eder. Onların ibaresinde ise ifade edilmesi istenen hayata dair bir açıklama yoktur.

- “ حيو ” lafzında geçen tenvin, tazim için olduğu taktirde ayetin manası “Sizin için kısas hükmünde büyük bir hayat vardır.” anlamına geleceğinden Cahiliye Dönemi'nde bir kişi için bir topluluğu öldürmek gibi kötü bir âdetten

² Bakara 2/23; Hûd 11/13; Tûr 52/34

menettiği anlaşılmış olur. Nev'î için olduğu taktirde ise manası "Sizin için kısasta bir çeşit hayat vardır ki katil ve maktul için hasıl olur." demek olur. Çünkü öldürmek fiiline kasteden kimse kısas edileceğini düşündüğünde öldürmekten vazgeçecek ve bu şekilde kendisi kısastan arkadaşı da öldürül-mekten kurtulmuş olacaktır. Kavmin sözlerinden ise bu iki mananın anlaşıl-mayacağı açıktır.

-Mutlak olarak kısas hayata sebep olduğundan ayet kısas maddelerinden her biri için sabit olur. Lakin kavmin sözünde "katl" lafzı mutlak zikrolundu-ğundan haksız olan öldürmeye de ihtimal vardır. Bu ise öldürmeyi engelle-meye ve hayata sebep olamayacağı gibi aksine davet ettiği de aşikârdır.

-Ayetin tekrara girmemesidir. Ancak kavmin sözünde "katl" lafzı iki defa zikrolunduğundan kelamın kusurlarından sayılan tekrara girmektedir.

-Ayetin takdir-i mahzufeden müstağni olmasıdır. Hâlbuki kavmin sözle-rinde "انفى" kelimesi ism-i tafdil olduğundan mufaddal alayhe olan "من ترك" lafzı takdir olması gerekir.

-Ayetin sanayii bediiyyeden sanat-ı mutabakata müştemil olmasıdır ve araştırıldığı taktirde daha başka nükte ve meziyetlere müştemil olduğu görü-lecektir. Hele lafızlarında olan kolaylık şüphe edilecek şey değildir. Vallahi, yüce manası o kadar latif ve ilahî hükme müştemildir ki kısası inkâr eden ve kötöleyen günahkarlara tattırılsa Allah'ın bütün kullarının hayat kazanacağı şüpheden uzaktır.

İşte bunun gibi Arap kavmi fesahat ve belagatin zirvesine ulaşmış iken Kur'an-ı Kerim nazil olmaya başlayınca onlardan fasih ve belagat sahibi olan pek çok kimse mislini getirmekten aciz olduklarını ikrar ve itiraf ederek ki-misi iman edip iki dünya saadetine nail oldu kimisi ise riyaset belasından do-layı yarasa kuşu gibi gözleri kamaşıp ne yapacaklarını şaşırdıklarından Hz. Peygamber'e (sav) düşmanlık yapıp türlü türlü hakaretlere kalkıştılar. Bazı-ları da büyük ve uzun olan surelerin bir benzerini getirmeyi akılları almadı-ğından buna kalkışamayıp ancak riyasetlerini korumak için cahil kavimleri

kandırmak üzere kısa surelere nazire getirmeye kalkıştılar ise de herkese rezil olmaktan başka hiçbir işe yaramadı. Nitekim Nâziât Suresi, Kâriâ suresi ve Fil suresine yanlarında nazire olarak getirdikleri bir takım batıl ve değersiz sözler gibi:

(1) "و الزرعَات زرعَا. والحاصدَات حصدا. و الذاريَات قمحَا والطاحنَات طحْنَا. والحفارات حفرا. والثارَدَات ثردَا.

واللاقمَات لقمَا. لقد فضلتُم على اهل الوبر . وما سبقكم اهل المدر."

(2) "الفيل ما الفيل، و ما ادريك ما الفيل له ذنب و ثيل ومشفّر طويل و ان ذالك من خلق ربنا القليل."

(3) "الم تركيف فعل ربك بالحبلى اخرج منها نسمة تسعى من بين سرا سيف و احشى."

Bu sözlerin Kur'an'a nazire olması şöyle dursun ne derecede düşük ve hezeyan oldukları küçük bir mülahaza ile malum olur. Ayrıntıya gerek yoktur.

2- Kur'an-ı Kerim'in icazının ikinci yönü, Kur'an-ı Kerim'in lafız ve harfleri Arapçanın nazım ve nesirlerinde kullanılan türden olup sadece fesahat ve belagatiyle garip bir nazım ve acayip bir üslup kazanmaktadır. Bundan dolayı fasih Arap'ın nazım, nesir, hutbe, şiir, reciz ve seci türlerinden söylemiş olduğu sözlerin hiçbirine benzememesiyle Arap kalamı türünün dışında kalmaktadır. Bu sebepten fasih akıllar şaşkın kalıp fikir pazarları hepten kesata uğradı. O derece ki Kur'an'a karşı koymaya teşebbüs edenlerin sözleri güneş ışığına oranla bir yıldız böceği gibi itibara haiz olamadı. Nitekim İbn Mulkanna zamanının en fasihi ve belagat sahibi olup Kur'an'a nazire olmak üzere "Sur" başlığı altında mufassal birtakım sözler söylemişti. Ancak bir gün bir mektebin yanından geçerken çocuğun biri: " وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَّمَاءُ أَفْلَعِي وَغِيضٌ " 3 ayetini sonuna kadar okuduğunu işitince ayetin cami olduğu fesahat, belagat ve tatlılığından hayran kalıp sersemleşerek yazmış olduğu şeyleri o anda yaktıktan sonra, "Ben şahadet ederim ki bu kelama karşı koymak beşerin gücünün dışındadır. Bu kelim beşer kalamı değildir." dedi. Ve

³ Hûd 11/44.

yine bunun gibi fesahat, belagat, akıl ve dirayette Kureyş kavminin ileri gelenlerinden Velid b. Muğire haini bir gün Hz. Peygamber'in huzuruna gelip, "Ya Muhammed (sav) bana bir miktar Kur'an oku, dinleyeyim." dedikten sonra Hz. Peygamber "إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ"⁴ ayetini sonuna kadar okuması üzerine Velid bir daha okumasını rica etti. Hz. Peygamber bir daha okuyunca Velid hayran kalarak "Vallahi bu kelamın öyle bir güzelliği, letafeti, lezzet ve tatlılığı vardır ki hiçbir kelama benzemez ve bu şekildeki bir kelamı insan söyleyemez." dedikten sonra kavminin yanına varıp kendilerine hitaben "Ey Kureyş kavmi! sizin içinizde insanların ve cinlerin şiirlerini ve diğer çeşit kelamı benden daha iyi bilen yoktur. Vallahi Muhammed'in söylediği kelam hiçbir şeye benzemez. Vallahi Muhammed'in kelamında öyle bir tatlılık vardır ki tarifi kabul etmez. Ve gerçekten Muhammed'in kelamı öyle yüce bir kelimedir ki hiçbir şeye mağlup olmaz." dedi. Hatta seçkin ilim adamları ve fasihlerden bir takım büyükler demişler ki Kur'an'ı Kerim'in nüzülü işitilmediği halde mushaf içinde yazılmış olduğu şekliyle bir dağ başında bulunsa tatlılığı, letafeti, icaz, fesahat ve belagatiyle beraber o kadar çok ahkamı içinde toplamasından onun ilahî kelimeler olup beşerin böyle yüce bir kitabın telifine muktedir olamayacağına akl-ı selimin katiiyen şahadet edeceği şüpheden uzaktır.

Bir gün Hz. Ömer mescid-i şerifte uyurken Arap lisanına aşina Rum patriklerinden biri başucuna gelip kelime-i şahadet getirdi. Hz. Ömer uyanıp bunun sebebini sorunca patrik cevap olarak, memleketimizde bulunan Müslüman esirlerinden birinin "وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ"⁵ ayetini okurken işittim. Tatlılığı ve letafeti beni mest ve hayran etti. Sonra yüce manasını düşündüğümde icazıyla beraber dünya ve ahiret ahvalini açıklayan İsa'ya (as) indirilen İncil'in ahkamına cami olduğu malum olunca bulundu-

⁴ Nahl 16/90.

⁵ Nûr 4/52.

ğum diyarı terk edip İslâm'ı kabul ettim.” dedi. Ve daha buna benzer olayların had ve payanı yoktur. Ancak bu risalenin hacmi bunları açıklamaya yeterli olamayacağından ayrıntılar göz ardı edilmiştir.

3- Kur'an'ı Kerim'in icazının üçüncü yönü, insan Kur'an'ı ne kadar çok okusa ve tekrar tekrar dinlese kendine asla gevşeklik ve sıkılma duygusu gelmez. Bilakis her okuduğunda ve dinlediğinde şevk ve sevgisi artıp her bir defasında kendisinde farklı farklı zevk, sefa ve gönül ferahlığı hâsıl olur. Kur'an'ı Kerim dışında bir kelim fesahat ve belagat açısından ne kadar iyi olsa da tekrarı gevşeklik ve sıkılmaya sebep olacağına şüphe yoktur. Kur'an'ı Kerim ile halvette de lezzet alınır. Ve sıkıntılı vakitlerde kendisiyle def-i vahşet edilen bir güzel dosttur. Diğer kitaplarda bu tatlılık bulunmadığından kalpleri neşelendirmek için musiki sanatını icat etmişler ise de yine Kur'an'ı Kerim'in lezzet ve tatlılığıyla asla kıyaslanamaz. Bu sebepten Hz. Peygamber Kur'an'ı Kerim'in güzel vasfını beyan ettiğinde “Kur'an'ı Kerim çok okunmakla ve üzerinden zaman geçmekle eskimez. Kendisinden usanılarak terk edilmez. Acayip ve garaibi nihayete varıp tükenmez. Kur'an'ı Kerim hakkı batıldan ayıran bir sözdür, kendisiyle alay edilip eğlenilecek bir söz değil. Alimler kendisine doymazlar.” demiştir.

4- Kur'an'ı Kerim kavmin bildiği ve bilmediği geçmiş olaylardan haber verdi. Ve hatta bilmediklerini araştırdıklarında Kur'an'ı Kerim'in haber verdiği gibi olduğunu görür, onun sıhhat ve doğruluğunu anlardı. Nitekim Ashabı Kehf, Hz. Musa (as) ile Hz. Hızır (as)'ın olayı, Zu'l-Karneyn'in durumu, ümmetleriyle beraber peygamberlerin kıssalarından ve geçmiş asırlardan haber verdiği gibi.

5- Kur'an-ı Kerim'in gaybten haber vermesidir. Nitekim Yahudilerin “Cennete bizden başka hiç kimse girmeyecektir ancak biz gireceğiz.” sözlerine Kur'an'ı Kerim'de “فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ. وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ” “Yani ey Yahudiler! Eğer sözünüzde sadık iseniz ölümü temenni ediniz.” şeklinde

⁶ Bakara 2/94-95.

cevap verilmiştir. Sözü geçen kavim ise kitaplarını tahrif ve tebdil etmeleri ve yaptıkları kötülüklerden dolayı hiçbir vakit ölümü temenni edemeyeceklerdir. Ayette haber verildiği gerçekleşti ki hiçbir Yahudi ölümü dil ile temenni ve talep etmemiş ve etmeyeceği de aşikârdır. Vallahi, eğer Yahudilerden biri ölümü temenni edecek olsaydı hemen o anda canının alınacağından hiç şek ve şüphe yoktur. Bir diğeri, Kureyş kafirlerinin Kur'an ile sözlü mücadeleye giremeyeceklerinin ⁷“فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا” ayetiyle haber verilmesidir. Gerçekten de yaratılmış hiçbir fert Kur'an'ı Kerim'in en kısa surelerinden birinin mislini getiremedi ve getirmesi de imkân dışıdır. Başka bir örnek, ⁸“إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا” ayetiyle Mekke'nin fethi haber verildiği gibi gerçekleşti. ⁹“أَلَمْ غَلِبَتِ الرُّومُ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ” ayetinde Rum'un acemlere galip geleceği haber verildiği gibi gerçekleşti. Bir de ¹⁰“لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِينَ مُحِلِّينَ رُؤُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ” ayetidir ki sahabeyi kiramın güvenli bir şekilde Mescid-i Haram'a gireceklerini haber verdi ve tıpkı haber verdiği gibi oldu. Başka bir örnek, ¹¹“وَأُخْرَى تُحِبُّوهَا” ayetidir ki Mekke'nin fethini haber verdiği gibi Cenab-ı Hakk'ın yardım ve inayetiyle Mekke'nin fethi müyesser oldu. Ve bir de ¹²“قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ” ayetidir ki haber verdiği gibi zelil küffar mağlup oldu. Ve bir de ¹³“إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ” ayetidir ki haber verdiği gibi Allah Mekke'de bulunan müstehzileri türlü türlü belalara uğratarak helak etti. Ve bir de ¹⁴“وَاللَّهُ” ayetidir ki tebşir ettiği gibi gerçekleşip Hz. Peygamber'e bu kadar zelil küffar zarar vermeye kastettiyse de başarılı olamayıp ahiret yurduna

⁷ Bakara 2/24.

⁸ Fetih 48/1.

⁹ Rûm 30/1-3.

¹⁰ Fetih 48/27.

¹¹ Saff 61/13.

¹² Âli İmrân 3/12.

¹³ Hicr 15/95.

¹⁴ Mâide 5/67.

teşrif edinceye kadar Allah'ın koruması altında oldu. Ve birde “ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ ”¹⁵ ayetidir ki söz edildiği gibi Kur'an-ı Kerim tahrif, fazla ve eksik kılınmaktan rabbani korumada olup Ateistler, Muattıla, Karamatiler ve diğer sapkın fırkalardan hiçbir fert mebanî ve meanisinden bir harfin ve irablarından bir irabın tarifine kadir olamadılar. Ve bundan sonra da kadir olamayacakları kesindir. Daha bunlara benzer ayeti celile pek çoktur. Nitekim siyer ve tefsir kitaplarında tafsilatlı bir şekilde beyan olunmuştur.

Uyarı: Protestanlar bu tür ayetlerin gaybî durumlardan haber verdiğini kabul etmeyip, “Bunlar Muhammed'in (sav) ashabının kalbini teskin etmek için zann-ı galip ve isabetli fikirleridir. Ve buna benzer sözler -haşa- ashabın akıl sahiplerinden her zaman işitilmiştir.” derler. Ancak bu sözlerin iki yünden batıl olduğuna asla şüphe yoktur:

- Bütün akıl sahipleri Hz. Peygamber'i insanların en akıllılarından olduğunu kabul ettikleri gibi Hristiyanların yanında da akıllı kimselerden olduğu herkesçe kabul edilmiştir. Hatta telif ettikleri kitaplarda bile âkil olduğunu itiraf etmişlerdir. Halbuki peygamberlik iddiasında bulunan bir âkilin hal ve şanından değildir ki, “Fulan durum fulan zamanda elbette gerçekleşecektir.” diyerek iddiada bulunup kendi inancını zan ile emretsin. Özellikle kendisini tekzip etmeye hırslı ve bir yalan söylemesini dört gözle bekleyen düşmanları karşısında böyle büyük bir işe kalkışmak en düşük seviyede akla sahip bir adamın bile hal ve şanı değildir. Nasıl insanların en akıllısından vaki olsun.

- Aklen her ne kadar bazı durumlarda akıllarına uygun söz söylerler ise de söyledikleri sözlerin bazısı sahih bazısı da hatalı gerçekleşir. Ancak sünnettullah şu merkezde cereyan etmektedir ki nübüvvet iddiasında yalancı olan bir kimse gelecek olaylardan bir hadiseyi haber verip Cenab-ı Hakk'a nispet ederek O'na iftira etse mevzu bahis haber sahih olarak gerçekleşmeyip elbette yanlış olarak gerçekleşeceği şüphesizdir.

¹⁵ Hicr 15/9.

6- Kur'an'ı Kerim'in, Arap taifesi ve diğer milletlerin âlimlerinden hiçbir ferdin bilmediği ve hiçbir kitabın müstemil olmadığı öncekilerin ve sonrakilerin ilimlerini kapsamasıdır. Yani bütün dini hususları, dünyevî ve uhrevî muamelatı, kıyametin alametlerini, itaat ehline verilecek bâkî nimetleri, isyankâr ve günahkarlara verilecek olan ateşli cezayı, peygamber kıssalarını, önceki milletlerin olaylarını ve gaybî haberleri kendisinde toplayan yüce bir kitap olmasıdır.

İşte zikredilen bu altı yönün her birinin bir mucize olduğu açıktır. Kur'an-ı Kerim ki zikredilen altı yönün hepsine camidir. Mislini getirmeye kim kadir olabilir? Heyhat! Heyhat! Fasih ve belagat sahibi Arap ki insanı büyüleyen nazım, nesir, hutbe ve şiirler söylemek konusunda her biri eşsiz birer cevher iken Kur'an-ı Kerim'in nazım, telif, tatlılık, letafet, mebanî ve meanisinin sıhhatine; öncekilerin ve sonrakilerin ilimlerini kapsayıcı olmasına ve diğer özelliklerine hayran kalıp az önce açıklandığı gibi senelerce uğraşmalarına rağmen sonuçta aciz kalarak en kısa surelerden birinin bile benzerini getiremediler. Nerede kaldı ki Kur'an'ı Kerim'in bir benzerini getirsinler. Arap'ın fasihleri aciz kalınca diğer toplulukların Kur'an'ın bir benzerini getirmelerinin mümkün olmadığı herkesin malumudur. Hâlbuki Hz. Peygamber ümmî olup hiç mektebe gitmedi, kimseden bir şey okumadı, eline kalem almadı, önceki kitaplara ve tarihe muttali olmadı, sihri öğrenmedi ve şiir de okumadı. Ve böyle olduğunu Kureyş kafirleri yakinen biliyorlardı. Sonra 40 yaşına varınca Allah tarafından nübüvvet hil'ati ve vahiy ile teşrif edilip apaçık delilleri ikame ederek hak dine davet etmeye başladı.

Arap'ın fasihleri ve diğer milletler şöyle dursun bütün insanlar ve cinler bir yerde toplanıp birbirlerine yardım etseler bile bahsi geçen konunun mümkün olamayacağı aşîkârdır. Nitekim Kur'an'ı Kerim'de “قُلْ لَّيْنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ”¹⁶ ayeti kat'i nas ile zikredilenin imkânsız olduğunu beyan etmiştir. Bahsi geçen deliller hakkında dilleri

¹⁶ İsrâ 17/88.

uzayıp, “Böyle şeyler ortalığı kandırmak için söylenmiştir, böyle şey olmaz.” diyen kafir ve münafıkların var ise ¹⁷ “فَاتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ” nassı ile muaraza kapısı nedamet gününe kadar açıktır. İşte Kur’an mucizesi Hz. Peygamber’in bütün mucizelerinin en büyüğü olduğu gibi önceki peygamberlerin mucizelerinden de daha büyüktür. Mesela Hz. İsa’nın (as) en büyük mucizesi ölüleri diriltmek ile anadan doğma âmâların gözlerini açmaktı. Halbuki kavminin buna benzer harikulade olaylara arzuları yoktu ve böyle şeyleri yapmaya çalışmazlardı. Bu sebepten asla karşı koymaya teşebbüs etmediler. Diğer mucizeler de bunlarla kıyaslanabilir. Ancak Kureyş kavminin belagat ve fesahat konularında o derece çaba sarf eden beligleri vardı ki kendileri ile en çok övündükleri şey fasih kelimeler ve belagatti. Hatta en iyi kasideleri ve gazelleri kendileri ile övmek için levha yapıp tezyin ederek Kabe’ye asarlardı. Bununla beraber Kur’an-ı Kerim Arapça iken en kısa surelerinden birinin benzerini getirmekten aciz kalmaları Kur’an’ı Kerim’in peygamberlerin gösterdiği bütün mucizelerin de en büyüğü olduğuna açık bir delildir.

3. Kur’an’ı Kerim’in Dışında Gerçekleşen Mucizeler

Hiz. Peygamber’in Kur’an-ı Kerim’den başka pek çok mucizesi vardır. Mi’rac olayı, ayın ikiye yarılanması, cansız varlıkların konuşması ve hareket etmesi, vahşi hayvanların konuşması ve onun peygamber olduğuna şahadet etmesi, ölülerin ve çocukların onun peygamber olduğuna şahadet etmesi, az yemek ile pek çok kimseyi yedirip doyurması, parmaklarının arasından tatlı suyun akması, duasının bereketiyle her türlü hastalığa müptela olanların şifa bulması ve gaybten haber vermesi gibi. Ki zikredilen bu mucizelerin her biri delilleri ile hadis, siyer ve tefsir kitaplarında ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Velhâsıl mezkûr kitaplara müracaat edilerek güzelce takip edilip akıl-ı selim ile düşünüldüğünde Hiz. Peygamber’in mucize ve kerametlerinin ulvî-sufî, konuşan-konuşmayan, hareket eden-etmeyen, sıvı-katı, önce-sonra,

¹⁷ Bakara 2/23.

gaib-hazır, iç-dış, acil-geç ve bunların dışında kalan bütün amillere şamil olduğu ortaya çıkar. Şöyle ki öncekiler ve sonrakiler, onun menakıplarının adettini sayma hususunda bütün zamanlarını ayırıp yoğun bir çaba sarf etseler bile aciz kalacakları şüpheden varestedir. Nitekim İmam Bûsîrî hazretleri bu noktaya işaret ederek “Hristiyanların İsa’yı (as) aşırı bir şekilde överek ulûhiyete aykırı ve beşeriyete yakışmaz surette batıl iddiaları olan teslis dışında övgü yoluyla Hz. Peygamber hakkında her ne ile hüküm olursa layıktır.” demiştir.

Sonuç Kur’an-ı Kerim dışında gerçekleşen mucizelerin her biri münferit olarak her ne kadar mütevatir değillerse de genel anlamda mucizenin sübutu şüphesiz mütevatir olduğundan Hz. Peygamber’in nübüvvetinin ispatı hususunda yeterli bir delil olduğu gün gibi aşikârdır.

B. Hz. Peygamber’in Nübüvvetinden Önce ve Sonraki Durumu, Yüce Ahlakı, Dini Öğretileri, Arap Cesurlarının Saldırıları Karşısındaki Dik Duruşu ve Karalılığı ile Nübüvvetinin İspatı

1. Madde: Hz. Peygamber doğumundan ahiret yurduna teşrif edinceye kadar dinî ve dünyevî konularda asla yalan söylemedi. Eğer bir defacık olsun yalan söyleseydi düşmanlarının bunu teşhir edeceğinden hiç şüphe yoktu. Hâlbuki düşmanları bile onu “Muhammedu’l-Emin” diye isimlendirmişlerdi. Ayrıca asla çirkin bir fiilde bulunmadı. Risâleti tebliğ konusunda beyan edildiği üzere çeşitli meşakkatlere uğrayıp yılmadan sabır göstererek dik durdu. Sonra Allah tarafından muvaffak olup da düşmanlarına galip gelip yüksek bir rütbeyle nail olarak can ve mallarda tasarruf etme gücüne sahip olunca zerre kadar halini değiştirmeyip ömrünün evvelinden sonuna kadar razı olunmuş tek bir sîret üzere istikamette bulundu.

2. Madde: Güzel ahlakı konusunda açıklandığı gibi hazreti Peygamber ümmetine gayet şefkatli ve merhametliydi. Cömertliği de hiçbir fertte görül-

memiş yüksek bir derecedeydi. Hatta bundan dolayı ¹⁸ "وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ" ayetiyle azarlandı. Bir de dünyevî süslere asla iltifat etmezdi. Hatta Kureyş onu nübüvvet davasından vazgeçirmek için çok miktarda para, güzel kadınlar ve krallık sunduğunda kesinlikle iltifat etmeyip kararlılığını korudu. Fakir ve miskinlerle bulunduğu halde gayet mütevazıydı.

3. Madde: Hz. Peygamber kulların dünyevî ve uhrevî bütün maslahatlarını içeren ve aklî hikmete uygun olarak tesis ettiği dinî öğretilerdir ki delilleri ile fıkıh ve kalam kitaplarında ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

4. Madde: Asr-ı saadette gerçekleşen hiçbir savaştan kaçmayıp kararlı bir şekilde saldırıda bulunmuştur.

Sonuç: İşte zikrolunan bu dört madde her ne kadar tek tek nübüvvetine delalet etmez ise de bu dört maddeyi bütün olarak peygamberlerden başka hiçbir ferdin gerçekleştiremeyeceği şüphesizdir. Bu sebepten bütün maddelelerin Hz. Peygamber’de toplanması onun peygamber olduğuna açık bir delildir.

C. Hz. Peygamber’in Delalet ve Hüsranda Kalmış Bir Kavmin İçinde Nübüvvet İddiasında Bulunarak İslâm Dinini Tesis Etmesiyle Nübüvvetinin İspatı

Hz. Peygamber dünyaya teşrif ettiğinde İnsanlar haktan tümüyle sapmışlardı. Bazıları putlara tapmayı adet edinmiş ve kan dökmeyi ülfet edinmişlerdi; Arap müşrikleri gibi. Kimisi teşbîhî bir din anlayışı, sahtekarlık ve yalanı yaygınlaştırma gibi iftiralar üzerindeydiler; Yahudiler gibi. Ve bir takımı da iki Allah vardır; biri hayrın yaratıcısı diğeri ise şerrin yaratıcısı inancını benimseyip mahremleri birbiriyle nikahlıyorlardı; Mecusiler gibi. Kimisi de baba, anne ve teslis batıl inancı üzereydiler; Hristiyanlar gibi.

¹⁸ İsrâ 17/29.

İşte Hz. Peygamber, bu şekilde küfür denizi içinde kalmış kitap ve hikmetsiz bir takım sapkın kavimler arasında nübüvvet iddiasında bulunup “Ben güzel ahlakı tamamlamak, kuvve-i ilmiyye ve ameliyyede insanları ikmal etmek, imân ve sâlih amaller ile âlemi aydınlatmak üzere aydınlatıcı kitap ve apaçık hikmet ile Hakk tarafından size gönderildim.” dedi. Ve tıpkı dediği gibi aralarını ıslah ederek insanları putlara ibadet etmekten vazgeçirip kuvve-i ilmiyye ve ameliyye ile beşerî nefisleri kemale erdirdi. Hz. Allah kendisine vadettiği gibi İslâm’ı bütün batıl dinler üzerine galip kıldı. Bu sebepten sapkın dinler ve fasit mezhepler giderek kaybolup büsbütün yanlış oldukları meydana çıkarak tevhit güneşi her yeri aydınlattı. Acaba Hz. Peygamber’den başka böyle büyük bir davaya kalkışıp hükümdar ve halkı yani bütün insanları aleni olarak küfür içinde olan bir toplumu hak dine davet etmek hangi yiğidin işidir. Özellikle Cahiliye Dönemi'nde her işi kılıç celladına havale eden Arap Müşrikleri arasında böyle büyük bir davaya kalkışıp savaş meydanına çıkmak peygamberden başka bir kimsenin kârı mıdır? Heyhat! Heyhat! Kişi insaf edip düşünmelidir de ahmaklık ve cehalet yolunu terk edip İslâm’ı kabul etmelidir.

Sonuç: Beşerî nefisleri kemale erdirmek ve kalbi hastalıkları tedavi etmekten başka nebînin hiçbir manası yoktur. Hz. Peygamber (sav) de hasta kalpleri tedavi etmek ve karanlığını yok etmek hususlarında daveti etkili olup zikredildiği gibi hakka ulaştırdığından dolayı onun peygamber olduğu hususunda asla şek ve şüphe yoktur. Ayrıca yukarıdan beri açıklandığı üzere nübüvvetin mahiyeti Hz. Peygamber’de hâsıl olduğu gibi hiçbir nebîde gerçekleşmiş olmadığından Hz. Peygamber’in en faziletli peygamber olduğu şüphesizdir. Bu iddiamızı ispat edecek aklî ve naklî deliller çok ise de konunun uzamamasından dolayı yalnız dört delil ile yetinildi:

1. Delil: Hz. Allah geçmiş peygamberleri güzel vasıflarla nitelendirdikten sonra Hz. Peygamber’e hitaben ¹⁹ "أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَايُهُمْ اقْتَدِهْ" ayetiyle onu bütün

¹⁹ En’âm 6/90.

geçmiş peygamberlere ve onların yoluna uymakla emretti. Bundan dolayı bütün peygamberlerin hal ve gidişatlarına uymak kendisinin üzerine vacip olduğundan işaret edilen bütün peygamberlerin tüm güzel ahlak ve gidişatlarını eda ikmal ettiğine şüphe yoktur. Aksi taktirde ilahî emri terk etmiş olması gerekir. Bu ise açık bir şekilde imkânsızdır.

Sonuç: Hz. Peygamber'in bütün geçmiş peygamberlerin güzel hasletlerini yerine getirdiği sabit olunca söz konusu peygamberlerin her birinde ayrı ayrı bulunan güzel hasletlerin tümünün Hz. Peygamber'de toplanması gerekir. Bunun da onun bütün peygamberlerin en faziletlisi olmasını gerektireceği aşîkardır.

2. Delil: Hz. Allah ümmeti Muhammed'e ²⁰ "كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ" ayetiyle hitap ederek onların bütün ümmetlerden hayırlı ve faziletli olduklarını beyan etti. Bir ümmetin diğer bir ümmetten hayırlı ve faziletli olması dini hususlarda yetkin olduklarını ve bir ümmetin dini konularda yetkin olması ise ancak peygamberlerinin yetkinliği ile mümkün olacağı şüphesizdir.

Sonuç: Mezkûr ayette Hz. Peygamber'in bütün peygamberlerin en faziletlisi olduğu gayet açık bir surette beyan edilmiştir.

3. Delil: Bütün peygamberlerin yeryüzünden ayrılmasıyla mucizeleri, şeriatları, mukaddes kitapları ve diğer eserleri tümüyle yok oldu. Ancak Hz. Peygamber'in (sav) mucizeleri, şeriatı, yüce kitap Kur'an'ı Kerim ve diğer eserleri katiyen yok olmayıp şuan mevcut olduğu gibi kıyamete kadar baki kalacağına şüphe yoktur. Mucizelerinin bakiliği konusuna gelirsek, bütün peygamberler kendilerinden sonra gelecek olan peygamberi ümmetlerine müjdeler ve ona uymayı vasiyet ederlerdi. Ancak ²¹ "وَلَكِنْ "مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ" ayeti Hz. Peygamber'den sonra hiçbir peygamberin gelmeyeceğini ve kendisinin "خاتم النبيين" [Peygamberlerin sonuncusu] olduğunu haber

²⁰ Âl-i İmrân 3/110.

²¹ Ahzâb 33/40.

verdi. Gerçekten de haber verdiği gibi oldu. Ki 1300 senedir mezkûr ayet her yerde okundu ve halen de okunmaktadır. Kıyamet gününe kadar da okuncasına asla şüphe yoktur. İşte ilgili ayet bize nispetle gaybten haber verdiği için apaçık bir mucize olduğu gün gibi ortadadır. Bu açık mucizeye evvelden beri karşı çıkan hiçbir fert çıkmadı. Allah katından desteklenen hiçbir fert nübüvvet iddiasında bulunmadı. Bundan sonra da zuhur etmesinin ihtimali bile yoktur. Şeriatının ve yüce kitabının bakiliği ise apaçıktır.

Sonuç: Mezkûr delilin de Hz. Peygamber'in bütün peygamberlerden efdal olduğuna delalet edeceği şüphesizdir.

4. Delil: Hz. Peygamber'in Allah'ın birliği ve ibadeti hususunda gerçekleşen daveti birçok ülkeye ulaştı ve milyonlarca insan İslâm'ı kabul etti. Ve bu sayı günden güne artmaktadır.

Sonuç: İnsanların Hz. Peygamber'in davetinden faydalanmaları diğer ümmetlerin geçmiş peygamberlerin davetinden elde ettikleri faydalardan daha çok olması Hz. Peygamber'in bütün peygamberlerin en faziletlisi olmasını gerektirir.

Uyarı: Allah Resulünün diğer büyük peygamberlerden üstün olması, sözü edilen Peygamberler hakkında "ilahî hükümleri tebliğ etmede veya diğer hususlarda -haşa- kusurları vardır." şeklinde su-i itikatta bulunup da dil uzatılmasın. Zira Cenab-ı Hakk'a iman etmek, büyük ve küçük günahlardan masum olmak, yoğun çaba ve güç sarf ederek risaleti tebliğ etmek, canını feda ederek halkı dine davet etmek hususlarında bütün peygamberler eşit olup söz konusu hususlarda hiçbir peygamberin diğerinin üzerine üstün olması kesinlikle caiz değildir. Bundan dolayı söz konusu peygamberler hakkında peygamberliklerine hâlel ve eksiklik getirecek şekilde dil uzatmanın küfür olduğuna hiçbir şüphe yoktur. Zikredilen bu durumlarda bütün peygamberlerin

eşit olması ²² "وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ عَلَى بَعْضٍ" ayeti ve mezkûr deliller gereği Hz. Peygamber'in diğer yönlerden bütün peygamberlerin en faziletlisi olmasına engel olmaz.

D. Geçmiş Peygamberlerin Haber Vermesiyle Hz. Peygamber'in Nübüvvetinin İspatı

Hız. Musa ve Hız. İsa (as) Tevrat ve İncil'de; ikisi arasında gönderilen peygamberler kendilerine nazil olan mukaddes kitaplarda ahir zaman ve alemlere rahmet olan Hız. Muhammed'in (as) peygamber olarak gönderileceğini haber verdiler. Şüphe yoktur ki Peygamberlerin haber verdiği bütün durumlar gerçekleşmiştir. Bu da Hız. Peygamber'in nebi olduğunu ortaya çıkarır.

Küçük önerme "الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ" ²³ ayeti, birçok Yahudi ve Hristiyan âlimin haber vermesi, Tevrat ve İncil'in şahitlikleri ile sabittir. Büyük önerme ise din ehlince müsellemtandır.*

1. Tevrat'taki Deliller

Tevrat'ın birinci kitabının ²⁴ 16. bölümünde şöyle geçmektedir: "Hız. Hacer Hız. İbrâhim'in zevcesi Sare'den kaçınca meleklerden biri şur yolundaki kuyuda yetişip kendisine hitaben "Ya Hacer! Nereden geliyorsun ve nereye gideceksin?" dedi. Soruya cevaben "Sare'den kaçtım." demesi üzerine melek, "Ya Hacer! Sen geri dönüp Sare'ye git ve kendisine itaat et. Zira Cenab-ı Allah

²² İsrâ 17/55.

²³ A'râf 7/157.

* Tartışma sırasında öne sürülen ve hasım tarafından doğruluğu benimsenen, bir defa hükme delil sayılmakla geçerlilik ve yaygınlık kazanmış olan önermelerdir. Fıkıh usulünde "âhâd haber"lerle varılan hükümler müsellemtattan sayılır ve âhâd habere itiraz edilmesi durumunda fakihlerin daha önce bu habere dayanarak hüküm vermiş olmaları delil gösterilir. Bkz. M. Naci Bolay, "Beş Sanat", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Erişim 12 Mayıs 2021). [sad.]

²⁴ Yaratılış Kitabı [sad.]

yakında sayılamayacak kadar senin zürriyetini çoğaltacaktır. Sen hamilesin ve Hz. İsmail'i doğuracaksın. Zira Cenab-ı Allah senin çektiğin cefayı işitti.²⁵ Senin oğlun bütün insanların göz aydınlığı olacaktır. İktidarının gücü herkesin üstünde olup herkes kendisine boyun eğecektir. Emir ve hükmü, dünyanın en büyük ve mamur yerlerinde geçerli olacaktır.”²⁶ Bu pasajlar özet şeklinde ve mealen verilmiştir.

Şurasını da tarihe aşına olanlar çok iyi bilirler ki Hz. İsmail ve zürriyeti dünyanın en büyük ve mamur yerlerinde tasarruf sahibi değillerdi. Böyle olunca mezkûr nassın Hz. İsmail'in (as) en büyük zürriyeti olan Hz. Muhammed Mustafa'yı (sav) işaret ettiğine şüphe yoktur. Çünkü İslâm bütün dinlere galip gelip dünyanın en bayındır olan yerlerine yayılmasıyla ümmeti Muhammed doğu ve batıya hâkim oldu ve bu durumu Yahudi hahamları da bilirler. Ancak avamdan gizli tutarlar.

Ve yine Yasa'nın Tekrarı kitabının 18. bölümünde Musa (as) ile gerçekleşen ilahî hitabı nakil sadedinde “Ve Rab bana dedi ki: söyledikleri makuldür. Onlara kardeşlerinin arasından senin gibi bir peygamber kaldırayım. Ve sözlerimi ağzına koyayım. Ve ona her emredeceklerimi onlara söylesin. Ve ola ki her kim benim adımla söyleyeceği sözlerimi dinlemeyecek olursa ben ondan talep edeceğim.”²⁷ şeklinde geçmektedir. İşte mezkûr ibarelerle müjdelenen peygamberden muradın Hz. Muhammed Mustafa (as) olduğu gayet açıktır. Çünkü Hz. Musa'dan (as) sonra gelen bütün peygamberler İsrailoğulların-

²⁵ Müellifin verdiği tercümeyi Kutsalkitap.org tercümesiyle karşılaştırdığımızda her ne kadar 11. cümleye kadar tercüme farklılıklarından kaynaklanan değişiklikler dışında herhangi bir problem bulunmasa da 12. cümle şu şekilde geçmektedir: “Oğlun yaban eşeğine benzer bir adam olacak, O herkese, herkes de ona karşı çıkacak. Kardeşlerinin hepsiyle çekişme içinde yaşayacak.” [sad.] Bkz. *Kutsal Kitap* (Erişim 2 Aralık 2020), Yar. 16:12.

²⁶ Yar.16:6-12.

²⁷ Yas. Tek.18: 17-19. Günümüzde kutsalkitap.org tercümesi şu şekildedir: “RAB bana, ‘Söyledikleri doğrudur’ dedi. ‘Onlara kardeşleri arasından senin gibi bir peygamber çıkaracağım. Sözlerimi onun ağzından işiteceksiniz. Kendisine buyurduklarımın tümünü onlara bildirecek. Adıma konuşan peygamberin ilettiği sözleri dinlemeyeni ben cezalandıracağım.’” [sad.]

dandır. Ve en son gelen de Hz. İsa'ydı (as). Tevrat'ın Tekvin kitabının 16. bölümünde İsmailoğullarının yani Arapların İsrailoğullarının kardeşleri olduğu yazılıdır. Bu cihetle Beni İsrail'in kardeşlerinin oğullarından Hz. Peygamber'den başka peygamberlikle dünyaya teşrif buyurmuş hiçbir fert de bulunmamaktadır. Bundan dolayı söz konusu kitapta müjdelenen peygamberin "Hz. Muhammed" (as) olduğu kavrayış sahiplerine göre gayet açıktır. Ancak Yahudiler söz konusu ayette geleceği müjdelenen peygamberden muradın "Hz. Yuşa" (as) olduğunu iddia ederler. Fakat bu iddiaları birkaç yönden fassittir:

1. Hz. Yuşa İsrailoğullarının kendisindendir. Yoksa İsrailoğullarının kardeşleri olan İsmail oğullarından değildir. Bundan dolayı kendisinin kastedilemeyeceği açıktır.

2. Söz konusu kelimada "Senin gibi bir peygamber kaldırayım." denilmiştir. Hâlbuki Hz. Yuşa ve Hz. İsa'dan (as) başka İsrailoğullarının peygamberlerinden hiçbirisinin Hz. Musa gibi olmadığı Tevrat'ın Yasanın Tekrarı kitabının 34. bölümünde, "Ve artık İsrail'de Musa gibi peygamber kalmadı ki Rab ile yüz yüze gelmiş olsun."²⁸ sözüyle beyan edilmiştir. Bununla beraber Yeşu kitabının 1. Bölümünde, "Ve Rab, Musa'nın vefatından sonra Musa'nın hizmetkârı Nun oğlu Yuşa'ya şöyle dedi."²⁹ cümlesiyle Hz. Yuşa'nın Musa'nın (as) hizmetçisi olduğu belirtilmiştir. Yine ilgili bölümde, "Kulum Musa'nın sana buyurduğu Tevrat'ın tümünü yerine getir. [Gittiğin yerde başarılı olmak için] ondan ne sağa ne de sola sapma."³⁰ cümlesiyle de onun din ve şariat hususunda bağımsız olmayıp bilakis Musa'nın (as) kitap ve şeriatıyla desteklenmiş olduğu beyan edildiğinden Hz. Musa gibi olamayacağı ve söz konusu kitapta peygamberlikle müjdelenen zattan muradın Hz. Yuşa olamayacağı zahir olur.

²⁸ Yas. Tek.34:10.

²⁹ Yeşu 1:1.

³⁰ Yeşu 1:7.

3. “Sözlerimi ağzına koyayım ve ona her emredeceklerimi onlara söylesin.” cümlesi ister istemez bağımsız yeni müstakil bir hükmün varlığını ve geçmiş şeriatların nesh olmasını gerektireceğinden Hz. Yuşa ve İsrailoğullarından diğer peygamberlerin hiçbirisinin murad edilemeyeceği gayet açıktır. Hristiyanlar da Tevrat’ta zikrolunan zattan kastedilenin Hz. İsa (as) olduğunu iddia ederler. Ancak onların iddiaları da birkaç yönden fasittir:

1. İsa’nın (as) annesi tarafından İsrailoğullarından olup Araplardan olmadığı herkesin malumu olduğu gibi onların da kabul ettiği bir husustur.

2. Baba tarafından ise ne Benî İsrail’den ne de Araplardan olup bilakis varlık sebebi Allah’ın “كَن” emriyle Cebrail’in nefesi olduğu ve bu sebepten kendisinin şeref ve şanını ilan için “Kelimetullah” ve “Ruhullah” lakaplarıyla isimlendirildiği herkesin malumudur.

3. Söz konusu ibarede Musa’ya (as) hitaben “Senin gibi bir peygamber kaldırayım.” denilmiştir ki Hz. Musa mahlûk ve insandır. Bu durumda Hristiyanlar İsa’nın (as) murad edildiğini iddia ettikleri halde kendisine ulûhiyeti isnat etmekten vazgeçip Hz. Musa gibi mahlûk, insan ve Allah tarafından hak kitap ile gönderilmiş bir peygamber olduğunu itiraf etmeleri gerekir. Bu ise kendi inançlarına göre kafir olmayı gerektirir.

Sonuç: Hz. Peygamber’in Benî İsrail’in kardeşleri olan Araplardan olması, ayet ve mucizeler göstermesi, müstakil kitap sahibi olması, din ve şariat koyucu olma noktasında Musa (as) gibi olması, geçmiş bütün şeriatları nesh etmesi ve sayısız milletin kendisine tabi olması Tevrat’ta peygamberlikle gelmesi müjdelenen zatın ahir zaman peygamberi “Muhammed Mustafa” (sav) olduğunu gayet açık surette ortaya koydu.

Ve yine Tevrat’ın beşinci kitabının 33. bölümünde şöyle geçmektedir: “Dedi ki; Rab Sina’dan geldi. Onlara Seir’den doğdu. Ve Faran Dağından parladı. On binlerce kutsalıyla geldi.”³¹ “Sina’dan geldi” sözünden kastedilen, Allah’ın Musa’ya (as) vahyettiği kitap ile hak din ve Allah’ın birliğinin zuhur

³¹ Yas. Tek.33:1

etmesidir. “Seir” Şam dağlarından birinin ismidir. Dolayısıyla “Seir’den doğdu” sözünden murad, Hz. İsa’nın (as) zuhur etmesidir. Faran, Amalika meliklerinden birinin ismi olup Hicaz topraklarına malik olması sebebiyle söz konusu yer melikin ismiyle adlandırılmıştır. Dolayısıyla “Faran Dağından parladi.” sözünden kastedilen Hz. Peygamber’in zuhur etmesidir. “Ve on binlerce kutsalıyla geldi.” sözünden kastedilen kendisinin yardımcıları olan ashabı kiramdır (ra) ki hiçbir vakit onun yanından ayrılmadılar.

Sonuç: Bu cümle de iddiamızı destekleyip sabit kılar. Yine Tevrat’ta “Ye-seya” (as) nispet edilen kitabın 42. bölümünde geçen “Çöl ve çöldeki şehirler seslerini yükseltsinler. Kedar’da bulunan köyler ve kayalıklarda yaşayanlar sevinçle haykırsın ve dağların tepesinden haykırsınlar. Rabbi yüceltip adalarda O’nu övsünler.”³² sözlerinin de iddiamızı destekleyeceğine şüphe yoktur. Çünkü “Kedar” Hz. İsmail’in (as) oğlu ve Arapların en büyük atasıdır ve mesken tuttuğu yer “Fârân” çölü yani Hicaz toprağıdır. Bundan dolayı mezkûr cümlelerin Hicaz’da hacıların vakfe yaptığı, tekbir ve tehlil yeri olan Arafat Dağındaki Müslüman hacıların ahvâlini açıkladığı şüphesizdir.

Yine ilgili kitabın 32. bölümünde “Çöl Meyve bahçesine dönecek. Meyve bahçesi orman sayılacak. O zaman çölde hüküm yerleşecek. Ve adalet meyve bahçesinde mekân tutacak. Adaletin ameli barış olacak. Adaletin neticesi sonsuza dek huzur ve güvenlik olacak.”³³ şeklinde geçmektedir ki Hicaz toprağının Hz. Muhammed’in (sav) şeriatıyla bayındırlaşacağıнын beyanından ibaret olduğu açıktır. Yine söz konusu kitabın 34. bölümünde bir takım zalim ve azgınlara helak olacağı beyan edildikten sonra 5. bölümde³⁴ “Bunun için çöl ve kır toprağı sevinecek. Bozkır sevinip çiğdem gibi çiçeklenecek. Fazlasıyla çiçeklenip sevinecek.”³⁵ denilmiştir ki Hz. Peygamber’in teşrifiyle Hicaz toprağıнын ümran olacağına işaretir.

³² Yeş.42:11-12.

³³ Yeş.32: 15-17.

³⁴ 35. Bölüm [sad.]

³⁵ Yeş.35:1-2.

Ve yine söz konusu bölümde “Serap göle dönecek ve susuz yerlerde pınarlar olacak... Onda bir anayol bir de yol olacaktır ki ona mukaddes yol denilecek. Oradan temiz olmayanlar yani kafirler geçemeyecekler.... Kendileri için o yolcular eblehler de olsa sapmayacaklar”³⁶ denilmiştir ki İslâm’ın zuhurdan beri mukaddes Hicaz topraklarında gölcükler, havuzlar, kuyular ihdas edilerek her yönüyle bayındır oldu. Mukaddes yolun da ancak haccın yolu olduğu ve oradan geçmek yalnız Müslümanlara has olup kafirlerin geçemediği herkesin malumudur. Bu cihetle mevzu bahis sözün ancak Hz. Peygamber’in peygamberlikle teşrif edileceğini destekleyeceği şüphesizdir. Çünkü Hz. İsa’nın (as) zuhur ettiği bölgenin geçmişten beri mamur olduğu ve söz konusu kelimada beyan edilen sıfatların oralarda bulunmadığı tarih kitaplarında malum ve gayet meşhurdur. Ve daha bunlara benzer deliller Tevrat ile diğer mukaddes kitaplarda bolca geçmektedir ancak konunun uzamasından dolayı hepsi yazılmadı.

2. İncil Şahitlikleri

Yuhanna yazdığı İncil’in 14. bölümünde İsa’dan (as) naklen der ki; “Eğer beni seviyorsanız vasiyetlerimi hıfzediniz. Ben babaya yalvarayım ve O size başka bir tesellici versin ki daima sizinle dursun. O gerçeğin ruhu ki onu dünya kabul edemez. Zira onu görmez ve bilmez. Ama siz onu bilirsiniz. Zira yanınızda durur. Ve içinde olacaktır.”³⁷ Ancak tesellici yani kutsal ruh ki onu babam benim adım ile gönderecektir. O size her şeyi öğretecektir. Ve size söylediğim şeylerin hepsini hatırlınıza getirecektir.³⁸ Ben artık sizinle çok konuşmayacağım zira bu dünyanın sultanı geliyor. Ve bende onun bir şeyi yoktur.”³⁹

³⁶ Yeş.35:7-8. “Oradan temiz olmayanlar yani kafirler geçemeyecekler.” cümlesindeki ‘kafirler’ ibaresi kutsal kitabın tercümesinde geçmemektedir. Bkz. Yeş.35:7 [sad.]

³⁷ Yuh.14:15-17.

³⁸ Yuh.14:26.

³⁹ Yuh.14:30.

Faydalı Bilgi: Söz konusu İncil'in tercümesinde geçen "Tesellici" lafzı Arapça nüshalarda "Faraklit", Yunanca İncillerin bazısında "Paraklitos" bazısında "Parakletis", Türkçe İncillerin bazısında "Tesellici" bazısında "Muazzî" ve "Ruhu'l-Hakk" lafızlarıyla geçmektedir. Ve söz konusu lafzın manasında Hristiyanlar ihtilaf edip bir takımı "Ahmed" ve "Hamid" bir takımı "Muhlis" ve "Tesellici" lafızlarıyla tercüme etmişlerdir.

Söz Konusu Ayetin Şerhi

Öncelikle şurası bilinmelidir ki 16. ayette geçen "başka bir" lafzı mutlaka iki kişinin varlığını gerektirir. Zira aykırılık ancak iki şeyin bir diğerine nispeti ile sabit olur. Dolayısıyla o iki zattan birinin Hz. Mesih'in kendisi olduğu şüphesizdir. Çünkü onun zamanında kendisinden başka bir tesellici olmadığı herkesin malumudur. Buna binaen sözden anlaşılan husus "Benden başka" olur.

Dolayısıyla Hristiyanlar "başka bir" sözünden murad "Kutsal ruh"tur, diyecek olurlar ise kendi inançlarındaki "Üç uknum" arasında bulunan birlik ve eşitliği bozup ayrı oluşlarını ispat etmek ve Mesih'in Kutsal Ruh'tan ayrı, Kutsal Ruh'un da Mesih'ten ayrı olduğunu ikrar etmeleri gerekir. Bu ise kendi inançlarına göre onların küfrüne sebep olur. Yok, teville kalkışıp da bu sözü söyleyen Mesih'in insanî boyutudur ve ayrılık da ona nispetledir, ilahi tarafının asla bir katkısı yoktur." diyecek olurlar ise bu defa da ilahî tarafı ile insanî tarafının birliğini bozarak Mesih'i uluhiyetinden azletmeleri gerekir. Bu da kendi bozuk inançlarına terstir.

Sonuç: Her halükârda Hristiyan mezheplerine göre ilgili ayetteki "başka" kelimesinden Kutsal Ruh kastedilemeyeceğine göre söz konusu cümlemin "Size benden başka bir peygamber gönderecek." anlamına geleceği güneş gibi aşikârdır. Ve "daima sizinle duracak" sözü gönderilen peygamberin şeriatının bekasına işarettir. Yani onun şeriatının asla nesh olmayıp kıyamet gününe kadar baki kalacağı anlamına gelir. 17. cümledeki "Ruhu'l-Hak" söylemi derece-i ulyâda ruhanî yaratılıştaki olduğunu beyan etmek ve dergâh-ı Hakk'a kemâl yakınlığını göstermek içindir. Ve "Dünya O'nu kabul edemez zira O'nu

göremez ve bilmez.” sözünden maksat onun nübüvvet nuru ve kemâlât-ı batıniye-i ruhâniyyesi bütün peygamberlerin hal ve sîretlerini kapsadığı gibi kafirlerin gözünden de mestur ve sığınmış demektir. “Ama siz O’nu bilirsiniz” sözü, onu görebilmek kalp basiretleri açık olan iman ehlinin nasibi olduğu anlamındadır. “Zira yanınızdadır ve içinde olacaktır.” cümlesinden kasıt ise imtihan dünyasına yolcu olup nübüvvetini müjdelediği yüce zatın nübüvvet nuru ve risalet çırağının insanların arasında parlayıp ışıldayacağını beyan etmektir. Ancak ilgili kimselere hitap sigasıyla “Görürsünüz, bilirsiniz.” şeklindeki sözünde, gaib olan hazır olana indirgenmektedir ve bu şekilde onun çocukları ve soyu kastedilmektedir. Ve bu şekildeki hitab asla şüphe gerektirmez. Zira Markos kıyamet alametlerini açıkladığı sırada kendisine hitaben, “O günlerde o musibetten sonra güneş kararacak. Ve ay kendi aydınlığını vermeyecek. Gökyüzündeki yıldızlar düşecek. Ve göklerde olan kuvvet sarsılacak.”⁴⁰ Siz de ne zaman bunların gerçekleştiğini görürseniz bilin ki [Tanrının egemenliği] yakın ve kapıdadır”⁴¹ şeklinde nakletmiştir. Hâlbuki muhatapların zikrolunan hususların hiçbirini görmedikleri, göklerde ve yerlerde henüz bir değişiklik olmayıp mezkûr durumların bundan sonra gerçekleşeceği herkesin malumudur. Ayrıca “Benim adım ile gönderecektir.” cümlesinin manası, ben nasıl “Resulullah ve Nebîyullah” şeklinde anılıyorsa o yüce zat da bu unvan ile isimlendirilecektir. “O size her şeyi öğretecektir. Ve size söylediğim şeylerin hepsini hatırlanıza getirecektir.” Yani o yüce zatın yüce kitabı ve nebevî hadisleri dünyevî ve uhrevî ihtiyaç duyduğunuz her ahkâmı beyan edecektir. Ve “Artık ben sizinle konuşmam zira bu dünyanın sultanı geliyor.” Yani kendisinin semaya yükselmesinin yakın olduğunu beyanı ve sonra cihan sultanı Habiburrahman’ın geleceğinin ilanını. Ve “Bende onun bir nesnesi yoktur.” Yani Hz. Mesih’in (as) Benî İsrail’den ve Hz. Muhammed’in (as) ise Arap olmasından dolayı aralarında görünüş olarak bir bağlantı olmamakla

⁴⁰ Mar.13:24-25.

⁴¹ Mar.13:29.

beraber Hz. Peygamber'in müstakil kitap ve şariat sahibi olması hasebiyle bağlantı ve ihtiyaçlarının olmadığını beyandır.

Arasöz: İncillerde geçen “اب” lafzı tahrif edilerek Hristiyanlığın kitaplarında Allah için kullanılmıştır. Çünkü söz konusu lafız İsrailoğulları katında saygı makamında çokça kullanıldığından öğrenciler ilim istifadesi için öğretmenleri için kullanırlar. Bu sebepten geçmişten beri Yahudiler ve Hristiyanlar kötü anlayışları ve terbiyesizliklerinden dolayı “Biz Allah'ın oğullarıyız ve Allah babamızdır.” derler.

Ve yine söz konusu İncil'in 15. bölümünde “Tesellici ki onu size babadan göndereceğim, yani hakikatin ruhu ki babadan sadır olur. Geldiği zaman o benim için şehadet edecek, siz de şehadet edeceksiniz.”⁴² şeklinde geçmektedir. Ki Hz. Peygamber'in Hz. İsa'nın peygamberliğine, Yahudi ve Hristiyanların onun ve saygıdeğer annesi hakkındaki iftiralarından ve her türlü çirkinlik ve fenalıklardan beri ve temiz olduğunu ⁴³“... قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا” ve ⁴⁴“وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُبِّهَ هُمْ” ve ⁴⁵“وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا”⁴⁵ ve daha bunlara benzer ilahî ayetlerle şehadet ettiği herkesin malumudur.

Ve 16. bölümünde “Ben size gerçeği söylerim, benim gitmem sizin faydanızdır. Zira eğer ben gitmez isem tesellici size gelmeyecektir. Ama eğer gidersem ben O'nu size gönderirim.”⁴⁶ diye yazılmıştır. “Benim gitmem sizin faydanızdır.” sözünün manası yani, benim semaya yükselmem sizin için büyük bir faydadır. Şöyle ki sizin bana olan kemal sevginiz ayrılmamızdan dolayı bir kat daha artar da Cenab-ı Hakk'a tam aşk ile ibadet edersiniz ve yüksek derecelere nail olursunuz. Vasiyetlerimi güzelce hıfzeder ve yayıp duyurursanız çocuk ve torunlarınız dört gözle ahir zaman peygamberini bekleyip

⁴² Yuh.15:26-27.

⁴³ Meryem 19/30.

⁴⁴ Nisâ 4/157.

⁴⁵ Meryem 19/16.

⁴⁶ Yuh.16:7.

iman ederler ve en iyi saadet haline nail olurlar. Gerçekte de işin böyle olduğu herkesin malumudur ki pek çok keşişin Hz. Peygamber’in ortaya çıkışını bekleyip tereddütsüz iman ettikleri tarih kitaplarında açıklanmaktadır.

Ve “Zira eğer ben gitmez isem tesellici size gelmeyecektir.” kelamı müstakil şeriat ve muhtelif ahkâm sahibi iki peygamberin aynı zamanda bir arada bulunmalarının mümkün olamayacağına işarettir.

Sonuç: Hz. İsa’dan (as) sonra ahir zaman nebîsi Hz. Muhammed Mustafa’dan (sav) başka açık mucizelerle desteklenerek insanları Allah’ın birliğine davet eden, gidişat ve ahlakı geçmiş peygamberlerin gidişat ve ahlakına uyan hiçbir zat ortaya çıkmamıştır. Ve hiç kimse asla onun eşi ve benzerini görmemiştir. Âdem’in yaratılışından beri onun din ve şeriatının hızlı bir şekilde doğuya ve batıya yayıldığı gibi hiçbir din ve şeriat yayılamadı ve elinden sayısız mucizeler zuhur etti. Bundan dolayı İncil’de geleceği müjdelenen peygamberin Hristiyanların iddia ettiği gibi “Kutsal Ruh” ya da henüz ortaya çıkmamış bir peygamber olmasının ihtimaline kesinlikle mahal kalmadı. Dolayısıyla müjdelenenin bizim peygamberimiz “Hz. Muhammed Mustafa” olduğu güneşten daha açıktır.

“Ama eğer gidersem ben onu size gönderirim.” sözü, yani Cenab-ı Hakk’tan hızlı bir şekilde gönderilmesini rica edeceğim, demektir.

Faydalı Bilgi: Nakledilen sözlerde “gideyim”, “gitmez isem” ve “gidersem” tabirleri Kur’an’ı Kerim’de ⁴⁷“وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ” ayetiyle haber verildiği gibi Hz. İsa’nın (as) güvenli ve salim bir şekilde semaya yükseltildiğine açık bir delildir. Dolayısıyla Hristiyanların hain Yahudilerin iftiralarına kapılarak sade delilin çarmıha gerilme ve öldürülme olduğuna inanmalarının asla itibara şayan olmadığı şüphesizdir.

⁴⁷ Nisâ 4/157-158.

Ve yine aynı bölümde “O geldiği zaman dünyayı günah, adalet ve yargı konusunda [suçlu olduğuna ikna edip] ilzam edecektir.* Günah konusunda zira bana inanmazlar. Adalet konusunda zira ben babama gidiyorum ve siz artık beni görmeyeceksiniz. Yargı konusunda zira bu dünyanın sultanı yargılanmıştır.”⁴⁸ sözleri geçmektedir. 8. cümleinin manasına gelirse, Hz. Peygamber kafirleri işledikleri günahlardan dolayı sözlü ve fiilî olarak susturacak, onların düzenini yıkacak ve ilahî kanunlarıyla cihanı ikna ederek düzen verecektir, anlamına gelir. Gerçekten de haber verildiği gibi kafirlere en iyi şekilde galip gelip, dünyayı adalet ile doldurarak bir gül bahçesine çevirdiği siyer ve tarih kitaplarında ayrıntılı bir şekilde geçtiği herkesin malumudur.

“Zira ben babama gidiyorum...” Yani güvenli ve salim bir şekilde Cenab-ı Hakk’ın ilahî iradesiyle semaya çıkartılırım da artık beni göremezsiniz, demektir.

“Hüküm konusunda zira bu dünyanın sultanı yargılanmıştır.” Yani Allah’a şirk koşulmuştur ve O’nun hakkında her gün küfürler söylenmiştir. Veyahut Hz. Peygamber’in çekmiş olduğu eziyet ve cefaları gayb yoluyla haber vermiştir. Ya da bu sözler elden ele geçerek türlü türlü değişme ve tahrifata uğradıklarından ve layıkıyla nakil ve tercüme edilemediklerinden bu şekilde müphem olarak yazılıp kalmıştır.

Ve yine söz konusu bölümde “Size daha söyleyeceğim çok şey var ama sizin şimdi onları kaldırmaya gücünüz yok.”⁴⁹ Yani, size benden sonra gelecek olan peygamberin bütün güzel vasıflarını ve şeriatını ayrıntılı bir şekilde açıklayabilirdim. Ancak ümmi olduğunuzdan ötürü anlayamayacağınızı bildiğimden bu kadarıyla yetindim. “Ama O, yani Ruhu’l-Hakk size geldiği zaman, sizi tüm gerçeğe yöneltecek. Zira O kendiliğinden konuşmayacak yalnız duyduklarını söyleyecek ve size gelecek olaylardan haber verecektir. O beni

* Bir tartışmada delilleri ile karşıdakini susturma anlamına gelir. [sad.]

⁴⁸ Yuh.16:8-11.

⁴⁹ Yuh.16:12.

yüceltecektir zira benim olandan alacak ve size bildirecektir.”⁵⁰ şeklinde geçmektedir.

Şerh: “O sizi tüm gerçeğe yöneltecek.” sözü, Resulullah, ümmetinin dünyevî ve uhrevî her türlü ihtiyaçlarını kendilerine en güzel şekilde beyan ederek onları doğru yola irşat edip saadete ulaştıracağı anlamına gelir. “Zira O kendiliğinden konuşmayacak yalnız duyduklarını söyleyecektir.” sözünün meali *وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ*”⁵¹ ayetinde geçtiği üzere O, hevâ ve nefesine uyarak aklına her geleni söylemez bilakis Allah kendisine her ne vahiy ve ilham ederse onu tebliğ eder. “Size gelecek olaylardan haber verecek.” yani, kıyamet alametlerini, cennet ve cehennem ehlinin durumunu, Allah’ın huzurunda gerçekleşecek olan hesap, mükafat, ceza ve daha bunların dışında kalan bir takım gaybî durumları haber verecektir. Gerçekten de söz konusu durumlar Kur’an-ı Kerim’de ayrıntılı bir şekilde açıklandığı kadar hiçbir kitapta açıklanmamıştır. “O beni yüceltecektir.” yani benim, Cebrail’in nefesiyle var olduğumu ve dolayısıyla Yahudilerin iftiralarından beri olduğumu, Allah tarafından gönderilmiş bir peygamber olduğumu, açık mucizeler ile desteklendiğimi, çarmıha gerilerek öldürülmediğimi ve muazzez bir şekilde göğe çıkarıldığuma tanıklık yapacaktır. İşte ey akıl sahipleri! Kur’an’ı Kerim’in çeşitli yerlerinde özellikle Meryem suresinde Hz. Mesih hakkında her açıdan güzel tanıklıklarda bulunulduğu Hristiyanların malumu iken Kur’an’ı Kerim’in inkârına kalkıştıklarından İsa’nın (as) peygamberliğini ve diğer güzel vasıflarını inkâr etmeleri ve bu şekilde de kafir olmaları gerekmez mi? Bunda ne şüphe vardır? Cenab-ı Hakk akıl ve vicdan ihsan etsin. “Zira benim olandan alacak ve size bildirecektir.” Yani, nasıl ki bana Cebrail aracılığıyla rabbanî hükümler gönderiliyor ve ben de ondan alarak size tebliğ ediyordum ise Hz. Muhammed’de (as) ondan alarak size tebliğ ve beyan edecektir.

Ek bilgi:

⁵⁰ Yuh.16:13-14.

⁵¹ Necm 53/3-4.

Kur'an'ı Kerim'de "وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ" ayeti ile İncil'de onun "Ahmed" ismi ile geçtiği haber verilmiştir. Hâlbuki İncil'deki "Paraklit" lafzı vekil, muazzi, yardımcı ve şefaatçi anlamlarına geldiğinden Hristiyanlar, Kur'an'ı Kerim'in beyanına mutabık değildir, diyerek itiraz ederler. Ancak kendilerine birkaç yünden cevap vererek itirazlarına karşı çıkarız.

1- İsa'nın (as) konuştuğu dil İbranice olup, Yunanca olmadığı bütün insanların malumudur. Ayrıca İncil'in İbranice nüshasının mevcut olmayışı bundan sonra ispat edilecektir. Bu minvalde İncil'i İbraniceden Yunancaya tercüme edenler dikkatsizlik, dirayetsizliklerinden ve dil bilgisine aşina olmadıklarından dolayı yanlışlık ve gaflet ile tebdil ve tahrif etmişlerdir. Ve bu tahrifatın gerek önceki dönemde gerek sonraki dönemde çokça vuku bulduğu kendi âlimlerinin ikrarı ile sabit olduğu müstakil bir başlıkta beyan edilecektir.

2- Kur'an'ı Kerim İsa'nın (as) kendisinin haber verdiğini söylüyor. Yoksa Yuhanna'nın yazdığı tarihte böyle geçiyordu demiyor. Bundan dolayı Hz. Mesih'in "Ahmed" ismiyle haber vermiş olması, Yuhanna'nın zikrettiğinden başka nebevî bir sözü olması kuvvetle muhtemeldir. Çünkü Hz. Mesih'in nebevî sözlerinin hepsi, mevcut olan İncillerde yazılmadığı ve Hristiyanların da bunun aksini iddia etmeye mecallerinin olmadığı Yuhanna İncili'nin son bölümündeki "Ve İsa'nın yaptığı daha çok şeyler de vardır. Birebir yazılmış olsaydı tahminim yazılacak kitaplar dünyaya sığmazlardı."⁵³ sözünde güneş gibi açıktır.

3- İkinci cevapta belirtilen diğer müjdenin ikinci asırda terk edip geçersiz kıldıkları İncillerde mevcut olması kuvvetli bir ihtimaldir. Nüshası mevcut olan metruk İncillerin bazılarında halen bilfiil vardır. Miladi 1850 ve 1854 yıl-

⁵² Saff 61/6.

⁵³ Yuh.21: 25.

larında basılmış olunan “Barnabas” İncilinde Hz. Mesih’ten naklen söz konusu müjde şu mealde geçmektedir: “Ey Barnabas! Bilesin ki ben her ne kadar insanların bozuk itikatlarından beri isem de ancak bazı insanlar benim hakkımda dedikodu yaparak İsa Allah ve Allah’ın oğludur dediler. Cenab-ı Allah bunu kerih gördüğünden ilahî iradesi kıyamet gününde şeytanların benim üzerime gelmemelerini ve beni alaya almamalarını gerekli gördü. Lütuf ve rahmeti gereği dünyada gülmek ve alay etmenin Yahuza’nın ölümü sebebiyle olmasını ve her şahsın benim çarmıha gerildiğimi zannetmesini uygun gördü. Lakin bu ihanet ve istihza “Muhammed Resulullah” gelinceye kadar baki kalır. Hz. Muhammed (as) dünyaya gelince bu yanlış üzerine her bir mümini uyarır ve insanların kalplerinden bu şüphe kalkar.”

Bakınız ey akıl sahipleri! Söz konusu müjde ne büyük ve açık bir müjdedir. Ancak Hristiyanlar, “Biz bunu kabul etmeyiz, bizim âlimlerimiz görüş birliği ile bu İncil’i reddetmişlerdir.” deseler de işlerine yaramadığından reddettikleri; tahrif edici oldukları kendi ikrarlarıyla sabit olduğundan onların ret veya kabulleri itibar edilip kulak vermeye şayan değildir.

Ara söz: Söz konusu İncil kadim incillerden olup II. ve III. asrın kitaplarında bulunduğu için Hz. Muhammed’in (as) ortaya çıkışından birkaç asır evvel yazıldığı muhakkaktır. Böyle bir durumu birkaç asır öncesinden haber vermek hiç kimsenin kudreti dâhilinde olmadığından söz konusu müjdenin İsa’nın (as) sözü olduğuna asla şüphe yoktur. Yok, şöyle bir iddiada bulunurlarsa, Hz. Muhammed’in (sav) nübüvvetinden sonra Müslüman âlimlerinden biri bunu tebdil ve tahrif etmiştir. Cevaben denilir ki, İslâm âlimlerinin Hristiyanların muteber gördükleri 4 İncil’e dahi asla iltifat etmedikleri herkesin malumudur. Nerde kaldı ki “Barnabas İncili”ne iltifat edip tahrif ve tebdil etsinler ve bu tahrifat bütün Hristiyanların elinde bulunan “Barnabas İncili”nin tüm nüshalarına yansısın... Heyhat! Allah akıl versin. Müslüman âlimlerin bu kitabı tahrif etmeye ne ihtiyaçları vardır?

Asıl dili olan İbraniceyi göz ardı etsen dahi “Paraklit” ve “Paraklitus” lafızlarının vekil, muazzâ ve şefaatçi manalarına geldiğini, söz konusu bu anlamların hepsinin Hz. Peygamber’de bulunduğunu ve kendisi için kullanımının şüphesiz doğru olduğu dolayısıyla Yuhanna’nın İncili’nde müjdelenen zatın Hz. Muhammed (as) olduğu anlaşılır. Yoksa Pavlus’un “Elçilerin İşleri” kitabının 2. bölümünde Pentikost günü İsa’nın (as) şakirtlerine indiği iddia edilen “Ruh” olmadığı 14 delil ile ispat edilmiştir:

1. Delil: Miladî II. asırda yaşayan Hristiyanların bazısı Hz. Muhammed’in nübüvvetinden önce İncil’de gelmesi haber verilen “Paraklit” lafzını onayladıklarını iddia ettiler. Hristiyan Montanus zamanının en takvalısı ve riyazet sahibi olup miladî 177 yılına yakın bir zamanda Küçük Asya’da peygamberlik iddiasında bulunarak “İsa’nın (as) müjdelemiş olduğu ‘Paraklit’ benim”. dedi. Ve kendisine birçok kişinin tâbi olduğu 1848 yılında Urduca dilinde basılan William Muir tarih kitabında yazılıdır.

İşte bu delilden Hristiyanların, İsa’dan (as) sonra başka bir peygamber beklentisi içinde oldukları anlaşılıyor. Hatta asrı saadette Hristiyanların büyüklerinden birçok kişinin İslâm’ı kabul etmesi bu iddiamızı gayet açık bir şekilde destekler. İşte Habeş Kralı Necaşi’ye Hz. Peygamber’in mektubu ulaştırıldığında, “اشهد بالله انه للنبي الذي ينتظره اهل الكتاب” dedi. Yani, bana ulaşan mektubun ehli kitabın beklediği peygambere ait olduğuna şahadet ederim, demektir.

Ve cevap olarak gönderdiği mektubunda: “اشهد انك رسول الله صادقا و مصدقا وقد بايعتك و بايعت ابن عمك اى جعفر بن ابي طالب و اسلمت على يديه الله رب العالمين” şeklinde yazıp İslâm’ı kabul ettiğini Hz. Peygambere bildirdi. Aynı şekilde Kıptilerin padişahı Mısır meliki “Mukavkıs” Hz. Peygamber’in mektubuna cevap olarak: “المحمد بن عبد الله من المقوقس عظيم القبط سلام عليك اما بعد فقد قرأت كتابك و فهمت ما ذكرت فيه وما تدعو اليه و قد علمت ان نبيا قد

* “Doğru ve doğrulayıcı olarak senin Allah’ın elçisi olduğuna tanıklık ederim. Sana ve amcanın oğlu Cafer b. Ebî Talib’e biat ettim ve onun aracılığıyla alemlerin rabbi olan Allah’a iman edip Müslüman oldum.” [sad.]

بقى وقد كنت اظن انه يخرج بالشام و قد اكرمت رسولك şeklinde yazarak her ne kadar makam ve koltuk sevgisi sebebiyle iman etmese de Resulullah'ın peygamberliğini ikrar etti. İşte bu padişahların ikisi de Hristiyan idiler. Hz. Peygamber'in nübüvvetinin ilk zamanlarında ve İslâm'ın ortaya çıkmaya başlamasıyla Müslümanların gayet muztarip olarak sağa-sola hicret ettikleri bir esnada adı geçen iki padişahın dünyevî egemenlikleri ve güçleri had safhada olduğundan korkmalarının ihtimali bile yoktu. Bununla beraber Hz. Muhammed'in (as) nübüvvetini ikrar ve tasdik etmeleri İncil'de geleceği müjdelenen peygamberin Hz. Peygamber (as) olduğunu güneş gibi meydana çıkarır. Yine bunun gibi Hristiyan âlimlerinden Cârûd b. Alâ cemaatiyle beraber Hz. Peygamber'in huzuruna gelip kendisine hitaben "والله لقد جئت بالحق و نطقتم بالصدق والذى بعثك بالحق لقد وجدت وصفك فى الانجيل و بشر بك ابن بتول "يعنى عيسى" فطول التحية لك و الشكر لمن اكرمك لا اثر بعد عین و لا شك بعد يقين مد يدك فانا اشهد ان لا اله الا الله و انك محمد رسول الله"*** diyerek bütün saygınlığıyla Hz. Peygamber'in nübüvvetini tasdik ederek iman etti. Ve ondan sonra cemaati de iman etti. İşte buradan da ehli kitabın Hz. Mesih'ten başka bir peygamber beklediği ve o zatın da Hz. Muhammed (as) olduğu gayet açık bir şekilde sabit olur.

Daha bunlar gibi sayısız Hristiyan ve Yahudi'nin İslâm'ı kabul ettiği ve bunların Hz. Peygamber'in İncil ve Tevrat'ta müjdelendiğini dair beyanlarının tarih kitaplarında yazılı olduğu herkesin malumudur. Öte yandan şu an Müslüman olanların tasdik ve ikrarları şüphe ve inkar edilecek nokta olmayıp bilakis uyanış sebebi ve ikrardır.

** "Kıptiler'in önderi Mukavkıs'tan Muhammed b. Abdullah'a... Selam senin üzerine olsun. Senin mektubunu okudum ve senin söylediklerini ve davet ettiğin şeyi anladım. Ben bir peygamberin geleceğini biliyordum ve onun Şam'da çıkacağını zannediyordum... Senin elçine ikramda bulundum." [sad.]

*** Allah'a yemin ederim ki, sen hakkı getirdin ve doğruyu söyledin. Seni hak olarak gönderene yemin ederim ki ben senin sıfatlarını İncil'de görüyorum. İbn Betül -Yani İsa- seni müjdeledi. Selam sana ve şükür seni gönderene olsun. Gözle gördükten sonra delile ihtiyaç yoktur; yakından sonra ise şüphe olmaz. Elini uzat! Allah'tan başka ilah olmadığına ve senin Allah'ın Resulü olduğuna tanıklık ederim. [sad.]

2. Delil: İsa (as) önce, “Beni seviyorsanız vasiyetlerimi hıfzediniz.” dedi ve ondan sonra Paraklit’in geleceğini haber verdi. İlk olarak uyarıda bulunmasının sebebi söyleyeceği sözlerin gayet önemli olduğunu ve işitenlerin onu kabul etmesinin vacip olduğunu bildirmektir. Bundan dolayı Paraklit’ten kastı Pentikost günü nüzulü iddia edilen ruh olsaydı havarilerin bundan kaçınmayacakları malum olduğundan bu uyarıya ne gerek kalırdı? Abes olmaz mıydı? Belki doğru olan şudur ki Hz. Mesih (as) nübüvvetle müjdelenen ahir zaman peygamberini Hristiyanlardan pek çok kişinin inkâr edeceğini bildiğinden söz konusu ilk cümle ile sözünü pekiştirdikten sonra Paraklit’in geleceğini haber verdi.

3. Delil: Hristiyanların bozuk inançlarına göre nâzil olan Ruh, Baba ile mutlak olarak birdir ve ulûhiyeti açısından oğul ile de hakiki manada birdir. Buna rağmen Ruh’un İsa’dan ayrı bir Paraklit olduğunu nasıl iddia edebilirler? Ve bu durumda ayrılık hangi yönden mümkün olabilir. Ancak müjdelenen peygamber için bunun zorlamaksızın geçerli olacağı şüpheden uzaktır.

4. Delil: Paraklit’in manalarından olan vekâlet ve şefaath peygamberliğin özelliklerinden olup, Allah ile bir olan Ruh’un özelliklerinden olmadığı ve dolayısıyla söz konusu manaların Ruh üzerinde bir geçerliliğinin olamayacağı aşikârdır. Ancak müjdelenen peygamber hakkında geçerli olacağı gayet açıktır.

5. Delil: İsa (as), “Benim size söylediğim şeyleri o sizin hatırıma getirecektir.” dedi. Hâlbuki Ahd-i Cedid’in hiçbir kitabında havarilerin Hz. Mesih’in kendilerine söylediklerini unutup da Pentikost günü nâzil olan Ruh’un kendilerine hatırlattığına yönelik bir şey geçmemektedir.

6. Delil: Hz. Mesih kavmine hitaben, “Ben size ortaya çıkmadan önce haber verdim ki ortaya çıktığında iman edesiniz.” dedi. İşte bu söz de müjdelenen zattan kastın Ruh olmadığına delalet eder. Çünkü havariler Ruh’tan feyizlendikleri için iman etmemeleri beklenmiyordu ki tekrar tekit edilmeye ihtiyaç duyulsun. Böyle gereksiz bir sözü sarf etmek hiçbir âkil bilgenin şanına yaraşmaz. Kaldı ki bir peygamberden böyle bir söz sadır olsun. Paraklit ile

müjdelenen peygamberi kastederek bu durumda söz, yerinde ve ikinci defa tekide uygun bir şekilde kullanılmış olur.

7. Cevap: Hz. Mesih (as), “O benim için tanıklık yapacaktır.” dedi. Hâlbuki Ruh, İsa (as) hakkında hiç kimseye tanıklık yapmadı. Çünkü öğrencileri Hz. Mesih’i layıkıyla bildiklerinden tanıklığa asla ihtiyaçları yoktu. Bundan dolayı onların yanında şahitliğin hiçbir kıymeti yoktur. Tanıklığa muhtaç olan inkârcıların yanında da tanıklık yapmadığı açıktır. Ancak müjdelenen peygamber Hz. Muhammed (as), Hz. İsa hakkında en güzel şekilde tanıklık yaptı. Zira onun çeşitli küfür ve sapkınlığın en katısı olan uluhiyet iddiasından ve saygıdeğer annesinin zina töhmetinden beri ve her yönden sadık olduğu Kur’an’ı Kerim’in çeşitli yerlerinde geçtiği gibi nice nebevî hadiste de beyan edilmiştir.

8. Cevap: Hz. Mesih (as), “Ve sizde tanıklık edesiniz, zira siz en başından beri benimlesiniz.” dedi. Bu da açık şekilde şuna delalet eder ki, havarilerin tanıklığı Paraklit’in tanıklığından farklıdır. İmdi müjdelenen zattan nazil olan Ruh kastedilmiş olsaydı kendisinin müstakil bir tanıklığının olmadığı az önce belirtildiğinden tanıklıklar arasında farklılık bulunmaması gerekirdi. Bunun da batıl olduğu açıktır.

9. Cevap: Hz. İsa (as), “Ve eğer ben gitmez isem Paraklit size gelmeyecektir. Ama eğer gidersem onu size göndereceğim.” sözüyle Paraklit’in gelmesi, kendisinin gitmesine bağladı. O Ruh’un ise şakirtlerin İsrail’e gönderilmesi zamanında Mesih’in huzurunda indiği iddia edilmiştir. Bu minvalde Ruh’un nüzülü Hz. İsa’nın gidişine şartlı olmadığından Paraklit’ten kastedilenin nâzil olan Ruh olmadığı açıktır. Bilakis Paraklit’ten kastedilenin Hz. Mesih’in göğe yükseltilmesinden önce havarilerin kendisinden feyiz almadıkları ve gelmesi Hz. İsa’nın gidişine bağlı bir şahıs olduğu şüphe götürür şey değildir. Ve o da Hz. Mesih’ten sonra gelen Hz. Muhammed Mustafa (sav)’dır.

10. Delil: Hz. Mesih (as), “Paraklit âlemi azarlayacak ve ilzam edecektir.” dedi. Ki bu sözün Hz. Peygamber hakkında açık bir nass mesabesinde olduğu aşîkârdır. Çünkü Hz. Peygamber’in bütün âlemi ve özellikle Hz. İsa’ya (as)

inanmayan Yahudileri azarladığını alçak inatçılardan başka hiç kimse değil inkâr, şüphe dahi edemez. Ancak indiği iddia edilen Ruh'un, hiç kimsenin usul ve kaidesi üzerine âlemi azarladığı sahih olmadığından kendisinin kastedilemeyeceği gayet açıktır. Ruh'un inişinden sonra havarilerin de makamları kınanmayıp bilakis milleti vaaz ve nasihatle davet ettikleri tarihe aşına olanların malumudur.

11. Delil: Hz. İsa, “Günah konusunda, zira bana iman etmediler.” dedi. İşte bu söz şuna delalet eder ki; Paraklit, İsa'yı (as) inkâr edenler üzerine galip gelecek, iman etmedikleri için onları azarlayacak ve ilzam edecektir. Hâlbuki nâzil olan Ruh azarlayarak insanlar üzerine üstün gelmedi.

12. Delil: Hz. İsa (as) “Benim size söyleyeceğim daha çok sözler vardır. Ancak şimdiki durumda siz onları kaldırmaya kadir değilsiniz.” dedi. İşte bu söz indiği iddia edilen ruhun kastedilmiş olmasına kesinlikle aykırıdır. Zira Ruh İsa'nın ahkâmı üzerine hiçbir hüküm eklemedi. Çünkü teslis ehlinin batıl iddialarına göre Ruh indiğinde batıl teslis akidesine bütün âlemi davet etmeyi emretti. Şu halde Hz. Mesih'in göğe yükselişine kadar kendisinin sözlerinden başka Hristiyanlara hangi bir emir ve hüküm hasıl olup ziyade kılındı. Evet, o Ruh'un kendilerine indiğine inandıkları zamanda Mısırdan Çıkış'ın 20. bölümünde mezkûr olan 10 emrin bir kısmı dışında bütün Tevrat hükümlerini düşürdüler. Bütün haramları helal kıldılar. Acaba çözümüne güç yetiremedikleri söz bu muydu? Pekâlâ güç yetirebildiler. Ve şimdi de görüyoruz ki mubah olduğuna inanarak domuz etini yiyorlar. Hem de Yortu günlerinde... Tevrat'ın en büyük hükümlerinden olan cumartesi gününe saygı gösterme hükmünü kaldırıyorlar, sünnet olmuyorlar ve daha bunlara benzer Museviliğin şeriatını kaldırmaya güç yetirip hiçbirini tanımıyorlar. Bunun güç bir şey olmadığı, kendilerince gayet kolay olduğu meydandadır. Aferin mukaddes “Pavlus” muradına nail oldun. İstedığın gibi, Hristiyanların başına çok işler çıkardın. Fakat yatacağın yeri düşünemedin. Gerçekten de Protestan alimlerinin itiraf ettiği gibi Hz. İsa'nı göğe yükselmesine kadar iman zayıflığı ve

kuvvetsizliklerinden dolayı daha fazla ahkâmı kabul etmeleri güçlerinin dışındaydı. İşte bu açıklamalardan anlaşıldı ki Paraklit'ten kastedilenin Hristiyanlığa kıyasla kendi şeriatında fazla bir hüküm kılınan ve zayıf mükelleflere bu hükümlerin hamli güç olan bir nebîdir. Bunun da Hz. Muhammed (sav) olduğu güneşten daha açıktır.

13. Delil: Hz. Mesih (as), “Paraklit kendiliğinden bir şey söylemez bilakis işittiğini söyleyecektir.” dedi. İşte bu sözden anlaşıyor ki Paraklit peygamber olarak gönderildiğinde İsrailoğulları kendisini yalanlayacağından Hz. İsa onun her yönden sadık olup ilahî vahiyden başka hiçbir şey söylemeyeceğini beyan etmeye ihtiyaç duydu. Ancak indigi iddia edilen Ruh hakkında ise asla tekzibe imkân yoktur. Zira Hristiyanlık inancına göre o Ruh Allah'ın aynıdır. Öyleyse; “Kendiliğinden bir şey söylemez bilakis işittiğini söyleyecektir.” demenin ne anlamı vardır? Dolayısıyla Paraklit'in doğru karşılığı ancak Hz. Muhammed (sav)'dir. Çünkü onun tekzib edilme ihtimali vardır. Ve kendisi Allah'ın aynı olmayıp bilakis bir beşerdir. Allah ⁵⁴ "وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ" ve ⁵⁵ "قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تَلْقَاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ" ⁵⁶ ayetleri ile onun kendiliğinden konuşmadığını, ancak Allah tarafından kendisine vahyedileni tebliğ ve beyan ettiğini duyurdu.

14. Delil: Hz. İsa Paraklit hakkında; “Benim olandan alacak ve size bildirecektir.” dedi. İşte bu sözün de Ruh için bir geçerliliği yoktur. Zira teslis ehline göre Ruh kadîm, yaratılmamış ve mutlak güç sahibidir. Eksik bir yanı olmayıp bilakis fiili olarak tam yetkinliğe sahiptir. Bu sebepten gelmesi müjdelenen zatın eksik yanlarının bulunması gerekir. Yukarda geçen nakil, gelecek olan peygamberin Hristiyanlığın şeriatına tabi olacağını vehmettirdiğinden “Baba'nın her nesi var ise benimdir. Bunun için benim olandan alacak

⁵⁴ Necm 53/3-4.

⁵⁵ Ahkâf 46/9.

⁵⁶ Yunus 10/15.

dedim.” sözüyle söz konusu vehmi bertaraf etti. Yani “من كان لله كان الله له”^{*} meşhur sözünün ifade ettiği gibi Allah’tan Paraklit’e her ne gelirse benden gelmiş gibidir. Bunun için benim olandan alacaktır, dedim.

Uyarı: Protestan fırkası mevzubahis müjdelenme konusunda beş yönden şüphelerini belirtirler ve bu yanlış iddialarıyla Müslümanları yanıltmaya çalışırlar. Ancak getirdikleri delillerin evham ve hayal kabilinden olup örümcek yuvasından daha gevşek olduğu kendilerinin de kabul ettiği sözlerle sabittir.

1. Şüphe: Söz konusu Paraklit lafzı, üçüncü uknumdan ibaret olan Ruhü'l-Kuds ve Ruhü'l-Hakk ibareleriyle tefsir edildiği halde, Paraklit ile Hz. Muhammed (sav) nasıl kastedilebilir, diyorlar. Protestan alimlerinden hakkaniyet sahibi bir kimse telifatında “Ruhullah, Ruhü'l-Kuds, Ruhü'l-Hakk, Ruhü's-Sıdk ve Ruh-u Femullah” lafızlarının tek bir anlamı ifade ettiğini iddia edip miladî 1850 yılında basılan “Miftahu'l-Esrâr” isimli kitabının Farsça nüshasının 53. sayfasında, “Tevrat ve İncil’de geçen Ruhullah ve Ruhü'l-Kuds lafızları tek bir anlama gelir.” demiştir. “Hallu'l-işkâl fî cevâbi keşfi'l-esrâr” isimli kitabında “Tevrat ve İncil’deki mesâil hakkında bilinç ve idraki olan kimse Ruhü'l-Kuds, Ruhü'l-Hakk ve Ruh-u Femullah ve diğerlerinin Ruhullah manasında kullanıldığını bilir. Bunun için ispat etmeyi gerekli görmedim.” demiştir.

Cevap: Bu şüpheyi iki yönden cevap verilir. Birincisi, Paraklit lafzı ile indiği iddia olunan Ruh’un kastedilmeyeceği gibi üçüncü uknumun da kesinlikle kastedilmeyeceği az önce dile getirilen on dört maddelik deliller ile güneş gibi açıktır. Ayrıntısına gerek yoktur. İkincisi, bu adamın iddiasının doğru olup olmadığına bakmaksızın fasit iddiasına göre bu makamda olan lafızların eş anlamlarını kabul etsek bile Tevrat ve İncil’in her bir yerinde söz konusu lafızların üçüncü uknum manasında kullanıldığını inkâr ederiz. Ve kendi sözüne uygun olarak; “Tevrat ve İncil’deki meseleler hakkında bilinç ve idraki olan kimse Ruhü'l-Hakk, Ruhü'l-Kuds ve diğerlerinin pek çok yerde üçüncü

^{*} Kim Allah için olursa, Allah da onun için olur. [sad.]

uknumdan farklı bir anlamda kullanıldığını bilir.” deriz ve iddiasının yanlış olduğunu meydana çıkarırız. Nitekim “Hezekiel” peygamberin mucize ile hayat verdiği topluluğa hitaben 37. bölümün 5 ve 6. cümlelerinde, “Rab Allah bu kemiklere şöyle dedi: ‘Ben içinize ruh koyacağım ve dirileceksiniz. Üzerinize kaslar koyup sizi et ile kaplayacağım. Sizi deri ile örteceğim. Ve içinize ruhu koyacağım ve dirileceksiniz. Ve bilirsiniz ki Rab benim.”⁵⁷ İşte bu iki cümlede Ruh, nefs-i nâtika* manasına gelip Hristiyanların fasit iddialarına göre Allah’ın aynından ibaret olan üçüncü uknum anlamına gelmediği kalp basiretleri kör olmayanlara güneş gibi açıktır. Yuhanna’nın Birinci Mektubu’nda “Ey sevgililer! Her Ruha inanmayın. Ancak Ruhları Allah’tan mıdır diye tecrübe edin. Zira dünyaya çok yalancı Peygamberler geldi. Allah’ın Ruhunu bundan tanırırsınız. İsa Mesih’in beden alıp geldiğini itiraf eden her Ruh Allah’tandır.”⁵⁸ Biz ise Allah’tanız. Allah’ı bilen bizi dinler; Allah’tan olmayan bizi dinlemez. Hakkın ve sapkınlığın ruhunu bundan biliriz.”⁵⁹ şeklinde geçmektedir. İşte söz konusu ibarelerin 2 ve 6. cümlelerindeki Ruhü’l-Hakk; sadık vaiz; Ruhü’l-Delâl ise sapık vaiz manasında kullanılıp üçüncü uknum manasında kullanılmadığı gayet açıktır.

Sonuç Yuhanna’nın Risalesi’nden söz konusu iki lafzın hak ve sadık vaiz manasında kullanıldığı anlaşıldığına göre Paraklit kelimesinin Ruhü’l-Hakk ve Ruhü’l-Kuds ibareleri ile tefsir edilmesi kesinlikle bizim delillerimize zarar vermeyip Hz. Peygamber hakkında sadık vaiz ıtlakı şüphesizdir.

İbret: Bakınız ey akıl sahipleri! Protestanların en alimi sayılan herif ne derece cahil ve inatçıdır ki, kendi kitaplarında olan kelimelerin manalarına ve kullanımına bile aşına olmayıp evham ve hayale kapılarak birtakım safsatalara kalkışmış.

⁵⁷ Hez.37: 5-6

* İnsan ruhu anlamında kullanılmıştır. [sad.]

⁵⁸ 1. Yuh.4: 1-2.

⁵⁹ 1. Yuh. 4: 6.

Temsil: Kamburun birine sormuşlar; kendi kamburunun düzelmesini mi istersin yoksa herkesin kambur olmasını mı? Cevaben demiş ki; herkesin kambur olmasını isterim ki bana gülüp eğlendikleri gibi ben de kendilerine gülüp eğleneyim. İşte bu herif de hak dini kabul edemeyip hasedinden ne yapacağını şaşırarak âlemi dinsizliğe teşvik etmeye çalışmış. Derdine yansın...

2.Şüphe: Cemi muhatap zamirleri ile yani “siz ve  ” lafızları ile muhatap olunanlar havarilerdi. Öyleyse Paraklit’in havariler zamanında zuhur etmesi gerekirdi. Hâlbuki Hz. Muhammed (sav) onların döneminde zuhur etmeyip bilakis birkaç asır sonra zuhur etmiştir.

Cevap: Bu itiraz örümcek yuvası kadar bile kuvvetli değildir. Zira bu itirazın çıkış noktası, bir konuşma sırasında kullanılan hitap zamiri orada hazır bulunanları hedef almalıdır, demekten ibarettir. Hâlbuki bunun her yerde zorunlu olmadığı meydandadır. Görülmez mi ki Matta İncili’nin 26. bölümünün 64. cümlesinde Hz. İsa baş; kâhinlere, ileri gelenlere ve topluluğa hitaben, “Ben ise size derim ki; bundan sonra âdemoğlunun kudretin sağında oturduğunu ve göğün bulutları üzerinde geldiğini göreceksiniz.”⁶⁰ demiştir. İşte bu demece muhatap olanların toprak altına girmelerinin üzerinden 1800 sene geçti. Hâlbuki Hz. Mesih’in semanın bulutları üzerinde geldiğini görmediler. Yine Matta İncili’nin 24. bölümünde kıyamet alametlerinin beyanı sırasında, “O günlerin sıkıntısından hemen sonra; Güneş kararacak, Ay kendi aydınlığını vermeyecek, yıldızlar gökten düşecek ve göklerin kuvveti sarsılacak.”⁶¹ “Siz de o vakit bütün bunları görürseniz bilin ki; [İnsanoğlu] yakın ve kapıdadır.”⁶² şeklinde geçmektedir. İşte bu sözlerin muhatabı da yaklaşık olarak 1900 sene önce yaşayan kimselerdi. Hâlbuki halen Güneş, Ay, yıldızlar ve gökler eski halinde duruyorlar. Ve Markos’un 26. bölümünde bu durumun aynısının vaki olduğu yukarıda beyan edildi. Daha buna benzer hitaplar, yani

⁶⁰ Mat.26: 64.

⁶¹ Mat.24: 29.

⁶² Mat.24: 33

gaibi hazır konumunda vererek mecaz şeklinde gelen pek çok sözün olduğu herkesin malumudur.

Sonuç: Bu sözlerin muhatapları bizatihi kastedilmeyip belki mecaz yoluyla Hz. İsa'nın gökten inişine yetişecek olan çocuk ve torunları kastedildiği gibi Paraklit'in zuhuru zamanında bulunanlar da olabilir. Böyle şeyler asla şüphe sebebi olamaz. Aferin Protestanlar... Ne güzel anlayışınız var... Ne güzel usûl biliyorsunuz... Sakın size nazar değmesin! Efsunculara kendinizi okutunuz.

3.Şüphe: Paraklit hakkında “Âlem onu görmez ve bilmez ama siz onu bilirsiniz.” cümlesi geçmektedir. Hâlbuki âlem Hz. Muhammed'i (as) gördü ve tanıdı. Bu surette söz konusu müjde ile Hz. Peygamber nasıl kastedilmiş olunabilir?

Cevap: Bu itiraz da yetersiz düşünme ve kendi kitaplarının meal ve yorumunu anlamamalarından kaynaklanmaktadır. Çünkü bu söze, bize nispetle onların daha fazla ihtiyacı vardır. Zira Hristiyanların fasit iddialarına göre Kutsal Ruh Allah'ın aynıdır. Hâlbuki âlem, Allah'ı Hz. Peygamber'den daha iyi bilir. Bundan dolayı yoruma kalkışıp da bilmekten maksat gerçek, tam ve eksiksiz bilgidir, demeleri çaresizdir. Bu surette söz konusu naklin Hz. Peygamber için geçerli olacağına asla şüphe yoktur. Ve yukarda beyan edildiği üzere ilgili kelamın tevili; “Âlem onu gerçek ve tam bilgi ile bilmez.” şeklindedir. Görmek de bilmek manasındadır. Bunun için Hz. Mesih ikinci cümlede ama siz onu bilirsiniz diyerek “görürsünüz.” demedi. Yok eğer görmek, göz ile görmek anlamına hamledilirse ilgili sözde ki “görmezler” lafzıyla nefyedilen görmek fiili, Matta İncili'nin 14. bölümünde⁶³ “Onun için benzetmeler ile konuşurum. Zira görür iken görmezler, işitir iken işitmezler ve anlamazlar. Ve onlar da Yeşeya'nın peygamberlik [sözü] tamamlanır. Çünkü dedi ki: “İşitirsiniz ama anlamazsınız; bakarsınız ama göremezsınız.”⁶⁴ ibaresinde mev-

⁶³ Müellif burada bölüm numarasını yanlış veriyor. Doğru olan 14 değil 13. bölüm [sad.]

⁶⁴ Mat.13: 13-14.

cut olan manaya hamledilip rüyeti kamile olunur. Ve böylece bizim istidlali-mize asla halel vermeyeceği izahtan varestedir. Bu iki mana ve bunların em-sali her ne kadar mecazi anlamlar ise de çokça kullanıldıklarından örfi olarak “gerçek” hükmündedir. Hz. İsa’nın sözlerinde bu durum fazlasıyla mevcuttur. İşte Matta İncil’inin 11. bölümünde, “Oğlu babadan başka kimse bilmez; babayı da oğuldan başka kimse bilmez. Ve O kimse ki O’na oğul keşfetmek isteye.”⁶⁵ Ve Yuhanna’nın 7. bölümünde “Beni gönderen Hakk’tır ki O’nu siz bilmezsiniz.”⁶⁶ Yine söz konusu İncil’in 8. Bölümünde, “İmdi onlar dediler ki, Baban hangisidir? İsa cevaben dedi ki: ‘Siz ne beni ne de babamı bilirsiniz. Eğer beni bilseydiniz babamı da bilirdiniz.’”⁶⁷ ve “Siz O’nu -yani Allah’ı- bil-mediniz ama ben O’nu biliyorum.”⁶⁸ 17. bölümünde, “Ey adil Baba! Dünya seni bilmedi ama ben seni bildim.”⁶⁹ 14. bölümünde “Eğer siz beni bilmiş olsaydınız babamı da bilmiş olurdunuz.”⁷⁰ şeklinde geçmektedir. İşte bu sözler-deki “bilmek” ile kastedilen tam ve eksiksiz bir bilgi; görme ile kastedilen ise “bilmektir.” Eğer böyle olmasaydı bu sözlerin kesinlikle doğru olmayacağına şüphe yoktur. Zira Hz. İsa’yı insanların avamı da biliyordu. Kaldı ki Yahudi-lerin ileri gelenleri, kâhinleri, şeyhleri ve havarileri bilmesin. Ayrıca göz ile bu âlemde Allah’ı görmek Hristiyanlara göre de imkansızdır.

Sonuç: Bu itirazlarının da saçma olduğu anlaşılıp “görmek” hangi ma-naya hamledilirse hamledilsin delilimize asla aykırı olmayacağı açıktır.

4.Şüphe: Paraklit hakkında "انه مقيم عندكم و ثابت فيكم" yani Paraklit sizin yanı-nızda yaşıyor ve içinde olacaktır. İşte bu sözden anlaşılıyor ki söylendiği

⁶⁵ “Babam her şeyi bana teslim etti. Oğul’u, Baba’dan başka kimse tanımaz. Baba’yı da Oğul’dan ve Oğul’un O’nu tanıtmak istediği kişilerden başkası tanımaz.” Kutsalkitap.org’da geçen ter-cüme [sad.] Mat.11:27

⁶⁶ Yuh.7: 28

⁶⁷ Yuh.8: 19.

⁶⁸ Yuh.8: 55.

⁶⁹ Yuh.17: 25.

⁷⁰ Yuh.14: 7.

esnada Paraklit havarilerin yanında ikamet ediyor ve onların içinde duruyor-muş. Bu şekilde mevzubahis müjde ile Hz. Muhammed (sav) nasıl kastedilebilir?

Cevap: Bu ibare miladî 1816 ve 1825 yıllarında basılan Arapça nüshalarında "لانه مستقر معكم و سيكون فيكم" yani sizinle kalacak ve içinde olacaktır. 1860 senesinde basılan Arapça nüshasında "ما مآث معكم و يكون فيكم" Yani, sizinle durur ve içinde olur. 1820 senesinde basılan Türkçe nüshasında "Zira yanınızda durur ve içinde olacaktır." tabirleriyle vaki olmuştur. Bu ibarelerden gayet açık bir şekilde ortaya çıktı ki "ثابت فيكم" ibaresinde bulunan sübuttan maksat sübut-u istikbalidir. Yani gelecekte meydana gelecektir, anlamındadır. Bundan dolayı itirazlarının gayet zayıf ve gevşek olduğu anlaşılıyor. Bir de "مقيم عندكم" ibaresi, şimdi içinde mukimdir, demek olsaydı "Ben babama yalvarayım, O size başka bir tesellici göndersin." ve "Ben size ortaya çıkmadan önce söyledim ta ki ortaya çıktığı zaman inanasınız." cümleleriyle çelişmesi gerekir. Bu ise batıldır. Bundan dolayı "ثابت فيكم" ibaresi gibi geleceğe hamledilerek, gelecekte sizin yanınızda ikamet edecektir, demek olduğu ortaya çıkar. Bu şekilde söz konusu müjdenin Hz. Peygamber için geçerli olacağına asla şüphe kalmaz. Buna benzer, gelecekte gerçekleşmesi şüphesiz olan olayları hal ve mazi sigalarıyla tabir etmek Ahd-i Atık ve Ahd-i Cedid kitaplarının pek çok yerinde mevcuttur. Görülmez mi ki "Hezekiel" peygamber Ye'cuc ve Me'cuc'un ortaya çıkacaklarını ve İsrail dağlarına vardıklarında helak olacaklarını haber verdikten sonra 39. bölümde "İşte geldi ve oldu. Rab Allah dedi: 'Onun hususunda söylediğim gün budur.'" ⁷¹ demiştir. Ye'cuc ve Me'cuc'un ortaya çıkışları kesin ve şüphesiz bir durum olduğundan gelecek zamanda gerçekleşecek olan bir olay mazi sigasıyla beyan olunmuştur. Bir de şurasına dikkat edilmelidir ki "İşte geldi ve oldu." şeklinde tabir edilmiştir. Halbuki

⁷¹ O gün yaklaştı! Söylediklerim olacak. Egemen RAB böyle diyor. Budur sözünü ettiğim gün! Hez.39: 8. Kutsal.kitap.org'da geçen tercüme [sad.]

Hezekiel'in haberinin üzerinden 2450 sene geçti ve hala Ye'cuc ile Me'cuc'un zuhurları gerçekleşmedi.

Yuhanna'nın İncili'nin 5. Bölümünde, "Gerçekten size derim ki saat geliyor ve artık hazırdır ki ölümler Allah'ın oğlunun sesini işiteler ve işitenler dirileler."⁷² şeklinde geçmektedir. Hâlbuki bu haberin üzerinden 1800 sene geçti ve halen kıyamet kopmadı. Ve ne zaman kopacağı da mülk sahibinden başka kimsenin malumu değildir.

5.Şüph: Elçilerin İşlerinin 1. Bölümünde, "Onlar ile bir araya gelip buyurdu ki: 'Yeruşalim'den gitmesinler babanın benden işittiğiniz vadini bekleyin. Zira Yuhanna* su ile vaftiz etti, ama sizler birkaç gün sonra Kutsal Ruh'la vaftiz edileceksiniz."⁷³ şeklinde vaki olmuştur. İşte bu ibareden anlaşılıyor ki Paraklit, Pentikost günü nazil olan ruhtur.

Cevap: İlk olarak, "Elçinin İşleri" kitabının müellifi olan Pavlus, Hristiyanları Tevrat'taki 10 Emir'in bir kısmı hariç bütün dini hükümlerden vazgeçirip domuz etini ve diğer haramları 'helaldir' diyerek sünnetsiz ve abdestsiz bıraktı. Kısacası; bütün itikatlarını ifsat ederek havyan sürüsü gibi kopup salıveren din haini bir Yahudi olduğu kendi kitabını mütalaa edenlerin malumudur. Bundan dolayı onun sözlerine güvenmek ve itibara almak hiçbir âkilin işi değildir. İkincisi, gelmesi müjdelenen Paraklit'ten maksadın indiği iddia edilen Ruh olduğunu savunmak senetsiz ve şahitsiz kuru bir iddiadır; bunu kim dinler ve kim kabul eder. Kuru bir iddia olduğu şöyle dursun bilakis yukarda beyan edilen 14 maddelik delilden hareketle Kutsal Ruh'un kastedilmiş olmasının açık bir yanlış olduğu şüphesizdir.

⁷² "Size doğrusunu söyleyeyim, ölümlerin Tanrı Oğlu'nun sesini işitecekleri ve işitenlerin yaşayacakları saat geliyor, geldi bile." Yuh.5:25. Kutsal.kitap.org'da geçen tercüme [sad.]

* Kutsalkitap.org'da ki tercümede Yuhanna değil, Yahya şeklinde geçmektedir. [sad.]

⁷³ Elç. İş.1: 4-5.

Uyarı: Paraklit meselesi, sadece dördüncü müellif olan Yuhanna’da yer almakta olup; Matta, Markos ve Luka’nın İncillerinde yer almamaktadır. Onların bu meseleyi yazmamalarının dört ihtimali vardır:

- 1- Matta, Markos ve Luka bu sözlerin Hz. İsa’ya ait olmadığını ve kendisine iftira atıldığını bildiklerinden kitaplarına almadılar.
- 2- Ya da bu sözlerin Hz. İsa’ya ait olduğunu bildikleri halde kasıtlı olarak kitaplarına almadılar.
- 3- Veyahut bu sözleri daha önce duymayıp haber almadıklarından dolayı yazmadılar.
- 4- Ya da daha önce bu sözleri işitmelerine rağmen sonraki süreçlerde unutarak hatırlayamadıklarından dolayı yazmadılar.

Şimdi, birinci ihtimale göre Yuhanna’nın yalancı ve müfteri olması gerekir ve diğer üç İncil müellifinin bu maddeye tanıklık yapmaları gerekir. İkinci ihtimale göre; Matta, Markos ve Luka’nın İncil’e ve İsevî dinine ihanet ettikleri anlaşılır. Üçüncü ihtimale göre cahil ve tembel oldukları; Hristiyanlığın ahkâmını bilmedikleri ortaya çıkar. Dördüncü ihtimale göre ise, dini işlere itina ve dikkatlerinin olmadığı, ahmaklıkla mevsuf olup ehliyetsiz oldukları anlaşılır. İşte ehli insaf olanlar dikkat etsinler. Böyle beceriksiz ve birbirlerinin sözlerinden haberleri olmayan ahvali meçhul birtakım heriflerin yalan ve yanlış yazdıkları tarih kitaplarına, Allah’ın kitapları nazarıyla bakılıp dinin temeli olarak kabul etmek hangi âkilin işidir.

İtiraz: Hristiyanlar, şöyle diyecek olurlar ise; üç İncil sahibi de Yuhanna’nın bu meseleyi yazdığını bildiklerinden tekrara ve abes duruma düşmemek için yazmadılar.

Cevap: Yuhanna’nın, kitabı diğerlerinden sonraki bir tarihte yazdığı herkesin malumu ve kendilerinin de kabul ettiği bir şeydir. Bir de tekrar ve abes olan sözler İncillerin dördünde de sayılamayacak kadar fazladır. Tekrar ve abes olan sözler çıkarılacak olsa, acaba kendilerine ne kalırdı?

Diğer İtiraz: İslâm alimleri, Yuhanna'nın İncili'nde yazılan Paraklit'ten kastedilenin Hz. Muhammed (sav) olduğunu kabul ederek Hristiyanlar aleyhine delil olarak kullanırlar. Bu surette Yuhanna'nın diğer rivayetlerini de tasdik edip kabul etmeleri gerekmez mi?

Cevap: Bir kişinin birkaç sözünde doğru olması, onun bütün sözlerinde doğru olduğu anlamına gelmediği gibi bir rivayetin kabul edilmesi de onun diğer bütün rivayetlerinin kabul edileceği anlamına gelmediği herkesin kabûlü ve malumudur.

İslâm alimlerinin o sözleri kabul ve tasdik etmesi özellikle “وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ”⁷⁴ ayetinin mefhumuna uygun olması sebebiyledir. Yoksa Yuhanna'nın rivayet etmesinden dolayı doğruluğunu kabul etmemişlerdir. Daha buna benzer kitabî delilleri naklederler. Ancak İncil ve Tevrat dedikleri hurafeler ve yanlış bilgiler ile dolu olan tarih kitaplarını doğru ve Allah'ın kitabı nazarıyla bakarak rivayet etmeyi asla kabul etmezler. Nakledilen sözler, sadece Yahudi ve Hristiyanları kendilerinin de kabul ettiği sözler ile susturmak içindir. Yoksa Hz. Peygamber'in şu anda baki olan mucizeleri nübüvvetinin ispatı hususunda yeterli olduğu mucize bahsinde beyan edilen kesin delillerden net bir şekilde anlaşılır. Nübüvvetini beyan etmek için bunlara benzer kitabî delillere asla ihtiyacımız yoktur.

3. Mukaddes Kitapların Durumu

3.1. Mukaddes Kitapların Taksimi ve Sayısı

Ehli kitap, semâvî kitapları iki kısma ayırıp bir kısmının Hz. İsa'dan önce gelen peygamberlerin aracılığıyla kendilerine ulaştığını, bir kısmının da Hz. İsa'dan sonra ilham ile yazıldığını iddia eder. Birinci kısma “Ahd-i Atîk”;

⁷⁴ Saff 61/6.

ikinci kısma “Ahd-i Cedîd” derler. Bu iki kısmı da kendi aralarında ikiye ayırıp, bir kısmının sıhhati konusunda geçmişteki Hristiyan cumhuru ittifak edip bir kısmında ise sahih ya da sahih olmadıkları konusunda ihtilaf etmişlerdir.

Ahd-i Atik’teki birinci kısım 38 adet kitaptan oluşur:

- 1- Yaratılış
- 2- Mısır’dan Çıkış
- 3- Levililer
- 4- Çölde Sayım
- 5- Yasanın Tekrarı’dır. Bu beş kitabın hepsine, İbranicede öğreti ve yasa anlamına gelen “Tevrat” denilir. Bazen mecaz yoluyla Ahd-i Atik’in tümüne de “Tevrat” denilir.
- 6- Yeşû
- 7- Hâkimler
- 8- Rut
- 9- I. Samuel
- 10- II. Samuel
- 11- I. Krallar
- 12- II. Krallar
- 13- I. Tarihler
- 14- II. Tarihler
- 15- I. Ezra
- 16- II. Ezra -bu kitaba Nehemya da denir.-
- 17- Eyüp
- 18- Zebur
- 19- Süleyma’nın Özdeyişleri
- 20- Vaiz
- 21- Ezgiler Ezgisi
- 22- Yeşeya
- 23- Yeremya
- 24- Yeremya Ağıtları

25- Hezekiel

26- Daniel

27- Hoşea

28- Yoel

29- Amos

30- Ovadya

31- Yunan*

32- Mika

33- Nahum

34- Habakkuk

35- Sefanya

36- Hagay

37- Zekeriya

38- Malaki'dir. Ki Malaki peygamberin doğumu Hz. İsa'dan 420 sene öncedir.

Bu 38 adet kitap geçmiş Mesihîler nezdinde makbuldür. Ancak Sâmirîler Musa (as) nispet edilen 5 kitap ile Yuşa b. Nûn ve Hâkimler kitabını kabul edip diğerlerini tanımazlar. Ve bunların elinde bulunan Tevrat nüshaları ile Yahudilerin elinde bulunan Tevrat nüshaları farklıdır.

Ahd-i Atik'in 2. kısmı ise 9 adet kitaptır.

1- Ester

2- Baruh

3- Daniel'in kitabından bir cüz

4- Tobit

5- Yudit

6- Bilgelik

7- Sirak (Ecclesiasticus)

* Asıl nüshada "Yunan" şeklinde geçmektedir. Ancak mukaddes kitapta böyle bir bölüm bulunmamaktadır. Kuvvetle muhtemel "Yunus" olup, hata sonucu "Yunan" şeklinde yazılmıştır. [sad.]

8- I. Makabeler

9- II. Makabeler'dir.

Ahd-i Cedid'in 1. kısmı 20 adet kitaptan oluşur.

1- Matta

2- Markos

3- Luka

4- Yuhanna

Bu kitaplar 4 İncil diye isimlendirilir. İncil lafzı, bu dört kitaba mahsus olup bazen mecaz yoluyla Ahd-i Cedid'in bütün kitapları için de kullanılır.

Bu lafız Yunancada müjde ve öğreti anlamlarına gelip "Evangelion" lafzından türemiştir.

5- Elçilerin İşleri.

13 tanesi de Pavlus'un öteye beriye gönderdiği mektuplardır.*

19- 1. Petrus

20- Bazı fıkraları hariç 1. Yuhanna

Ahd-i Cedid'in ikinci kısmı 7 adet kitap ile 1. Yuhanna'nın bazı fıkralarıdır.

1- Pavlus'un İbraniler'e gönderdiği Mektuplardır.

2- 2. Petrus

3- 2. Yuhanna

4- 3. Yuhanna

5- Yakup

6- Yahuda

7- Vahiy'dir

* Müellif'in ismini zikretmediği mektuplar şu şekildedir: Romalılar'a Mektup, Korintliler'e I. Mektup, Korintliler'e II. Mektup, Galatyalılar'a Mektup, Efesliler'e Mektup, Filipinliler'e Mektup, Koloseliler'e Mektup, Selanikliler'e I. Mektup, Selanikliler'e II. Mektup, Timoteos'a I. Mektup, Timoteos'a II. Mektup, Titus'a Mektup, Filimon'a Mektup. [sad.]

İşte söz konusu takrirden Hristiyanların daha başlangıç ve ilk zamanlarında din ve kitapları yönündeki bozukluğu malum olmuştur. Bundan sonra da bilinmelidir ki miladî 325 yılında Konstantin kralının emriyle şüpheli kitapların durumunu tahkik etmek için “Nâis” [İznik] beldesinde Hristiyan âlimlerden oluşan bir meclis tertip edilip mevzubahis kitaplar hakkında istişare ve tahkik yapıldıktan sonra sadece Yudit kitabının doğruluğunun kabul edilmesinin zorunlu olduğuna hükmedilmiş ve diğer kitaplar önceki halleri üzere şüpheli olarak bırakılmıştır. Nitekim bu madde Jerome’un Yudit kitabına yazdığı önsözden anlaşılıyor. Ondan sonra 364 yılında “Laodikeia” adı altında bir konsil daha toplandı. Bu konsilin alimleri de önceki âlimlerin Yudit kitabı hakkında verdikleri hükmü olduğu gibi bırakıp onların kararı üzerine 7 adet kitabı daha ekleyip doğruluğunun kabul edilmesini zorunlu gördüler. Bunlar;

- 1- Ester
- 2- Yakup’un Mektubu
- 3- 2. Petrus
- 4- 2. Yuhanna
- 5- 3. Yuhanna
- 6- Yahuda
- 7- Pavlusun İbranilere gönderdiği mektuptur.

Bu hükümlerini bir genelge ile tekit ettiler. Vahiy kitabı 2 konsilde de dışarda ve şüpheli olarak bırakıldı.

Ondan sonra da “Kartaca Konsili” ismi ile 397 tarihinde konsil bir daha toplandı. Bu konsilde Hristiyanlar arasında fazilet ve olgunluğuyla meşhur “Augustine” adlı âlim ve meşhur âlimlerden 126 kişinin mevcut bulundu. Daha önceki iki konsilde alınan kararlara ek olarak yedi kitap daha doğruluğunun kabul edilmesi zorunlu olarak kabul edildi. Bunlar;

- 1- Bilgelik
- 2- Tobit
- 3- Baruh

- 4- Sirak (Ecclesiasticus)
- 5- *
- 6- II. Makabeler**
- 7- Vahiy'dir

Ancak bu konsilin üyeleri Baruh'un (as) Yeremya'nın (as) vekili ve halefi konumunda olduğunu göz önünde bulundurarak Baruh kitabını Yeremya kitabından bir cüz kabul edip, "Kitap İsimleri Fihristi"ne müstakil olarak yazmadılar. Bunların dışında Trullo Konsili, Florance Konsili, Trent Konsili şeklinde 3 konsil daha toplandı. Bu Konsilin üyeleri Kartaca konsilinde alınan kararlarda herhangi bir değişiklik yapmadılar. Ancak son iki konsil Baruh'un ismini "Kitap İsimleri Fihristi"ne müstakil olarak yazmaya karar verdiler.

8- **Özet:** Söz konusu konsiller beyan edilen minval üzere gerçekleştirildikten sonra I. ve II. asırda şüpheli ve merdud [apokrif] olan kitaplar Hristiyanların cumhuru nezdinde müselleme ve makbul [kanonik] olarak kabul edildiler. Bu durum miladî 1200 yıllarına kadar böyle devam edip Protestan fırkası ortaya çıkınca Baruh, Tobit, Yudit, Bilgelik, Sirak (Ecclesiasticus), I ve II. Makabeler hakkında seleflerinin hükümlerine rıza göstermeyip, bu kitapları reddetmek zorunludur ve onlar doğru değildir, dediler.

Ester kitabının bazı bölümlerinde seleflerinin hükümlerini red bazılarını da kabul ettiler. Çünkü bu kitap 16 bölümden oluşup Protestanlar baştan ilk 9 bölüm ve 10. bölümden üç cümleyi kabul edip geriye kalan 6 bölümü ise kabul etmediler. Bu inkâr ve ret tutumlarını altı yöne bağlamışlardır:

- 1- Bu kitaplar aslı itibariyle İbranice ve Çaldice olmasına rağmen şu an asıl dillerindeki nüshaları mevcut değildir.
- 2- Yahudiler söz konusu kitapların ilhamla yazıldığını kabul etmezler.
- 3- Bütün Hristiyanlar bu kitapları doğru kabul etmemiştir.

* Müellif tarafından bu madde boş bırakılmıştır. Ancak buraya gelecek olan kitap: I. Makabeler'dir. [sad.]

** Müellif sadece Makabeler şeklinde yer vermişken biz önceki kitabın I. Makabeler olmasına binaen II. Makabeler şeklinde verdik. [sad.]

4- Jerome bu kitapların dini meseleleri ortaya koymak ve ispat etmek için yeterli olmadığını beyan etmiştir.

5- Gelasius, “Bu kitaplar okunur ancak her yerde okunmaz.” demiştir.

6- Eusebius adlı rahip 4. kitap 22. bölümde mezkûr kitapların ve özellikle II. Makabeler kitabının tahrif edildiğini açıklamıştır.

İbret: Sayılan bu sebeplerden 1, 2 ve 6 numaralı maddeler önceki Hristiyanların dinsizliklerini öyle bir şekilde ispat etmiştir ki onlardan binlerce kişi asıl nüshalarının kayıp olduğu ve tercümeleri Yahudilerin nezdinde tahrif edilmiş ve reddedilen kitapların -özellikle II. Makabeler’in- kabul edilebilir olduğuna icmâ ve ittifak etmişlerdir. Muhaliflerine karşı böyle icma ve ittifak etmelerinin ne itibarı olabilir? Katolik mezhebi ise geçmişteki selefe uyarak şimdiye kadar söz konusu kitapları kabul etmiştir.

3.2. Ehli Kitabın Nezdinde Ahd-i Atik ve Ahd-i Cedîd’ten Hiçbir Kitabın Muttasıl Olmadığı

Şurası bilinmelidir ki bir kitabın doğruluğu zorunlu ve kabul edilebilir semâvî bir kitap sayılması için, şu kitap falan peygamber vasıtasıyla yazılıp asla değişikliğe uğramaksızın muttasıl bir senet ile bize ulaşmıştır, şeklinde tam bir delil ile ispat olunması gerekir. Yoksa sadece zan ve vehim ile ilhâm sahibi olan bir şahsa isnat etmek söz konusu kitabın musannefi olduğunun ispatı için yeterli değildir. Aynı şekilde bir ya da birkaç mezhebin sade iddiaları da kitabın mukaddes olduğunun ispatı için yeterli değildir. Görülmez mi ki Vahiy, Küçük Tekvin, Mi’rac, Sırlar, Ahid (Testament), İtirafılar (İkrarlar) kitapları Musa’ya (as) nispet edilmektedir. Aynı şekilde Ezra’nın dördüncü kitabı Ezra’ya (as), Yeşeya’nın Mi’racı ve Müşâhedâtı kitapları Yeşeya’ya (as), Yeremya’nın meşhur kitabından başka bir kitabı Yeremya’ya (as), bir takım lafız ve kelimeler Habakkuk’a (as), birtakım Mezmurlar da Süleyman’a (as) ve Ahd-i Cedid’in zikredilen meşhur kitapları dışında 70’ten fazla kitap Hz. Mesih, Hz. Meryem, havariler ve tabilerine nispet edilmiştir. Buna rağmen şu an dahi Hristiyanlar bu kitapları asla tanımayıp uydurulmuş ve sahte oldu-

ğunu iddia etmektedirler. Bu iddialarında Yunan, Katolik ve Protestan kiliseleri aynı görüştedir. Aynı şekilde Ezra'nın 3. kitabı Ezra'ya nispet edilmiş ve Yunan kilisesine göre Ahd-i Atik'in sahih olarak kabul edilmesi zorunlu bir bölümü şeklinde kutsal kitap iken; Katolik ve Protestan kiliselerine göre o dahi uydurulmuştur. Yukarıda beyan olunduğu gibi Baruh, Tobit, Yudit, Bilgelik, Sirak (Ecclesiasticus), Makabelerin iki kitabı, Ester'in bir bölümü Katolik mezhebinde doğru olarak kabul edilmesi zorunlu iken, Protestan mezhebinde uydurma ve yalan olarak kabul edilmiştir. İşte bu durumda Hristiyanlığa ait bir kitabın, sadece bir peygambere ve havariye isnadı ile onun doğruluğunun kabul edilmesinin zorunlu ilham ile yazılan bir kitap olduğuna inanamayacağımız gibi Hristiyan gruplarının mücerret iddiaları da itikat için bir sebep olmayıp bilakis daha önceki şartlara şamil olan delil lazım ve zaruridir. Bunun içindir ki her ne zaman İslâm âlimleri tarafından, Hristiyanların önde gelen âlimlerinden kutsal kitaplarının sıhhatine dair muttasıl bir sened istenmişse bu talebi yerine getirmeye güç yetirememişlerdir. Araştırma esnasında özür beyan ederek bizim yanımızda senetlerin kaybolmasının sebebi 310 sene[sine] kadar Hristiyanlık üzerine vaki olmuş sıkıntı ve felaketlerdir, derler. İslâm âlimleri tarafından kitaplarının isnadları her ne zaman incelenmiş ise sadece zan üzerine konuştukları ve bazı karinelere yapıştıklarından içinde zan ve tahminden başka bir şey görmek mümkün olamamıştır. Halbuki az önce açıklandığı gibi isnad babında zan ve tahmin fayda vermez. Mademki yeterli bir delil ve kesintisiz bir sened getiremiyorlar artık bize bu bapta sadece Tevrat ve İncil diye isimlendirdikleri tarihlerin kutsal kitaplardan olmadığını belirtmek yeterlidir. Bu konuda delil getirmek, onların görevidir. Kesinlikle biz Müslümanların vazifesi olmasa da kendilerine kanaat iyice hâsıl olması için gönüllü olarak biraz incelemeye girişilecektir. Ancak söz konusu kitaplardaki senedlerin hepsini açıklamak sıkıcı olacağından ancak bazılarının senedleri zikredilecektir.

Şu an ellerinde bulunan Tevrat ve İnciller kutsal kitaplardan olmayıp bilakis müelliflerinin isim ve şöhretleri bilinmeyen; doğru ve yanlış ayırt etmeye güç yetiremeyen birtakım kimselerin telifleri olduğu anlaşılır.

3.3. Ehli Kitapta Mevcut Olan Tevrat'ın Hz. Musa'nın (as) Tasnifi ve Kendisine Nâzil Olan Tevrat Olmadığına Delil Olmak Üzere Zikredilen Hususlar

1. Durum: Hz. Musa (as) Tevrat nüshasını yazarak Yahudi ahabârlarına ve İsrâiloğullarının diğer önde gelenlerine teslim etti. Onlara söz konusu bu nüshanın şehadet sandığına* konularak korunmasına önem verilmesine ve her 7 senede bir kere bayram gününde çıkarılıp okunarak içindeki ahkâmın İsrâiloğullarına duyurulmasını vasiyet etti. Birinci nesil Hz. Musa'nın vasiyetini kararlılıkla yerine getirdi. Sonra söz konusu tabaka yok olunca İsrâiloğullarının durumu değişti. Davud (as) hükümrânlığına kadar kimi zaman dinden dönüp kimi zaman da Hz. Musa'nın dinini kabul ettiler.

Davud (as) ve Süleyman'ın (as) dönemlerinde durumları iyileşip imanı kabul ettiler. Fakat yukarıda geçtiği gibi dine bir girmeleri bir çıkmaları sebebiyle sandığa konulan Tevrat nüshası kayboldu. Bu nüshanın Süleyman (as) döneminden önce kaybolduğu bilinse de hangi tarihte kaybolduğu ve nerede olduğu bilinmemektedir. Zira III. Krallar'ın* 8. bölümünde, "Tabutta iki taş levhadan başka bir şey yoktu ki onları Musa Sina Dağında koydu. [Bunlar] Rab'in beni İsrâil ile Mısır diyarından çıkışlarında yaptığı antlaşmanın [taş levhalarıydı]"⁷⁵ şeklinde geçen sözün tanıklığıyla Süleyman'ın (as) zamanında Şehadet sandığı açıldığında 10 Emir'e hâvi olan iki levhadan başka bir şey bulunmadığı sabittir. Süleyman (as) vefatından sonra İsrâil devleti ikiye ayrıldı. 10 kabile bir tarafta, 2'si diğer tarafta kaldı. 10 kabileye Yarovam adlı kişi kral oldu ve buna İsrâil krallığı denildi. Diğer 2 kabileye ise Süleyman (as) oğlu Rehavam kral olmuş ve bu da Yahuda krallığı şeklinde adlandırılmıştır. İki krallık arasında küfür ve dinden dönme yaygınlaşmıştır. Çünkü Yarovam tahtına oturup dinden dönünce 10 kabile de ona uyarak dinden döndüler. 250

* Ahid sandığı da denir. [sad.]

* Müellifin verdiği Pasaj I. Krallar'da yer almaktadır. [sad]

⁷⁵ 1. Kral.8:9.

sene küfür içerisinde ve dinden uzak kaldılar. Daha sonra Cenab-ı Hakk onların üzerine Asurluları musallat etti. Asurlular onların kimisini esir, kimisini mevali ve geriye kalanları köle olarak alınca memleketlerinde ancak küçük bir fırka kaldı. Bunlar da putperestlerin arasına karışıp birbirlerine kız alıp verdiklerinden zürriyetlerine Sâmirî denilmiştir. Bu sebepten Yarovam'un döneminin başından İsrail krallığının yıkılışına kadar 10 kabilenin Tevrat ile bağlantıları kesilmiş ve Tevrat aralarında anka kuşu* gibi ismi var cismi yok şeklinde kalmıştır. İşte 10 kabilenin durumu bu minval üzeredir. Yahuda krallığının durumuna gelince, Süleyman'ın (as) vefatından sonraki 372 yıllık süreçte Yahuda krallığının tahtına oturan hükümdarlar 20 kişiden ibaretti. Bu krallardan dinden dönenler müminlerden daha çoktu. Rehavam zamanında da putperestlik yaygınlaştı. Her bir ağacın altına bir put konularak ibadet edildi. "Ahazyâ" isimli hükümdarın döneminde Beytül-Makdis'in kapıları kapatılıp, putlar için Kudüs'ün her tarafına ibadethâneler yapıldı. Onun döneminden önce Kudüs, Beytülmakdis ve hükümdarın sarayı Mısır hükûmeti ve Mürted olan İsrâil krallığı tarafından iki defa saldırıya uğrayarak fazlasıyla yağmalanmıştır. Daha sonra "Menaşe" isimli kralın zamanında küfür ve sapkınlık gittikçe artarak halkın pek çoğu putperest olmuş ve Beytülmakdis'in etrafında putlara özel kurban kesim yerleri yapılarak Menaşe'nin taptığı put Beytülmakdis'e konulmuştur. Aynı şekilde Menaşe'nin oğlu Amon'un zamanında da küfür ve sapkınlık bakımından Yahudilerin durumu bu merkezdeydi. Sonra Amon'un oğlu Yoşiya tahta oturunca tövbe ve istiğfar edip hükümet erkânıyla beraber küfür ve sapkınlığın alâmet ve adetlerini yıkmak ve Musevîliğin yaygınlaşması için yoğun çaba sarf ettiler. Fakat hükümdarlığının başlangıcından 17. yıla kadar Tevrat nüshasını ne bir kimse gördü ne de işitti. Daha sonra 18. senede Hilkiya isimli kâhin, Beytülmakdis'te Tevrat nüshasının bulunduğunu iddia etmiş. Söz konusu nüshayı "Şafan" isimli kâtibe vermiş ve o da ilgili nüshayı Yoşiya'ya okumuş. II. Krallar'ın 22. ve II.

* Mitolojik bir ögedir. Burada deyim olarak kullanılıp, hayal ürünü olan veya adı olup da kendi var olmayan iyi ve güzel şeyler anlamına gelir. [sad.]

Tarihler'in 34. bölümlerimde açıklandığı gibi Yoşıya mezkûr nüshanın içindeki hükümleri işitince İsrâiloğullarının isyan ve azgınlıklarından dolayı yakasını yırtarak derin bir üzüntü duymuştur. Ancak, mademki Ahazyâ'nın döneminden önce Beytûlmakdis iki defa yağmalandı. Sonra da puthâneye çevrilip her gün buna özel hizmetçi ve kâhinler girip çıkıyordu ve ayrıca Yoşıya, ileri gelen adamları ve bütün halkı yoğun bir gayret göstererek Musevî şeriatına uyuyorlardı ise Yoşıya döneminin 17. yılına kadar Tevrat nüshası neden bunların hiç birisi tarafından görülmedi ve duyulmadı. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda ne söz konusu nüshaya ne de Hilkiya'nın sözüne asla itibar edilemez. Doğru veya yanlış, ağızdan ağıza işitmiş olduğu rivayetleri bir araya getirip derleyerek Musa'ya (as) nispet etmiştir. Bununla uğraşmasının sebebi zamanın padişahı olan Yoşıya ve devlet erkanının Musevilik şeriatı hususunda tam bir yöneliş içinde olmalarından kaynaklanmaktadır. Buna benzer yalan ve iftiralar, dini yaygınlaştırma ve itibar kazanmak için son dönem Yahudileri ile ilk dönem Hristiyanlar nezdinde süregelen bir adet ve belki dinen hoş görülen hususlardandır. (Allah onları kahretsin.) Farzı muhal olarak söz konusu nüshanın Tevrat'ın asıl nüshası olduğu farz edilse bile Yoşıya hayatta olduğu sürece sadece 13 sene kadar onunla amel edilmiştir. Yoşıya'nın vefatından sonra Yehoahaz tahta oturunca dinden dönüp küfür ve delaleti yaygınlaştırdı. Kendisinin üzerine Mısır kralı musallat oldu ve onu esir alarak kardeşini tahta oturttu. O da babası ve amcası gibi dinden döndü. Buhtunnasır* İsrailoğullarından birçok kişiyle birlikte kendisini de esir alıp Beytûlmakdisi ve hükümdarın hazinesini yağmalayıp amcasını tahta oturttu. O da kardeşinin oğlu gibi dinden dönmüştü.

Sonuç: İşte bu durumlar göz önünde bulundurulduğunda Tevrat'ın tevâtür ve muttasıl senedinin Yoşıya'nın zamanından önce kesintiye uğradığı şüphesizdir. Kendi döneminde Hilkiya'nın marifetiyle bulunduğu iddia olunan nüshaya asla güvenilmeğinden kendisiyle tevatür sabit olamaz. Bununla

* İbranicede "Nebukadrezzar" şeklinde anılır. [sad.]

beraber sadece 13 sene kendisiyle amel edilip ondan sonra söz konusu nüshaya ne olduğu ve nerde kaldığı asla bilinmemiştir. Bu yönden olayın zahirine bakıldığında Yoşiya'nın çocukları arasına küfür ve dinden dönme tekrar döndüğünden Buhtunnasır olayından önce söz konusu nüshanın yok olduğu aşîkârdır.

2. durum: Buhtunnasır'ın tahta oturttuğu hükümdar, ona isyan edip azgınlık edince Buhtunnasır onu esir almış, öncelikle gözü önünde ailesini öldürmüş, iki gözüne mil çektirmiş ve sonra bukağılar içinde Babil'e göndermiştir. Daha sonra Beytûlmakdis'i, Kudüs'te bulunan hükümet sarayını, önde gelenlerin konaklarını, diğer bütün evleri ve Kudüs'ün surlarını yerle bir etti. İsrailoğullarının diğer kabilelerini tutup esir aldıktan sonra orasını bahçıvan ve çiftçiler ile iskân ederek imâr etti.

İşte bu durum Buhtunnasır'ın ikinci hadisesidir. Bu olayda Tevrat ile söz konusu olaydan önce tasnif edilmiş olan Ahd-i Atik'in bütün kitapları yeryüzünden kaldırılmıştır. Bu husus kendi tarihlerinde ayrıntılı bir şekilde açıklandığı için Ehl-i kitabın da kabul ettiği bir vakıadır.

3. durum: Ehl-i kitabın iddiasına göre Ezra (as) ilham ile Ahd-i Atik'i yeniden yazdı. Ancak bunun da diğer bir feci olayda yok olduğu I. Makabeler'in ilk bölümünde zikredilen nakiller ile sabittir. Özet olarak "Frenk" hükümdarlarından 'Antiyokus' Kudüs'ü ele geçirdiğinde her bir taraftan Ahd-i Atik nüshalarını toplattırıp hepsini yaktırmış. Ayrıca kimin yanında bir Tevrat nüshası ya da Tevrat'ın hükümlerini yerine getirdiği görülürse o kimsenin idam edilmesini emretti. Bu konuda daha da ileri giderek tayin ettiği özel memurlar vasıtasıyla durum her aybaşıda teftiş edilerek her kimde Tevrat bu-

* Osmanlılar'ın Batı Avrupalılar hakkında kullandıkları bir terim. Detaylı bilgi için bkz. Mahmut H. Şakiroğlu, "Frenk", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Erişim 12 Aralık 2020). [sad.]

lunur ve yahut şeri hükümlerden birinin uygulanmasına riayet ettiği görülrse bu kimseler hakkında ölüm cezası verilir ve ele geçirilen Tevrat nüshaları da yok edilirdi.”⁷⁶ mealindedir.

Bundan sonra Yahudi Josephus ile diğer Yahudi tarih kitaplarında ayrıntılı bir şekilde açıklandığı üzere bu olay Milattan önce 161 yılında gerçekleşmiş. Üç buçuk sene durum bu şekilde devam etmiş ve Ezra’nın yazdığı nüshaların hepsi yok olmuştur. Katolik ulemasından Jhon Milner, Ezra’nın aracılığıyla Tevrat’ın sahih rivayeti ortaya çıkmışsa da “Antiyokus” vakasında zayi olmuştur. Bundan sonra, mezkûr kitabın doğruluğuna dair Hz. Mesih ile havarilerinin tanıklıklarından başka bir şeyin kalmadığını beyan etmiştir.

Ancak Ahd-i Atik ile Ahd-i Cedîd kitaplarının lafızları tevatür ile ispat edilemeyip musanneflerine müteselselen muttasıl senet bulunamamıştır. Ayrıca ehli diyanet tarafından işlerine uygun gelen meselelerin teyidi ya da gelen itirazların savunusu için ilgili kitaplarda her türlü tahrifatın gerçekleştiği sübut derecesine ulaştığından mezkûr kitaplarda aleyhimize delil getirmeye uygun olacak cümle ve pasajların var olduğunu söylemenin mümkün olamayacağı şüphesizdir.

4. durum: Bu olaylardan sonra Frenk hükümdarları tarafından Yahudiler üzerine daha birçok musibet ve belâlar getirilmiş, Ezrâ’nın (as) nakilleri ve sayısız nüsha kaybolmuştur.

Bütün musibetlerde açıklandığı ve ayrıntılı bir şekilde Josephus’un tarihiyle diğer tarih kitaplarında beyan edildiği üzere Roma hükümdarlarından Titus, İsa’nın (as) göğe yükseltilmesinin 33. senesinde Kudüs ile çevresine hâkim olunca Yahudilerden asılıp-kesilme, aç bırakılıp ateş ile yakılma şeklinde gerçekleşen ölümlerin miktarı 1 Milyon 100 bin insana ulaşmıştır. 70 bin

⁷⁶ Bk. I. Mak.1:56-61.

kişi de esir edilip orada burada satılmış olduğu gibi birçok kimse de Yahudi beldesinin çevrelerinde telef olmuştur.

5. durum: Ehli kitabın çoğunluğu der ki; I ve II. Tarihler Yahya ve Zeke-riya'nın (as) yardımlarıyla Ezra (as) tarafından telif edilmiştir. Gerçekten de bu kitaplar işaret edilen bu üç peygamberin tasnifleridir. Ancak Bünyamin'in çocukları hakkında I. Tarihler'in 7 ve 8. bölümlerinde geçen sözler birbirine zıttır. Aynı şekilde bu beyanda meşhur Tevrat'a iki yönden muhalefet etmişlerdir ki biri isimlerinde diğeri ise sayılarındadır. Zira 7. bölümde Bünyamin'in oğulları 3, 8. bölümde 5; Tevrat'ta ise 10 kişi oldukları anlaşılıyor. Ehli kitap âlimleri, I. Tarihlerde geçen bilginin yanlış olduğunda ittifak etmişlerdir. Yanlışın sebebini beyan sadedinde, "Ezra (as) çocuk ile torunun arasındaki farkı ayırt edemediğinden ve kaynak olarak kullandığı sahifelerin eksik olmasından dolayı hata yapmıştır." derler. Şurası bilinir ki mezkûr 3 peygamber de Tevrat'a tabidirler. Eğer Musa'nın Tevrat'ı şu meşhur Tevrat olsaydı söz konusu peygamberler o Tevrat'a muhalefet etmezler ve hataya da düşmezlerdi. Aynı şekilde Ezra (as) da Tevrat'ı terk ederek eksik olan sahifelere itimat etmezdi. Ayrıca onların iddialarına göre Ezra'nın ilham ile sonradan yazdığı Tevrat şu meşhur Tevrat olsaydı Ezra'nın o Tevrat'a muhalefet etmesi mümkün olmazdı.

Sonuç: Buradan anlaşıldı ki bu meşhur Tevrat ne Musa'ya (as) gönderilen ne de Ezra'nın (as) yazdığı Tevrat değildir. Bilakis Yahudilerin arasında meşhur olan hikâye ve rivayetlerden ibaret olup doğru ve yanlış ayırt edilmeksizin Yahudi hahamlarının yazdığı bir mecmuadır.

6. durum: Bir kimse Hezkiel'in 45 ve 46. bölümlerini Çölde Sayım'ın 38 ve 39.* bölümleri ile karşılaştırsa hükümlerde açıktan ihtilaf bulur. Hâlbuki Hezkiel (as) Tevrat'a tabiydi. Eğer onun zamanındaki Tevrat bu meşhur Tevrat'ın aynısı olsaydı hükümleri arasında ihtilaf bulunmazdı. Başka bir ihtilaf,

* Çölde sayımın 28 ve 29. bölümleri şeklinde olacak. Zira ilgili kitapta 36'dan sonra bölüm numarası bulunmamaktadır. [sad.]

Tevrat'ın çeşitli yerlerinde geçen “Çocuklar babalarının günahlarından 3 nesle kadar hesaba çekilirler.” Hezekiel'in 18. bölümünün 20. ayetinde şu şekilde geçmektedir: “Hatalardan kişi helak olur. Çocuk babanın, baba çocuğun günahını yüklenmez. Adil kişinin adaleti, münafığın nifakı kendi üzerinedir.”⁷⁷ İşte bu sözlerden anlaşılıyor ki bir kimse diğerinin günahından dolayı cezalandırılmaz. Doğru olan da budur. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de “ولا ترر وازرة”⁷⁸ şeklinde geçmektedir.

7. durum: Bir kimse Zebur, Nehemya, Yeremya ve Hezekiel kitaplarını incelerse kesin olarak görecektir ki geçmiş dönemin tasnif usulüyle zamanımızda muteber olan usûl birbirine denktir. Şöyle ki musannif olan kimse kendi hallerini ve gördüğü davranışları yazmak istediği şekilde yazar ki kitabına bakanlar müellifin kendi hallerini ve gördüğü davranışları yazdığını anlar. Hâlbuki bu durum Tevrat'ın hiçbir yerinde görülmez. Bilakis ibarelerden anlaşılır ki Tevrat'ın müellifi Hz. Musa'nın dışında bir kimsedir ki Yahudiler arasında meşhur olan rivayet ve hikâyeleri toplamıştır. Yazdığı sözlerin arasını ayırarak kendi iddiasına göre Allah'ın sözlerini “Allah dedi”, Musa'nın sözlerini “Musa dedi” ibarelerinin altına derç etmiştir. Hz. Musa'yı (as) her yerde üçüncü şahıs ekiyle zikretmiştir. Şimdi eğer Tevrat Musa'nın (as) tasnif ettiği bir kitap olsaydı birinci şahıs olarak konuşmak daha çok itibar kazandırdığından hiç olmaz ise kendisini birkaç yerde birinci şahıs ekiyle ifade ederdi. Hâlbuki Tevrat'ın hiçbir yerinde Musa'dan (as) kinaye olarak birinci şahıs sigası vaki olmamıştır. İşte görünen boyutun tanıklığı bu merkezde olduğundan tersi için kuvvetli bir delil getirilmedikçe söz konusu tanıklık makbuldür. Her kim tersini iddia ederse delil getirip beyan etmesi gerekir.

⁷⁷ Hez.18:20.

⁷⁸ İsrâ 17/15.

8. durum: Tevrat dedikleri tarihte Peygamberlere edilen iftiralarından dolayı söz konusu tarihin Musa’nın (as) ve ona tabi olan peygamberlerden birinin tasnifi olması şöyle dursun bilakis hiçbir müminin kabul edeceği bir şey olmayıp adeta bir putperest kitabı olduğunu ortaya koyar.

Peygamberlere edilen iftiraları nakletmeyi her ne kadar hoş görmesek ve onların hakkında bunlara benzer hakaretlere inanmaktan yüz bin lisan ile beri olsak da Protestan kafirleri kendi kitaplarına vakıf olmayan avamı yanıltarak bir takım batıl hezeyanları ile şüpheye düşürmeye çalıştıklarından ve Hz. Peygamber’e fazlasıyla dil uzatıp habbeyi kubbe yapma cesaretini gösterdiklerinden kendilerinin kafirliklerini meydana çıkartmak için Allah’a sığınarak bir miktarını nakletmeye mecbur kaldık:

1- Âdem’in (as) kıssası aralarında meşhur olup Tekvîn’in 3. bölümünde yazılıdır. Onların bozuk inanışlarına göre Âdem (as) kasten günah işledi. Allah tövbe etmesini emrettiğinde ise günahını itiraf etmedi ve hayatının sonuna kadar tövbe etmedi. Protestan bilginlerinden William Smith miladi 1848 yılında Hindistanda basılan *Tarîku’l-evliyâ* adlı kitabının 23. sayfasında “Ne yazık ki Adem’in (as) tövbesi gerçekleşmedi ve günahı için Allah’a hiç bağışlanmada bulunmadı.” demiştir. -Allah’a sığınınız- Bu kıssanın yalan olduğu aklen ve naklen sabit ve muhakkaktır. Ayrıntısını açıklamaya asla gerek yoktur.

2- Hz. Nuh hakkında Tekvîn’in 9. bölümünde, 18. cümleden 25. cümleye kadar kötü bir iftira yazılmıştır. Şöyle ki; “Gemiden çıkan Nuh’un oğulları Sam, Kenan, Kenan’ın babası Ham ve Yafet idi. Nuh (as) çiftçiliğe ve bağcılığa başladı. Şarap içip sarhoş olarak çadırının içinde açık yattığından Kenan’ın babası olan Ham babasının avret yerini görünce dışarı çıkıp iki kardeşine anlattı. Nuh (as) uyanıp sarhoşluğundan ayılıp küçük oğlunun ne yaptığını anlayınca ‘Kenan’a lanet olsun. Kardeşlerinin kölelerine köle olsun.’ dedi.”⁷⁹ İşte bu sözlerde Nuh’un (as) şarap içtiği ve sarhoş olup çıplak kaldığı

⁷⁹ Yar.9: 18-25. 19 ve 23. cümleler yukardaki pasajda yer almamaktadır. Muhtemelen müellif olayı özet geçtiğinden bazı cümlelere yer vermemiştir. [sad.]

açıktır. (Haşa ve kella) Şurası acayıptır ki, babasının avret mahalline bakıp günahkâr olan Ham olmasına rağmen lanet ile cezalandırılan ve babasının günahıyla sorguya çekilen oğlu Kenan olmuş. Bu ise adalet ve hakkaniyete muhaliftir. Nitekim Hezekiel'in 18. bölümünde "Hata işleyen kişi ölür. Oğul babasının, baba da oğlunun günahını yüklenmez. Adil kişinin adaleti, münafığın nifakı kendi üzerinedir."⁸⁰ şeklinde geçmektedir. Kur'an'ı Kerim'de de hiç kimseye başkasının günahının yüklenmeyeceği ⁸¹"ولا ترز وازرة وزر اخرى" ayetiyle açıklanmıştır. Hikmet-i aklın da bunu gerektireceğinden şüphe yoktur.

3- *Tariku Evliyâ* dedikleri döküntünün 18. sayfasında Hz. İbrâhim'in durumunu beyan sadedinde, "Hz. İbrâhim putperestlerin arasında büyüyüp ömrünün çoğunu onların arasında geçirdiğinden ve ebeveynleri hak ilahı bil-mediklerinden 70 yaşına kadar olan hali bilinmez. Dolayısıyla Allah kendisine görünmediği müddetçe putlara tapmış olması muhtemeldir. Sonra Allah görünüp kendisi ademoğulları arasından seçilerek özel kul kılındı." şeklinde geçmektedir. İşte bu saçmalıklardan anlaşılıyor ki, peygamberlerin babası olan Hz. İbrâhim hakkındaki fasit zanları onun 70 yaşına kadar putperest olup daha sonra peygamber olduğudur. (Allah'a sığınınız.) Çünkü onların batıl usullerine göre peygamberler nübüvvetlerinden sonra bile puta tapmaktan masum değillerdir ki nübüvvetlerinden önce masum olduklarını şart koşsunlar. Hz. İbrâhim'in nübüvvetinden sonraki hali Tekvin'in 12. bölümünde şöyle geçmektedir: "İbrâhim (as) Mısır'a yaklaşıncı eşi Sâre'ye hitaben, 'Sen çok güzelsin. Mısırlıları seni gördüklerinde 'Bu İbrâhim'in eşidir' diyerek beni öldürüp seni alıkoyarlar. Bundan dolayı ben İbrâhim'in kız kardeşiyim de ki senin sayende bana hayır ve menfaat hasıl olsun. Ve yine senin sayende hayatta kalayım."⁸² İşte bu batıl sözlerden anlaşıldığına göre İbrâhim (as) yalan söylemiş. Yalan söylemesinin sebebi sadece korku değildi; bilakis bununla be-

⁸⁰ Hez.18:20.

⁸¹ İsrâ 17/15.

⁸² Yar.12: 11-13.

raber kişisel menfaat temini düşüncesi de vardı. Hem de kişisel menfaat temini daha önce ifade edildiği için daha kuvvetlidir. 15 ve 16. cümlelerde, “Mısır’a girdiklerinde Mısır Firavunu’nun vekilleri Sare’yi gördüklerinde Fırvun’a övdüler... Hz. Sare Mısır Firavunu’nun sarayına alındı. Bu sebepten İbrâhim’e [davar, sığır, erkek ve dişi eşek, erkek ve kadın köle, deve gibi] birçok ihsanda bulundu.”⁸³ ifadesinde açıklandığı üzere İbrâhim’in (as) kişisel menfaati hasıl oldu. Bununla birlikte öldürölmekten korkması sadece bir vehimden ibarettir. Özellikle beyan ettikleri gibi İbrâhim (as) Sare’yi terk etmeye razı olunca korkmanın hiçbir sebebi kalmaz. Ey akıl sahipleri! İnsaf ile bakınız. Hiçbir akıl, İbrâhim’in (as) eşini başkasına teslim etmeye razı olacağına ve onu müdafaa etmeyeceğini kabullenir mi? (Allah’a sığınınız) Göz göre göre ailesini terk etmeye az bir şeref ve namusu olan kişi dahi rıza göstermez. Kaldı ki Hz. İbrâhim gibi namus ve şeref sahibi olan bir kişi kişisel menfaatini temin etme ve ölüm korkusundan dolayı herhangi bir savunma ya da direnme göstermeksizin ailesini yabancı ellere teslim etmeye razı olsun. Bunun açık bir yalan ve iftira olduğuna asla şüphe yoktur. (Allah onların yüzlerini karartsın.)

4- Yine söz konusu döküntünün 92 ve 93. sayfalarında, “İbrâhim’in Hacer’i nikahlamasında günahsız olması mümkün değildir. Zira İncil’de Mesih’in yazılan, ‘İlk olarak yaratan Allah kendilerini erkek ve dişi olarak yaratmıştır. Bu sebepten kişi anne ve babasını terk edip eşine yapışır ve ikisi bir beden olur.’ sözünü pek ala biliyordu.” şeklinde geçmektedir.

Ne tuhaf maskaralık! İbrâhim (as) ulu’l-azm, mustakil kitap sahibi ve aynı zamanda Hz. İsa’dan birkaç asır önce gönderilmiş bir peygamber iken ve İncil’in henüz yeryüzünde bir kalıntısı yok iken acaba neden İbrâhim’e (as) Hz. İsa’nın şeriatıyla muamele etmek gereksin? Bu şaşkın herifin itirazı inat ve ahmaklık kanunundan başka hangi vazifeye tatbik olunabilir?

5- Tekvin’in 19. bölümde 30. cümleden 38. cümleye kadar şu mealde yazılmıştır ki: “Lut Soar’da oturmaktan korktuğundan oradan çıkıp iki kızıyla

⁸³ Yar. 12:15-16.

dağdaki bir mağaraya yerleşti. Büyük kızı küçüğüne, 'Babamız yaşlandığından ve velayetinde de bizi alacak erkek olmadığından çocuk yapmak için gel babamıza şarap içirelim ve onunla yatalım.' dedi. Daha sonra küçük kızı kandırıp babalarına şarap içirdiler. O gece büyük kız babasının koynuna girip yattı. Ve Lut'un (as) ne yattığından ne de kalktığından haberi olmadı. Sonraki gece de aynı minval üzere küçük kızı yattı ve babasının asla haberi olmadı. Böylece Lut'un iki kızı da babalarından hamile kaldılar. Büyük kızın doğurduğu çocuğa Moav adını verdi. Moav bugünkü Moavlılar'ın atasıdır. Küçüğünün doğurduğu çocuğa Amon adını verdi. O da bugünkü Amonlular'ın atasıdır."⁸⁴

Tarîku Evliyâ'nın 128. sayfasında bu durum nakledildikten sonra denilmiştir ki: "Lut'un (as) haline ağlamak gerekir. Ve biz (yani Protestanlar) üzüntümüzü belirtip ve nefsimiz üzerine korktuktan sonra Lut'un (as) durumuna şaşırırız. Ümit ederiz ki Sodom'un bütün kötülüklerinden sıyrılıp iffetli kalmıştır. Halbuki Tanrının yolunu tutmada kuvvetli ve söz konusu şehrin bütün pisliklerinden beri idi. Ancak dağa çıktıktan sonra fışk kendisine galip geldi. Böyle bir zata fışk galip gelince artık şehirde ve mağarada fışktan kim emin olabilir?

Biz Müslümanlar deriz ki; aklî delil, Kur'an'ı Kerim'in şahitliğiyle ve onların da kabul ettiği 2. Petrus'un 2. bölümde Lut'un (as) temiz ve salih olduğuna şahitlik ederek onu övmesinden dolayı bu uydurma kıssanın iftira olduğuna asla şüphe yoktur. Şunu da belirtmek isteriz ki, Allah zinadan doğan Moav ve Amon'u öldürmeyip kendi bozuk inançlarına göre Urya'nın eşiyle Davud'un (as) zinasından doğan çocuğu öldürdü. Demek ki bu şaşkınlara göre başkasının eşiyle zina yapmak kendi kızlarıyla zina yapmaktan daha kötüdür. Bununla beraber Moav ve Amon Allah'ın makbul kulları oldular. Moav kendi kitaplarının tanıklığıyla Obad'ın babasıdır. Obad ise Davud (as) dedesidir ki annesinin ismi Rut'tur. Rut da Moav'ın çocuklarından olduğu için Moavlıdır. Hem de Davud, Süleyman ve İsa'nın (as) atalarındandır. Kitap

⁸⁴ Yar.19:30-38.

ehlinin iddiasına göre Davud ve Süleyman (as) Allah'ın oğullarıdır. İsa (as) ise Hristiyanların iddiasına göre -haşa- hem Allah'ın biricik oğlu hem de Allah'ın kendisidir.

Amon ise Matta İncili'nin 1. bölümünde belirtildiğine göre Süleyman oğlu Rehavam İsa'nın (as) atalarındandır. Rehavam'ın annesi ise I. Krallar'ın 14. bölümünde açıklandığına göre Amonludur. Şimdi bu da onların iddialarına göre Allah'ın biricik oğlunun hatta Allah'ın atalarındandır. Bundan dolayı veledi zina olan Moav ile Amon'un daha ne şerefleri olabilir? Zira Moav'ın bazı kızları onların iddialarına göre Allah'ın oğullarının ve hatta Allah'ın büyükanneleri oldular. Amon'un da bazı kızları onların iddialarına göre Allah'ın biricik oğlunun ve hatta Allah'ın büyükannesi oldular. Bir de şurası da dikkat çekicidir ki bu iki büyükanne itibariyle İsa'nın (as) nesebi Moav ve Amon'a ulaştığından Hz. İsa'nın Maovlu ve Amonlu olması gerekir. Halbuki Yasa'nın Tekrarı'nın 23. bölümünde, "Amonlu ya da Moavlı biri Rab'bin topluluğuna girmeyecek. Onuncu kuşakta olsalar bile asla Rab'bin topluluğuna girmeyecek."⁸⁵ ibaresinde açıklandığı üzere Moavlı ya da Amonlu olan bir kimsenin Rab'bin topluluğuna girmesi mümkün değilken İsa (as) nasıl Rab'bin topluluğuna dahil oldu. Hem de kendisi topluluğun önderi oldu. Bilakis onların iddialarına göre Allah'ın biricik oğlu oldu. Ancak onlar nesep baba tarafından itibara alınıp ana tarafından alınmadığından İsa (as) Amonlu ya da Maovlu değildir, diyecek olurlar ise cevap olarak deriz ki, böyle olsaydı Hz. İsa'nın İsrail, Davud ve Süleyman'a da mensup olmaması gerekirdi. Zira Hz. Mesih hakkındaki söz konusu vasıflar anne tarafından olup baba tarafından değildir. Ve söz konusu vasıflara itibar edilmemesi durumunda "Vadedilen Mesih" olmaması gerekir. Söz konusu bu vasıfların annesi tarafından itibara alınıp da büyükanneleri tarafından itibarla Maovlu ve Amonlu olmaması sebepsiz bir tercihtir. Bu sual Rut itibariyle Davud ve Süleyman (as) içinde geçerlidir. Ancak bu konuda sözü uzatmayıp asıl amacı-

⁸⁵ Yas.Tek.23:3.

mıza dönerek şunu söyleriz ki, Protestan bilginlerinin içinde bulunduğu duruma ağladıkları Lut (as), asla şüphe edilmeksizin aklî delil ve Kur'an'ı Kerim'in şahitliğiyle bu iftiradan beridir. Ayrıca kendilerinin kabul ettiği İncil'in şahitliğiyle de O, temiz, sâlih ve kutsaldır. Bu nasıl bir cesaret ve nasıl bir ahmaklıktır ki çoğu vakit sarhoş gezen insanların ayak takımında dahi benzeri işitilmemiş böyle çirkin bir davranışı aziz ve peygamber olan birine iftira atmaktan kaçınıyorlar. Halbuki sürekli sarhoş olanlar derler ki, insan sarhoşluğu halinde kendi kızlarını yabancılardan ayırabilir. Şarabın şiddetinden kendi kızlarıyla yabancılara ayırt etmeye güç yetiremeyen sarhoş kimsenin cinsel ilişkiye girmeye de gücü kalmaz. Eğer dedikleri gibi şarap insanı bu hale getiriyorsa Yahudiler ile Hristiyanların haline çok üzülürüz ki anneleri, kızları ve kız kardeşleri; oğullarından, babalarından ve kardeşlerinden nasıl kurtulabilirler. Özellikle Hristiyanların haline daha fazla üzölmelidir ki çoğunlukla sarhoş gezerler. Şuna da şaşılır ki söz konusu kutsal [Lut] birinci gece bu duruma müptela olduktan sonra ertesi gece de müptela oldu, diyorlar. Meğer şöyle denilirse ki bazı kızlarından “Allah'ın oğulları” ve belki Allah'ın -Haşa- doğması ve Allah'ın biricik oğlunun nesep silsilesine dahil olması için böyle acayip bir iş ilahî bir kaza olarak gerçekleşmiştir. Halbuki sıradan bir insan bile böyle bir şey yaşasa aşırı üzüntü ve acıdan dolayı yeryüzü kendisine dar gelip ne yapacağını bilmez. Nerde kaldı ki peygamberden böyle bir şeyin yaşanması normal karşılansın. Bin lisan ile böyle bir iftiradan beriyiz.

Uyarı: Konunun uzamaması adına bundan sonra nakledilecek olan iftiraların yerleri belirtilerek toplu bir şekilde nakledilecektir. Ayrıntısını isteyenler belirtilen yerlere müracaat edebilirler.

6- Tekvîn'in 26. bölümünde yazılmıştır ki, İshâk (as) Gerar'da kaldığı esnada eşi çok güzel olduğundan öldürölmemek için babası gibi yalan söyleyip soranlara bu benim kız kardeşimdir, demiş.

*Tarîku Evliya'*nın 168. sayfasında İshâk'ın (as) yalan söylemesi sebebiyle imanının zevalini beyan ettikten sonra üzüntü duyarak ağladığını da belirtmiş.

Derdine yansın, varsın ağlasın...Böyle rezil inançlara sahip olanları Allah hiç bir zaman güldürmesin.

7- Tekvîn'in 25. bölümünde yazılmıştır ki, “Bir gün Yakup (as) çorba pişirirken büyük kardeşi Esav avdan yorgun bir şekilde geldi. Yakup'tan (as) pişirilen çorbadan biraz vermesini isteyince Yakup, ‘Önce sen bana ilk oğulluk hakkını sat ondan sonra vereyim’ dedi. Bunun üzerine Esav cevap olarak, ‘İşte [açlıktan] ölmek üzereyim, bana ilk oğulluğun bir faydası yoktur.’ deyince Yakup kendisinden yemin etmesini teklif etti. O da yemin ederek ilk oğulluk hakkını sattı.”⁸⁶

İşte ey akıl sahipleri! Şu şaşkın heriflerin inançlarına bakınız. İshak'ın (as) büyük oğlu Esav'ın dindarlığı yokmuş ki nübüvvet makamını hak etmenin sebebi olan ilk oğulluk hakkını bir parça ekmek ile mercimek çorbasına satmış. Bir de Yakup (as)'ın asla şefkat ve merhameti yokmuş gibi kardeşinin karnını karşılıksız doyurmamış. (Haşa) Bunun da iftira olduğu gün gibi aşikardır. Bunu en düşük seviyede olup diyanetini tanıyan sıradan bir insan bile kabul etmezken bir peygamber nasıl kabul etsin.

8- Tekvîn'in 27. bölümünde uydurma uzun bir kıssa geçmektedir ki özet olarak; Yakup (as) kendi menfaati için 3 defa yalan söylemiş. Ve ben senin büyük oğlun Esav'ım diyerek babası İshak (as)'ı aldatıp kendisini kutsamış. Bu aldatma İshak (as)'ın gözleri görmediğinden kendisine tesir ettiği gibi -haşa- Allah'a da tesir etmiş. Çünkü İshak (as) içtenlikle Esav'ı kutsayıp Yakub'u kutsamadı. Ancak kutsadığı vakit oğullarını birbirlerinden ayıramadığı gibi Tanrı da duaya cevap vereceği vakit de fark edemeyip Esav için yapılan duayı Yakup (as) için kabul etmiş.

İşte bunun da sade yalan olduğu ufak bir düşünme ile malum olur. Takrir ve beyana asla ihtiyaç yoktur ancak buna uygun bir hikâye anlatılır. Şöyle ki “Banva” mezhebine mensup melun bir günahkâr eşekçinin birinden kendisinin aygır atı için biraz ot istemiş. Ancak eşekçi vermemiş. O günahkâr da buna darılıp “Eğer vermezsen ben bu akşam beddua ederim de senin eşeğin ölür.”

⁸⁶ Yar.25:29-33.

diyerek çıkıp gitmiş. Ve o akşam kendi atı ölmüş. Adam sabah uykudan uyanıp atının halini görünce başını sallayarak “Eyvah! Eyvah! Bizim tanrıların uluhiyeti üzerinden milyonlarca yıl geçti. Halbuki bu zamana kadar at ile eşeğin ayrımını yapamıyormuş ki ben eşeğin ölmesi için bedduada bulunmuş iken tutup atımı öldürdü.” demiş.

İşte Tevrat’ta nakledilen uydurma kıssa aynı bu hikâye gibidir. Eğer Beni İsrail peygamberlerinin babasının dindarlığı bu merkezde ve Allah’ın ilmi de söyledikleri gibi olsaydı inkarcının şunu deme hakkı vardır ki, İsrailoğulları peygamberlerinin Allah ile aralarındaki ilişkiler bu şekilde hile ve aldatma üzerine kuruludur. Böyle olunca şu da normaldir ki, İsa (as) halkı dine davet etmek için kendisine mucizeler ve kerametler gücü verilmesini dua etmiş. Ancak Allah doğruyu ve yanlışı ayırt edemediği için Hz. İsa’ya güç verdiğinde Hz. İsa kendisinin rubûbiyeti için dua edip Allah’a İsyan etmiş olsun. Bunlara benzer batıl yararsız şeylerden yüz bin lisan ile Allah’a sığınırız.

9- Tekvin’in 29. bölümünde uydurma uzunca bir kıssa yazılmıştır. Özet olarak, Yakup (as) dayısının kızı Rahel’e âşık olmuş. Onunla evlenebilmek için dayısına 7 sene çobanlık yapmış. Süre dolduktan sonra dayısı Lavan bir düğün yaptı. Ancak onunla Rahel’in gözleri zayıf, büyük kız kardeşi Lea’yı zifaf ettirdi. Zifafın ertesi günü Yakup dayısına darılıp, ben sana Rahel için 7 sene hizmette bulunmuş iken sen beni aldatıp Lea’yı verdin, dedi. Bunun üzerine dayısı, bizim buralarda büyük kızı vermeden küçüğünü vermek adet olmadığından böyle yaptım. Rahel’i de almak istersen yedi sene daha hizmet etmek şartıyla bir hafta sabret de onu da sana vereyim, demiş. Ve hafta başında Rahel’i de vermiş.⁸⁷ Bu kıssanın uydurma olduğu açık olmasına rağmen yine de iki yönden kendilerine itiraz edilir:

- Yakup (as) Lavan’ın evinde ikamet ettiğinden kızların ikisini de yüzleri, bedenleri ve seslerinden tanıması gerekirdi. Özellikle Rahel’e âşık olmakla beraber Lea’nın gözlerinde biraz zayıflık vardı. İşte burası şaşılacak bir haldir ki bütün gece bir yatakta yatmış olmalarına rağmen nasıl oldu da tanıyamadı.

⁸⁷ Bkz. Yar.29:15-30.

- Herhangi bir tuzak ve zorlama olmaksızın kendi seçimiyle iki kız kardeşi ve kız kardeşlere ait iki cariyeyle evlendi. Halbuki Hristiyanlara göre değil 4, 2 kadın ile evlenmek bile yasak olduğundan -haşa- Yakup'un (as), evlatları, evlatlarının evlatları veledi zina olması gerekir. Bakınız ey akıl sahipleri! Bu adamların bozuk usulleri ve batıl inançlarına ki İsrailoğulları peygamberlerinin birçoğunun veledi zina olduklarını söylüyorlar. (Haşa yine haşa) Yüz bin lisan ile teberri ederiz. Ancak bize göre -Yani Müslümanların itikadına göre- bu kıssanın uydurma ya da sahih olduğuna bakmaksızın geçmiş şeriatlarda iki kız kardeşin tek nikah altında olması caizdi. Ayrıca geçmiş peygamberler zaman olarak daha önce gönderildikleri ve müstakil şeriatlara sahip oldukları için hiçbirisi İsa (as)'ın muahhar şeriatıyla mükellef değildir. Bundan dolayı iki kız kardeşin tek nikah altında toplanmasında asla bir mahzurun olmadığı aşikârdır.

10- Tekvîn'in 34. bölümünde uydurma uzun bir hikâye geçmektedir. Özet olarak, Hz. Yakub'un kızı Dina şehrin kızlarını ziyarete gitti. Padişahın oğlu Hamor oğlu Şekem Dina'yı görünce aşık oldu. Onu yanına alıp ırzına geçerek kendisini zelil etmiş ve gönlünü okşayacak fiillerde bulunmuş. Kız da Şekem'e ilgi göstermiş. Daha sonra babası Hamor'a durumunu beyan edip Dina'yı kendisiyle evlendirmesini istedi. Bunun üzerine babası kızı Yakup'un oğullarından istediğinde; sünnetsizlere kız vermek adetimiz değildir, şeklinde cevap verdiler. Bu cevap üzerine padişahın emriyle oğlu ve bütün ahali sünnet olmuş ve Şekem kızı almış. 3. günde herkes sünnet ağrısından yatıyor-ken Yakub'un oğullarından Şimon ile Levi kız kardeşlerine zina edildiğinden dolayı kılıçlarını alıp o şehirde padişah da dahil bütün erkekleri öldürdüler. Yakup'un diğer oğulları ise şehrin bütün eşyalarını ve hayvanlarını yağmalayarak, kızları ve kadınları esir aldılar.⁸⁸ Bu hikâyenin temelden uydurma olduğu birkaç yönden aşikârdır:

- Yakup (as)'ın oğulları bir kişiden intikam almak için bir şehrin bütün erkeklerini öldürüp kadınlarını ve çocuklarını esir alarak şehri yağmaladılar.

⁸⁸ Bkz.Yar.34.

Bu zulümdür. Yakup (as)'ın, peygamber olması hasebiyle olayın gerçekleşmesinden önce oğullarını böyle çirkin bir işten alıkoymaması ve sonrasında ise onları şeriatın hükmü olan kısas ile cezalandırmaması; kadınları, çocukları ve gasp edilen malları geri iade etmemesi, kısasa gücü yetmiyor idiyse de bu kan akıtıcı zalimlerle arkadaşlık yapmayı bırakıp onlardan ayrılmamasının akıl ve nakle muhalif olduğu şüphesizdir.

- Söz konusu belde halkının sünnet olmalarından dolayı hasta oldukları farz edilse bile sadece iki kişi başkent olan bir şehrin bütün halkını nasıl öldürebiliyor? Böyle bir şeyi hangi akıl kabul edebilir?

Hikâye: Adamın biri lahana çalmak için bahçenin birine girmiş. Az bir vakit sonra bahçe sahibi yetişip, “Sen burada ne arıyorsun?” diyerek çıkmış. Hırsız, “Şiddetli bir rüzgâr esip beni buraya attı.” demesi üzerine bahçe sahibi, “Haydi öyle olsun, ya bu lahanaları kim kopardı?” şeklinde sorunca hırsız, “Yere düşmemek için lahanalara tutundum da ondan koptular.” deyince bahçe sahibi, “Haydi bu da dediğin gibi olsun. Peki şu lahanaları çuvala kim doldurdu?” şeklinde sorunca hırsız pusulayı şaşırıp “Bende bunu düşünüyordum.” demiş. İşte bu kişilerin Tevrat dedikleri tarih kitabında yazılan yalanlar tıpkı bunun gibidir.

11- Tekvîn'in 35. bölümünde şöyle geçmektedir ki, Yakup'un büyük oğlu Ruben babasının odalığıyla yatmış ve İsrailoğulları* da bunu duymuş.⁸⁹ Hey gidi utanmaz kafirler! Peygambere bu kadar iftara atmak uygun düşer mi? Bir peygamberin evladı kendi babasının eşine zina edecek ve Yakup (as) şeriat sahibi iken ne oğluna ne de eşine zina haddi uygulamayacak. Olacak şey mi?

* Duyan kişi İsrail. [sad.] bk. Yar.35:22.

⁸⁹ Bkz. Yar.35:22.

Tekvîn'in 38. bölümünde beyan edildiğine göre, Yakup (as) hayatının son demlerinde bu oğluna hayır ile dua etmiş.** (Allah'a sığınırız) Böyle bir alçaklığı sıradan ve cahil bir kimsenin kabul etmeyeceği şöyle dursun farz misali böyle bir fiili kötü bir kimsenin evladı yapsa onu öldürmekten başka bir şey ile teselli olamayacağı aşikârdır. Durum böyle iken ne cesaret ve ne ahmaklıktır ki şeriat sahibi olan bir peygambere böyle çirkin bir iftira isnat ediliyor.

12- Tekvîn'in 38. bölümünde uydurma uzun bir kıssa yazılmıştır. Kısaca, Yakup (as) oğlu Yahuda'nın gelini dul kaldığında diğer oğlu Onan ile evlendirerek vefat eden kardeşinin soyunu devam ettirmesini emretmiş. Onan da kardeşinin neslini devam ettirmemek için kadının yanına her girdiğinde azil yapmış ve bundan dolayı Rab'bin gazabına uğrayıp ölmüş. Kadın ikinci defa dul kaldığında kayın pederi Yahuda ile zina yapıp hamile kalarak biri Peres ve diğeri Zerah adında iki çocuk doğurmuş.⁹⁰ Ne tuhaf maskaralık!

İlk olarak, şurası şaşılacak bir şeydir ki, dul bir kadın ile evlenildiğinde doğan çocuk vefat eden eski kocaya ait olması gerekirmiş. İkincisi, Şimon ile Levi bir kentin halkını öldürmüş ve Yahuda gelini ile -haşa- zina etmiş olmasına rağmen öldürülmediler de Onan azil sebebiyle Allah tarafından öldürülmüş. Ne acayip adalet! Üçüncüsü, Yakup (as) oğlu Yahuda ve zinakâr kadına had cezasını uygulamadığı gibi onlara azar ve kınamada da bulunmamış. Öte yandan aynı kitabın 49. bölümünden anlaşıldığına göre Yakup (as) Ruben, Şimon ve Levi'yi işledikleri günahlardan dolayı kınayıp Yahuda'yı kınamamış hatta fazlasıyla överek ona duada bulunmuş ve bütün kardeşlerinden üstün tutmuş. Ne acayip bir yalan...Dördüncüsü, Matta İncili'nin 1. bölümünde açıklandığına göre Hz. Davud, Süleyman ve İsa (as) Peres'in evlatlarına dahildirler. Beşincisi, kendi bozuk itikatlarına göre Orya'nın eşiyle -haşa- zina sonucu doğan Hz. Davud'un oğlu Allah tarafından öldürülmüş de zinadan doğan Peres ve Zerah öldürülmemiştir. Demek oluyor ki bu sapkın kavmin

** Tekvîn'in 38. bölümünde böyle bir husus ile karşılaşmadık. Ancak 49. bölümde Yakup (as)'ın oğlu Ruben için önce övücü ifadeler kullandığı daha sonra ise onu kınadığı görülmektedir. [sad.] bk. Yar.49:3-4.

⁹⁰ Bkz. Yar.38.

itikatlarına göre yabancı bir kimseyle zina yapmak kendi oğlunun eşiyle zina yapmaktan daha kötüdür. Ne garip bir itikat! Allah'a sığınırız.

13- Mısır'dan Çıkış'ın 32. bölümünde uydurma bir kıssa yazılmıştır. Özet olarak, İsrailoğulları Musa'nın dağdan inmediğini, geciktiğini görünce, Harun'un çevresine toplandı. Ona, "Bizi Mısır'dan çıkaran Musa'ya ne olduğunu bilmiyoruz. Bunun için kalk bize rehberlik yapacak bir ilahlar yap." dediler. Bunun üzerine Harun, onlardan ziynet olarak kullanılan altınlarını istedi. Bütün cemaat kadınlarının kulaklarında bulunan küpelerini çıkartıp diğer ziynet eşyalarıyla beraber getirip Harun'a teslim ettiler. Harun onları eritip bir buzağı yaptı. Dediler ki: "Ey İsrail, seni Mısır'dan çıkaran ilahlar bunlardır!" Harun bunu görünce, buzağının önünde bir sunak yapmış ve ertesi günü de bayram ilan ederek esenlik kurbanları kesilip bayram edilmiş.⁹¹ İşte bu ibarelerde açıklandığı üzere Harun, Tanrı niyetine buzağı yapıp taptırmış ve kurbanlar kestirip bayram ettirmiş. Halbuki Mısırdan Çıkış'ın 4, 6 ve 24. bölümlerinde; Çölde Sayım'ın 18. bölümünde ve daha başka yerlerinde açık olarak görülmektedir ki Hz. Harun Musa (as)'ın şeriatına tabi bir peygamberdir. Hem de Mısırdan Çıkış'ı dikkatle okuyan biri görecektir ki Firavun'a karşı ortaya atılan mucizelerin birçoğu Hz. Harun'un elinden çıkmıştır.

Ne tuhaf ve ne rezil itikattır bu ki, peygamber olarak tanıdıkları yüce karakterli bir zata putperestlik iftirasında bulunmuşlardır. -Haşa- Hz. Harun'un Musa (as)'ın yardımcısı olduğunda hiç şüphe yoktur.

Kendi kitaplarında açıklandığı gibi Kur'an'ı Kerim'de de Hz. Harun'un Hz. Musa'nın yardımcısı olduğu açıktır.

14- Mısırdan Çıkış'ın 2. bölümünde yazılmıştır ki "Musa (as) büyüdükten sonra kardeşlerinin yaptığı işi görmek için onların yanına gitti. Mısırlılardan birinin bir İbrani'yi dövdüğünü gördü. Etrafına bakıp kimsenin olmadığını anlayınca, Mısırlıyı öldürerek kumluğa gizlendi."⁹² Bu kıssadan an-

⁹¹ Bkz. Mıs. Çık.32:1-6.

⁹² Mıs. Çık.2: 11-12.

laşıldığına göre Musa (as) İbrani'ye olan akrabalığından dolayı Mısırlıyı haksız yere öldürmüş. Halbuki Kur'an'ın haber verdiği gibi İbranî Hz. Musa'dan yardım isteyip, "Beni bu zalimin elinden kurtar." demiş. Bunun üzerine Musa (as) Mısırlıya bir kakıvermesiyle Mısırlı yere düşüp ölmüş. Demek ki Musa (as) Mısırlı Kıpti'yi kasten öldürmemiş, olay hata sonucu gerçekleşmiştir. Fıkıh kitaplarında açıklandığına göre bir kimse başkasına tokat yahut yaralayıcı olamayan bir aletle vurursa ya da ölüm tehlikesi olmayan bir yere hafifçe vurursa ve darp olunan ile hafifçe vurulan kişi vefat ederse darp eden ile hafifçe vuran kimseler katil olmazlar.

15- Mısırdan Çıkış'ın 4. bölümünde acayip uydurma bir kıssa yazılmıştır. Özeti, Musa (as) Allah tarafından halkı dine davet etmeye görevlendirildiğinde Musa (as), "Ya Rab! Sen bilirsin ki öteden beri dili ağır biri olduğum için bu vazifenin üstesinden gelemem." dedi Bunun üzerine Allah, "Ya Musa! İnsanın ağzını; dilsizi, sağırı, göreni ya da görmeyeni yaratan kim? Ben değil miyim? Şimdi sen git! Ben konuşmana yardımcı olacağım. Söyleyeceğin sözleri sana öğreteceğim." deyince Musa (as), "Ya Rab! Bana lütfeyle de kimi gönderir isen gönder." demesi üzerine Musa (as)'a Rabb'in öfkesi şiddetlendi"⁹³

İşte bu günahkârların batıl itikatlarına göre Allah Musa (as)'a yardım edeceğini söz verip onu mutmain kılmış iken Musa (as) peygamberlik makamından istifa etmiş ve böylece Allah kendisine öfkelenmiş. Aferin pis Yahudiler! Bütün peygamberlere çeşitli iftiralar atmanız az geldi ki Musa (as)'ı nübüvvet makamında azlettiniz. Hey gidi utanmaz arlanmaz kafirler! İnşallah layık olduğunuz cezayı göreceksiniz.

16- Çölde Sayım'ın 20. bölümünde az önceki kıssadan daha acayip uydurma bir kıssa yazılmıştır. Şöyle ki, Allah -haşa- Hz. Musa ve Harun (as)'a hitaben "Siz beni İsrailoğullarının huzurunda tasdik ve takdis etmediğiniz için bu topluluğu kendilerine hibe ettiğim kutsal topraklara götürmeyeceksiniz."⁹⁴ Yasanın Tekrarı'nın 32. bölümünde yazılmıştır ki, Allah Musa (as)'a

⁹³ Mıs. Çık.4: 10-14.

⁹⁴ Çöl. Say.20: 12.

hitaben -haşa- “Ya Musa! Bu Haavarim Dağına, Moav ülkesinde, Eriha karşısında olan Nevo Dağı’na çık. İsrailoğullarına miras olarak vereceğim Kenan ülkesine bak. Ve o çıktığın dağda vefat edeceksin! Kendi atalarına kavuşacaksın. Nitekim kardeşin Harun Hor Dağında vefat edip atalarına kavuşmuştur. Zira siz Zin Çölü’nde, Meriva-Kadeş sularında, İsraililer’in önünde bana isyan ettiniz ve İsrailoğulları önünde beni kutsamadınız. Şimdi İsrailoğullarına verdiğim ülkeye karşıdan bakıp içine giremeyeceksin.”⁹⁵ İşte bu batıl ibarelerde açıklandığına göre Musa ve Harun (as) -haşa- Allah’ı tasdik ve takdis etmediklerinden isyankar olmuşlar ve kutsal topraklara girmekten mahrum kalmışlardır.

Ey pis melunlar! Böyle rezil bir inançta bulunduğunuz halde, Hz. Musa’ya imanımız vardır, diyerek davaya kalkışmayınız. Âdeten putperest olduğunuzu ilan ediniz.

17- Hâkimler’in 16. bölümünde uzun, mübalağalı uydurma bir kıssa yazılmıştır. Özet olarak, Şimşon Gazze’de fahişe bir kadın ile yattı. Sonra Sorek vadisinde yaşayan Delila adında bir kadına âşık oldu. Bir vakit onun evine gidip-gelmekteydi. Kendisi gayet güçlü olup Filistin* halkından sayısızca kişiyi öldürdü. Onu hiçbir şekilde zapt etmek mümkün olmadığından Filistin halkının önde gelenleri söz konusu fahişeye çok miktarda hediye vereceklerini vadederek Şimşon’un ne ile bağlatılıp zapt edilebileceğini kendisine sormasını emretmeleri üzerine fahişe bunu kendisine sormuş. Şimşon 3 defa yalan söylemiş. Nihayetinde kendisini fazlaca sıkıştırıp, “Seni çok seviyorum diyorsun. Ancak 3 defadır bana yalan söylüyorsun.” dedi. Bunun üzerine Şimşon dayanamayıp fahişeye sırrını açıklayarak, “Benim saçımı tıraş ederlerse gücüm kaybolur ve ben normal bir insana dönüşürüm.” deyince fahişe Filistin büyüklerine bunu haber vermiş. Fahişe Şimşon’u dizlerinde uyuttu. Berberi davet ederek Şimşon’un 7 tutam saçını kesmesiyle kuvveti

⁹⁵ Yas. Tek.32: 49-52.

* Antik dönem Filistinlileri kastedilmektedir. Filist olarak da anılırlar. [sad.]

kaybolmuş ve Filistinlilere esir düşmüş. Onlar da Şimşon'un gözlerini çıkarak zindana atmışlar. Sonra bir gün kadın-erkek Filistin halkından sayısızca kişi büyük bir konağa toplanmış, Şimşon'u oraya getirip oynatmışlar. O esnada Şimşon konağın iki direğini tutup sallayarak devirmiş. Kendisi dahil orada bulunanlardan bir kişi dahi kurtulamamış ve hepsini öldürmüştür.⁹⁶

Halbuki söz konusu kitabın 13 ve 14. bölümlerinde ve İbranilerin 11. bölümünde Şimşon'un peygamber olduğuna delalet eden çeşitli cümleler vardır. Bu ne büyük iftira ve hezeyandır ki Allah tarafından gönderilen saygıdeğer bir peygamber, bu pisliklerin iftira ettikleri gibi haksız yere birçok kişiyi telef etsin, zina yapsın ve sonra yine kendisiyle beraber birçok kişiyi telef ederek kanlı bir katil olsun. En düşük seviyede bir dindar dahi böyle bir hezeyana kalkışmaya cesaret edemezken -haşa- peygamber olan muhterem bir zat bunlara benzer kötülükler yapabilir mi? Bu kötülükleri yapan bir kişi peygamber olabilir mi? Allah akıl ve vicdan ihsan eylesin.

18- II. Samuel'in 11. bölümünde uydurma bir kıssa yazılmıştır. Kısaca, Davud (as) Uriya adında bir kişinin eşini damda yıkanırken görmüş. Kadın çok güzel olduğundan adam gönderip kadını getirterek -haşa- onunla yatmış. Ondan sonra kocasını savaşa gönderip orada bir hileyle onu öldürterek kadın ile evlenmiş.⁹⁷ Ve kitabın diğer bölümlerinde de Davud (as) ve oğulları hakkında birtakım iftiralar yazılmıştır ki hiçbirinin aslı yoktur, hepsi uydurmadır. Hatta Sâd sûresinin tefsirinde Kadı Beydâvî şöyle nakleder: "Hz. Ali 'Her kim Hristiyan din adamlarının naklettiği gibi Hz. Davud (as)'a iftira ederek Uriya'yı savaşa gönderip onu öldürterek karısını aldı derse 160 celde vururum." demiştir." Bunun sade yalan ve iftira olduğunu ayrıntılı bir şekilde öğrenmek isteyenler "Sâd" suresinin tefsiri hakkında Fahrüddin er-Râzî'nin açıklamalarını mütalaa etsinler.

19- 3. Krallar'ın* 11. bölümünde gayet tafsilatlı uydurma bir kıssa anlatılmaktadır. Özet olarak, Hz. Süleyman (as) birçok kadına fazlasıyla sevgi

⁹⁶ Detaylı bilgi için bkz. Hakimler.16: 1-30.

⁹⁷ Detaylı bilgi için bkz. 2. Sam.11:2-26.

* Olay 1. Krallar'ın 11. bölümünde geçmektedir. [sad.]

gösterip her çeşit kabileden ve Allah tarafından görüşmeleri yasaklanan putperestlerden çeşitli kadınlar aldı. Ömrünün sonlarına doğru kadınlar -haşa- kendisini azdırıp Allah'a isyan ederek putperest olmuş ve Allah'ın gazabına uğramış.⁹⁸ İşte bu kıssanın da sade yalan olduğu en küçük bir mülahazayla malum olur.

Zikredilen bu uydurma hikayeler ve iftiralarından başka peygamberler hakkında daha pek çok yalan ve iftiralar yazılmıştır ki akli selim sahiplerinin kabul etmesi şöyle dursun çocukları ve mecnunları bile hayrette bırakacağı şüphesizdir. Böyle yalanları dillendirip nakletmek her ne kadar Müslümanlara kerih ve menfur gelse de ümmetteki zayıf kimselerin İslâmî itikatlarını korumak için Allah'a sığınarak ve yüz bin lisan ile bu şekildeki iftiralara ve inkârlığa inanmaktan beri olup bir miktarını nakletmeye mecbur olundu.

Sonuç: Zikredilen şu sekiz durumdan Tevrat dedikleri tarihin Hz. Musa'ya inen Tevrat ve Hz. Ezra'nın sonradan yazdığı kitap olmadığı bilakis putperestlerin yazdığı bir kitap olduğu güneş gibi ortaya çıktı. Peygamberler Allah tarafından kullarının irşadı için gönderilmesine rağmen bu kafirlerin iftiraları gibi ömürlerini ilahî rızaya aykırı harcamaları olacak şey mi? Acaba bunu hangi akli selim sahibi kabul edebilir? Allah'a sığınırız. Bir de şurası dikkat çekicidir; Allah'ın peygamberler aracılığıyla gönderdiği kutsal kitaplarında kullarının dinî ve dünyevî ihtiyaçları açıklanmayıp rezaletten başka zerre kadar faydası olmayan birtakım iftiralar ve yalanlar ile dolu olması nasıl tasavvur edilebilir? Sıradan bir tarihçinin kendisine isnat edilmesini kabul etmeyeceği birtakım uydurmalar ile dolu olan sayfaları mukaddes kitap diye Allah'a isnat etmek ne büyük ahmaklık ve cesarettir! Acaba bunun üstünde bir ahmaklık ve aptallık olabilir mi? Şurası da şaşılacak bir şeydir ki, Peygamberler fiillerinde ve sözlerinde örnek kimseler iken yalan söylemek, zina yapmak, sarhoş olmak, haksız yere cana kıymak ve daha bunlara benzer rıza gösterilmeyen fiillerin kendilerinde görülmesi nasıl düşünülebilir? Ve söz ko-

⁹⁸ Bkz. 1. Kral.11:1-13.

nusu peygamberler bu günahkâr kâfirlerin dedikleri gibi -haşa- olsalardı risaleti tebliğ hususunda kendilerine kim güvenip de getirdikleri din ve şeriatı kabul ederdi?

Dikkat! Bazı İslâm tarihçileri cahil olduklarından dolayı işin hakikatine vakıf değillerdir. Söylemlerini İslâm dininin şeriat ve itikat ölçütüne tatbik etmeksizin körü körüne Tevrat denilen tarih kitabından kimisi olduğu gibi alıp kimisi de makul olmayan birtakım tevillerle yorumlayarak peygamberler hakkında bazı zırvalıklar yazmışlardır. Ancak bilgi kaynakları büsbütün yalan ve uydurmalarından ibaret olduğu için asla dikkate alınmaya şayan olmayıp mütalaa edilmelerinin bile caiz olmadığı din kardeşlerine ihtar olunur.

Uyarı: Özet olarak zikredilecek İslâm akaidinin davalarının deliliyle Tevrat dedikleri tarihte peygamberlere atılan iftiraların yalan olup hiçbir senede dayanmadıkları açık bir şekilde ortaya çıkacaktır. Bundan dolayı o din hainlerinin reddiyesiyle uzunca uğraşmaktan sarf-ı nazar ile “Akıllı olanlara sivrisine saz olur, aklı olmayanlara davul zurna az gelir.” atasözünde ifade edildiği gibi akıllı ve insaf sahibi olanların vicdanlarına havale ederek bu kadarıyla yetinildi.

4. Peygamberler Hakkında İslâm Akaidinin Özeti:

1. **İddia:** Peygamberlerin her bir durum ve hususta sadık olmaları vacip olup bunun zıttı yani yalancı olmaları imkansızdır.

2. **İddia:** Peygamberler bütün işlerinde güvenilir ve doğrudurlar. Allah tarafından -haram ya da mekruh olarak- yasaklandıkları kötü bir fiili işleyerek hain olmaları imkansızdır.

3. **İddia:** Peygamberler, halka tebliğ etmek için görevlendirildikleri ilahî ahkamları zerre kadar dahi olsa bir şey ekleyip çıkarmadan tebliğ ederler. Bir şeyi saklamaları imkansızdır.

4. **İddia:** Peygamberlerin nebevî mertebelerinin noksanlığına sebep olmayan beşerî durumlar ile müptela olmaları normaldir. Bunun asla bir mahzuru yoktur. Hastalanmak vb. arızî durumlar gibi.

1. İddianın Delili: Peygamberlerin doğru sözlü olmayıp yalancı olmaları, Allah'ın haberinde yalanın mevcut olmasını gerektirir. Bu ise kesinlikle imkansızdır. Bu şekilde bütün peygamberlerin tüm sözlerinde doğru sözlü olmaları ve kendilerinden yalanın sadır olmasının imkânsız olması gerekir. -Mülâzemenin beyanına gelirse- Yani eğer peygamberler sadık değil de yalancı olsalardı Allah'ın haberinde yalan olması gerekirdi. Şundan dolayıdır ki; Allah peygamberlere açık mucizeler verip onların nübüvvetlerini teyit ve tasdik eder. Bu da “Benim bu kulum benden size ne haber verdiyse doğrudur.” demek hükmünde olduğundan peygamberler sadık olmadıkları takdirde Allah'ın -haşa- yalancı olması icap eder.

2. İddianın Delili: Peygamberler güvenilir olmayıp da Allah tarafından haram ya da mekruh kılınan bir fiili gerçekleştirerek hainlik yapsalardı haram veya mekruh olan şeylerin bizim için itaat edilmesi gereken şeylere dönüşmesi gerekirdi. Bunun ise imkânsız olduğu güneş gibi açıktır. -Mülâzemenin beyanı ise- Yani, peygamberler güvenilir kimseler olmadıkları takdirde haram ve mekruhun itaate dönüşmesinin gerekliliği şunun içindir ki; Allah insanları peygamberlerin sözlerine ve fiillerine uymakla emretti. Halbuki Allah'ın haram ve mekruh kıldığı şeylerin caiz olduğunu emretmesi aklen ve naklen imkansızdır.

3. İddianın Delili: Peygamberler tebliğ etmeleri gereken bütün hükümleri tebliğ etmeyip gizleselerdi yine hainlik yapmış olurlardı. Bunun ise imkânsız olduğu az önce açıklandı.

4. İddianın Delili: Peygamberlerin beşerî durumlarla karşılaşmaları normaldir. Bu durum sevaplarını çoğaltmak, söz konusu durumların meşru olduğunu beyan etmek, alçak dünyanın Allah katında değersiz olduğunu uyarmak ve ümmetlerini teselli etmek için Allah tarafından sınanıp kendilerinde bilfiil müşahede edilmesiyle sabittir. Bunlara benzer durumlarla sınanmaları -haşa- kendilerinde bir eksikliğe sebep olmaz. Bilakis Allah tarafından sınanışları belalara sabrederek kendilerinin ne kadar yüce şahsiyetler olduklarının akli selim sahiplerine görüneceği şüphesizdir.

5. Özet Şeklinde Birkaç Delil ile Hristiyanların Ahd-i Atık ve Ahdî Cedîd'in İlhamî Olduğunu İddia Etmelerine Mecallerinin Olmadığı

Hristiyan bilginlerinin meşhur müelliflerinden Horne adlı kişi kitabının II. cildinin 798. sayfasında şöyle söylemektedir: “Eichhorn’ adlı müellif, Musa’ya ilham edildiğini kabul etmeyen Almanya bilginlerinden birisidir.” Daha sonra 818. sayfasında “Schulze, Dathe, Rosenmuller ve Geddes adlı müellifler; Hz. Musa için ilham sahibi olmayıp bilakis kendisine nispet edilen 5 kitap, o asrın meşhur rivayetlerindendir.’ demişlerdir.” şeklinde açıklamıştır. Bu bozuk iddia şimdi Almanya bilginleri arasında çok yaygınlaşmıştır. Yine aynı sayfada “Eusebius adlı müellif ve keza adı geçen alimden sonra gelen büyük araştırmacılar Hz. Musa’nın Tekvin’i Medyen’de kayınpederinin evinde ikamet ettiği esnada çobanlık yaparken yazdığını söylediler.” demiştir. Katolik alimlerinden Ward miladi 1840 yılında bastırdığı kitabının 38. sayfasında, meşhur Luther’in kitabının III. cildi, 40 ve 41. sayfalarında “Biz Musa’ya nispet edilen kitapları okuyup dinlemeyiz ve onları taklit de etmeyiz. Zira Hz. Musa sadece Yahudilere peygamber olarak gönderilmiştir. Onun bizle bir alaka ve münasebeti yoktur.” dediğini rivayet etmiştir. Yine Luther bir başka kitabında “Bizler Musa’yı ve Tevrat’ı kabul etmeyiz. Zira Musa İsa’nın en büyük düşmanıdır.” şeklinde geçtiği gibi çeşitli yerlerde de “Musa cellat ve kan akıtıcıların kâmil üstadıdır.”, “Musa’ya nispet edilen 10 Emir’in Hristiyanlarla hiçbir alaka ve münasebeti yoktur. Musa’ya nispet edilen bu 10 Emir yeryüzünden kaldırılmalı ki dünyanın her tarafına yayılmış olan bidatler yok olsun. Zira söz konusu 10 Emir bütün bidatlerin kaynağıdır.” demiştir. Kendisinin şakirdi olan “Islebius” adlı kişi de “Şu 10 Emir kiliselerde öğretilmesin.” demiştir. Antinomianism fırkası bu batıl itikadı söz konusu öğrencinin kitaplarından alıp kabul ederek itikâdi bakımından başka bir mezhep olmuştur. Zira onlar Tevrat’ın Allah kelamı olduğuna inanmanın uygun olmadığından bahsederek “Eğer bir kimse zinakâr, yoldan çıkmış ve yahut bir başka günahı işlerse o kimse elbette felah ve kurtuluş yoluna gitmiş olur. Bir kimse her ne kadar isyan denizine dalıp en derin noktaya ulaşırsa da mümin

olduğu halde ölse yine o kimse sevinç ve sefa bahçesinde dir. Ancak fikirleri, sözleri, davranışları ve tarzı Musa'ya nispet edilen 10 Emir'i tatbik eden kim-seler Musa'nın zürriyeti olan şeytanlarla alaka ve münasebette bulunmuş olurlar, derler." demiştir. İşte Protestan fırkasının önderi ve rehberinin rûş ve zekâ sahibi olan öğrencisinin Hz. Musa ile Tevrat hakkında ne söylediğine bakılmalıdır. Bunların önderi ve rehberi Hz. Musa'yı ve Tevrat'ı inkâr edip onlara dil uzatmaktadır. Bu surette 10 Emir'e muhalif olarak Allah'a şirk koş-mak, putlara tapmak, anne-babaya saygı göstermemek, komşulara ezâ ve cefa vermek, hırsızlık ve zina yapmak, adam öldürmek, yalan şahitlikte bulun-mak, zekât vermemek, domuz eti ve diğer murdar şeyleri yemek Protestan mezhebinde bulunanların dinî rûkûnları oluyor. Zira 10 Emir'e uymayıp bi-datlerin kaynağı dediklerinden bu 10 Emir'e aykırı davranmakla dinî olarak mükellef olurlar. Söz konusu fırkadan bazıları, Musa (as) bize göre peygam-ber olmayıp bilakis kanun koymaya güç yitiren akıllı bir kimseydi; bazıları ise, Musa (as) bize göre hırsızlık yapan bir kişiydi, derler. Bu çirkin sözlerin düzeltilmesi hususunda davet edildiklerinde Yuhanna İncili 10. bölümde, "Benden önce gelenlerin hepsi hırsız ve haydut idiler ve lakin koyunlar onları dinlemedi."⁹⁹ mealinde olan 8. cümle Hz. Musa ile diğer İsrailoğullarına işaret eder, derler. Yine Protestan mezhebinin rehberi olan Luther Yakub'un risalesi hakkında "Çerçöp kabilinden olup ilham ile yazılan kitaplardan sayılamaz." demiştir. Bunun yanında havarilerden olan Yakup risalesi 5. bölümde geçen "İçinizden biri keyifsiz [hasta] olduğu vakit kilisenin ihtiyarlarını çağırtsın; ta ki [Rab'in adıyla] üzerine yağ sürüp onun için dua etsinler."¹⁰⁰ anlamındaki sözlere kitabının II. cildinde itiraz edip "Eğer Yakup risalesi Yakup dedikleri havariye ait ise ben itiraz makamında diyebilirim ki bu havari kendiliğinden bir dini hüküm tayin edemez. Zira dini hükmü tayin etme ve sınırlandırma yetkisi sadece Hz. İsa'ya aittir." demiştir. İşte görüldüğü gibi Yakup'a nispet edilen risale Luther'e göre ilham ile yazılmamıştır.

⁹⁹ Yuh.10:8.

¹⁰⁰ Yak.5: 14.

Aynı şekilde havarilerin kendi kendilerine tahsis ve tahdit ettikleri hükümler de ilham ile yazılmış olamaz. Zira havarilerin tahsis ettikleri hükümler ilham ile yazılmış olsaydı Luther'in, "Dini hüküm tayin ve tahsis etme yetkisi sadece Hz. İsa'ya mahsustur." sözünün manasız kalması gerekirdi. Yine Hristiyan alimlerden Clebitius adlı müellif, "Havarilerden Matta ve Markos'un kitapları birbirleriyle çelişir. Bazen ittifak edeler ve bu surette söz konusu bu iki ismin sözleri Luka'nın sözlerine tercih edilir." demiştir. Bu sözden iki şey anlaşılır. Birincisi, mevcut hikayelerin hiçbirinde lafzî ittifak olmadığından Markos ve Matta'nın kitaplarında bazı konularda mana bakımından ihtilaf vardır. İkincisi, bu üç İncil yani Matta, Markos ve Luka İncillerinin ilgili söze göre ilham ile yazılmamıştır. Zira ilham ile yazılmış olsalardı birinci ve ikinci İncil'in üçüncü İncil'e tercih edilmesi gerekirdi. Bu ise tercih bila müreccihdir.* Yine İsnad konusunda faziletli Norton'un telif ettiği, miladî 1847 yılında Boston'da basılan kitabın I. cildinin önsözünde şöyle demiştir: "Hristiyanların güvendiği ve dayanakları olan Eichhorn adlı âlim kitabında 'Mevcut İncillerimizin pek çok kısmında eski Hristiyanların şüpheleri olup hakikati temyiz etmeye güç yetiremediler.' demiştir. Başka bir yerde ise, 'Araştırıp incelemeye kabiliyeti olmayan insanlar, bu İncillerin ortaya çıkmasından beri ilave, çıkarma ve bir kelimeyi eş anlamlısı ile değiştirmek ile meşgul oldular. Ancak bu durum şaşılacak bir şey değildir. Zira insanların İsa'nın zuhurundan beri Mesih'e ve vaaz ibarelerine dair buldukları ibareleri bilgilerine göre değiştire geldikleri âdetti. Bu âdet II. ve III. tabakada da uygulanmıştır. II. asırda ise Hristiyanlığa muhalif görünen meselelerde duraksadıkları meşhurdur. Putperest alimlerden Celsus Hristiyanlara itiraz ederek, 'İncillerini 3-4 defa ve belki de daha fazla kere anlam ve hususiyetlerini değiştirecek şekilde değiştirmişlerdir.' demesi bundan kaynaklanmaktadır." diye yazmış. Clement adlı alim de 'Hicri 2. asırda halk İncil'i tahrif etti. Matta'nın 5. bölümü 11. cümlesi bazı nüshalarda 'Göklerin egemenliği onlarındır.', bazı nüshalarda 'Kâmil oldular.', bazı nüshalarda ise 'Onlar öyle bir makam bulurlar

* Hiçbir üstünlük sebebi yok iken birbirine eşit iki şeyden birisini diğerine üstün tutmak. [sad.]

ki orada kınanmazlar.’ ibareleri ile yazılmış olması beyan olunan tahrifattan kaynaklanmıştır.’ şeklinde zikretmiştir.” Bu sözleri Eichhorn’un rivayetiyle naklettikten sonra yine fadıl Norton “Bu görüşün sadece Eichhorn’a ait olduğu sanılmasın. Zira Almanya uleması arasında onun kitabından daha makbul bir kitap yoktur. İnciller konusunda Almanya son dönem alimlerinin çoğunun görüşü onun görüşüne uygundur. İncillerin doğruluğu aleyhine ortaya konan bağlayıcı deliller konusu da böyledir.” demiştir. İşte İncil’in hâmi olan Norton Eichhorn’un sözünü naklettikten sonra kendi iddiasına göre ona cevap vermiş ise de sözleri incelendiğinde bu konuda kabule şayan bir şey getiremediği anlaşılır. Bununla birlikte kendisi de İncillerde yedi konunun İncil yazarlarının sözleri olmadığını bunların tahrif edilerek sonradan eklendiğini itiraf etmiştir:

1- Matta İncili’nin 1 ve 2. bölümlerinin Matta’nın tasnifinden olmadığı kitabının 53. sayfasında açıklanmıştır.

2- Matta İncili’nin 27. bölümü 3. cümleden 10. cümleye kadar mevcut bulunan “Yahuda İskaryot” hikayesine dair olan cümlelerin sonradan eklenmiş olduğu kitabının 63. sayfasında yazılıdır.

3- Yine 27. bölümün 52-53. cümleleri sonradan eklenmiştir.

4- Markos İncili’nin 16. bölümünün 9. cümlesinden 20. cümlesine kadar olan 12 cümlelerin sonradan eklendiği kitabın 5. sayfasında yazılmıştır.

5- Luka İncili’nin 22. bölümünün 43-44. cümlelerinin de sonradan eklendiği kitabının 89. sayfasında yazılmıştır.

6- Yuhanna İncili’nin 5. bölümünde “Onlar suyun hareketlenmesini beklerler. Zira havuza ara sıra melekler inip suyu hareketlendirirlerdi. Bu şekilde su hareketlendiği gibi her kim havuza inerse kendisinde var olan bütün hastalıklardan kurtulup şifa bulurdu.”¹⁰¹ anlamlarına gelen 3 ve 4. cümlelerin de sonradan eklendiği kitabının 74. sayfasında açıklanmıştır.

7- Yine Yuhanna İncili’nin 27. bölümünün 24 ve 25. cümlelerin sonradan eklendiğini kitabın 88. sayfasında açıklanmıştır. İşte sayılan bu 7 husus

¹⁰¹ Yuh.5:3-4.

Norton’a göre ilham ile yazılan kelimelerden olmayıp sonradan eklenmiş olduğu açık bir şekilde beyan edilmiştir. Ve yine söz konusu araştırmacı kitabının 61. sayfasında “Luka’nın Mesih’in mucizeleri hakkındaki rivayetlerinden iki ‘sine yalan karışmış ve yazan kâtip de ona bir takım şairane mübalağalar ilave etmiştir. Bundan dolayı şu zamanda yalanı doğrudan ayırt etmek gayet zor olmuştur.” dedi. Acaba böyle yalan ve şairane mübalağaların karışmış olduğu bir kitabın, nasıl ilham ile yazıldığını iddia ederler?

Sonuç: Son dönem Almanya bilginlerinden pek çoğunun da kabul ve tercih ettiği Eichhorn’un sözlerinden bu makamda 4 durum ortaya çıkmıştır:

1. Durum: İncil’in asıl nüshası kaybolmuştur.

2. Durum: Şimdiki İncillerde hem sahih hem de uydurma rivayetler mevcuttur.

3. Durum: İncillerde tahrifin gerçekleştiği ortaya çıkınca putperest alimlerden Celsus “Hristiyanların hicri II. asırda İncillerini anlam ve meziyetlerini değiştirecek şekilde 3-4 defa ve belki de daha fazla değiştirdiler.” diye barbar bağırdığında hiçbir cevap alamamıştır.

4. Durum: II. asrın sonları ile III. asrın başlarında mevcut olan bu İncillerin varlığına bir işaret bulunmamaktadır.

Sonuç: Zikredilen bu delillerden gayet açık bir şekilde ortaya çıktı ki; Hristiyanların elinde bulunan 4 İncil, ne Allah’ın İsa (as)’a indirdiği ne de havarilerin yazdığı İncillerdir. Bilakis ismi meçhul birtakım kimseler tarafından yazıldığından asla kendilerine itimat edilmez ve güvenilmez. Bununla beraber içeriklerinde emir-yasak, ahiret hayatı ve ibadete dair hiçbir şey bulunmaması; ibarelerindeki ihtilaf, zıtlık ve hataların sayılamayacak kadar çok olmasından dolayı mütalaa edilmeleri bile zaman kaybıdır.

Uyarı: Tevrat ve İncil de bulunan zıtlık, ihtilaf, hata, ibarelerdeki kusurlar ve diğer durumlar hakkında ayrıntılı bilgi almak isteyenler Hindistan'ın meşhur alimlerinden Rahmetullah ed-Dehlevî'nin* *İzhâru'l-Hakk* ismiyle tanınan kitabına ve İmam Kurtubî'nin *Reddu'n-nasârâ*'sını incelesinler.

6. Ehli Kitabın Yanında Mevcut Olan İnciller'in Kur'an'ı Kerim'de Haber Verildiği Üzere İsa (as)'a Cebrail Aracılığıyla İndirilen İncil Olmadığına Delil Olmak Üzere Zikredilen Durumlar

Bu başlık 5 konu üzerine tertip olunmuştur.

6.1. İncil'in Müellifleri

Şurası bilinmelidir ki İncil, Allah tarafından Hz. İsa (as)'a indirilen yüce kitabın ismidir. Ancak İsa (as)'ın davet süresi 3 seneye yakın az bir zamandı. Kendisine iman eden havariler de çok az sayıdaydı. Bununla beraber bunların da çoğunun okuma yazması olmadığından İsa'nın dini gereği gibi yerleşemeyip İncil de aleme yayılamadı. Bundan dolayı Hz. İsa'nın semaya yükselmesiyle İncil'in omurgası kırılıp kaybolmuştur.

Ancak Hristiyan gruplarının elinde bulunan, 4 İncil olarak isimlendirdikleri ve dinlerinin temeli olarak kabul ettikleri bu kitaplar Kur'an'ı Kerim'de zikredilen ve Cebrail vasıtasıyla indirilen yüce kitap değildir. Bilakis Hz. İsa (as)'ın semaya yükselmesinden bir hayli zaman sonra tarih ve siyer türünden telif edildikleri Hristiyanlığın kilise tarihinde yazılıdır. Birinci müelliflerinin ismi Mattadır. Hristiyanların rivayet ettiğine göre kendisi havari olduğundan bazı dostlarının isteği üzerine İsa (as)'ın semaya yükseltilmesinden -bir rivayette 8 diğer rivayette 12 sene- sonra İsa (as)'ın doğum gününe *Milad-ı İsa* adıyla bir kitap yazmış. İkincisinin ismi Markos'tur. Hristiyanların rivayetine göre kendisi havarilerden değildir. Ancak havariler ile görüşmüş bir kimse'dir. İsa (as) hakkında havarilerden işittiği sözlerle Hz. İsa'nın semaya yüksel-

* Rahmetullah el-Hindî olarak bilinir. [sad.]

mesinden 28 sene sonra bazı dostlarının ricasıyla bir kitap telif etmiştir. Üçüncüsünün ismi Luka'dır. Bu da kendilerinin rivayetine göre havarilerden değildir. Ancak onların bazısına yetişmiş ve Hz. İsa'nın semaya yükseltilmesinden -31 başka bir rivayette 32 sene- sonra İsa (as) hakkında işittiği sözleri açıklayan bir kitap telif etmiştir. Dördüncüsünün ismi Yuhanna'dır. Bu da Hristiyanların iddia ve rivayet ettiğine göre havarilerden değildir. Bir rivayete göre Hz. İsa'nın semaya yükselmesinden 45 diğer bir rivayet göre ise 65 sene sonra İsa (as)'ın ahvalini ve bazı sözlerini açıklayan bir tarih kitabı yazmıştır. İşte bu şekilde bunların durumu malum olmuştur. Dolayısıyla 4 İncil dedikleri kitapların Müslümanların iman ve tasdik ettiği, Allah'ın kalamı olan İncil olmadığı gün gibi aşikardır. Bununla beraber söz konusu kitabın pek çok yerinde zıtlık ve aslı ve esası olmayan birtakım uydurmalar bulunduğundan dinin esası olmak şöyle dursun asla itibara şayan olmadığı da inceleyenlerin malumudur. Bir de söz konusu 4 İncil'in birçok ihtilaf, zıtlık ve aslı-esası olmayan birtakım yalan ve iftiralara şamildir. Bundan dolayı söz konusu kitapların dinin esası olması şöyle dursun tarih ve siyer olarak mütalaa edilmelerinin bile zihinleri yanıltma, evham ve hayalden başka hiçbir faydası olmadığından abes ile iştiğaldir. İnsanların avamı için adeta öldürücü bir zehirdir. Ve söz konusu 4 İncil'in havarilerin telifleri olup olmadığına Hristiyan alimleri ihtilaf etmişlerdir. İşte ihtilaflarından bir nebze de olsa beyan edelim ki insaf ehli olanlar ibret alsınlar.

6.2. Matta'nın İncil'i Hakkında Hristiyan Alimlerinin İhtilafları

Matta İncil'i Hristiyanların nezdinde 4 İncil'in en eskisidir. Halbuki şu an Hristiyanların elinde mevcut bulunan İncil Matta'nın telifi değildir. Asıl nüshanın tebdil ve tahrif edilerek zayi olduğu Hristiyanların büyük alimlerinin sözleriyle sabittir.

Şöyle ki, eski Hristiyan bilginlerinin tamamı ile son dönem Hristiyan bilginlerinin çoğunun ittifak ettiği görüşe göre Matta İncili'nin İbranice olduğu ve sonraları bazı Hristiyan fırkalarının tahrif edip değiştirmesiyle asıl nüshasının büsbütün yok olduğu muhakkaktır. Nitekim *The Encyclopaedia Britannica*

adlı kitabın 19. cildinde şöyle geçmektedir: “Ahd-i Cedîd’in Matta İncili ile İbranilere Mektup dışındaki bütün kitaplarının Yunanca yazıldığı, Matta İncili ile İbraniler’in ise İbranice yazıldığı kesin deliller ile sabittir. Lardner, külliyyatının 2. cildi 119. sayfasında şöyle der: “Papias, Matta’nın İncil’ini İbranice yazdığını ve daha sonra herkesin gücü ve liyakatine göre söz konusu kitabı tercüme ettiğini yazmıştır.” İşte “Herkes liyakat ve gücüne göre tercüme etmiştir.” ibaresi söz konusu İncil’in pek çok kimse tarafından çeşitli şekillerde tercüme edildiğine açık bir delildir. Halbuki mevcut tercümenin mütercimi sahih bir isnad ile bilinmedikçe, bilindikten sonra ise ilham sahibi olduğu yakinen malum olmadıkça tercüme ettiği kitap nasıl ilhamla yazılan kitaplardan sayılıp dinin esası olabiliyor? Mütercimin ilham sahibi olması şöyle dursun kendisinin kim olduğu halen bilinmemektedir. Bundan dolayı sözü güvenilir ve itimat edilen bir kişi olduğu bile sabit değildir. Yine Lardner, külliyyatının 2. cildinin 170. sayfasında Pavlus ve Petrus’un Rum diyarında vaaz ve nasihat ile meşgul oldukları esnada Matta’nın İncil’i Yahudilere İbranice yazmış olduğunu Hristiyan alimlerden Irenaeus’tan naklen beyan etmiştir.

Yine adı geçen cildin 574. sayfasında da bu konuda Origen’in 3 ifadesinin var olduğunu ve söz konusu bu ifadelerin Eusebius’ten nakledildiğini ileri sürmüştür. Mezkûr ifadelerin birincisi, “Matta İbranice İncil’i Yahudilerden inananlara verdi.” İkincisi, “Matta ilk olarak İncil’i yazıp İbranilere verdi.” Üçüncüsü, “Matta İncili İbrâhim ile Davud (as)’ın neslinden va’d edilen zatı bekleyen İbraniler için yazdı.” Yine Lardner 4. cildin 95. sayfasında Eusebius’ten rivayetle “Matta İbranilere vaz ve nasihat edip başka bir beldeye gitmeye karar verdiği esnada İbranilere kendi dillerinde İncil’i yazıp verdi.” demiştir. Aynı şekilde 4. cildin 187. sayfasında Epiphane’den naklen şöyle der: “Matta’nın, İncil’i İbranice yazmış olması Ahd-i Cedîd’in yazımında söz konusu dili yalnız kendisinin kullandığını ispat etmiştir. Söz konusu kitabın çeşitli yerlerinde daha bunun gibi pek çok ispatlar vardır.

Ve “Horne” tefsirinin 4. cildinde demiştir ki, bütün ilk dönem alimleri ile son dönem alimlerinin ekseriyetinin görüşüne göre Papias’ın “Mezkûr İncil

İbranice yazılmıştır.” sözü tercih edilmiştir. Bir de mezkûr İncil’in hangi dille cem ve tertip edildiğine dair son dönemde büyük tartışmalar ve ihtilafalar yaşanmıştır. Ancak ilk dönem bilginlerinin sözlerinde İncil’in Filistin halkına mahsus olan İbranice yazıldığı açıktır. Bu ihtilafın ortadan kaldırılması için önceki bilginlerin üzerinde ittifak ettikleri “Matta İncil’i İbranice yazmıştır.” sözünün kesin hüküm sayılmasının gerektiği *D’Oyly ve Richard Mant’ın Tefsiri*’nde yazılmıştır. Kaldı ki İbranice nüshanın kaybolmasına Hz. İsa’nın uluhiyetini inkâr eden Ebioniler fırkası sebep oldu. Bu fırka İbranice nüshayı Serya* kütüphanesinden alıp istedikleri gibi tahrif ederek Yerusâlim vakasından sonra tamamen yok etmişlerdir. Bazılarına göre ise Nâsıralıların (Nazarenes) veya Hristiyanlığa giren Yahudiler tarafından söz konusu nüsha tahrif edilmiş Ebioniler mezhebi tarafından da birçok fıkrasının çıkarılmış olduğu Henry ve Scott Tefsiri’ni bir araya getirenler tarafından etraflıca beyan edilmiştir.

Açıklanan bu sözlerden anlaşıldığı üzere eski dönem alimlerinin ittifakıyla Matta’nın İncil’i İbranice yazmıştır. Bu nüsha Jerome’nin zamanına kadar mevcuttu ve kendisiyle amel ediliyordu. Müterciminin ismi ise halen bilinmemektedir. Aynı şekilde D’Oyly ve Richard Mant’ın ikrarı üzere bu bapta olan öncekilerin ittifakı kesin hüküm olmaktadır. Horne’nun da önceki bilginlerin ittifakını itiraf etmekle beraber “Galiba Matta İncilli’ni hem İbranice hem de Yunanca yazmıştır.” demesi delilsiz mücerret bir iddiadan ibaret olduğundan asla itibara şayan değildir. Bir de IV. asırda “Maniheist” fırkasının ünlü alimlerinden Faustus adlı zatın fikrine göre Matta’ya nispet edilen İncil kendisinin telifi olmayıp bilakis durumu bilinmeyen bir şahsın telifidir. Alman “Braufessor” adlı alim de zikredilen İncil’in bütün maddeleri sonradan üretilmiş olduğundan bugün söz konusu kitap hakkında Hristiyanların hüsnü itimat ve itikatlarının olmadığını beyan etmiştir. Matta İncil’i “Merkuniyye (Marcionites)”, “Eboniler”, “Unitarianlar” fırkaları ve Papaz Williams nezdinde kabul edilse de bunlar da 1 ve 2. bölümlerin sonradan eklendiğine

* Asıl metinde “سريا” olarak geçen kütüphanenin ismine ulaşamadık. [sad.]

inanırlar. Norton'un da hem söz konusu iki bölümü hem de Matta İncili'nin birçok yerini ret ve cerh etmiş olduğunu Henry ve Scott Tefsiri'ni bir araya getirenlerin sözlerinden açık bir şekilde anlaşılır.

Sonuç: İşte mezkûr açıklamalardan İsevîlerin en muazzez, en mükerrem ve dinin esası olarak benimsedikleri kitabın kendilerinin önde gelen alimlerinin ikrarıyla örümcek ağı kadar dayanıklı olmadığı gün gibi ortaya çıktı. Artık böyle bir kitabın göstereceği yoldan gidenlerin ne derecede yoldan çıkmış, sapkın, saptıran ve acınacak bir halde olduklarını akıl sahibi ve insafli olanlar düşünsünler...

6.3. Yuhanna'ya Nispet Edilen İncil'in Durumu

Hristiyan gruplar bu İncil'in Yuhanna'nın telifi olduğunu kuvvetli bir sened ile ispatlamaya muktedir olmadıkları gibi ortaya konulacak durumlar ilgili İncil'in müellifinin Yuhanna olmadığını ispat eder.

1. Durum: Söz konusu İncil'in açık üslup ve ibareleri Yuhanna'nın bizzat gözüyle gördüğü durumları yazmadığına delalet eder. Bir şey ki kendisine durumun zahiri tanıklık ettiğinde aksine kuvvetli bir delil getirilmedikçe itibar ve kabul edilir.

2. Durum: İlgili İncil'in 21. bölümünde "Bütün bunlara tanıklık eden ve bunları yazan öğrenci budur. Bizler de biliriz ki onun tanıklığı haklıdır."¹⁰² me-alinde olan 24. cümlede Yuhanna için üçüncü şahıs ifadesinin kullanılması ve asıl yazarın kendisini birinci şahıs ifadesiyle zikretmesinden dolayı Yuhanna İncili'nin yazarının Yuhanna olmadığı, başka birisinin olduğu ortaya çıkar. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda söz konusu İncil'in yazarı her kim ise Yuhanna'nın nakillerinden bildiklerini çıkarma ve ilave gibi tasarruflar ile yap-boz ederek söz konusu İncil'i yazmış olduğu anlaşılır.

3. Durum: Söz konusu İncil'in Yuhanna'nın tasnifi olup olmadığına dair II. asırda ortaya çıkan ihtilaf ve inkâr esnasında Yuhanna'nın öğrencilerinden

¹⁰² Yuh.21:24. Kutsal.kitap.org'da geçen tercüme: "Bütün bunlara tanıklık eden ve bunları yazan öğrenci budur. Onun tanıklığının doğru olduğunu biliyoruz." [sad.]

Polycarp'ın öğrencisi Irenaeus'un hayattaydı. Hocasından aldığı ve ezberlediği şeylerden en basit olanının bile rivayet tashihine tam itinası vardı. Bununla birlikte söz konusu İncil'in musannifinin Yuhanna olup olmadığı konusunda inkâr edenleri susturmaya asla kalkışmamış. Bundan dolayı kendisinin böyle önemli bir konuda sessiz kalması ve buna dair duyduklarını ve rivayetlerini hiçbir surette beyan etmemesi ilgili İncil'in Yuhanna'nın tasnifi olduğu hususunu büsbütün şüphe karanlığında bırakacağı aşikâr bir durumdur. Halbuki putperest Celcus adlı kimse II. asırda "Mesihiler İncillerini 3-4 defa ve hatta daha fazla muhtevası bozulacak ve değişecek şekilde tebdil ve tahrif ettiler." diye barbar bağırırdı. Ve Maniheist fırkasının en büyük alimlerinden Faustus adlı kimse de IV. asırda İncil'in defalarca tahrif edildiğinin tahakkuk ve sübutundan bahsederek bu Ahdi Cedid -Yani İncil- ne Mesih (as)'ın ne de havarilerinin telifidir. Bilakis bunu ismi meçhul bir adam telif edip insanların itibarını celp etmek için havarilere ve onların yoldaşlarına nispet etmiş ve bir takım yanlış ve çelişkileri içeren kitaplar telif ederek İsevileri fazlasıyla incitmiştir, diyerek feryadını ayuka çıkarırdı. Böyle önemli bir işte ne için susmayı tercih edip de cevap vermediler. Şüphe yok ki ispat etmeye güçleri yoktu. Böyle karmakarışık bir şeyi nasıl ispat edebilirler?

6.4. İncil'in Bazı İhtilafları

Hiz. İsa (as)'ın nesebi konusunda Matta ile Luka'nın İncilleri birbirleri ile altı yönden çelişir.

1- Matta, İncil'inde Hiz. Yusuf'un Yakup (as)'ın oğullarından olduğunu açık bir şekilde beyan etmiş iken Luka'nın İncili'nden Yusuf (as)'ın Eli'nin oğlu olduğu anlaşılıyor.

2- Yine Matta İncili'nde İsa (as) Davud oğlu Süleyman (as)'ın soyundan olduğu açıklanırken, Luka'nın İncil'inden İsa (as)'ın Davud oğlu Natan evladından olduğu anlaşılıyor.

3- Matta'nın İncili'nde Hiz. Mesih'in bütün atalarının Hiz. Davut'un zamanından Babil sürgününe kadar meşhur sultanlardan olduğu zikredilirken;

Luka İncili'nde Davud ve Natan'dan başka Mesih'in atalarından ne bir padişah ne de meşhur bir kimsenin olmadığı anlaşılıyor.

4- Matta İncil'inde Şealtiel'in Yehoyakin'in oğlu olduğu mezkurdur. Halbuki Luka İncil'inde Şealtiel'in Neri'nin oğlu olduğu yazılıdır.

5- Matta İncil'inde Babil kralının oğlunun ismi Reşa* şeklinde zikrolunmuştur. Halbuki Babil padişahının evlatlarının isimleri 1. Tarihler'in 3. bölümünde sayılıp onların içinde ise öyle Avihut ve Reşa isimlerinde kimse yoktur. İşte şu durum fazlasıyla şaşılma şayandır. Demek oluyor ki bunların ikisi de yanlışır.

6- Matta İncil'inin beyanına göre Hz. Davud ile Hz. Mesih arasında 26 kuşak, Luka'nın beyanına göre ise 40 kuşak vardır. Mesih ile Davud'un arasında geçen zamanın 1000 sene olduğuna bakıldığında Matta'nın beyanına göre her bir kuşağın arası 40, Luka'nın beyanına göre 25 sene olur. Şu iki beyanın arasında olan farklılıklar azıcık düşününce hemen ortaya çıktığından Mesihîyye alimleri bu iki İncil'in şöhret buldukları günden beri söz konusu ihtilafları yorumluma hususunda ne yapacaklarını bilemeyip çaresiz bir takım zayıf yorumlara mecbur olmuşlardır ki sokak çocuklarına gösterilse kahkaha ile gülerler. Bunun için İsevî araştırmacı alimlerinden Eichhorn, Kaiser, Hess, De Wette, Winner, Fritsche gibi kimseler mezkûr ihtilafların yorumlanmasının mümkün olmadığını itiraf etmekle beraber bu kitapların mana yönünden de nice ihtilaflara şamil olduğunu beyan etmişlerdir.

Faydalı Bilgi: Söz konusu ihtilaflardan anlaşıldığına göre Matta'nın telif etmiş olduğu İncil Luka'nın zamanında meşhur ve muteber değilmiş. Eğer muteber olmuş olsaydı Luka'nın Mesih'in nesebini beyan sadedinde yazmış

* Müellif burada isimleri karıştırmış olmalı. Zira Matta'da Zerubbabil'in oğlu Avihut'tur. Bkz. Mat.1:13. Reşa ismi ise Luka'da geçmektedir. bkz. Luka3:27. Bağlamdan anlaşıldığına göre 5. Madde şöyle olmalıdır: Matta İncili'nde Babil kralının oğlunun ismi Avihut şeklinde zikrolunmuştur. Luka da ise Reşa ismi geçmektedir. Halbuki Babil padişahının evlatlarının isimleri 1. Tarihler'in 3. bölümünde sayılmaktadır. Bunların içinde ise öyle Avihut ve Reşa isimlerinde kimse yoktur. İşte şu durum fazlasıyla şaşılma şayandır. Demek oluyor ki bunların ikisi de yanlışır. [sad.]

oldukları Mesihî alimleri hayrette bırakacak şekilde Matta'nın yazdığına muhalif olmazdı. Ayrıca ihtilafı ortadan kaldırmak için Luka'nın hiçbir şey söyleyip yazmaması neye hamledilebilir?

Sonuç: Böyle Arap saçı gibi karmakarışık kitapların ilham ile yazıldığını tasdik edip de zerre kadar kendisinde ihtilaf bulunmayan ve muciz olduğu gibi aşikâr olan Kur'an'ı Kerim'in Hakk kelâmı olduğuna inanmayanların hakkında ne söylenmeli? "Allah akıl ve insaf versin de düşünsünler." sözünden başka bir şey diyemeyiz. Çünkü böyle ahmaklar hakkında her ne söylenirse söylensin ahmaklık derecelerini beyan etmek mümkün olmaz.

– DÖRDÜNCÜ BÖLÜM –
KUREYŞ KAFİRLERİNİN HZ. PEYGAMBER VE ASHA-
BINA YAPTIĞI CEFA VE EZİYETLER

A. Nübüvvetinin İlk Beş Yılındaki Durumunun Özeti

Hz. Peygamber halkı dine davet edip onların batıl putlarına sataşmadan önce Ebû Leheb ve Ka'b gibi birkaç melundan başkası Hz. Peygamber'e çok sataşmazdı. Sonra Cenab-ı Hakk, müşriklerin gittiği batıl yol ve âtıl putlarını ayıplayarak onların atalarının kafir olarak öldüğünü ve cehennemde azap edildiklerini haber verdi.¹⁰³ "فَاَصْلَحْ مَا تُوْمَرُ وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ" ayetiyle -ki anlamının özeti, Ey habibim! Tarafımdan emrolunduğun daveti açık bir şekilde yap ve müşriklerden yüz çevir, demektir- emredildiği gibi halkı açık bir şekilde hak dine davet etmeye başladı. Bunun üzerine söz konusu kafirler düşmanlıklarını arttırarak hayale gelmeyecek ve ayak takımından başka kimsenin kabul etmeyeceği derecede hakaretlerde bulundular. Bu hakaretlerden az da olsa bir kısmını açıklayalım ki herkes insaf ve vicdanına müracaat ederek işi muhakeme etsin ki "Kılıç ile dine davet etmek olur mu? Bu kadar kan dökmek yazık değil midir?" gibi birtakım zırvalıklarla filozofluk satarak eşeklik etmesin. Ve İslâm dinin hangi yolda şekillenip vücuda geldiğini anlasın. Hz. Aişe'den rivayet edildiğine göre, Ebû Leheb ve Ukbe facirleri birtakım neca-

¹⁰³ Hicr 15/94.

setler toplayıp Hz. Peygamber'in yolu üzerine dökerlerdi. Allah Resulü evinden çıktığında sinirlenmeyip güzel bir dil ile "Ey Abdulmenafoğulları! Bu nasıl komşuluktur." diyerek yol üstüne döktükleri necasetleri temizlerdi. Bir de hac mevsiminde halkı imana davet edip "يا ايها الناس قولوا لا اله الا الله تفلحوا" yani kelime-i tevhidi söyleyerek iman ediniz ki felah ve zafer bulasınız." dediğinde Ebû Leheb pislîği kavmiyle birlikte onun arkasından taş atardı. Mekke'ye gelenlere hitaben "Ey insanlar! Muhammed'den (as) yüz çeviriniz. Sakın onun fitnesiyle meftun olmayasınız ki Muhammed (as) sihirbazdır. Ayrıca şair, kâhin ve mecnundur diyerek Hz. Peygamber'e eziyet ederlerdi. Allah Resulü kafirlerin bu yersiz davranışlarından her ne kadar rahatsız olsa da yine onlar ile sabır ve hilmîyle muamele edip davetinde sebat gösterirdi. Allah da Kureyş kafirlerini yalanlayan ve Hz. Peygamber'i teselli eden ayetler gönderirdi. Said b. Cübeyr'den nakledildiğine göre, Hz. Peygamber halkı açık bir şekilde dine davet edip Kureyş'in putlarına saldırdıktan sonra Hac mevsimi geldiğinde Velid b. Muğire habisi -ki Kureyş kavminin en akıllısı ve en yaşlısıydı- Kureyş'in önde gelenlerini toplayarak "Ey Kureyşliler! Hac mevsimi geldi. Çevre kabilelerden Araplar gelip Kabe'yi ziyaret edeceklerdir. Hâlbuki Muhammed'in (as) şöhretini işitmişlerdir. İster istemez yanına varıp sözlerini işitecekler ve ona meyledip İslâm'ı kabul edeceklerdir. Daha sonra bizim önderliğimizin yok olacağına hiç şüphe yoktur. Şimdi bu konuda bir fikir görüşüne varıp tedbir almalısınız. Muhammed'i (as) öyle bir şey ile itham etmelisiniz ki kabileler ona meyletmesinler, ondan uzaklaşsınlar. Ayrıca hepiniz sözünüzde bir olun ki farklı farklı konuşarak birbirinizi yalanlamayasınız." dedi. Bunun üzerine Kureyş'in büyükleri meluna hitaben, "Ey Ebâ Abduşşems! Sen bir fikir söyle de ona tabi olarak hepimiz onu söyleyelim." dediklerinde söz konusu habisi cevaben, "Siz söyleyin de nasıl tedbir alacağımızı anlayalım." dedi. Bunun üzerine Kureyş liderleri "Kâhindir diyelim." dediklerinde Velid, "Vallahi Muhammed kâhin değildir. Söylediği sözler asla kâhinin sözlerine benzemez. Siz böyle söylerseniz hacıların dikkatini çeker." deyince Kureyş uluları, "Mecnundur diyelim" dediler. Velid, "Muhammed mecnun değildir

ve sözleri kesinlikle mecnun sözlerine benzemez. Böyle bir mecnun görülme-
miş ve işitilmemiştir. Bunun yalan olduğu ufak bir mülâhazayla hemen anla-
şılır.” cevabına Kureyş büyükleri, “sihirbaz ya da şairdir diyelim.” dedikle-
rinde zelil Velid, “Vallahi Muhammed ne sihirbaz ne de şairdir. Zira biz şiiri
çok iyi biliyoruz. Ancak hiçbirimiz Muhammed’in söylediği sözleri söyle-
meye güç yediremediğimiz gibi şimdiye kadar da böyle fasih ve belîğ sözler
söylenmemiştir. Sihirbazları da biliyoruz. Ancak bu vadide konuştukları hiç-
bir zaman vaki olmamıştır. Vallahi Muhammed’in sözlerinde öyle bir tatlılık
vardır ki her şeye galip gelir. Hiç kimse kendisiyle fesahat ve belagat konu-
sunda karşı koymaya muktedir değildir. Hasep ve nesebinin şerefi de herke-
sin malumudur. Şimdi Muhammed’in hakkında her ne söylersek söyleyelim
herkesin yalan söylediğimizi anlayacağı şüphesizdir.” dedi. Kureyşliler, “Ey
Ebâ Abdüşşems! Elbette sen bu konuda bir tedbir alarak çare bulmalısın.” şek-
linde istekte bulunduklarında Velid biraz düşündükten sonra, “Ey Kureyşli-
ler! Hacılar, ‘Muhammed sihirbazlara benzer. Çünkü kendisinde bazı sözler
vardır ki baba ve anneyi oğuldan, kardeşi kardeşten ve akrabayı akrabadan
ayırır. Sakın kendisiyle görüşmeyin’ demekten başka çaremiz yoktur.” dedi.

Urve b. Zübeyr, Abdullah b. Amr b. el-As’a Kureyş kafirlerinin Hz. Pey-
gamber’e yaptığı eziyetlerden hangisinin daha şiddetli olduğunu sordu. Ab-
dullah b. Amr cevaben, bir gün Kureyş eşrafı Kâbe’de toplanıp “Muhammed
bize sövüyor, dinimizi ayıplıyor, birliğimizi dağıtıyor ve tanrılarımıza haka-
ret ediyor. Ne gariptir ki biz sesimizi çıkarmayıp onu kendi haline bırakıyo-
ruz. Bunun bir çaresine bakmalıyız.” diyerek söyleşirlerken Hz. Peygamber
Kâbe’ye girip Hacerülesved’i selamladıktan sonra tavafa başladı. Tavaf esna-
sında onların yanından geçerken uygun olmayan sataşmalara kalkıştılar. O
kadar fena sözler söylediler ki o sözlerin kötü etkisini yüzünde gördüm. İkinci
ve üçüncü tavafında da ona uygunsuz sözler sarf ettiler. Ancak üçüncüsünde
Hz. Peygamber durup, “Ey Kureyş topluluğu! Sözlerimi dinleyiniz. Allah’a
yemin ederim ki Muhammed’in canı O’nun elindedir. Eğer iman etmezseniz
sizi boğazlarım. Siz bu yaptıklarınızın yanınıza kalacağını mı zannediyorsu-

nuz.” dedikten sonra Kureyşlilerin boğazları sıkılmış gibi kendilerini bir titreme tutarak yaltaklanmaya başladılar. Hz. Peygamber’i en çok rahatsız eden kafir ayağa kalkarak yumuşak bir edayla, “Ey Ebâ Kasım! Geri dön ve işine bak. Sen cahil bir adam değilsin. Bize uyma.” diyerek Allah Resul’ünün sınırlarını teskin etmeye kalkıştı. Hz. Peygamber de geri dönerek tavafını tamamladı. Ertesi gün Kureyş kâfileri aynı yerde toplanıp istişare etmeye başladılar. Şöyle ki “Dün Muhammed’e o kadar kötülükte bulunduk. Ancak bize kızıp çıktığından dolayı öyle korktuk ki cümlemizin dili tutulup ona karşı çıkmaya güç yetiremedik. Bize ne yaptı? Eğer bugün kendisiyle karşılaşsak ne yapacağımızı biliriz.” derken Hz. Peygamber kapıdan görünüp tavaf etmeye başlayınca söz konusu kafirlerin cümlesi nefret ve kızgınlıkları ile birden üzerine saldırarak “Ey Muhammed! Tanrılarımız hakkında söz söyleyen sen misin?” dediler. Allah Resulü, “Evet o sözleri söyleyen benim. Bundan sonra da söylemeye devam edeceğim.” dedi. Bunun üzerine içlerinden bir kafir atılıp onun ridasından tutarak boynuna doladı. O derece çekti ki nefesi tutula yazdı. Hz. Ebubekir oradan geçip durumu görünce feryat figan ile ağlayarak “Ey Kureyş topluluğu! Benim tanrım Allah’tır. Ben size Rabbinizden açık deliller getirdim diyen birini mi öldürmek istiyorsunuz?” demesi üzerine zelil kafirler Hz. Peygamber’den el çekip Hz. Ebubekir’e hücum ettiler. Onun başını yarıncaya kadar dövdüler.

Cabir b. Abdullah’tan rivayet edildiğine göre Kureyş kafirleri iman edenlerin günden güne arttığını görünce ne yapacaklarını şaşırıp her gün toplanarak ifsat ve bozgunculuğa kalkıştılar. Bu günlerden birinde içlerinden bir kısmı kalkarak “Ey Kureyş topluluğu! İçinizde sihri, kehaneti ve şiiri kim iyi biliyorsa ortaya çıksın. Onu Muhammed’e gönderelim ki onunla mücadele etsin ve kendisini bu davadan vazgeçirsin.” demeleri üzerine Utbe b. Rabiâ dedikleri domuz kalktı. Kureyş de onu uygun görüp gönderdi. Adı geçen kafir Hz. Peygamber’in huzuruna geldiğinde söze başlayıp “Ey kardeşimin oğlu! Sen nesebinin ne kadar yüce olduğunu bilirsin. Ancak sen, kavminin arasında o kadar büyük bir işe kalkıştın ki topluluğun dağılmasına sebep ol-

dun. Kavminin mabudlarını kötiledin. Atalarını tekfir ettin. Bizi Araplar arasında öyle kötü bir konuma getirdin ki Kureyş arasında bir sihirbaz ve kâhin ortaya çıkmış ki baba ve anneyi oğuldan ayırır, şeklinde şöhret kazandın. Bu duruma sebebiyet veren şehvet arzusu ise istediğin kızı seninle evlendirelim. Yok, eğer fakirlik ise sana mal verelim ve en zenginimiz ol. Bu davada istediğin bize padişahlık yapmak ise seni padişahımız yapalım. Eğer tedavisine güç yetiremediğin bir hastalığa yakalandıysan seni tedavi edecek uzman bir doktor getirelim ve her ne masrafı varsa biz karşılayalım.” şeklinde bazı batıl sözler söyledi. Hz. Peygamber ona hitaben, “Ey Utbe! Sözünü bitirdin mi?” deyince adı geçen hain, “Bitirdim.” dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber besmele getirdikten sonra secde ayetine kadar Fussilet sûresini okudu. Utbe ellerini arkasına koyarak tam dikkat ile dinledi. Daha sonra Utbe’ye yönelip “Ey Ebâ Velid! İşte işittiğini işittin. Şimdi istediğin yere git.” buyurdu. Adı geçen kafir yorgun eşek gibi kulaklarını sarkıtarak umudunu yitirmiş bir vaziyette kavminin yanına döndü. Onun gelişini gören kavmi, vallahi Utbe’nin gelişini gidisine benzemiyor; rengi değişmiş, dediler. Utbe yanlarına vardığında “Ey Kureyş topluluğu! Bu konuda kendinizi boşuna yormayınız. Vallahi Muhammed’den bir söz işittim ki daha önce benzerini işitmedim. Allah hakkı için o sözlerin şiir, sihir ve kehanetle hiç alakası yoktur. Ey Kureyşliler! Benim sözümü dinleyin ve Muhammed’e karışmayın, onu kendi hali üzerinde bırakınız. Lat ve Uzza’ya yemin ederim ki Muhammed’in sözlerinin büyük bir şanı vardır. Eğer diğer Arap kabileleri kendisine üstün gelirler ise siz bu sıkıntıdan kurtulursunuz. Yok, eğer Muhammed onlara üstün gelip saltanata erişirse yakınlığınızdan dolayı kavmin en mutlu kimseleri olursunuz.” dedi. Bunun üzerine Kureyş, “Ey Ebâ Velid! Lat ve Uzza’ya yemin ederiz ki Muhammed sana sihir yapmıştır.” demesi üzerine cevaben Utbe, “Ben makul ve uygun gördüğümü söyledim, siz istediğiniz gibi hareket ediniz.” dedi. Bunun üzerine Kureyş kafirleri sözlü mücadele ile galip gelip Resulullah’ı davasından ve putlara sövmekten vazgeçirmenin mümkün olmadığını iyice anladılar. Bundan sonra daha fazla eziyet ve zarar vermeye karar verip “Muhammed ve ashabını her nerede bulursak elimizden gelen cezayı vermeliyiz” dediler.

Ve bu dediklerini uygulamaya kalkıştılar. Nitekim Abdullah b. Mesut'tan nakledildiğine göre bir gün Hz. Peygamber Mescidi Haram'da namaz kılar iken Ebû Cehil melunu Kureyş'ten bir grup kafir ile beraber geldi. O çevrelerde boğazlanan bir devenin karnından çıkan kanlı ve necis işkembe bulunuyordu. Adı geçen melun kavmine hitaben, "Her kim şu işkembeyi alıp da Muhammed secdeye gittiğinde üzerine atarsa kendisine ihsanda bulunurum." demesi üzerine Ukbe b. Ebî Muayt melunu o işkembeyi alıp Hz. Peygamber secdeye varınca onun üzerine attı. Allah Resulü o mübarek yere işkembenin düşmesini istemediğinden secdede durup kalkmadı. O melunlar da sırt üstü yatarak kahkahayla güldüler. İbn Mesud der ki; ben o esnada orada bulunuyordum. Ancak kafirlerin şerlerinden korktuğum için hiçbir şey söyleyemedim. Hz. Peygamber bir kişi gidip Hz. Fatma'yı durumdan haberdar edene kadar o şekilde secdede kaldı. Hz. Fatıma oraya gelip işkembeleri Hz. Peygamber'in üstünden alarak biraz uzağa attı. Hz. Peygamber namazı bitirince müşriklerin namaza karşı yaptıkları saygısızlıktan dolayı ellerini kaldırıp 3 defa ¹⁰⁴ "اللهم عليك بقریش" diyerek onlara genel bir bedduada bulunduktan sonra tafsil ederek, "اللهم عليك بابي جهل بن هشام وعقبة بن ربيعة وشيبة بن ربيعة وعقبة بن ابي معيط و ابي بن خلف" ¹⁰⁵ dedi. Râvî İbn Mes'ud şöyle der: "Allah hakkı için, Hz. Peygamber'in o gün isimlerini sayarak bedduada bulunduğu kafirlerin Bedir Gazvesi'nde öldürüldüğünü ve leşlerinin kuyuya atıldığını gördüm. Ancak Ümeyye b. Halef'in cesedi parçalanıp her bir parçası bir yerde kaldı." Bir de Hz. Peygamber'i amcası Ebû Talib; sahabenin önde gelenlerini ise kendi kabileleri himaye ettiğinden Kureyş kafirleri istedikleri gibi eziyet etmeye güç yetiremeyeceklerini anladılar. Yine de Müslümanlardan tam olarak el çekmediler. Fakat beyan olunan eziyetlerin daha ilerisine de geçemediler. Ancak herhangi bir kabilesi olmayan zayıf ve yalnız Müslümanlara denk gel-

¹⁰⁴ "Ey Allah'ım! Kureyşi sana havale ediyorum." [sad.]

¹⁰⁵ "Ey Allah'ım! Ebû Cehil b. Hişâm, Ukbe b. Rabiâ, Şeybe b. Rebiâ, Ukbe b. Ebî Muayt, Übey b. Halef, Ümeyye b. Halef ve Ammâre b.el-Velîd'i sana havale ediyorum." [sad.]

dikleri yerde “Muhammed’in dininden vazgeçin, Lat ve Uzza’ya iman ediniz.” diyerek türlü türlü işkencelere başvurlardı. Kimisini aç ve susuz bırakarak kimisini çıplak vücutlarının üzerine zırh giydirip güneşte tutarak kimisini ise şiddetli bir şekilde darp ederek işkence ederlerdi. Bu işkenceler karşısında sabır gösteremeyen bir kesim, samimi olmadıkları halde dil ucuyla “vazgeçtik” demekle kurtulur; bazıları da İslâm’ı tam olarak benimsedikleri ve şehitlik mertebesinden dolayı dik dururlardı. Nitekim Ümeyye b. Halef, kölesi Bilal-i Habeşî’yi her gün Mekke çölüne götürerek “Seni rezil zenci! Muhammed’in dininden dön! Lat ve Uzza’ya iman et.” diyerek çıplak bir şekilde kızgın kumların üzerine yatırıp kızgın taşları karnı ve göğsü üzerine koyarak işkence ederdi. Bilal-i Habeşî ise sabır göstererek onun sözlerine asla iltifat etmez ve “Ehad, ehad” yani bir olan Allah’a taparım diyordu. Bir gün Ebubekir es-Sıddık, Bilal’in bu sıkıntılı halini görünce Ümeyye’nin yanına gidip “Beh ey gaddar! Allah’tan kork! Bu çaresizden ne istersin?” deyince adı geçen kafir Ebubekir’e hitaben, “Ey Ebû Kuhafe’nin oğlu! Bilal’i Lat ve Uzza’dan ayırıp Muhammed’in dinine teşvik ettiğinden dolayı onu bu belalara uğratan sensin. Eğer ona acıyorsan parasını verip kurtarabilirsin.” demesi üzerine Ebûbekir bu sözü canına minnet bilerek Bilal’i satın alıp o anda azat etti. Sahih bir rivayetle İbn Abbas ve Benî Mahzûm kabilesi reisinden rivayet edildiğine göre Mekke kafirleri Ammar b. Yasir’i, babasını, annesi Sümeyye’yi, Süheyb’i, Bilal’i ve Habbâb’ı tutup her gün Mekke’nin çöllere götürerek türlü türlü işkencelere tabi tutarlardı. Bir gün Sümeyye’nin her bir ayağını bir deveyle gerererek birçok işkenceler yaptılar. Sonra kafirlerden biri onu harbe ile vurarak şehit etti. Yâsir’i de işkence sonucu şehit ettiler. -İslâm’ın başlangıcında öldürülenler bunlardı.- Ammar’a ise birçok zorbalık yaptıktan sonra dil ucuyla “Muhammed’in dininden döndüm.” dedirttiler. Bu haber Hz. Peygamber’e ulaşınca “Haşa ki Ammar kafir olsun. Ammar başından ayağına kadar iman ile doludur. İman onun her tarafına sirayet etmiştir.” dedi. Hz. Ammar (ra) o melunların elinden kurtulunca Hz. Peygamber’in huzuruna gelip kafirlerin ona yaptıkları haksızlık ve işkenceleri şikâyet ederek ağladı. Allah Resulü de eliyle Ammar’ın göz yaşlarını silip teselli etti.

B. Beşinci Yılın Meşhur Olaylarından Ashabın Habeşistan'a Hicreti

Nübüvvetin 5. senesine kadar Müslümanların çektikleri zorluklar yukarıda açıklanan minval üzereydi. Ancak daha sonra İslâm dini güç kazanarak güneş ışığı gibi etrafa yayılmaya yüz tuttu. Bundan dolayı kafirlerin yarasa gibi gözleri kamaşıp kızgınlık ve kinlerinden her biri kudurmuş köpek kesilerek Resulullah'ın ashabına dayanılamayacak seviyede, haddinden fazla işkenceler yaptılar. Onlara kıyasla Müslümanlar hala azınlık olduklarından ve Hz. Peygamber ümmetine kendisinden daha çok şefkat ve merhamet duyduğundan o günahkârların kötülüklerinden ashabını kurtarmak üzere onlara hicret etmeleri için ruhsat verdi. Kendilerine hitaben, "Habeş Kralı her ne kadar halen Hristiyanlık dini üzerinde olsa da kendisi davranışları düzgün bir kimse olup kendi ülkesinde hiç kimse başka bir kimseye zulmetmeye güç yetiremez. Cenab-ı Allah bize selamet ve refah verinceye kadar sizlerden dileyen gidip oraya yerleşebilir." buyurdu. Bunun üzerine Nübüvvetin 5. yılı, Recep ayında 12 erkek ve 4 kadın olmak üzere gizlice Mekke'den çıktılar. Yürüyerek deniz kenarına kadar gittikten sonra yarım dinara bir gemi kiralayıp Habeş diyarına hicret ederek Necaşi'nin korumasında güvenli bir şekilde iskân ettiler. Orada bir müddet ikamet ettikten sonra aslı olmayan şeytan ayartmasından kaynaklı bir sebebe dayanan Mekke kafirlerinin zorbalıktan el çekip anlaşmaya karar verdikleri haberi Muhacirlere ulaşınca asıl memleketleri olan Mekke'ye geri döndüler. Daha sonra söz konusu sebebin bir aslının olmadığı, şeytanın bir ayartması olduğu Hz. Peygamber tarafından kafirlere bildirilince anlaşmadan vazgeçip tekrar zorbalığa kalkıştılar. Bunun üzerine Muhacirlerin de Mekke'de durmaya hiçbir yönden takatleri kalmadığından Resulullah'tan ruhsat alıp tekrar Habeş diyarına hicret ettiler. Kendilerine kadın ve erkeklerden bir hayli kimse katılarak hicret ettiler. Hz. Peygamber Mekke'de durduğu süre zarfı içinde Habeş diyarına hicret edenlerin sayısı çocuklar hariç 80'in üstünde erkek ve 11 adet kadına ulaştı. Mekke kafirleri ashabın hicret ettiğini anlayınca İslâm'ın oralarda da güç kazanacağını far-

kına vardıklarında çıldırdılar. Hemen Necaşî'ye ve vekillerine değerli hediyeler ve rüşvetler toplayıp Amr b. el-As ile Ammare b. el-Velîd'i o tarafa sevk ettiler. Habeşistan'a vardıklarında öncelikle vekillere hazırladıkları rüşvetleri takdim ettiler. Daha sonra Necaşî'nin huzuruna girdiler ve secde edip taparcasına bir sevgide bulundular. Sonra getirdikleri hediyeleri takdim ederek hangi amaçla geldiklerini ifade etmeye başladılar: "Amcaoğullarımızdan bir grup bizim ve senin atalarının dinine aykırı yeni bir din peyda ettiler. Kendi dinlerinden başka ne kadar din var ise muhalefet ederek onları kötülemekteler. Bu konuda herkes ittifak edip kendilerini bu fikirlerden vazgeçirmek için her türlü girişimde bulunduysa da bir fayda vermedi. Bununla beraber sizin birliğinizin arasına da tefrika düşürmek amacıyla buralara gelmişler. Onların bize teslim edilmesi bütün Kureyş eşrafı tarafından rica olunur." demeleri üzerine Necaşî'nin vekilleri almış oldukları rüşvetlerden dolayı bunları tasdik edip "Evet padişahımız, bu adamlar güvenilir olup yalan söylemezler. Kavimlerinin durumunu bizden daha iyi bilirler. Ayrıca böyle bir takım zayıf insanlar için bu kadar Arap kabilesini özellikle Kureyş'in önde gelenleri ile bozuşmak siyaset gereği elvermeyeceğinden muhacirlerin bu adamlara teslim edilmesi daha doğrudur." dediler. Tuzak kurmaya kalkıştıklarından Necaşî kızıp "Allah hakkı için, kurmuş olduğunuz tuzağı asla kabul edemem. Bir topluluk ki ülkeme gelip bana sığınmışlar. Ben onları düşmanlarına teslim edemem." sözleriyle rüşvet veren ve alanları rüsva ettikten sonra İslâm dininin ne olduğunu bizzat kendisi tahkik etmek için Müslüman muhacirlerinin huzuruna getirilmesini istedi. Söz konusu haber muhacir Müslümanlara ulaştınca hepsi bir yere toplanıp "Padişaha ne söyleyelim? Ve nasıl cevap verelim? Gönlüne hoş gelecek sözler mi söyleyelim? Yoksa durumu olduğu gibi mi beyan edelim?" şeklinde istişare ettiler. Caferi Tayyar, (ra) "Hakikati olduğu gibi aktarmaktan daha yüce bir söz olamaz." dedi. Bunun üzerine herkes bunu kabul edip kendisinin önderliğinde Necaşî'nin huzuruna çıktılar. İslâm'ın selamıyla selam vererek Habeşlilerin adetleri üzere Necaşî'ye secde etmeyince padişahın yardımcıları adı geçen muhacirlere hitaben "Niçin saygı merasimini gerçekleştirmeyip padişaha secde etmediniz." dedi.

Cevap olarak Caferi Tayyar (ra), “Biz Peygamberimizden aldığımız talimata binaen Allah dışında kimseye secde etmeyiz.” deyince Necaşı’nın kalbinde büyük bir saygı hâsıl olup onlara hitaben “Ey Misafirler! Mekke’den gelen bu adamlar buyurdular ki siz atalarınızın dinini terk edip bizim ve Yahudilerin dinine de girmemişsiniz. Şimdi kendi dininizin ne olduğunu bana haber veriniz.” dedi. Caferi Tayyar cevap vermeye başlayarak “Ey Padişah! Önceleri biz Kureyş’in dininde bulunup birtakım putlara tapardık. Allah bize yardım ve lütufta bulunup bize öyle bir peygamber gönderdi ki onun nesebi, doğruluğu ve iffeti bizim malumumuzdur. O Peygamber Allah’ın emriyle bizi Tanrı’ya tapmaya ve O’nu bir olarak kabul etmeye davet edip diğer dinlerden men eyledi. Bize iyiliği emredip kötülüğü yasakladı. Namazı, orucu, zekâtı, akrabalık bağlarını korumayı ve bütün güzel ahlaki davranışları emretti. Bize öyle güzel bir kitap getirdi ki hiçbir şey ona benzemez. Apaçık delil ve mucizelerle onun Allah’ın Resulü olduğu ve getirdiği dinin hak olduğu malumumuz olup nübüvvetini tasdik ile iman ettik. Kavmimizin batıl dininden döndük. Kureyş kavmi ise Allah’tan korkmayıp bu sebepten bize ve peygamberimize pek çok eziyetler ettiler. Bizim de onlara karşı koyacak gücümüz olmadığından ve peygamberimiz senin düzgün bir kimse olduğunu ve vilayetinde hiç kimsenin başkasına zulümde bulunamayacağını bildiğinden seni seçip himayenizde bulunmak için bizi buraya gönderdi.” dedi. Necaşı, “Yanınızda peygamberinize inen kelimadan var ise bana okuyun da dinleyeyim.” dedi. Cafer, “Evet, var.” diyerek “كهيعص”* sûresinden bir miktar okuyunca Padişah Necaşı o kadar ağladı ki gözlerinin yaşı mehasini* üzerine aktı. Mecliste bulunup sahifeleri açarak dinleyen Hristiyan bilginlerinin önde gelenleri de o kadar ağladılar ki üzerleri ve yanlarındaki sahifeler gözyaşlarına boğuldu. Bunun üzerine Necaşı ağlayarak huzurundakilere hitaben “Allah hakkı için bu kelim ile İsa (as)’a inen kelamın ikisi de bir çırağın nurudur.” dedikten sonra Amr b. el-As ile Ammare b. el-Velîd’e dönerek “Vallahi ben onları hiçbir

* Meryem suresi. [sad.]

* Asıl metinde “محاسنى” şeklinde geçmektedir. [sad.]

şekilde size teslim edemem.” dedi. Amr ile Ammare, “Bunlar İsa b. Meryem hakkında sana muhaliftirler.” diyerek yine bozgunculuğa kalkıştılar. Bunun üzerine Necaşi, Cafer’e hitaben, “Hz. İsa hakkında ne diyorsunuz?” dedi. Soruya cevap olarak “Tanrımızın buyurduğunu deriz” dedi ve “وهو عبدالله و رسوله و”¹⁰⁶ ayetini okuması üzerine Necaşi eline bir çöp parçası alarak “Ey Habeşliler, papazlar ve rahipler! Şunu bilin ki İncil’deki sözler ile bu zatın okuduğu ayetler arasında şu çöp kadar fark yoktur.” dedi. Daha sonra muhacirlere dönüp “Ey Misafirler! Sizin gelişinize ve buraya sizi gönderen zata teşekkür ederim. Onun Allah’ın gerçek resulü olduğuna da şehadet ve iman ederim. İncil’de sıfatlarını gördüğümüz ve İsa (as)’ın geleceğini işaret ettiği o zatın, Hz. Muhammed (as) olduğuna asla bir şüphe yoktur. Ey Misafirler! Nerede rahat ediyorsanız orada sefa içerisinde oturunuz. Bundan sonra sizler benim kardeşimsiniz. Ah şu verimli memleket ve hükümdarlık olmasaydı! Ben o zatın huzuruna varıp onun ayakkabısını tutar ellerine ve ayaklarına abdest suyunu dökerdim.” dedi. Ardından Kureyş’in gönderdiği hediyeleri elçilerine teslim ederek geri gönderdi. Elçiler de meclisten çıkıp hayal kırıklığı ve hüsrân içerisinde dönüp gittiler.

C. Nübüvvetin Altıncı Yılından On birinci Yılına Kadar Gerçekleşen Olayların Özeti

Bir gün Ebû Cehil melunu Hz. Peygamber’e pek çok eziyet ve cefada bulunup hakaret etti. Allah Resulü sabrederek hiçbir cevap vermedi. Ancak Abdullah b. Cüd’an’ın cariyesi bu durumu görünce kendisine ağır geldi. Hz. Peygamber’in amcası Hamza b. Abdulmuttalib av dönüşünde Kâbe’yi tavaf ettikten sonra durumu kendisine haber verip “Bugün Ebû Cehil kardeşinin oğlu Muhammed (sav)’e eziyet ve hakaretler etti. Muhammed sabredip hiçbir cevap vermedi.” dedi. Hz. Hamza buna sinirlenip Ebû Cehil’in yanına gitti.

¹⁰⁶ Bkz. Nisâ 4/171.

O melun kavmiyle bir mecliste otururken Hz. Hamza kendisine hitaben, “Ey melun! Sen kardeşimin oğluna eziyet ve hakaretlerde bulunmuşsun. Hâlbuki ben de onun dini üzereyim. Hangi cesaretle bu tür edepsizliklere kalkışıyorsun.” diyerek azarladı. Daha sonra omuzundaki yayı alıp onun başına vurmasıyla melunun başı yarıldı ve köpek gibi yuvarlandırdıktan sonra kalktı. Korkusundan Hz. Hamza’nın gönlünü almaya çalıştı ise de Hz. Hamza ona yüz vermeyip doğruca Hz. Peygamber’in yanına giderek İslâm’ı kabul etti. Hz. Peygamber amcasının Müslüman olmasına çok sevindi. Müslümanlar da onun İslâm’ı kabul etmesiyle güç kazandılar. Bunun üzerine Kureyş kafirleri Hz. Hamza’dan çok korktuklarından Hz. Peygamber ve ashabına daha önce yaptıkları gibi hakaret etmeye cesaret edemediler.

O sene Hz. Ömer de İslâm’ı kabul etti. İslâm’ı kabul etmesinin sebebi “إِنَّكُمْ¹⁰⁷ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمْ لَهَا وَارِدُونَ” ayetinin nâzil olduğunu haber alan Ebû Cehil melunu Kureyş topluluğunun ortasında ayağa kalkarak “Ey Kureyş topluluğu! Muhammed (as) sizin tanrılarınıza sövüyor ve sizi de sefih adde diyor. Atalarınızın küfür üzerine öldüğünü, mabutlarıyla beraber cehennem ateşinin odunları olduğunu söylüyor. Şunu biliniz ki her kim Muhammed’i (as) öldürürse 100 kızıl deve ve 1000 okka gümüş vermek benim boynumun borcu olsun” dedi. Ömer b. el-Hattap -ki henüz Müslüman olmamıştı- ayağa kalkarak Ebû Cehil’e hitaben, “Ey Ebâ Hakem! Verdiğin bu söze kefilin var mıdır?” dedi. Ebû Cehil “Peşin vereyim” deyince Hz. Ömer, “Lat ve Uzza hakkı için doğru mu söylüyorsun?” deyince Ebû Cehil, “Lat ve Uzza hakkı için doğru söylüyorum.” deyip Hz. Ömer’i Kâbe’ye götürdü. Putların en büyüğü olan Hubel’in karşısında yemin ederek kendisini buna şahit tutunca Hz. Ömer kılıcını boynuna, ok ve yayını da eline alarak Hz. Peygamber’i öldürmek için yola koyuldu. Yolda Nuaym b. Abdullah’la karşılaştı. Nuaym Hz. Ömer’e nereye gittiğini sorduğunda Ömer, “Muhammed’i öldürmeye gidiyorum.” dedi. Nuaym, “Ey Ömer! Farz edelim ki bu iş senin elinden gerçekleşti.

¹⁰⁷ Enbiyâ 21/98.

Beni Hâşim ve Beni Abdulmuttalip'ten nasıl kurtulacaksın?" deyince Ömer kızarak, "Ey Nuaym! Senin bu sözlerinden anlaşıldığına göre Muhammed'in dinine meyletmişe benziyorsun. Öyleyse önce senin işini bitireyim de sonra yoluma devam edeyim." diyerek Nuaym'a saldırınca Nuaym canını kurtarmak için "Ey Ömer sana benden daha yakını vardır ki kız kardeşin ve enişten Müslüman oldular." dedi. Hz. Ömer ondan el çekerek "Ey Nuaym! Senin bu söylediğinin doğru olduğunu nerden bileyim?" dedi. Nuaym, "Onlar senin kestiğin hayvanın etini yemezler." deyince Hz. Ömer kız kardeşinin evine doğru yol aldı. Kapıya varınca içeriden bir ses işitti ve biraz durup dinledi. - Ki o gün eniştesiyle kız kardeşi 'Taha' sûresini öğrenmek için 'Habbab b. Eret'i (ra) evlerine davet etmişlerdi.- Sonra kapıyı hızlıca çaldı. Kapıyı çalıştırdı. Hz. Ömer olduğunu anladıklarından Habbab'ı ve ilgili surenin yazılı olduğu sayfeleri bir yere gizleyip kapıyı açtılar. Hz. Ömer içeri girince "Az önce işittiğim ses neydi?" sorusuna cevaben "Birbirimizle konuşuyorduk" dediler. Bunun üzerine Hz. Ömer kalkıp bir koyun boğazladı. Etini pişirdikten sonra eniştesini ve kız kardeşini yemeğe davet etti. Kız kardeşiyle eniştesi Said, davete icabet etmeyip "Biz bugün yemek yememeye adadık." demeleri üzerine Hz. Ömer onların Müslüman olduğunu anladı. Eniştesini öldürmek için saçlarından tuttu. Kız kardeşi eşini kurtarmak için Hz. Ömer'e sarılınca ona bir yumruk vurup başını yaraladı. Baş kanlar içerisinde bir kenara çekilerek "Ey Ömer! Nefsine uyarak haksız yere bu hakaretleri yapmaya nasıl cesaret edebiliyorsun. Seni yoktan var eden Allah'tan utanmıyor musun? Değil dövmek, etlerimizi lime lime etsen dahi hak dinden dönmeyeceğiz. Başım-daki yaraya ve kafirlerin azarlamasına tahammül edemeyip Hz. Peygamber'den el çekeceğimizi mi zannediyorsun?" deyince Hz. Ömer pişman olup bir kenara çekildi. Yaptıklarından utanmış bir vaziyette biraz düşündükten sonra "Az önce okuduğunuz sayfeyi getirin de göreyim." dedi. Kız kardeşi, "Bizim okuduğumuz Kur'an sahifesidir, Allah'ın kelimasıdır. Saygısızlık ede-

ceğini bildiğimizden senin eline veremeyiz.” dedi. Hz. Ömer saygısızlık etmeyeceğine yemin edince kız kardeşi, “Kur’an’ı Kerim’in vasfında ¹⁰⁸ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا 108’ buyrulmuştur. Sen ise şirk necasetine bulaşmışsın. Sahifeyi almak istiyorsan önce gusül abdesti almalısın.” deyince Hz. Ömer kalkıp gusül abdesti aldı. Daha sonra sahifeyi eline alarak sureyi okumaya başladı. “لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا 109” ayetini okuduğunda “Ne güzel İlahtır. O ki bu kadar eşyaya maliktir. Bizim ise 1500 ilahımız olup hiçbir şeye sahip olmadıkları gibi bizim yardımımıza muhtaçtırlar.” dedi. Sonra yine ¹¹⁰ “وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى 110” ayetini okuduğunda ağlamaya başladı. ¹¹¹ “اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى 111” ayetini okuduğunda bitap kesilip “Allah bir ki böyle güzel sıfatları olandan başkasına ibadet etmek yaraşmaz. “أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ” demesi üzerine Habab ortaya çıkıp “Müjde olsun sana ey Ömer! Dün gece Hz. Peygamber ‘ اللهم اللهم 112’ şeklinde dua etmişti. Senin hakkında duası kabul olmuş.” dedi. Bunun üzerine Hz. Ömer Hz. Peygamber’in ayağının tozuna yüz sürmek için Hz. Hamza’nın evine varıp kapıyı çaldı. Ashaptan biri kapıya bakıp Hz. Ömer’i silahlı görünce çekinerek kapıyı açmadı. Hz. Peygamber’e haber verince Hz. Hamza, “Ey Allah’ın Resulü! Kapıyı açmalarını emrediniz. Eğer Ömer iyi bir niyet ile gelmişse mübarek olsun. Yok, kötü bir niyet ile gelmişse Allah’ın yardımıyla kendi kılıcıyla onun başını keserim.” demesi üzerine Hz. Peygamber kapıyı açmalarını istedi ve onlar da kapıyı açtılar. Hz. Ömer içeri girince Hz. Peygamber karşısına çıkıp pazılarından tutarak “Ey Ömer! Anlaşmaya geldiyse senden el çekerim. Eğer cenk etmeye

¹⁰⁸ Vâkı’a 56/79.

¹⁰⁹ Tâ-Hâ 20/6.

¹¹⁰ Tâ-Hâ 20/7.

¹¹¹ Tâ-Hâ 20/8.

* “Allah’ım İslâm’ı Ebû Cehil ya da Ömer b. Hattab ile güçlendir.” [sad.]

geldiysen seni helak ederim.” buyurması üzerine Hz. Ömer utanarak “Ya Resulullah! Anlaşmaya geldim ‘انك رسول الله و انك لا اله الا الله و انك تشهد ان لا اله الا الله و انك تشهد ان لا اله الا الله و انك تشهد ان لا اله الا الله’” diyerek İslâm’ı kabul etti. Hz. Peygamber sevincinden tekbir getirince ashabın hepsi Ömer’in Müslüman olduğunu anlayıp onlar da sevinçlerinden yüksek sesle tekbir getirerek Hz. Ömer’e yöneldiler.

Hz. Ömer kendisiyle beraber sahabelerin sayısının 40’a ulaştığını görünce “Ey Allah’ın Resulü! Kırk sayısına ulaştık. Artık gizlenmeyi terk edelim. Taş ve ağaçtan yapılmış bir takım aciz putlara açık bir şekilde ibadet edilirken bütün âlemin yaratıcısı olan Allah’a gizlice ibadet etmek uygun değildir. İstersen Kâbe’ye gidip açık bir şekilde ibadet edelim.” dedi. İsteği kabul edilince Hz. Peygamber’in rehberliğinde Kâbe’ye doğru gidildi. Hz. Ömer’i beklemek için Kâbe’de toplanmış olan Kureyş kafirleri kendisinin etrafında ashabı görünce sevinerek birbirlerine hitaben “Bakınız, Ömer b. Hattab kurbanlık koyun sürüsü gibi Müslümanları toplamış getiriyor.” diyerek iftihar eylediler. Ancak Ebû Cehil melunu Müslümanların sessizliğini iyi görmediğinden “ما اشهد ان لا اله الا الله و ان محمدا رسول الله” diye sorduğunda “وراك يا ابن خطاب” cevabını alınca haset ateşi can evine tesir ettiğinden “ah!” çekerek yorgun eşek gibi bir köşeye çekildi. Daha sonra Hz. Ömer kılıcını çekerek “Ey Kureyş topluluğu! Beni bilenler bilir. Bilmeyenler var ise işte ben Ömer b. Hattab’ım. Elhamdülillah İslâm’ı kabul ederek küfür sapkınlığından kurtuldum. Eğer siz de İslâm’ı kabul ederseniz, size merhaba olsun. Kabul etmeyip Müslümanlara sataşırsanız cümlemenizi kılıcıma havale ederim.” demesi üzerine kafirler hayal kırıklığına uğradılar. Müslümanlar Hz. Peygamber’e uyararak iki rekât namaz kıldılar. Bunun üzerine Allah Resulü Hz. Ömer’e “Faruk” ismini verdi.

Kureyş kafirleri Hz. Hamza ve Hz. Ömer’in Müslüman olmasıyla Müslümanların günbegün çoğalarak güçlendiklerini ve kafirlerin ise git gide azaldı-

* Ne haber getirdin ey Ömer! [sad.]

ğını gördüler. Bu durum üzerine haset ateşi kafirlerin kalbini tutuşturup onları azgın bir köpeğe döndürerek Hz. Peygamber'in öldürülmesine karar verdiler. Verdikleri kararı Müslümanların hâmisî, Allah Resulü'nün amcası Ebû Tâlib'e ulaştırmak üzere Ebû Cehil melun köpeği "Ey Ebû Talib! Kardeşinin oğlu Muhammed (as) Arap kavimleri arasında yeni bir din ihdas edip atalarımızın küfür üzerine öldüğünü ve onların azap göreceğini söylüyor, ilahlarımıza sövüyor. Bu yönden bizi Araplar arasında rüsva ve adımızı kötüye çıkarttığından bizim onu bu hal üzere bırakmamızın ihtimali yoktur. Ya kardeşinin oğlunu bize teslim edersin ya da bizimle savaşa hazırlanırsın." deyip gitti. Daha sonra Ebû Talib Hz. Peygamber'i davet edip "Ey gözümün nuru! Kureyş birlik olarak seni öldürmeye niyetlendiklerinden ilahlarına tan etmekten vazgeçsen baskılarından kurtuluruz. Yoksa bu halde bizim bu kadar Arap kabilesi ile savaşmaya gücümüz yoktur." diyerek nasihat etmesi üzerine Hz. Peygamber (sav), "Ey benim şefkatli amcam! Her işim Allah'ın iradesi ile olduğundan Müşriklerin tehditlerinden dolayı Allah'ın emirlerini tebliğ etmekten vazgeçmem. Eğer bu hususta bana yardım edecek olursan kendine iyilik etmiş olursun. Yardımcı olmadığın halde ise bana Rabbanî yardım ve destek yeterlidir." şeklindeki sözleri Ebû Talib'i etkiledi ve ağlayarak "Ey benim göz nurum! Sen kendi işinle meşgul ol. Ve risâleti tebliğ etmekten geri durma. Ben sağ oldukça Kureyş inatçılarının sana galip olmaları mümkün değildir." diyerek teselli verdi. Ardından Benî Hâşim ve Benî Abdulmuttalib'i toplayıp durumu anlattı. Hz. Peygamber'in korunması hususunda kendilerinden yardım isteyince Ebû Leheb dışında herkes uygun bulup Ebû Talib'in evinde toplandılar. Bunun üzerine Ebû Cehil melunu bütün Kureyş kabilelerini toplayıp bundan sonra Benî Hâşim ve Benî Abdulmuttalib'e asla ülfet etmemek, kız alıp vermemek, alışveriş yapmamak, hiçbir durumda yardım etmemek, kendilerine denk geldikleri yerde darp ile hakaret etmek üzere anlaşarak bir parça ahitname yazıp cümlesine imza ettirdikten sonra Kâbe'ye astı. Bunun üzerine iman edenleri sıkıştırmaya önem verip muhasaraya aldılar. Bir iş için çarşıya çıkan iman edenler ile asla alışveriş yapmadıkları gibi onlara zulüm

de ederlerdi. Hatta hac mevsiminde hiçbir ferde eziyet etmemek kadim adetlerinden olmasına rağmen taşradan gelen kabile ehlinde bir şey satın alacak olsalar söz konusu kâfirler mâni olup yüksek bir fiyatla kendileri satın alırdı. Muteber tarihçilerin beyanlarına göre Kureyş kâfirlerinin bu delalet içindeki halleri tam üç sene sürdü. Söz konusu müddetin sonunda ahidnameyi yazan Mansur b. İkrime melununun eli kurudu. Bir de Hakk'ın hikmetiyle bir güve kurtçuğu peyda olup asılı duran ahitnamelerinin içinde bulunan Allah lafzının dışındaki diğer yazılanlara yedi. Bu esnada Kureyş kâfirlerinden beş kişi Müslümanlara yaptıkları haksızlıktan dolayı pişman olarak mezkûr ahitnamenin hükümlerini feshetmek üzere Kureyş kâfirlerinin önde gelenlerine vardılar. İçlerinden biri söz konusu hükümlerin feshedilmesinde meydana gelecek iyilikleri sayıp arkadaşları da bunu tasdik edince Ebû Cehil melunu kötü huylu arkadaşlarıyla beraber bunlara husumet ederek küplere binercesine ret cevabı verdiler. O arada Ebû Talib de söz konusu meclise gelerek Kureyş kâfirlerine hitaben “Muhammed bana Allah'ın bir güve kurtçuğunu havale edip sizin yazmış olduğunuz ahitnamenin Allah lafzı dışındaki kelimelerini yiyecek bozmuş olduğunu haber verdi. Eğer bu sözünde sadık ise siz de insaf edip feshetmelisiniz. Eğer yalancı ise size teslim edeyim, isterseniz öldürürsünüz.” buyurması üzerine Kureyş kâfirleri Ebû Talib'in bu sözünü uygun görerek ahidnameyi indirip açtıklarında tıpkı Hz. Peygamber'in haber verdiği gibi buldular. Bunun üzerine Ebû Cehil melunu ve tebaası utanıp rüsva olmalarına rağmen yine inat ederek ahidnameyi bozmamaya ısrar edince mezkûr beş kişi kılıçlarını çekerek “نحن براء من هذه الصحيفة القاطعة الظالمة”^{*} diyerek ahidnameyi parçalayıp nakzettiler. Benî Hâşim ve Benî Abdulmuttalib'i kendi hanelerinde iskân ettirerek saygı ve sevgide bulundular.

Buna müteakip nübüvvetin 10. senesinde Ebû Tâlib ahirete göç etti. Üç gün sonra Hz. Hatice de (ra) ahirete teşrif etti. Arka arkaya bu musibetlerin gerçekleşmesi Hz. Peygamber'i üzdüğünden bu seneye “Hüzün yılı” denildi.

* Biz akrabalık bağlarını koparan bu zalimane sahifeden beriyiz.” [sad.]

Ebû Tâlib'in vefatı üzerine Kureyş eşrafı şenlikler düzenlediler. Çünkü Ebû Tâlib'in ölmesi kendilerince büyük bir sevinç kaynağı oldu. Bunun üzerine Ebû Tâlib hayattayken Hz. Peygamber'e yapamadıkları eziyetleri yapmaya kalkıştılar. Bu eziyet ve haksızlıklar haddini aşınca Hz. Peygamber davet emrini yerine getiremediğinden yanında Zeyd b. Hârise olduğu halde Taif bel-desine gitti. Orada 10 gün kadar iskân edip eşrafını İslâm'a davet etti ise de imana yatkınlıkları olmadığından Allah Resulü ile alay etmeye kalkıştılar. İç-lerinden biri, "Ey Muhammed! (as) Allah senden başka peygamber olarak gönderecek hiç kimse bulamadı mı?" diğeri "Ey Muhammed! Allah Âdemoğ-luna peygamber gönderseydi Mekke veya Taif'ten zengin bir kimseyi seçerdi de yardım talebi için kabile kabile dolaşmazdı." dedi. Bir diğeri, "Eğer sen peygamber isen ben Kâbe örtüsünü çalmış olayım." Başkası, "Eğer sen pey-gamber isen sana saygıdan dolayı söz söylemek uygun değildir. Yok, eğer peygamber değilsen sana söz söylemeye tenezzül etmem." dedi. Bununla da kanaat etmeyip insanların ayak takımını musallat ederek Hz. Peygamber'e hakarete bulunup taş attılar. Sonuç olarak Taif'te kafirlerin haksızlık ve cefa-sından başka bir şey müşahade edemediğinden oradan dönerek "Batn-ı Nahle" denilen yerde geceledi. Orada yüksek sesle Kur'an okuyarak namaz kılarlar iken Nusaybin şehri cinlerinden 7 nefer Kur'an tilavetini işitince deh-şete kapıldılar. Ardından insan şekline girerek Hz. Peygamber'in huzuruna gelip imanı ettiler. Sonra Hz. Peygamber tarafından kabilelerini imana davet etmeye görevlendirildiler. Bu olayı haber veren "وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصَتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيَجْرَئَكُمْ"112 ayetidir. O yedi kişi kendilerine emredileni yerine getirerek cin taifelerini imana davet edince Hz. Peygamber'i görmeksizin pek çok kimse İslâm'ı kabul etti.

112 Ahkâf 46/29-31.

Ara Söz Cin taifeleri Hz. Peygamber ile görüşmeyi arzu etmeleri üzerine Batn-ı Nahle gecesinden üç ay sonra bir gece belirlendi... Mekke kabristanında “Hacun Vadisi” isimli yerde söz konusu grup toplandı. Hz. Peygamber Abdullah b. Mesud ile söz konusu yere gidince Resulullah’a biat etmeye nail oldular. Hz. Peygamber içlerinden 10 kişiyi seçerek kendilerine dini usulleri öğretip diğerlerine de bunları öğretmeyi emretti. Ertesi gün Batn-ı Nahle’den hareketle Mekke’ye doğru yola çıkıldı. Ancak Kureyş kafirleri Taif sefihlerinin yaptıklarını duyduklarından ve öncekinden daha fazla haksızlık ve cefa etme niyetinde oldukları anlaşıldığından Mekke’ye gidilmekten vazgeçilip Hira Dağı’na teşrif ettiler. Arap adetleri üzere komşuları tarafından karşılanması hususunda Kureyş önderlerinin her birine haber gönderildi ise de hiç birisi kulak vermeyip ret cevabında bulundular. Ancak Mut’im b. Adî’ye haber ulaşınca kabilesini toplayıp hızlı bir şekilde silahlanarak sabaha doğru Hz. Peygamber’i karşılamaya gittiler... Tam bir görkem ve ihtişam ile Beyti Haram’a girip Allah’ın evini ziyaret ile namazı eda ettikten sonra evine ulaştı. Ebû Cehil melunu bu hali görünce Mut’im’e hitaben, “Ey Mutim! Muhammed’in tabii misin yoksa onun dinine mi meylettin?” dediğinde Mutim, “İnsanların ayak takımından kendisini korumak isterim.” dedi. Ve Kureyş’in toplandığı yere varıp “Ey Kureyş topluluğu! Ben Muhammed’e (as) emân vermişim. Kimse ona haksızlık ve cefada bulunmasın” dedi. Ve sözünde de sebat eyledi.

D. Hz. Peygamber’in Hicreti

Hz. Peygamber hac mevsimi esnasında Arap eşrafiyla karşılaştıkça risâlet görevini ifâ ederek İslâm’a davet etmeyi adet edinmişti. Peygamberliğinin 11. senesinde Allah’ın evini ziyaret etmek amacıyla Mekke’ye gelen Hazrec kabilesi ve Medine halkından 6 kişiyle Akabe isimli yerde karşılaştı. Kendilerine Kur’an ayetleri tilavet edilerek İslâm’a davet edildikler. Söz konusu kişiler Yahudi âlimlerinden birçok defa ahir zaman peygamberinin ortaya çıkışının

yakın olduğunu işitmişlerdi. Bundan dolayı Hz. Peygamber'in gönül alıcı güzelliğini görüp Kur'an ayetlerini işitince onun ahir zaman peygamberi olduğunu anlayarak hemen İslâm'ı kabul ettiler. Bunun üzerine Hz. Peygamber Kureyş'e kırgın olduğundan Medine'ye hicret etmesi hususunda kendileriyle istişare etti. İlgili kimseler cevaben "Ey Allah Resulü! Medine ahalisi Evs ile Hazrec kabilelerinden ibarettir. Ancak aralarında bir düşmanlık süregeldiğinden seninle teşrif ettiğimizde Evs kabilesinin bunu uygun bulmayacağı kuvvetle muhtemel olduğundan şimdilik biz yalnız gidelim. Ve Medine ehline işittiğimiz Kur'an ayetlerini tilavet ederek onları İslâm'a teşvik edersek Allah'ın yardımı ile gelecek sene Evs ve Hazrec'in hepsi ayağınızın tozuna yüz süreceklere ve kabilelerinin arasında olan nifak ve düşmanlığın sevgiye dönüşeceğinden ümidimiz vardır." dediler. Bu sözleri şartlı kabul edilerek Medine'ye döndü. İki dünya saadetine yatkınlığı olanlara Kur'an'ı Kerim tilaveti ve Hz. Peygamber'in ahlaki güzelliklerini anlatarak pek çok kimseye Hz. Peygamber'i sevdirdiler. Ertesi sene Hazrec kabilesinin büyüklerinden 10 kişi, Evs kabilesinin önde gelenlerinden 2 kişi Mekke'ye gelerek Cenab-ı Allah'ın ve Resulullah'ın iradelerinin hilafında bulunmamak üzere Hz. Peygamber'e biat ettiler. Daha sonra Resulullah'ın emriyle Musab b. Ümeyr (ra) onlarla Medine'ye dönerek kendilerine dinî ilimleri öğretti. Bir sene sonra Medine halkından 70 erkek, 2 kadın Mekke'ye gelip İslâm'ı kabul ederek biat ettiler. Bunun üzerine Hz. Cebrail'in işaretleriyle İslâm'ın temellerini sağlamlaştırmak için iki kabilenin eşrafından 12 kişiye önderlik rütbesi verildiğinde şeytan Kureyş kafirlerine bunu haber vererek "Ey Kureyş topluluğu! Medine halkı Muhammed'e (as) biat ederek sizinle savaşılmaya hazırlanıyor." dedi. Bunun üzerine Kureyş kafirleri korku ve telaş içinde Medinelilerin kafilesine gidip "Ey Evs ve Hazrec eşrafı! Bu zamana kadar aramızda düşmanlık yoktu, şimdi sizin Muhammed'e (as) biat ederek bizimle savaşılmaya hazırlandığınızı işittik. Bu haber doğru mudur değil midir?" şeklinde sorduklar. Medine müşriklerinden birisinin, "Bizim böyle şeylerden haberimiz yoktur. Eğer bundan bizim haberimiz var ise Lat ve Uzza ateşinde yanalım." şeklindeki cevabıyla teselli oldular. Ancak ensar kafilesi Medine'ye döndüğünde biatlarının doğru

olduğu yayılınca Kureyşliler şaşkınlık içinde kalıp var güçleriyle ashabı kiram her türlü haksızlık ve cefayı yapmaya kalkıştılar. Bunun üzerine Hz. Peygamber'in işaretiyle ashabı kiram bölük bölük Medine'ye hicret edip orada bir İslâm topluluğu oluşturdu. Hz. Peygamber'in yanında Ebubekir es-Sıddık ve Ali b. Ebî Talib (ra) hariç hiçbir sahabe kalmadı. Bunun üzerine Kureyş kafirleri Müslümanlar için Medine'nin sağlam bir kale olduğunu ve nebevî hicretin gerçekleşmesinin de kaçınılmaz olmasından dolayı ileride başlarına gelecek belaları çok iyi bildiklerinden Allah'ın mumunu söndürmek gibi batıl bir iddia çerçevesinde Dâru'n-Nedve'de toplandılar. Şeytan melunu da yaşlı bir kimsenin suretine girerek o uğursuz mecliste hazır bulundu. Kureyş kafirleri kendisini tanıyamadıklarından kim olduğunu sormaları üzerine şeytan, "Ben Necid tarafından bir kişiyim. Sizin yüzlerinizin ve kokularınızın güzel olduğunu gördüğümünden ve hangi amaçla buraya toplandığınızı bildiğimden sözlerinizden iktibas etmek için meclisinize arzu edip geldim. Eğer benim burada bulunmamdan hoşlanmadıysanız gideyim." dedi. Bunun üzerine Kureyş kafirleri birbirlerine bakışıp "Bu adam Necîdlidir, Mekkeli değildir. Bize hiçbir zararı olmaz. Varsın otursun." dedikten sonra söze başladılar. Aferin Kureyş kavmi... Ne güzel güvenilir bir istişareye nail oldular. إذا كان الغراب دليل

القوم سيهديهم الى دار البوار * atasözünde ifade edildiği gibi murdar leşleri toprağa sürünerek ruzay-i ğurab ve kilağ oldu.* Şöyle ki; "Muhammed'in (as) ashabı Medine gibi emniyetli bir yere hicret ederek yardımcıları bulup güç kazandılar. Kendisinin de yakın bir zamanda oraya gidip başımıza büyük bir felaket çıkaracağından hiç şüphe yoktur. Şimdi buna acil bir çare bulmaya bakalım." dediklerinde içlerinden Ebû'l-Buhterî b. Hişâm temiz olmayan ağzını açarak "Muhammed'i (as) bir zindana atıp kapılarını sağlam bir şekilde kapatalım. Sonra yiyecek ve içeceğini pencereden verip ölünceye kadar oradan çıkartma-

* Arapça bir mesel olup "Eğer karga bir kavmin rehberi olursa onları cehenneme götürür." anlamına gelir. [sad.]

* روزئ غراب و كلاغ اولدى asıl metinde geçen ifade. [sad.]

yız.” şeklinde görüş belirtti. Necidli yaşlı bu görüşü hoş karşılamayıp “Muhammed’in (as) kabilesi bunu işittiklerinde onu sizin elinizden kurtarır. Belki de bu iş aranızda büyük bir savaşa sebep olur ve onlar size galip gelirler.” dedikten sonra temiz olmayan yüzünü Ebû Esved b. Rabia tarafına çevirdiğinde Ebû Esved (Allah onu kahretsin), “Bundan sonra Hicaz toprağına kabul edilmemesi şartıyla onu kovup uzaklaştıralım.” dedi. Necidli yaşlı bunu da uygun bulmayıp, “Siz Muhammed’in (as) ne kadar alicenap olduğunu anlayamamışsınız ki herhangi bir yere gittiğinde güzel yüzü, gönle ferahlık veren dili ve güzel ahlakını görenler elbette kendisine meylederek hayran kalır ve ona biat ederler. Sonra birleşip hepinizi kılıçtan geçirerek sizi perişan edecekleri şüphesizdir.” dedi. Bunun üzerine kafir melunları Necidli yaşlının da nübüvvetin zuhurundan muzdarip olduğunu görünce “Merhaba sana Ey müşfik peder! Ne doğru sözler söylüyorsun...” diyerek kendisine saygı gösterip ikramda bulundular. Daha sonra “Ebû Cehil melununa dönüp sen bu konuda ne görüş beyan edersin.” dediğinde söz konusu melun, “Bana kalırsa her kabileden bir dilâver seçilsin. Hepsi birden Muhammed’in (as) üzerine hücum edip öldürürler ise bütün kabilelerin hissesine bir damla kan isabet edeceğinden Abdulmenaf oğulları bütün kabileler ile savaşmaya kalkışamazlar ve diyetini kabul etmek zorunda kalırlar. Bu şekilde diyetini vererek kurtulmuş oluruz.” diye görüş beyan etti. Necidli yaşlı, “İşte doğru olan görüş budur.” deyip onaylayınca söz konusu kafirler de kabul edip, ilgili görüşün icrasına karar verilerek meclis dağıldı. Ve söz konusu görüşün hazırlıklarına başladılar. Bu kararın yukarıdaki minval üzere olduğuna delil “وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ ۖ أَوْ يُقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ ۚ وَمَكَرُوا اللَّهَ وَاللَّهُ خَيْرٌ الْمَاكِرِينَ”¹¹³ ayetidir. Bu kararın ardından Cebrail inip “Ya Resulullah! Rezil kafirlerin şu şekilde fasit birtakım fikirleri olduğundan ‘Allemu’l-guyub’ olan Cenab-ı Allah bu gece yatağında yatmayıp Medine’ye hicret etmeni istediler.” şeklinde beyan ettiğinde Hz. Peygamber Hz. Ali’yi çağırarak “Ey Ali! Cenab-ı Allah’ın isteğı üzerine bu gece Medine’ye

¹¹³ Enfâl 8/30.

hicret edeceğim. Bende bulunan birtakım emanetleri sahiplerine teslim etmen için senin burada kalman gerekiyor. Dolayısıyla bu gece benim yatağında yatacaksın.” diye istekte bulundu. Ayrıca zelil kafirlerin kendine hiçbir zarar veremeyeceğini temin etmesi üzerine o Allah’ın aslanı Hz. Peygamber’in Hadremi ridasına sarılıp yatağında yatarak Hz. Peygamber’in uğrunda canını feda eyledi.

Gece kararmaya başlayınca Arap eşkıyalarından birçok melun geniş bir yerde toplanarak gönüllerindeki icra etmeye kalkıştılar. Ancak Hz. Peygamber’in heybetinden birdenbire hücum etmeye cesaret edemediklerinden uyumasını beklediler. Ayrıca evinden kaçmaması için bütün etrafı muhasara altına aldılar. Hz. Peygamber evinden çıkıp Yasin suresini, “ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا ”¹¹⁴ ayetine kadar okuyup yerden bir avuç toprak alarak toplanmış olan melunların üzerine attı. Allah’ın hikmetiyle kafirlerin gözüne bir perde çekildiğinden Hz. Peygamber aralarından geçti ve onu hiç kimse görmedi. Bu saçılan toprak her kimin başına isabet ettiyse Bedir Gazvesi’nde öldürülerek cehennemin odunu kılındı. Sabah yaklaştığında melun şeytan insan suretine girerek müşriklerin toplanma sebeplerini sorunca “Muhammed’i (as) bekliyoruz.” cevabını aldı. Bir ah çekerek “Eyvah! Başınıza saçılmış olan toprağa bakılırsa Muhammed (as) sizi çiğneyerek geçip gitmiştir.” dedi. Her biri başına dokunduğunda toprağa bulanmış olduğunu gördü. Bunun üzerine kapının aralığından bakıp bir zatın hadremî bir ridaya sarılarak Hz. Peygamber’in yatağında uyuduğunu gördüler. Onu peygamberimiz sanarak cümlesi birden hücum ile içeri girdiler. Hz. Ali kafirlerin içeri girdiğini anlayarak yataktan kalktığı anda melun kafirler telaş ile kendisinden Hz. Peygamber’i sorunca cevaben Hz. Ali “Sabaha kadar bütün etrafı muhasara altına alarak beklediniz. Buna rağmen onu bana mı soruyorsunuz?” deyince kendisini bir miktar beklettikten sonra Ebû Leheb’in görüşüyle salıverip Hz. Peygamber’i aramak için paçaları sıvadılar. Hz. Peygamber evinden çıktığında

¹¹⁴ Yâsin 36/9.

Ebubekir es-Sıddık'ın evine teşrif etti. Ancak Sevr Dağı'ndaki mağarada üç gün kadar ikamet edilmesi gerekeceğinden Hz. Ebubekir, gündüzden hazırlanmış olduğu yolculuk ihtiyaçlarını, iki baş deveyi ve kılavuzluk görevini yerine getirmek için Di'l kabilesinden Abdullah b. Uraykıt ile anlaştı. Hz. Ebubekir'in azatlısı Amir b. Führeyre de gece her birine bir miktar süt getirmek için görevlendirildi. Abdullah b. Ebubekir de gayet cesur, akıllı ve bilgili olduğundan gündüzleri kafirlerin cemiyetine giderek işittiği vukuatı geceleri mağaraya gelerek haber verme hizmetine memur kılındı. Daha sonra Ebubekir'in refakatiyle Medine'ye doğru hareket ederek o gece Sevr Dağı'ndaki bir mağaraya ulaşıldı. Ancak o mağara yırtıcı hayvanların meskeni olmakla meşhur olduğundan Hz. Ebubekir, "Ey Allah'ın Resulü! Biraz burada durunuz, mağaraya önce ben gireyim, şayet zararlı bir şey varsa size isabet etmesin." şeklinde izin isteyerek içeri girdi. Elleriyle mağaranın her yerini yoklayıp bulduğu delikleri giymiş olduğu elbisesini parçalayarak kapattı. Ancak büyük bir delik kalınca elbisesiyle kapatamadığından ayağının ökçesiyle basarak "İçeriye buyurun Ey Allah'ın Resulü!" dedi. Velhasıl o gece orada yattılar. Sabah olduğunda Hz. Peygamber Hz. Ebubekir'i çıplak bir halde görünce "Ey Ebubekir! Senin elbisene ne oldu?" sorusuna cevaben, "Ey Allah'ın Resulü! Parçalayıp delik bulduğum yerlere tıkadım." demesi üzerine Hz. Peygamber ona hayır duasında bulundu. Sabaha kadar Hz. Ebubekir'in ayağını yılan ve akrepler sokup halini gizledi. Ancak duyduğu ıstıraptan dolayı gözlerinin yaşı Hz. Peygamber'in yüzüne damladığından teselli edip "Ey Ebubekir! Üzülme, zira Allah bizimledir." dedi. Ondan sonra Cenab-ı Allah kalbine sabbir ve sekinet verince yaralarının acısını hissetmez oldu. O haşeratlar da zarar vermeye kadir olamadılar. Bir de Allah Hz. Peygamber'i korumak için o gece mağaranın kapısının önünde bir mugaylan ağacı yarattığı gibi iki adet güvercin de yaratıp o güvercinler mugaylan ağacında yuva yaptılar. Birkaç yumurta peyda ederek ötmeye başlayıp düşmanın mağaraya girmesine engel oldular. Buna müteakip örümcekler gelip mağaranın kapısında ağlar örerek onları düşmanın gözlerinden gizlediler. Bu olayın sabahında Kureyş günahkarları iz sürmede meşhur olan Kürz b. Alkame'yi yanlarına alarak ellerinde

kılıçlar ve asalar ile izlerini sürüp Sevr Dağı'na vardıklarında kılavuzları izi şaşırıp "İşte buraya kadar gelmişlerdir. Ama bundan sonra nereye bastıklarını bilmiyorum." dedi. Mağaranın yanına vardıklarında "Ey Arap topluluğu! Sizin aradığınız kişiler bu mağarayı geçmemişlerdir. Hedefinize ulaşmak iddiasındaysanız mağaraya girmelisiniz." dedi. Bunun üzerine söz konusu reziller mağaraya hücum edince zikredilen güvercinler uçtu. Güvercinlerin yumurtalarını ve örümceklerin yuvalarını gördüklerinde kafirlerin zihinleri karışıp kılavuzun sözüne itimat etmeyerek mağaranın etrafını aramaya başladılar. Daha sonra Kureyş'in önde gelenlerinden Ümeyye b. Halef'in "Ey kavim! Boşuna zahmet edip de mağaraya girmeyiniz. Zira Muhammed'in (as) doğumundan 40 sene önce kapısında örümceklerin ağ ördüğü ve güvercinlerin yuva yaptığı bir mağaranın içinde insan bulunması mümkün değildir. Eğer buraya girmiş olsalardı yumurtaların kırılması ve örümcek ağlarının bozulması gerekirdi." deyince kafirler hayal kırıklığına uğramış bir şekilde geri döndüler. Velhasıl söz konusu mağarada üç gece ikamet edildikten sonra anlaşma gereği Abdullah b. Uraykıt develeri getirdi. Amir b. Führeyre de gelince develerin birine Hz. Peygamber ile Hz. Ebubekir es-Sıddık binip diğerine de Abdullah ile Amir binerek sahil yönünden Medine'ye doğru yöneldiler. O gün gecesiyle beraber yol alınıp ertesi gün kuşluk vakti tesadüf olunan büyük bir taşın gölgesinde bir miktar istirahat edildi. Daha sonra yine yola koyularak o gece "Kadid" adlı yere ulaştıklarında Ümmü Ma'bed Atike bnt. Halid Huzzâiyye'nin çadırına misafir oldular. Ümmü Ma'bed saygıyla karşılayıp hizmet etmek için süratlendi. Ancak koyunları otlatmakla meşgul olup azıcık uzak bir yerde bulunmasından dolayı yemek gecikti ve bundan dolayı özür diledi. Bunun üzerine Hz. Peygamber çadırın etrafına göz attıktan sonra bir köşede yıkılıp kalmış zayıf bir koyun gördü. Ümmü Mabel'den izin istemeksizin koyunu önüne alarak elleriyle memelerine yapışıp "بسم الله الرحمن الرحيم. اللهم بارك لها في شاتها" dediğinde koyun ayaklarını yayıp memeleri süt ile dolunca

* Bismillahirrahmanirrahim, Allah'ım onu koyunu hususunda bereketli kıl." [sad.]

Ümmü Mamed'e bir kap getirterek süt sağdı. O kadar çok süt verdi ki orada hazır bulunanlar açlığını giderdi. Sonra söz konusu kap da dolduruldu. O koyun Hz. Peygamber'in mucizesinin bereketiyle sabah ve akşam sağılarak tam 18 sene daha yaşayıp Ömer Faruk'un (ra) hilafeti zamanında öldü. Ümmü Mamed'in eşi Ebû Mamed Eksem çadıra geldiğinde eşi ona Nebî'nin vasıflarını ve ahlakını nakledince onlarla hicret ederek İslâm'ı kabul ettiler. Bundan dolayı zelil kafirler istediklerini elde edemedi Mekke'ye dönünce Ebû Cehil melunu yüksek bir sesle nida edip "Her kim Muhammed'i (as) yahut arkadaşı Ebubekir'i (ra) bulup öldürür veya esir olarak getirirse her birinin diyetleri olan 100 baş deve ihsan ederim." diye söz verdi. Bunun üzerine Süraka b. Mâlik derhal silahlanıp atına binerek Hz. Peygamber'i bulmak arzusuyla yola çıktı. Cahiliye adeti üzere tefâül** yapıp isteğine nail olamayacağı isabet etse de itibar etmeyip gecesini gündüzüne katarak atını sürdü. Daha sonra Hz. Peygamber'in sesini işitip bir ok mesafesi kadar yaklaştığında Hz. Ebubekir daima etrafına bakındığından durumu anlayınca "يا رسول الله قد لحقنا هذا الطلب"*** dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber "لا تحزن ان الله معنا"*** mucizevî kelimayla teselli etmeye çalıştıysa da Hz. Ebubekir'in Hz. Peygamber'e olan muhabbeti ve şefkatinden dolayı kendisini zapt edemeyip ağlayarak "Ey Allah'ın Resulü! Yoluna canım feda olsun, ben kendi halimi düşünmüyorum. Ancak size bir zarar gelmemesini isterim." dedi. Hz. Peygamber "اللهم اكفنا بما شئت"*** şeklinde dua edince Süraka'nın atının ayakları dizlerine kadar yere gömüldü. Süraka bu halin Peygamberin duası sonucu olduğuna emsali delaletiyle istidlal ederek "Eman ey Allah'ın Resulü! Suikastınızdan pişman oldum. Kurtulmam için dua eyle." diyerek rica etmesi üzerine Hz. Peygamber "اللهم ان كان صادقا فطلق فرسه"***

** Cahiliye döneminde mevcut olan bir fal çeşididir. Kişinin bir işe başlamadan önce fal okları vesilesiyle puta danışması şeklinde gerçekleşmekteydi. [sad.]

*** Ey Allah'ın Resulü! Takipçi bize ulaştı. [sad.]

* Üzülme! Allah bizimledir. [sad.]

* Allah'ım dilediğin gibi bizi ondan koru. [sad.]

** Allah'ım eğer doğru sözlü ise onun atını serbest bırak.

duasının bereketiyle kurtulunca İslâm'ın gücünün dünyaya egemen olacağını anladığından bir emannâme yazılmasını istedi. Amir b. Fûheyre emannâmeyi yazıp kendisine verince memnuniyetle döndü. Yolculuğu esnasında müşriklerden her kime denk geldiyse “Bütün yolları araştırdım. Ancak Muhammet'ten ve ashabından hiçbir iz bulamadım, boşuna yorulmayınız.” diyerek onları geri çevirdi... Huneyn Gazvesi dönüşünde Hz. Peygamber ile karşılaşarak ilgili emannâmeyi göstererek İslâm'ı kabul etti. Bir de Büreyde b. el-Hasib el-Eslemî sözü verilen develere nail olmak arzusuyla kabilesinden yetmiş bahadırı yanına alarak Hz. Peygamber'i takip etti. Ona yetiştği gece meclislerinde hazır olup Hz. Peygamber'in mükemmel derecede olan fesahat, belegat ve yüzünde parıldayan nurunu görmesi üzerine Allah'ın hidayetine kavuşup mevcut arkadaşlarıyla beraber İslâm'ı kabul etti. Ertesi gün Hz. Peygamber'in yardımıyla Büreyde Eslemî başındaki sarığı bir mızrağa bağlayarak önlerine düşüp Allah Resulü'nün sancaktarı oldu. Sözün özü Rabîulevvel ayının başında Mekke'den çıkıp aynı ayın 12'si pazartesi günü izzet ile Medine'ye ulaşılar. Medine ahalisi “Harre” denilen yere kadar karşılamaya çıkıp tam vakar ve saygıyla karşılama merasimini gerçekleştirmek için hızlıca işe başladılar. Oradan kalkıp havalar gayet sıcak olduğundan Medine yakınında bulunan Kubâ* mahallesinde Ben-i Amr b. Avf cemaatinin evlerinde birkaç gün misafir kalarak istirahat ettiler. Ali b. Ebî Tâlib hazretleri Hz. Peygamber'in hicretinden sonra 3 gün daha Mekke'de kalıp emanetleri sahiplerine teslim ederek hicret etti. Hz. Peygamber'e Kubâ mahallesinde iken yetişt. Daha sonra Hz. Peygamber ilahî irade gereğince Kubâ mescidini tesis etmek için süratle işe başladı. Ve ashabı kiramla toplanıp ilk defa açık bir şekilde cemaatle namaz kılmaları bu mescitte gerçekleşmiştir. Kubâ'da birkaç gün istirahat edildikten sonra Medine şehrine girip akrabaları olan Ben-i Neccâr'ın eşrafı ile yürüyerek Ben-i Sâlim b. Avf cemaatine geldi. Cuma namazı vakti girince yüz kişiye imamlık yaparak “Ranuna” adlı yerde Cuma namazını kıldı. Cuma namazını

* Orijinal metinde “قبانا” şeklinde geçmektedir. (Sad.)

edâ ettikten sonra yola çıkıp ensarın önünden geçerken kendisini misafir etmek isteyenlere “Benim devamın yuları takdirin eline havale olunduğundan emredildiği yerden bir adım dahi ileri geçemez. Bu sebepten beni yanınızda ağırlamayı isteyerek kendinize zahmet vermeyiniz.” diyerek gönüllerini hoş tutardı. Bunun üzerine “Ced’an”^{*} adlı deve sağına soluna bakarak giderken Mâlik Neccar’ın evinin yanına geldiğinde çöktü. Bir miktar durduktan sonra kalkıp Ebû Eyyûb el-Ensârî (ra) hazretlerinin kapısının yanında çöktü. Tekrar oradan da kalkıp yine önceki yere gelerek orada çökerek boynunu uzatıp yere koydu. Daha sonra Hz. Peygamber ^{***} “انشأ الله هذا المحل” deyip indi. Ve Ebû Eyyûb Ensârî hazretlerinin hanesine misafir oldu. Söz konusu yer Muâz b. Gafran Ensârî’nin terbiyesinde olan Sehl ve Süheyl adlı iki yetimin pederleri Amr’dan miras kalan bir yerdi. Hz. Peygamber mevzu bahis yeri satın alıp orada Mescidi Nebevî’yi inşa etti.

Özet: Hz. Peygamber, 40 yaşına ulaştığında nübüvvet ile teşrif olundu. Üç seneye kadar bu yüce görevini izhâr etmeyip gizli bir şekilde halkı hak dine davet etti. Daha sonra açık bir şekilde imana davet etmekle görevlendirildi. 10 sene kadar yukarıda beyan edildiği üzere davetinde asla kusur etmedi. Aklî ve naklî delilleri beyan ederek ve açık mucizeler göstererek Allah katından emredildiği gibi açık bir şekilde halkı imana davet etti. Nübüvvetinin 3. senesinde^{*} de hicretle emredildi. 10 sene kadar Medine’de ikamet ederek görevini tam bir şekilde ifâ etti. Yüce kelimetullah ile İslâm dinini izzetlendirdikten sonra 63 yaşında iken ahirete teşrif etti.

Arasöz: Şimdi insaf etmeli... Mekke Müşrikleri peygamberimizin çocukluğundan nübüvvetine kadar kendisinden asla yalan, vefasızlık, hıyanet vs. gibi yerilen vasıfların hiçbirisinin görülmediğini kesin bir şekilde bildiklerinden onu “Muhammedu'l-Emîn” şeklinde isimlendirmişlerdi. Güzel ahlak ile

* Tercih edilen görüşe göre o gün Hz. Peygamber’de bulunan devenin ismi “Kasvâ” idi. [sad.]

**Allah’ın izniyle burası... [sad.]

* Müellif burada 13. seneyi kastetmiş ve bir hata sonucu “on üç” rakamının önündeki “on” lafzı düşmüş olabilir. Zira sonraki cümlelerden müellifin 13. seneyi kastettiği anlaşılmaktadır. [sad.]

sahibi olduğunu cümlesi itiraf ederdi. Öte yandan pek çok mucizesini açık bir şekilde müşahade ettiler. Onlardan biri Kur'an'ı Kerimdir ki kendileri fesâhat ve belâgatta çok iyi derecede bilgi sahibi iken en kısa surelerinden birinin benzerini getirme hususunda hepsi aciz kaldı. Pek çoğu da beşer kelamı olmadığını itiraf ettiler. Her biri insanların en akıllısı; fetanet ve dirayette benzersiz iken sadece dünyevî makamlarını korumak; inat ve kibirlerinden dolayı İslâm'ı kabul etmediler. Bunun yanında kendilerini hak dine davet eden Allah'ın böyle bir sevgilisine o kadar hakaret, eziyet ve cefalar etmek uygun muydu? 13 sene kadar işi gücü bırakıp gece-gündüz fitne ve fesat çıkarmak için çalışmayı hiçbir insaf sahibi kabul eder mi? Sadece hak dini kabul ettikleri için bu kadar günahsızın kanını dökmeye kalkışmak yaraştı mı? Halbuki Hz. Peygamber önceki peygamberler gibi helak olmaları için duada bulunsaydı darmadağın olacaklarında asla şüphe yoktu. Bununla beraber merhamet ve şefkatinden dolayı kendilerinden her ne zaman hakaret gördü ise onları ıslahı için dua eder ve kendisi Allah'a özür beyan ederdi. Acaba düşmanın yok etme gücüne sahip iken bu şekilde senelerce yaptıkları hakaretlere sabrederek onların ıslahı için çalışmak peygamberlerden başka hangi kişinin yapabileceği bir iştir? Heyhat! Heyhat! Adalet ve insaf sahibi mahkeme ıslahı kabul etmeyecekleri kesin bir şekilde anlaşıldıktan sonra bunlara benzer melunların pis bedenlerini yeryüzünden kaldırmaya cevaz vermez mi? Cevaz vermesi şöyle dursun “farz-ı ayn” göreceğinde bile kesinlikle şüphe yoktur.

Temsil: Bir hastanın parmağı çürüse ve artık bu parmağın iyileşmesi mümkün olmasa ve uzman bir doktor tarafından hastalığın bütün vücuduna yayılacağı müşahade edilse, o parmağı kesmek uzman doktorun şefkatsizlik ve merhametsizliğine yorulur mu? Hayır, hayır... Bilakis bu durum merhamet ve şefkatin kendisidir. Bir de azgın köpek, kurt vb. yırtıcı vahşi hayvanlar, bir bölük insana veya bir koyun sürüsüne hücum ederse o hayvanları öldürmeyi akıllı selim uygun görmez mi? Elbette görür... Bir de düzenli bir bağ ve bahçenin içinde yaban dikenleri bittiğinde bahçıvan o dikenlerin hepsini kesmez mi? Zararlı olduklarını anlayınca ve bağ sahibinin emri de eklenince çaresizce kesecektir. İşte bunun gibi Hz. Peygamber Allah tarafından bütün hastalıkları

tedavi eden bir uzman doktor ve insanları manevî ve zahirî olarak helak etmeye kasteden azgın köpeklerden korumak, bağlarına zarar veren dikenleri sökerek iman ve ahlak çiçekleriyle tezyin etmek üzere görevlendirildi. Bundan dolayı vücut azalarından çürük parmağa, ruhani topluluk içinde vahşi hayvanlara ve meyveli ağaçlar arasında zararlı dikene benzeyen zelil kafirlerin pis vücutlarını yeryüzünden kaldırması onun alemlere rahmet olmasına aykırı olur mu? Haşa... Bilakis rahmetin kendisi olduğu güneş gibi açıktır. Bütün âleme zararları malum olan bu tür birtakım habislerin bedenlerini kaldırarak cihan bağına iman çiçekleri ile süslediğinden Alemlerin Rabbi'nin sevgilisi hakkında kan akıttıydı demek yakışır mı? Acaba böyle sözler söyleyen kimseler başlarını önlerine eğip de hiç düşünmezler mi? Medeniyetin zirvesine yükseldikleri sayılan birtakım krallar sadece kibirlerine dokunan bazı şeylerden dolayı cihanı velveleye verip de hesaba gelmez insanın darmaduman olmasına sebep olmadılar mı? Ve hâlâ olmuyorlar mı? Bunlara hâlâ o gözle bakılıp da İlây-ı Kelimetullah ile dinin ve milli duyguların korunması için bir takım eşkıyayı idam ederek cihanı ıslah edenlere dil uzatmayı acaba medeniyetin hangi mektebinde öğrendiler.

Örnek: Keçinin kuyruğu daima dik durduğundan avret yerlerinin hayvanların mesiregâhı olduğuna bakmayıp da koyuna sataşarak "Sen geçit yerinden atlarken ben senin avret yerlerini gördüm." demesi gibi. Bunlara benzer kimseler de din ve dünyalarının harap; ırz ve namuslarının ayak altındaki hakir köpekler gibi olduğuna bakmayıp da ilahî ve nebevî fiillere burunlarını sokup sataşmaları ne büyük ahmaklıktır. Allah'a sığınırız...

– BEŞİNCİ BÖLÜM –

HZ. PEYGAMBER'İN GAZVE VE SERİYELERİ

A. Beşinci Bölümün Mukaddimesi

Yahudi ve Hristiyanların kitapları açıklandığı üzere değiştirilip tahrif edildiğinden geçmiş peygamberler hakkında dil uzatarak birtakım iftiralara kalkıştılar. Bu az gelmiş olmalı ki Protestan günahkarları küfür ve sapkınlıkta son dereceye vararak utanıp arlanmadan halkı yanlışla düşürmek hayaliyle çarpıtmaya ve hileye başvurmuşlar. Şöyle ki; Hz. Peygamber hakkında birtakım söylentiler dillendirip “İslâm dini zor kullanarak ve cihat ile yayılmış bir dindir.” şeklinde cihadı ağızdan dolma bir takım acayip şeylerle yazarak neşretmişlerdir. Bu küfrün kaynağı ve inatçılık olduğundan cevaba başlamadan önce 5 durum açıklanıp daha sonra Allah’ın yardımıyla cevaba geçilecektir.

1. Durum: Din ehli kesin olarak bilir ki Allah küfür ve isyana razı olmayıp nefret eder ve ahirette bunların sebebiyle ceza verir. Ancak bazen ise dünyada küfür ve isyanın cezasını verir. Kimi zaman genel bir boğulma ile rezil kafirlere azap eder; Hz. Nuh (as) zamanında gemide bulunanların dışındaki bütün canlıları suda boğduğu gibi. Bazen ise sadece bazı bölgeleri boğma ile cezalandırır; Hz. Musa (as) zamanında Firavun ve destekçilerini suda boğduğu gibi. Bazen de gökten ateş ve kükürt yağdırıp şehirleri alt-üst ederek kafirleri helak eder; Lut (as) zamanında Sodom ve Gomora çevrelerinde bulunan kafirleri bu şekilde helak ettiği gibi. Bazen ise kafirleri hastalık ile helak eder;

Aşdotluları çeşitli hastalıklarla helak eylediği gibi. Nitekim bu durum I. Samuel'in beşinci bölümünde açıklanmıştır. Bazen ise peygamberler ve onlara tabi olanların aracılığıyla kafirleri helak eder. Bu ikinci durumda açıklanacaktır. Aynı şekilde bazen de âsileri helak eder. Nitekim Çölde Sayım'ın 16. bölümünde açıklandığı üzere Hz. Musa (as)'a muhalefetleri sebebiyle Korah, Datan ve Aviram'i; çocukları, aileleri, malları, eşyaları ve onlara tabi olanlarla birlikte yerin en derin zeminine batırması ve daha sonra büyük bir ateşin çıkıp 250 kişiyi yutması gibi... Ertesi gün onların helak edilmelerinden dolayı İsrailoğulları Hz. Musa ve Harun (as)'a muhalefet ettiklerinde Allah'ın gazabına uğrayıp birden 14.700 kişinin helak olduğu gibi... I. Kralların 6. bölümünde açıklandığı üzere Beytşemeşliler ahid sandığına baktıkları için kendilerinden 50.070 kişiyi yine helak eylediği gibi. Bazen de melek göndererek helak eder. Nitekim II. Samuel'in 24. bölümünde beyan olunduğu gibi Davut (as) zamanında bir günde 70.000 kişinin helak olması gibi. Bazen ise kafir ve âsiler dünyada cezalandırılmazlar. Görülmez mi ki Hristiyanların fasit inançlarına göre havariler Hz. İsa dışındaki bütün peygamberlerden daha üstündür. Havarilerin katilleri de Nuh, Lut ve Musa (as)'ın zamanında bulunan kafirlerden daha kötüdürler. Halbuki Rum melikini yenen müşrik Neron dedikleri zalim; havari Petrus'u, eşini, Pavlus'u ve Hristiyanlardan daha pek çok kimseyi çeşitli hakaretler ile öldürmüştür. Aynı şekilde söz konusu kafirler de havarileri ve tabilerini öldürmüşler iken bile Cenab-ı Hakk daha önce açıklanan cezalardan hiçbirisiyle kendilerini helak etmedi.

2. Durum: Geçmiş peygamberler (as) de sayısız rezil kafiri öldürerek ailelerini ve evlatlarını esir alıp mallarını da yağmalamışlardır. Söz konusu durum sadece Hz. Muhammed'in şeriatını mahsus değildir. Nitekim bu her iki Ahid'in kitaplarını inceleyenlerin malumudur. Bu iddiamızı ispat edecek pek çok delil var ise de konunun uzamasından çekindiğimiz için örnek kabilinde bir miktarını zikretmekle yetinildi.

1. Delil: Yasanın Tekrarı'nın 20. bölümünde şöyle yazılmıştır: "Bir şehre savaşmak için yanaştığın zaman öncelikle onu barışa davet etmelisin. Eğer

barışı kabul edip [kapıları] açarlarsa içinde bulunan herkes sana haraç vererek hizmet ederler. Eğer barışı kabul etmeyip seninle savaşıacak olurlarsa şehri kuşatın. Allah'ın Rab onu senin eline verdiği zaman bütün erkekleri kılıçtan geçirerek öldürün. Ancak kadınlar, çocuklar, hayvanlar ve şehirde ne var ise yağmalayabilirsin ve Allah'ın Rabb'in sana verdiği düşmanlarının yiyeceklerini yiyebilirsiniz. Bu ümmetlerin şehirlerinden olmayıp senden çok uzak olan bütün şehirleri böyle yapacaksınız. Nihayet Allah'ın Rab sana miras olarak verdiği bu halkların kentinde bulunan hiçbir canı istihyâ etmeyeceksin yani diri bırakmayacaksın. Allah'ın Rabb'in sana emrettiği gibi onları -Hitit, Amor, Kenan, Periz, Hiv ve Yevus halklarını- hepsini öldüreceksin. Tâ ki kendi ilahlarına yaptıkları kerih şeylere uymayı size öğretmesinler ve Allah'ınız Rab'a karşı günah işlemeyesiniz."¹¹⁵ Bu ibarelerden anlaşıldığına göre Cenab-ı Hakk zikredilen altı kabile halkının erkek, dişi ve çocuklarını keskin kılıç ile öldürülmesini emretmiştir. Diğerlerinin ise öncelikle barışa davet edilmesini; barışı kabul ettikleri taktirde itaat etmeyi ve cizye vermelerini emretmiştir. Bunu da kabul etmezler ise kendileriyle savaşılmasını; zafer sonucunda erkeklerin öldürülmesini, kadın ve çocukların esir alınmasını ve mallarının da yağmalanmasını emretmiş. Altı kabilenin şehirlerinden uzak olan bütün şehirlerin halkına da aynı muamelenin gerçekleştirilmesini emretmiş olduğu aşikârdır.

Sonuç: Yalnızca söz konusu bu ibareler dahi kafirlerin ağızdan dolma, anlamsız sözlerine susturucu bir cevap olur. Bu cevabı onlara selef ve halef Müslüman âlimleri karşılık olarak nakletmiştir. Ancak Protestanlar muhaliflerinin sözlerinde bu cevabı görmemiş gibi sükût ederler. Asla kabul edip ya da tevîl ile cevap vermeye kalkışmazlar. Allah onları yardımsız bıraksın...

2. Delil: Mısırdan Çıkış'ın 23. Bölümünde şöyle yazılmıştır: “Benim meleşim senin önünden gidip, seni Amor, Hitit, Periz, Kenan, Hiv ve Yevusların yurtlarına götürecek ve ben onları yok edeceğim. Onların ilahlarına tapmayacak, onlara ibadet etmeyecek, onların amallerine göre amel etmeyecek; bilakis

¹¹⁵ Yas. Tek.20:10-18.

onların ilahlarını bütününüyle yok edecek, putlarını büsbütün parçalayacaksınız.”¹¹⁶

3. Delil: Yine Mısır’dan Çıkış’ın 34. bölümünde, 6 millet hakkında şöyle yazılmıştır: “Sakin gireceğin yurdun halkıyla anlaşma yapmaya kalkmayasın ki senin için bir tuzak olmasın. Onların bütün sunaklarını yıkacak, putlarını parçalayacak, Aşera putlarını keseceksiniz.”¹¹⁷

4. Delil: Çölde Sayım kitabının 33. bölümünde şöyle yazılmıştır “İsrailoğullarına emredip deki: ‘Ürdün’ü geçip Kenan yurduna girdiğiniz zaman, önünüzden o yerin bütün halkını kovacaksınız, onların tasvirlerini bozacaksınız ve onların bütün yüksek yerlerini yıkacaksınız. Onları sağlamlaştırıp orada oturacaksınız. Eğer o yurdun halkını önünüzden kovmazsanız, onlardan bıraktığınız adamlar gözünüze diken, yanlarınıza mızrak olurlar; oturacağınız diyarda size sıkıntı verirler. Sonra onlara yapmayı kastettiğiniz şeyi size yaparım.”¹¹⁸

5. Delil: Mısırdan Çıkış’ın 22. bölümünde şöyle yazılmıştır: “Her kim Allah’tan başka putlara ibadet eder ve onlar için kurban keserse öldürülsün”¹¹⁹

6. Delil: Yasanın Tekrarı’nın 13. bölümünde şöyle açıklanmıştır: Allah’tan başka birisinin ibadetine davet eden kimse mucize sahibi olsa dahi öldürülmesi vaciptir. Aynı şekilde putların ibadetine davet eden akraba veya arkadaş olsa da taş ile recmedilmesi vaciptir. Bir şehir veya bir köy halkı putlara ibadet

¹¹⁶ Mıs. Çık.23:23-24.

¹¹⁷ Mıs. Çık.34:12-13

¹¹⁸ Çöl. Say.33:51-56. Kutsalkitap.org’da geçen trc: “İsraililer’e de ki, ‘Şeria Irmağı’ndan Kenan ülkesine geçince, ülkede yaşayan bütün halkı kovacaksınız. Oyma ve dökme putlarını yok edecek, tapınma yerlerini yıkacaksınız. Ülkeyi yurt edinecek, oraya yerleşeceksiniz; çünkü mülk edinesiniz diye orayı size verdim. Ülkeyi boylarınız arasında kurayla paylaşacaksınız. Büyük boya büyük pay, küçük boya küçük pay vereceksiniz. Kurada kime ne çıkarsa, orası onun olacak. Dağıtımı atalarınızın oymaklarına göre yapacaksınız. ‘Ama ülkede yaşayanları kovmazsanız, orada bıraktığınız halk gözlerinizde kanca, böğürlerinizde diken olacak. Yaşayacağınız ülkede size sıkıntı verecekler. Ben de onlara yapmayı tasarladığımı size yapacağım.’ ” [sad.]

¹¹⁹ Mıs. Çık.22:20. Kutsalkitap.org’da geçen trc: “RAB’den başka bir ilaha kurban kesen ölüm cezasına çarptırılacaktır.” [sad.]

etse hayvanlarla beraber hepsinin öldürülmesi; memleket, mal ve eşyalarının ateş ile yakılması ve öylece harap olmuş bir şekilde bırakılması vaciptir. ¹²⁰

7. Delil: Mısırdan Çıkış'ın 32. bölümünün 26. ayetinden 29. ayetine kadar buzağıya tapma hakkında yazılanların özeti; “Hz. Musa Allah’a olan yakarışının dönüşünde İsrailoğullarının buzağıya taptıklarını görünce kızmış. Bulundukları yerin kapısında durup İsrailoğullarına hitaben, ‘Her kim Cenab-ı Allah’ın yolunda kararlıysa bana gelsin.’ diye emredince Levioğulları Hz. Musa’nın yanına toplandılar. Bunun üzerine Hz. Musa kendilerine hitaben ‘Cenab-ı Allah’ın emri şudur ki ‘Hepiniz kılıçlarınızı takıp kapı kapı gezerek buzağıya taptıkları için herkes kendi kardeşini ve yoldaşını öldürsün.’ emrini verince Levioğulları bu emri kabul edip hemen o gün topluluktan 23.000* kişi öldürdüler.¹²¹

8. Delil: Hz. Musa’nın (as) vefatından sonra Hz. Yuşa Tevrat’ın hükümleri çerçevesinde amel edip birkaç milyon insanı öldürmüştür.

9. Delil: III. Krallar’ın* 18. bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır ki özet olarak, İlyas (as) Ba’l dedikleri putun peygamberliğini iddia eyleyen 450 kişiyi ilzam ettirdikten sonra hepsini boğazladı.¹²²

Sözün kısası, Hz. İsa’nın (as) zamanına kadar bütün peygamberler İsrailoğullarına kılıç çekerek çok şiddetli savaşlar yapmışlar hatta çoğu defa toplu bir şekilde öldürme ile emredilip kafirlerin kadınlarını ve çocuklarını bile bir fert bırakmaksızın öldürmüşlerdir. Savaşları da Tevrat’ın tasdik ettiği açık olduğundan Cenab-ı Allah’ın emriyle olduğu zarûri olarak din ehlinin kabul

¹²⁰ Detaylı bilgi için bkz. Yas. Tek.13:6-18.

* Kutsal.kitap.org’daki tercümede 3.000 sayısı geçmektedir. bkz. Mıs. Çık.32:28. [sad.]

¹²¹ Mıs. Çık.32.26-29. Kutsalkitap.org’da geçen tercüme: “Musa ordugahın girişinde durdu, “RAB’den yana olanlar yanıma gelsin!” dedi. Bütün Levililer çevresine toplandı. Musa şöyle dedi: “İsrail’in Tanrısı RAB diyor ki, ‘Herkes kılıcını kuşansın. Ordugahta kapı kapı dolaşarak kardeşini, komşusunu, yakınını öldürsün. Levililer Musa’nın buyruğunu yerine getirdiler. O gün halktan üç bine yakın adam öldürüldü. Musa, “Bugün kendinizi RAB’be adanmış oldunuz” dedi, “Herkes öz oğluna, öz kardeşine düşman kesildiği için bugün RAB sizi kutsadı.” [sad.]

* Bu olay 1. Krallar’da geçmektedir. bkz. 1. Kral.18:16-40. [sad.]

¹²² Detaylı bilgi için bkz. 1. Kral.18:16-40.

ettiği bir durumdur. Özellikle nüshanın varlığına kail olmayan Hristiyanların kabul ettiği bir durum olduğu güneşten daha açıktır. Aksi taktirde dini inançlarında çelişkiye düşürler. Tevrat'ın tasdik etmesi şöyle dursun, o koskoca mukaddes Pavlus bile İbranice risalesinin 11. bölümünde geçmiş peygamberlerin savaşmalarını, insanları öldürmelerini, şehirleri tahrip etmelerini Cenab-ı Allah'ın emriyle ve imanlarının kuvvetiyle olduğunu, zulüm olmadığını tasdik etmiştir.

Bu surette Hristiyanların “İslâm dini zorbalık ve savaşla teşkil olunmuş bir dindir.” demeleri kendi kitaplarının ahkamından habersiz olup cahillik ve inatlıktan kaynaklanan bir arsızlık değil midir? Bunda şüphe var mıdır? Bu yönde olan itirazlara münazara kurallarının hangi maddesi tatbik edilebilir...? Aferin Protestanlar! Ne güzel avukatlık tahsil etmişsiniz. Acaba Müslümanları kendiniz gibi ahmak ve cahil mi zannediyorsunuz? Derdinize yanınız.

3. Durum: Önceki şeriatlarda mevcut olan ameli ahkâmın değişmeksizin başlangıcından sonuna kadar aynısıyla kendisinden sonra gelen şeriatta bâkî kalması şart değildir. Bilakis maslahat, zaman ve mükelleflerinin farklılığı sebebiyle hükümlerin de farklı olması vakidir. Nitekim daha önceki şeriatlarda kız kardeşinin nikahı caiz olup Musevî şeriatta haram kılınmıştır. Bir de Musevî şeriatta her ne sebeple olursa olsun kişinin karısını boşaması ve kadının başka bir kocaya varması caizdir. Ancak İsevî şeriatta sadece zina sebebiyle boşanmak caizdir. Boşananın da başka bir eş ile nikahlanmasının caiz değildir. Musevî şariatında birçok hayvanın yenmesi haram olup İsevî şariatında Hristiyanların mukaddesleri olan Pavlus'un genel ibaha fetvasıyla necis hayvanların etlerinin yenmesi caiz kılınmıştır, domuz eti gibi. Bir de Musevî şeriatta cumartesi gününe saygı göstermek farz ve cüzi bir işle de olsa meşgul olunanların katli vacip olup İsevî şeriatta bunun nesh edilmesi gibi. Bir de sünnet olmak yani erkek üreme organının ucundaki deriyi kesmek, önceki bütün şeriatlarda mevcut olup ve hatta Hz. İsa'nın sünnet olduğu Luka İn-

cil'inin 2. bölümünün 21. cümlesinde açıklanmış iken Hz. İsa'nın göğe yükselişinden sonra yine o mukaddeslerinin* emriyle nesh olunması gibi. Diğer bir örnek cihadın, Musevî şeriatıta şiddetli bir şekilde mevcut olup İsevî şeriatıta meşruiyetinin kalmaması gibi. İsevî şeriatının başlarında cihadın meşruiyetinin olmamasının sebebi Hz. İsa'ya tabi olanların az olmasından kaynaklıydı. Hatta tabi olanlar bile -Hristiyanlığın kitaplarının tanıklığıyla- Hz. İsa (as)'ı Yahudiler ele geçirdikleri zaman Petrus dışında hepsi kaçırmıştır. İş darlaştığında Petrus da Hz. İsa'ya iman ettiğini inkâr etmiştir. Demek oluyor ki İsa (as) cihat ile emredilmemesinin sebebi mücahitlerin azlığından dolayıymış. Yoksa mücahitleri çok olsaydı cihat ile emredileceğinde asla şüphe yoktu. Buna da delil şudur ki Hz. İsa (as) yeryüzüne ineceği zaman deccal ve askerlerini öldüreceği Tesalunika halkına gönderilen 2. Yuhanna'nın 2. bölümünde ve 1. Yuhanna'nın 11. bölümünde kendi kutsalları tarafından açıklanmıştır.

Uyarı: 2. Durumda açıklandığı üzere Cenab-ı Hakk küfür ve isyana razı olmadığından nübüvvetin ve vahyin hak olduğuna inanların zikredilen durumlar hakkında dil uzatarak hiçbir şeriatıta itiraz etmeleri caiz olmaz. Çünkü ilahî fiillere itiraz etmenin bütün dinlerde küfür olduğu beyandan müstağnidir. Peygamberlerin fiilleri de Cenab-ı Allah'ın emri ve rızasıyla olduğu, kendilerine indirilen kitapların şهادetiyle sabit olmasından dolayı peygamberlerin fiillerine itiraz etmenin de açık bir şekilde küfür olduğu şüpheden uzaktır. Mesela Nuh tufanında gemide bulunanların dışındaki bütün canlıların helak edilmesi, Lut'un zamanında Sodom, Gomora ve çevrelerini helak edilmesi, geçmiş peygamberlerin savaşlarında sayısız insanın itlaf edilmesi -haşazülümdür demek gibi. Ancak dinsiz ve zındıklar buna benzer durumlara karışır ve sataşırlar. Onları ise insan sınıfından saymadığımız için kendileri ile tartışmaya kalkışmayız. Bilakis bizim muhatabımız ulûhiyeti ikrar ve nübüvveti tasdik eyleyip de küfür ve delalette kalan Yahudi ve Hristiyanlardır.

* Pavlus kastediliyor. [sad.]

4. Durum: Protestan alimleri yalan üzerine ittifak ederek İslâm dininin kılıç ile yayıldığını iddia ederler. Halbuki kendi fiillileri sözlerini yalanlarlar. Çünkü kendileri ve teslis ehlinde olan selefleri (ma'azallah) bir kavme mu-sallat olduklarında büsbütün muhaliflerini yok etmeye çalışırlardı. İşte kendi bilginlerinin tarihlerinden bazı durumları nakledelim de insaf sahipleri ibret alsınlar. Ve Kılıç ile yayılan İslâm dini midir, yoksa kendilerinin batıl mezhepleri midir? Herkes anlasın.

1. Hristiyan Grupların Yahudilere Karşı Gerçekleşen Sataşmaları

Protestan alimlerinden Papaz Dr. Keith isimli kişinin İngilizce olarak telif etmiş olduğu kitabı yine Protestan alimlerinden Merrick adlı kişi tarafından Farsçaya çevrilip miladi 1846 - hicri 1262 yılında Edinburg şehrinde basılan *Keşfu'l-âsâr fî kasasi enbiya-i Benî İsrâîl* adlı kitabının 27 sayfasında diyor ki; “Takriben hicri 300 yılından önce Büyük Konstantin Yahudilerin kulaklarının kesilmesini ve başka topraklara sürülmesini emretti. Sonra miladi 5. yüzyılda Rum kralı Yahudiler için emniyetli ve her taraftan gelip istirahat ettikleri bir yer olan İskenderiye şehrinden çıkartılmalarını, ibadethanelerinin yıkılmasını, ibadetlerinden menedilmelerini, şahitliklerinin kabul edilmemesi ve malından bir şey vasiyet edenin vasiyetinin kabul edilmemesini emretti. Bunun üzerine Yahudilerde söz konusu hükümlerin bir miktar hafifleştirilmesi veya affedilmesi ümidi belirince bütün mallarını yağmalayıp birçok kimseyi öldürdü.” 28. sayfasında demiştir ki “Antioch’ (Antakya) şehrinin Yahudileri mağlup olup esir düştükten sonra bir kısmı öldürüldü, bir kısmının ise azâları kesildi. Geriye kalanlar ise sürgün edildiler. Rum kralı bu miskinlere bütün ülkede çeşitli şekilde zulmettikten sonra büsbütün kovdu ve gittikleri memleketlerin valilerini Yahudilere aynı şekilde zulmedilmesi için tahrik etti. Sonuçta çaresiz Yahudiler Asya’dan Avrupa’nın sonuna kadar bu şekilde çeşitli zulüm ve hakaretlere maruz kaldılar. Bir müddet sonra İspanya’da üç şarttan birisini kabul etmekle mükellef tutuldular. Birincisi, Hristiyanlığı kabul etmek. İkincisi, Hristiyanlığı kabul etmeyip müebbet hapis yatmak. Üçüncüsü ise, her ikisini kabul etmedikleri takdirde ülkeden sürülmeleri. Fransa’da da

kendilerine bunlara benzer şekilde muamele edildi. Büyük Asya'da da kendileri için güvenli bir ortam oluşmayıp çoğu zaman, Avrupa ülkelerinde olduğu gibi öldürülürlerdi. Sözüün özü, çaresiz Yahudiler bölgeden bölgeye dolaşp hiçbir yerde kendileri için karar kılacakları bir mekân bulamadılar." 29. sayfasında demiştir ki "Katolikler Yahudileri küffardan sayarak kendilerine zulmederlerdi. Şöyle ki Katoliklerin büyükleri istişare meclisi düzenleyip Yahudiler hakkında haksız birtakım hükümler vazettiler:

- 1- Bir Hristiyan'ın aleyhine her kim bir Yahudi'yi himaye ederse hata işlemiş olup aforoz edilerek dinden çıkartılır.
- 2- Hiçbir devlette Yahudilere makam verilmemelidir.
- 3- Bir Hristiyan Yahudi kölesi olursa azad edilir.
- 4- Hiç kimse Yahudi ile yemek yememelidir.
- 5- Yahudi çocukları anne ve babalarından ayrılıp Hristiyanların terbiyesinde olmalıdır. "

30 ile 31. sayfalarında da şöyle demiştir: "Fransız kralları Yahudiler hakkında şöyle bir uygulamada bulunurlardı ki Yahudiler ticaret ile zengin oluncaya kadar kendi hallerinde bırakılıp daha sonra mallarına müsadere uygulanırdı. Bu zulüm kralların tamahkarlıklarından dolayı nihai dereceye ulaştı. Sonra Philippe Auguste Fransa'nın kralı olunca başlangıç olarak Fransızların Yahudilere olan borçlarından beşte birini alıp kalanını da zimmetlerinden düşürerek Yahudilere bir habbe olsun vermediği gibi memleketlerinden de kovarak sürgün eti. Ondan sonra gelen krallarda Yahudileri birkaç defa tekrar ülkeye getirip sürgün ettiler. Velhasıl Fransa'dan çeşitli hakaretlerle yedi defa sürülmüşlerdir. İspanya'dan sürülen Yahudiler en az 170.000 kişidir. Avusturya'dan da birçok kişi öldürülmüş ve bir kısmının ise malları müsadere edilmiştir. Hristiyanlaşarak az bir kimse kurtuldu ise de onlarda daha sonra başka şekillerde öldürüldüler. İngiltere'de de Yahudilere pek çok hakaret edilmiştir. Hatta İngiliz emirleri krallarına isyan edince insanlara güçlerini göstermek için 700 Yahudi'nin mallarını gasp ettikten sonra kendilerini katletmek adetlerinden idi. Bir de İngiltere krallarından I. Richard, Jean ve III.

Henry birkaç defa insafsızca Yahudilerin mallarını müsadere ettiler. Özellikle III. Henry öyle bir zulüm ve insafsızlık ederdi ki Yahudilerin önde gelen zenginlerini fakirleştirirdi ve hatta zulmü o kadar şiddetliydi ki Yahudiler hicret etmeye razı olup izin isteseler de müsaade edilmedi. Sonra tahta I. Edward oturunca Yahudilerin bütün mallarını gasp ederek zorla 15.000’den fazla Yahudi’yi sürgün etti.” 32. sayfada demiştir ki: “Portekiz halkı Yahudilere öyle bir hakaret ederdi ki Yahudileri tutup ateşe atar ve erkek ve kadınlar toplanıp bayram günlerindeki gibi şenlikler düzenlerlerdi.” 33. sayfasında demiştir ki: “Katolik mezhebinin önderi Papa Yahudiler hakkında gayet şiddetli bir takım zalimane kanunlar vazetti.”

2. Katolik Mezhebinin Kendi Dışındaki İsevîlere Yaptığı Zulüm ve Hakeretler

Miladi 1849 yılında, Beyrut’ta Arapça olarak basılan *Kitâbu’s-selâs aşere risâle* yani 13 risaleden ibaret olan kitabın 13. risalesinin 15 ve 16. sayfalarında şöyle yazılmıştır: “Roma kilisesi Protestanların aleyhine Avrupa ülkelerinde birçok defa çok kötü hakaretlere ve zulme kalkıştı. Şöyle zannedilir ki Hz. İsa’ya iman etme ile sadece Kitabı Mukaddes’i hidayet ve iman sebebi, amel-leri irşat sebebi benimseyip de Papa’ya iman etmediklerinden 230.000 kişiye kadar kişi ateşte yakılarak helak edilmiştir. Kılıç, hapis, mafsalları ayırma ve saire gibi çeşitli işkencelerin en şiddetlisiyle binlerce insan öldürülmüştür. Hatta Fransa’da “Bartholomeus” diye isimlendirilen bir yortu gününde 30.000 erkek öldürülmüştür. İşte bu şekilde Papaların etekleri azizlerin kanlarıyla boyanmıştır.”

Söz konusu kitabın 12. risalesinde “İspanya’nın Toledo şehrinde toplanan kilise konsilinde çıkarılan bir kanunda diyor ki: ‘Biz bir kanun koyalım ki bundan sonra ülkeyi yönetmek isteyen, ülkede Katoliklerden başka hiçbir ferdin yaşamaması üzerine yemin etmez ise tahta çıkmasına izin vermeyelim. Bu şekilde yemin ettikten sonra verdiği söze muhalefet edecek olursa aforoz edilip ezeli olan Tanrı’nın huzurundan mahrum kalsın ve ebedi ateşte odun gibi olsun.’ Yine aynı risalede şöyle yazılmıştır: “Miladi 1551 yılında Papa III.

Julius'un gözetiminde piskoposların gerçekleştirdiği yeminde şu ifade vardır: 'Efendimiz Papaya ve şu halifelerine iman etmeyen kimseler inatçı, ayrılıkçı, âsî ve günahkardırlar. Bütün kuvvetimizi sarf ederek onları lanet eder ve kovarız.' Lateran ve Constance meclisleri ise derler ki: "Her kim bunlara benzer inatçı ve âsîleri ele geçirirse hiç kimse tarafından engellenmeksizin bütün malını alıp kendisi için harcamasına izin vardır." Papa III. Innocen demiştir ki "Buna benzer inatçıların hakkında kısas hükmünün uygulanmasını bütün kral ve idarecilere emrederiz ve bunu kilisenin kısaslar tahtına ilzam ve idhal ederiz. Kral XI. Louis 18 kanun vazetmiştir. Birincisi şudur ki; bizim ülkemizde yalnız Katolik mezhebinin geçerli olduğunu emrederiz. Başka bir dini benimseyeler ömürleri boyunca toplanma kamplarına koyulsunlar. İkincisi, Vaazlarında cemaatlerine Katolik itikadından başka bir inancı ve onların mezhebine muhalif bir ibadeti öğretenlerin ölüm ile cezalandırılmasını emrederiz. 1194 senesinde İspanya'nın Aragon şehrinin* kralı Alfonso, ülkesinde bulunan muhaliflerinin sürülmesini emretti. 1206 senesinde Papanın emriyle Fransa kralı, Toulouse şehrine 300.000 asker gönderip mezheplerinin muhaliflerini sürgün etmekten kaçındığı için Dük Râymond adlı emirle savaşın binlerce insanı öldürdü. Esir aldıklarını da çeşitli işkencelerle cezalandırdılar. 1440 senesinde de Sardinya Krallığı idaresinde Katolik mezhebine muhalif olan İseviler üzerine Papanın adamları hücum edip pek çok kişiyi idam ettiler. 1560 senesinde İtalya şehirlerinden Calabria'da bir takımı asker tarafından bir takımı da engizisyon mahkemeleri tarafından binlerce Protestan öldürüldü. 1655 ve 1681 yıllarında XIV. Louis Odia Peidmont'ta hukuksuz kanunları yenileyerek Papanın işaretiyle ansızın hücum edip askerleriyle pek çok insanı boğazladılar. 10.000'den fazla kişiyi hapse attı ve bunların pek çoğu açlıktan telef oldu. Açlıktan ölmeyenler ise sürgün edilmek üzere çok soğuk bir kış gününde hapisten çıkarılıp soğuktan telef oldular. Hatta kucağında çocukla-

* Aragon İspanya'nın bir şehri değil; İspanya'nın kuzeydoğusunda bağımsız bir krallıktır. Detaylı bilgi için bkz. Abdülkerim Özaydın, "Aragon", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Erişim 12 Ekim 2020). [sad.]

rıyla beraber pek çok kadın da telef oldu. 1521 yılında V. Carlos Hollanda diyarında bulunan Protestanları kovmak üzere Papa'dan bir emir aldı ve bu sebeple 500.000 kişiyi öldürdü. 1572 senesinde Fransa kralı kız kardeşini Protestanların alim ve eşrafından olan emir Navarra adlı kimse ile evlendireceğini söz verdi. Bunun üzerine emir Navarra ve arkadaşları ile kilisenin ileri gelenleri nikah töreni için Paris şehrinde toplandılar. Ertesi gün sabah ibadeti için çanlar çalınınca ilgili emir, arkadaşları ve diğer Protestanların aleyhine önceden kararlaştırdıkları üzere birden kalkıp 15.000 Protestan'ı öldürdü. Bu durum Rouen, Lyon ve Fransa'nın birçok şehrinde icra edildi. Hatta bazı tarihçiler, "O gün 60 bin kişi öldürülmüştür." demiştir. Bu hakaret ve zulümden dolayı Protestanlar silaha davranıp karşı koymaya çalıştıkları için üç senede kendilerinden 900 bin kişi telef olmuştur. Fransa kralının Bartholomeus yortusunda Protestanlara karşı yaptığı bu zulüm ve hakaretler Roma şehrinde işitilince kalelerden şenlik topları atıldı. Papa da kardinalleriyle beraber şükür Mezmur'u okumak için Saint Petrus kilisesine gidip Roma Kilisesi ile birlikte yaptığı bu hayırlı ve güzel fiiller için Fransa kralına teşekkür mahiyetinde bir mektup yazdı.

Uyarı: Daha bunlar gibi olaylar pek çoktur. Burada beyan edilenler cüzi bir numunedir.

Hikâye: Vaktiyle adamın biri ayaklarına çingiraklar takarak gezermiş. Kendisine bunun sebebi sorulduğunda, "Kalbimde olan Allah korkusundan dolayı karınca ve diğer haşeratı ürkütüp ayaklarımın altında ezilmelerini engellemek için." demiş. Ve o ara birçok ev soyulmuş ve hiçbir şekilde de hırsızlar bulunamamış. Bu adamdan şüphelenildiğinden her nasıl olmuşsa evinin basılmış ve çaldığı eşyalar ile evinin koskoca bir bedestân şekline girdiği müşahade edilmiş. İşte bunun gibi Papalar da "hatasızlık" davasıyla geziyorlar; âleme karış karış cennet satıyorlar. Çok para verenlerin günahlarını affediyorlar. Halbuki hata ve günahların en büyük ve en kötüsü olan bu kadar suçsuz insanın kanına girmekten asla kaçınmazlar. Acaba bu kadar insanın

kanıyla boyanan etekleriyle nerede yatacaklar? Bu mızrağı çuvala nasıl sığdıracaklar? Aferin medeniler aferin... Siz dininizi vaz ve nasihatle yayıyorsunuz; barbarlığı da Müslümanlar yapıyor (!)

3. Protestanların Katoliklere Yaptığı Zulüm ve Hakaretler

Miladi 1851 yılında basılan Katolik alimlerinden Thomas [İnglis] adlı kişinin İngilizceden Urduca'ya çevirdiği *Mir'âtü's-sıdk* adlı kitabın 41 ve 42. sayfalarında şöyle geçer: "Protestanlar başlangıçta 645 misafirhane, 90 medrese, 2376 kilise ve 110 hastaneyi zapt edip yağmaladıktan sonra bunlar emirlerin arasında paylaşıldı. Ardından bu mekanlardan nice miskin ve fakir çıplak bir vaziyette kovuldu." 45. sayfada şöyle demiştir: "Protestanlar, tamahkâr ellerini uzatarak ölülerin mezardaki cesetlerine bile eziyet edip kefenlerini soydular." 48 ve 49. sayfalarında şöyle yazmıştır: "Bu kargaşada pek çok kütüphane zayi oldu. Şöyle ki Protestanlar kitapları yağmalayıp bir kısmının kağıtlarını kebab yapmak, mumluğu temizlemek ve kunduralarını silmek gibi şeylerde kullandılar. Bir kısmını ise gayet ucuz bir fiyata aktar, bakkal, sabuncu ve ciltçilere sattılar. Söz konusu kitaplar öyle 100 veya 50 cilt değildi; bilakis yükler dolusuydu. Hatta bu şekilde kitapları zayi etmelerine yabancı milletler bile şaşırıp hayrette kaldılar. Tacirlerden birinin iki kütüphane dolusu kitabı 20 Rupî'ye [Hindistan'ın para birimi] satın aldığını biliyorum. Bu zulümlerle birlikte kiliselerin hazinelerinde yalnızca çıplak duvarlar bıraktılar. Sonra da kendilerini vakarlı kişiler olarak addedip kiliseleri kendi mezhepleriyle doldurdular." 52. sayfasından 56. sayfasına kadar şu şekilde yazılmıştır: "Şimdi, Protestanların Katoliklere karşı bu ana kadar yapmış oldukları haksızlık ve eziyetleri düşünelim! Çünkü adalet ve merhametten uzak, sırf zulmetmek için yüzden fazla kanun koymuşlardır. İşte koydukları bu kanunların bir miktarını açıklayalım:

- 1- Hiçbir Katolik anne babasının mirasına vâris olamaz.
- 2- Hiç kimse yaşı 18'i geçmiş olan bir Katolik'ten gayri menkule dair bir şey satın alamayacaktır. Ancak Protestan olursa satması caiz olacaktır.
- 3- Katoliklerin hiçbir yerde okulu olmayacaktır.

4- Katoliklerden hiçbir fert ilmî ve dinî eğitim ile meşgul olmayacaktır. Bu hükme muhalefet eden olursa müebbet hapis ile cezalandırılacaktır.

5- Katolik mezhebinden olanlar iki kat haraç vereceklerdir.

6- Katolik keşişlerinden bir ibadet edecek olursa malından 330 rupi nakdî ceza verecektir. Keşişlerin dışında bir Katolik ibadet ederse 700 rupi verecek ve bir yıl da hapis yatacaktır.

7- Katoliklerden biri ilim tahsili için İngiltere dışına oğlunu gönderecek olursa hem oğlu hem de babası öldürülecek ve bütün malları da gasp edilecektir.

8- Devlet tarafından Katoliklere makam verilmeyecektir.

9- Pazar veya yortu günlerinde Katoliklerden Protestan kilisesine gelmeyen olursa her ay 200 rupi nakdî ceza verecek ayrıca kafir addedilip kendisine makam verilmeyecektir.

10- Katoliklerden biri Londra'dan 5 mil'den uzak bir yere gidecek olursa 1000 rupi nakdî ceza verecektir.

11- Kanuna göre hâkimler Katoliklerden hiçbirisinin yalvarışına kulak asmayacaktır.

12- Katoliklerin nikahları, ölülerinin tekfin ve teşhizi, çocukların vaf-tizi kendi ayinlerince geçerli olmayacak Protestan kilisesinin ayinine göre gerçekleştirilirse geçerli olacaktır.

13- Katolik mezhebinden bir kadın evlenecek olursa devlet tarafından çeyizinin 3/2'si el konulacak ayrıca kocasının terekesine de vâris olamayacaktır. Kocası da terekesinden hiçbir şeyi vasiyet edemeyecek ve her ay başında devlete 10'ar rupi veya topraklarının 3/1'ini vermedikçe eşleri hapsedilecektir.

14- Bütün Katolikler Protestan olmadıkları taktirde zindana atılırlar ve daha sonra süresiz olarak vatanlarından sürgün edilirler. Eğer hükümden ya da herhangi bir emir olmadan sürgün edildikleri yerden dönecek olurlarsa büyük bir sorumluluk almış olurlar.

15- Katoliklerden biri öldürülür ya da ölürse yanında hiçbir papaz bulanmayacaktır.

- 16- Katoliklerden hiçbirinin evinde silah bulunmayacaktır.
- 17- Katoliklerden hiçbirisi değeri 50 rupiden fazla bir ata binemeyecektir.
- 18- Herhangi bir keşiş kendi sorumluluğunda olan hizmetlerden birini yerine getirecek olursa müebbet olarak hapse atılacaktır.
- 19- Doğum yeri İngiltere olup Protestan olmayan bir keşiş İngiltere'de 3 günden fazla ikâmet edecek olursa kendisinin gaddar olduğu düşünülüp öldürülecektir.
- 20- Söz konusu keşişi misafirliğe kabul eden kimse öldürülecektir.
- 21- Mahkemede hiçbir Katolik'in tanıklığı kabul edilmeyecektir.

İşte bu haksız kanunlar ile Elizabeth adlı kraliçe zamanında 104'ü keşiş ve geri kalanı zengin kimselerden olmak üzere 204 kişi öldürüldü. Bu kimselerin Katolik olduklarını söylemelerinden başka hiçbir suçları yoktu. 90 keşiş ve ileri gelenlerden bir kısmı zindanda öldü. 105 kişi süresiz olarak sürgün edildi. Pek çok kimse kırbaçlanarak malları müsadere edildi; aile ve aşiretleri de topyekûn helak oldu. Hatta Elizabeth'in teyzesinin kızı İskoçya kraliçesi meşhur Mary de Katolik olduğu için öldürüldü.

Bundan sonra 65 ve 66. sayfalarında şöyle yazılmıştır: Elizabeth'in emriyle Katolik alimlerinden ve keşişlerinden pek çok kimse gemilere doldurulup denize batırıldılar. Daha sonra İngiliz askerleri İrlanda halkından Katolik olanları Protestanlaştırmak için söz konusu beldeye gidip Katolik kiliselerini yakarak alimlerini öldürdüler. Hiç kimseye sığınma hakkı vermiyorlar; verseler bile tekrar dönüp öldürüyorlardı. Shamrok kalesinde bulunan askerleri boğazladılar. Kasaba ve köyleri de yakıp hububat ve hayvanlarını talan ettiler. Yaşına ve rütbesine bakılmaksızın halkını sürgün ettiler. Daha sonra Parlamento 1643 ve 1644 senesinde ayırım yapmaksızın Katoliklerin tüm mal ve arazilerini gasp etmek için birtakım paşalar gönderdi. Açıklandığı üzere çeşitli zulümler ta I. James isimli kralın dönemine kadar devam edip onun zamanında bu zulüm biraz yumuşamıştır. Sonra 1778 senesinde kral kendilerine merhamet edip rahat etmelerini sağlamaya kalkışması üzerine Protestanların

ırzına dokundu. 1860 haziranında 44.000 kadar Protestan toplanıp Katolik mezhebi için daha önceki gibi haksız kanunların yürürlüğe girmesi talebinde bulundularsa da parlamento bu isteklerini kale almadı. Bunun üzerine Londra’da tam 100 bin Protestan toplanıp Katoliklerin kiliselerini yakarak evlerini yıktılar. Aynı anda 33 yerde ateş görölüyordu. Bu fitne ve kargaşa ortamı tam 6 gün kadar sürdü. Ondan sonra 1891 tarihinde kral başka bir kanun çıkarıp Katoliklik mezhebinin haklarını verdi.

Aferin misyonerlere! ne güzel vaz ve nasihat ile dinlerini yaymışlar. Hiç kimseye zarar gelmesini de istemeyip medeniyet ve adalet kanunlarıyla muamelede bulunmuşlar(!) fakat bu mızrağı hangi çuvala sığdırıp da Müslümanlara barbar diyebilecekler. Yukarıdaki lahana hırsızının hikayesini hatırlayalım. İnsanda utanma, arlanma ve dilde kemik olmadığı zaman her şeyi söyleyebilir. Hristiyanların Müslümanlara karşı yaptıkları haksızlık ve düşmanlıklar Endülüs, Budin, Mora ve daha bunlara benzer olaylarla sabit ve herkesin malumu olduğundan konuyu uzatmama adına zikredilmedi.

5. Durum: İslâm şeriatında cihat şu şekildedir ki başlangıç olarak kafirler güzel öğüt ile İslâm dinine davet edilir. Kabul ettikleri taktirde hiçbir şeylerine dokunulmaksızın bizden biri gibi olurlar. Kabul etmedikleri taktirde Arap müşriklerinden iseler, Musevî şeriatta 7 topluluk, dinden çıkanlar ve putperestler hakkında olduğu gibi hükmü ölümdür. Arap müşrikleri dışında ise başlangıç olarak cizye ve itaati kabul etmeleri şartıyla barışa davet edilirler. Kabul ederler ise kanları, ırzları ve malları bizim kanımız, ırzımız ve malımız gibi kabul edilip güvenlikleri sağlanır.

Kabul etmedikleri taktirde Musevî şeriatındaki 7 topluluğun dışındaki kimseler hakkında olduğu gibi fıkıh kitaplarında açıklanan şartlar gözetilerek kendileriyle savaşılr. Protestanların bu mesele hakkında naklettikleri hurafelerin bazısı iftira bazısının da saçmalık olduğu noktasında kesinlikle şüphe yoktur. İddiamıza delil ise Müslümanların komutanı olan Halid b. Velid’in (ra) Rüstem-i zâl ve Mihran’a gönderdiği mektubun tercümesidir:

“Bismillahirrahmanirrahim. Halid b. Velid’ten Fars topluluğunda bulunan Rüstem ve Mihran’a... Cenab-ı Hakk’ın selamı Hidayete tâbi olana olsun. Bundan sonra bilinsin ki biz sizi İslâm dinine davet ediyoruz. Kabul etmez iseniz zelil ve hakir olarak cizye ödersiniz. Bundan da kaçınırsanız benim yanımda bir topluluk vardır ki acemlerin şarabı sevdikleri gibi Allah yolunda savaşmayı severler. Selam hidayete tâbi olanın üzerine olsun.” Bir de Hz. Ömer (ra) İslâm’ın son derece şiddetli ve cihatların en büyüğü olan Şam ve Kudüs’ün muhasarasında bizzat bulunmuştu. Bununla birlikte İseviler cizye vermeyi kabul edince hiçbirini öldürmedi ve onları Müslüman olmaya da zorlamadı. Ayrıca Kiliselerine, haçlarına ve vakfiyelerinin hiçbirine dokunmadı. Kendilerinin istirahatlerini temin etmek için güzel şartlar oluşturdu. Bu durumun bu şekilde olduğunu İsevilerin tarihçi ve müfessirleri itiraf ederler. Bir de Osmanlı devleti hanedanından Gazi Sultan Muhammed Fatih, Yavuz Sultan Selim ve Sultan Süleyman gibi cihan kahramanları bu kadar fetihlere nail olmuş ve cihangîr olmuşlar iken fethettikleri memleketlerden hangi birinin halkını toplu bir şekilde öldürmüş yada mallarını ve eşyalarını yağmalamış yahut onları İslâm’a girmeyi zorlamışlardır? Söz konusu bu durumları gerçekleştirselerdi kendilerine kim, ne söyleyebilirdi? İşte insaf ehli olanlar Hristiyanlığın mı yoksa Müslümanlığın mı zor kullanarak yayıldığını düşünsünler...Şüphe yok ki İslâm dininin doğru ve hak bir din olduğu gün gibi aşikâr olduğundan akli olanlar vicdanlarına müracaat ederek kendi nefislerini küfür ve delaletten kurtarmak için İslâm dinini kabul etmişlerdir. Akli olmayanların da kimisi ahmaklık kimisi ise inat ve kibirlerinden dolayı delalette kalmışlardır.

Arasöz: Cihat konusunda İslâm şeriatı ile Yahudi şeriatı arasında iki fark vardır. Birincisi, İslâm şeriatında kafirler öncelikle güzel nasihat ile imana davet edilirler; bu ise Yahudi şeriatında yoktur. Şurası da akıllı olanlara gizli değildir ki bu şekilde olan bir davete imtina edenin öldürülmesinde asla bir kötülük yoktur, bilakis insafın kendisidir. İkincisi, Yahudi şeriatında kafirler 7 topluluktan ise öldürme hükmü kadın ve çocukları da kapsardı. Halbuki

İslâm şeriatında kafirler müşrik Araplardan olsalar dahi öldürme hükmü kadın ve çocukları kapsamaz.

Sonuç: İşte 5 hususun açıklanmasından sonra öncelikle şunu söyleriz ki İslâm'ın cihat meselesinde aklen ve naklen hiçbir kötülük ve çirkinlik yoktur. Naklen bir kötülük ve çirkinliğin olmadığı söz konusu durumlarda ayrıntılı bir şekilde açıklandı. Aklen ise sahih delillerle ile sabittir ki teorinin ıslahı pratiğin ıslahından önce gelir. Bundan dolayı inancın ıslah edilmesi amellerin ıslah edilmesinden önce olduğu açıktır. Bu önermeyi din davasında bulunanların hepsi kabul eder. Bunun içindir ki din ehline göre salih ameller iman olmaksızın faydasızdır. Bu konuda Hristiyanlar da bizimle inatlaşamazlar. Zira onlara göre Mesih'e iman etmeksizin salih amel kurtuluş sebebi olamaz. Hz. Mesih'e iman etmeyen cömert, yumuşak ve mütevazı bir kafir; Hz. Mesih'e iman eden cimri, sinirli ve kibirli olan bir müminden daha kötüdür. İkinci olarak şunu söylemek isteriz ki doğru tecrübe ile sabit olmuştur ki insan ait olduğu kavmin saygınlık ve kuvvetinden dolayı çoğunlukla hakka itaat etmez. Başka sınıftan olan kişinin sözüne kulak vermez. Özellikle söyleyeceği söz sınıfının tabiatına, usul ve kurallarına muhalif olursa kesinlikle kabul etmeyeceği aşikârdır. Bu surette bedenî ve malî ibadetlerin edasını kabul etmeyeceği şüphesizdir. Ancak kavminin saygınlık ve kuvveti kırıldığında insan-ı kamilin sözünü dinlemek ve kabul etmekten asla kaçınmaz. Yine sahih tecrübe ile sabit olmuştur ki bir düşman kendi muhalifinin tembellik ve sükunetini görünce onun yurdunu ele geçirmeyi tamah eder ve hatta kadim birçok devletin yıkılmasının sebebi budur. Hakimiyet altını alındıktan sonra o devletin halkının dinî ve dünyevî büyük zarara uğrayacağı izahtan varestedir. Bunun içindir ki Hristiyanlar tedavüldeki İncillerine ve İsa (as)'ın, "Kötülüğe karşı koymayınız. Bilakis sağ yanağına vurana sol yanağını çevir. Ve sana düşmanca davranıp elbiseni almak isteyeneye muhalefet etmeyip ridanı ver. Ve seni bir mil mesafe kadar yere götürüp kılavuzluk yaptırmak isteyeneye karşı çıkmayıp iki mil mesafeye götür. Senden bir şey isteyeniyi esirgemeyip istediği şeyi ver." sözüne muhalif olarak kiliselerinde birtakım kısaslar uygulanır.

Özellikle Roma kilisesinde ve ahdedilmiş aforoz suyuyla uygulanan kisaslardan telef olanların sayısını ve sınırını kim biliyor? Hem de dinî akidelerinin 37. maddesinde açık bir şekilde beyan edildiğine göre idarecilerin emriyle Hristiyan grupların silaha yapışp savaşa katılmaları caizdir. Nitekim bu husus 13 Risale kitaplarının 12. risalesinin 360. sayfasında beyan edilmiştir. Bununla beraber Hristiyan gruplar utanmayıp “Bizim Markos ve Yuhanna’nın İncillerinde savaşa dair hiçbir husus yoktur.” diyerek övünmeleri fazlasıyla şaşılacak bir şey değil midir? Acaba 4 İncil dedikleri kitaplarında bir takım garip hikâyeler dışında ne vardır ki savaşa dair hiçbir şey yokmuş. İnsaflı bir şekilde düşünüldüğünde açık olarak akıl şunu ispat eder ki bir peygamberin gönderilmesinin amacı İnsanlara dinî akaidi, güzel ahlakı, bedenî ve malî ibadetleri öğretmek; kendilerini dünya ve ahirette saadete ulaştırmaktır. Bu konulara dair İncillerinde hangi bir emir ve nehiy vardır? Ve hangi bir ibadet beyan edilmiştir? Hem de övündükleri gibi batıl mezheplerini vaaz ve nasihatle mi yayıyorlar? Heyhat! Heyhat! Bilakis son dereceye kadar zor kullanıyorlar. Nitekim 4. durumda bir miktar açıklandı.

Atasözü Usta hırsız, ev sahibini hırsız yapar. Yapar ama ev sahibi avanak bir ahmak olursa...

Latife: Adamın biri iffeti şüpheli bir kadınla evlenmiş. Halbuki kadın başkasından gebe imiş. 4. ay başında bir oğlan doğurunca fütursuzca kocasına “Bu oğlanın adını ne koyalım?” demiş. Adam, “Böyle 9 aylık yolu 4 ayda giden çocuğa ‘Tatar’ ismini koymak pek uygundur.” demiş. İşte bunun gibi Protestanlar kendilerine medeniyet, zarafet, nezaket, adalet ve hakkaniyet süsü vererek, yaptıkları zulüm ve düşmanlıkları saklayarak ve Müslümanlara barbar diyerek kendilerine ne isim vereceklerini bilmiyorlar. Fakat İslâm alimleri kendileri gibi ahmak ve cahil değildir. Öyle kolaylıkla aldanmazlar. Her vakit cevaba hazırdırlar. İlahî kanun gereği kendilerine ne isim vereceklerini pek iyi bilirler.

Hikâye: Protestan keşişlerinden birkaçı Hindistan’daki İngiltere mahkemelerinden birine gitmiş. İçlerinden biri Müslümanları yanılığa düşürüp

Protestanlaştırmak hayaliyle müftü efendiye soru sormaya başlayarak “Ey müftü efendi hazretleri! Benim Müslümanlara bir sorum vardır ki cevap verecek olana bir sene mühlet veririm.” dedi. Müftü cevap vermeye tenezzül etmemiş ve mahkeme memuru zarif bir adam olduğu için kendisine işaret etmiş. Memur da söz konusu keşişe sorusunun ne olduğunu sormuş. Keşiş, “Sizin peygamberiniz cihat ile emredildiğini iddia etti. Halbuki Hz. Musa ve Hz. İsa cihat ile emredilmiş değillerdi.” deyince Memur, “Cevabını düşünmek için bir sene mühlet verdiğin soru bu mudur?” dedi. Keşiş, “Evet budur.” diye tasdik etmiş. Bunun üzerine memur, “İki sebepten dolayı senden mühlet istemeyiz ve şimdi sana cevap vereceğim. İlk olarak, biz İngiliz devletine mensup olduğumuz için tatil günleri dışında düşünecek vaktimiz olmadığından bir sene nasıl mühlet verebiliyorsun? İkincisi, böyle bir soruyu cevaplamak için asla düşünceye ihtiyaç duymam. Ey keşiş! “Judge” yani mahkeme kadısı hakkında ne diyorsun? Bir katilin öldürme fiili sabit olduğunda İngiliz kanunlarına göre ilgili katil kısas olarak öldürülür mü?” sorusuna cevaben keşiş, “Kadı icra memuru değildir bilakis onun vazifesi mahkeme hükmünü bildiren resmi karar yazısını bildirip katili ‘chief judge’a’ yani kendisinden daha büyük bir hâkime göndermektir.” dedi. Bunun üzerine memur, “Pekâlâ bu surette o büyük hâkimin nezdinde öldürme fiili sabit olursa kanun gereğince öldürebilir mi?” Keşiş, “Büyük hâkim de icrâ memuru olmadığından o da öldüremez. Bilakis onun vazifesi işi bir daha tahkik edip mahkeme kararını bildirip kendisinden daha büyük bir hâkime göndermektir.” dedi. Memur, “İşte şimdi senin bu söylediklerinden cevap ortaya çıktı. Şöyle ki Hz. Musa ve Hz. İsa (as) önceki iki hâkim mesabesinde, peygamberimiz Hz. Muhammed (as)’ın ise 3. hâkim mesabesinde olduğunu bilmek gerekir. Şimdi birinci ve ikinci hâkimlerin iktidarsız oluşları üçüncü hâkimin iktidarsız olacağını gerektirmediği gibi Hz. Musa ve İsa’nın iktidarsız oluşları da Hz. Peygamber’in iktidarsızlığını gerektirmez.” deyince keşiş uzun kulaklının çamurda kaldığı gibi ilzam olarak kaybetmiş bir şekilde hemen mahkemeden dışarı çıkıp gitmiş. İşte Protestanların diğer itirazları da örnekteki gibi faydasız şeylerden

ibaret olup cevaba şayan olmadığından kitabımıza yazılmaları uygun görülmedi.

B. Hz. Peygamber'in Gazveleri

Acizane risalemizi muhtasar bir şekilde istediğimizden özet bir şekilde beyan edileceğini uyarırız. Tafsilatını öğrenmek isteyenler siyer ve hadis kaynaklarına müracaat edebilirler.

Bu kısım gazvelerin sayısı, tarihleri ve özet olarak keyfiyetleri hakkındadır.

Öncelikle bilinmelidir ki Hadis ve Siyer ıstılahında savaş kastıyla Hz. Peygamber'in bizzat bulunduğu sefere “Gaza/Gazve” denir. Kendisinin gazveleri en sahih rivayetlere göre 25 olup 9'unda ashabı kiramla birlikte bizzat kendisi de savaşmıştır. Bu 9 gazve: Bedir, Uhud, Müreysi', Hendek, Kureyza, Hayber, Mekke'nin Fethi, Huneyn ve Taif'tir. 16 gazvede ise bizzat savaşmayıp ordunun karargâh merkezinde bulunmuştur ki bundan sonra beyan edilecektir.

Dikkat! Hz. Peygamber'in bazı gazveleri birbirine müteakip olarak gerçekleştiğinden siyer alimlerinin bir kısmı karışma ihtimalini göz önünde bulundurarak gazvelerin daha az olduğunu savunurken bir kısmı da bu hususu dikkate almayıp gazve sayısının 27 olduğunu beyan etmişlerdir. Bu şekilde olan ihtilaf zat-ı maddiye ait olmadığından “Siyer ulemasının sözleri birbirine muhaliftir.” diyerek sataşılmalıdır. Tercih edilen rivayetler üzerine gazvelerinden ilki “Veddân veya Ebvâ” gazvesidir.

1. Gazve; Veddân veya Ebvâ Gazvesi: Hz. Peygamber, Medine'ye teşrifinin 12. ayı olan Safer ayında Sa'd b. Ubade'yi insanların maslahatını gözetmek üzere yerine vekil bıraktı. Kureyş kafirleri ile Benî Damre kabilesi silahları ve askerleri toplayıp Müslümanları rahatsız etmek niyetinde olduklarından Hz. Hamza b. Abdulmuttalib'e sancağı verdi. Onları korkutmak amacıyla ashabı kiramdan 60 kadar yiğidi seçerek Medine'den çıktı. Ebvâ denilen yere

gelince Benî Damre kabilesinin reisi anlaşma yapmak için Hz. Peygamber'e yönelip rica ve minnet etti. Bu isteği kabul edilerek bir daha Müslümanlar ile savaşmamak, onlara karşı asker toplamamak ve Müslümanların düşmanlarına yardım etmemek şartıyla anlaşma yapılarak herhangi bir savaş olmaksızın iki hafta içinde Medine'ye dönüldü.

Uyarı: Şurası bilinmelidir ki Hz. Peygamber (as) Medine'ye hicret ettikten sonra Kureyş kafirleri orada Müslümanları rahat bırakmamak ve onların çoğalmalarını engellemek hatta mevcut olanları da tümünden yok etmek düşüncesindeydiler. Bunun için ticaret amacıyla Şam taraflarına büyük kârlar elde etmek için gidip geldiklerinde Medine etrafında bulunan Arap kabileleri ile ittifak ediyorlardı. Onları Müslümanlardan nefret ettirmek ve bu şekilde hepsini birden tufan gibi Medine'ye hücum ettirme niyetinde oldukları Hz. Peygamber'in malumuydu. Kureyş'in Medine çevresinden gidip gelmelerini engellemek, kötü icraatlarına meydan vermemek, kervanlarını korkutmak ve o civara uğratmamak için birkaç defa kervanlarına saldırmak amacıyla Medine'den çıkmışlardır. Yoksa Protestanların dediği gibi yağmalamanın ve haksız yere insan öldürmenin kendisinden sadır olması şöyle dursun hayatını bilenler bunu hatırlarına ve hayallerine bile getirmezler. Velhasıl İslâm dininin oluşumundan beri meydana gelen savaşların amacı savunma ve kendilerini koruma olup bunun ötesine geçmediği tarihi bilgisi, aklı ve insafı olanlar tarafından kabul edilen bir husus olduğu şüphesiz olup sözü uzatmaya asla gerek yoktur. Bu sebepten bazı İslâm tarihçileri müsamaha gösterip söz konusu durumu bedihiyattan* sayarak uyarmaktan yüz çevirmişlerdir. İşte herkesin anlaması için savunma savaşının ne olduğunu azıcık açıklayalım. Şöyle ki Hz. Peygamber emredildiği üzere başlangıçta Kureyş kafirlerini hakka davet etti. Akıllı olanlar kabul edip Müslüman oldular. Ahmak ve inatçı olanların kibrine dokunup Müslümanları yeryüzünden kaldırmak düşüncesiyle hücum ettiler. Müslümanlar da kendilerini korumak için onların başını kesip canlarını cehenneme gönderdi. Diğer kafirlere de mektuplar gönderilip hak

* Bir mantık terimi olup kesin ve apaçık bilgi anlamına gelir. [sad.]

dine davet edildiler. Bir kısmının kibirlerine dokununca Müslümanların üzerine hücum ettiler. Müslümanlar da canlarını korumak için savaşıp isteklerine nail oldular.

2. Gazve; Buvat Gazvesi: Hicretin ikinci senesinin Rabiulevvel ayında Hz. Peygamber Medine’de Sâib b. Osman b. Mazûn’u vekil bıraktı. Ardından beyaz bir sancakla da Sa’d b. Ebî Vakkâs’ı sancaktar kılarak ashabından 200 yiğit ile rezil Kureyş kafirlerinden Ümeyye b. Halef el-Cumhî’nin başında bulunduğu kervana saldırmak amacıyla Medine’den çıktı. 4 günlük mesafede bulunan Radvâ bölgesinde Buvat diye isimlendirilen yere vardığında orada zelil kafirlerden hiçbirisiyle karşılaşmayınca Medine’ye geri döndü.

3. Gazve; Uşeyre Gazvesi: Ebû Süfya’nın Kureyş kafirlerinden bir grupta Şam’a ticaret bahanesiyle kafa dengi arkadaş elde etmek üzere gittiği haberi Hz. Peygamber’in kulağına ulaşınca Medine’de Ebû Seleme b. Abdülesed’i vekil bıraktı. Hz. Hamza’yı sancaktar olarak tayin edip 150 kadar -bir diğer rivayette 200 kadar- ashabı kiramla hicretin 16. ayı olan Cemâziyelevvel ayında Medine’den çıktı. O kervana saldırmak amacıyla Uşeyre denilen yere vardığında söz konusu kervanın geçtiği haberi kendisine ulaştı. Bunun üzerine orada bulunan Benî Müdlic kabilesinden bir cemaatle barış anlaşması yaparak Medine’ye dönüldü.

4. Gazve; İlk Bedir Gazvesi: Uşeyra Gazvesi’nden birkaç gün sonra Kürz b. Câbir el-Fihri’nin bir takım eşkıya ile Medine etrafında otlanmakta olan develere saldırdıkları haberi Hz. Peygamberin kulağına ulaştı. Yerine Zeyd b. Hârise’yi vekil bırakarak ilgili eşkıyaları aramak üzere Hz. Ali’nin sancaktarlığında bir miktar ashap ile Medine’den çıktı. Bedir tarafında Safvân denilen yere ulaştıklarında eşkıyaların geçip gittikleri anlaşıncı tekrardan Medine’ye dönüldü.

5. Gazve; Büyük Bedir Gazvesi: Uşeyre Gazvesi’ne sebep olan kervanın Şam’dan döndüğü haberi Hz. Peygamber’e ulaştı. Haberi araştırdıktan sonra İbn Ümmü Mektûm (ra)’yu yerine vekil bırakarak 70 yakını muhacirlerden geriye kalanları ise ensardan olmak üzere 305 dilaverden oluşan bir orduyla

savaşa hazırlandı. Söz konusu kervanın önünü kesmek amacıyla hicri II. yılı Ramazan ayının 12. günü Medine’den çıktılar. Bu gazvede sadece 3 adet atları ve 70 adet de develeri bulunup sırayla binerlerdi. Kervanın başında bulunan Kureyş kafirlerinden Ebû Süfyan, Hz. Peygamber’in Medine’den çıktığını haber alınca Damdame b. Amr el-Gıffârî’yi kiralayarak Kureyş kafirlerinden yardım istemek için Mekke’ye gönderdi. Kureyş kafirleri bu olaydan haberdar oldukları anda Cahiliye taassubiyetleri hareketlenip 1000 kişiye yakın silahlı bir ordu hazırlayarak savaş aletleri ve şarkıcılarıyla beraber cümbüş eğlence ve türlü türlü saçmalıklar yaparak çıktılar. Mekke’de Kureyş’in önde gelenlerinden Ebû Leheb’ten başka kimse kalmadı. O melun da yerine başkasını gönderdi. Bunların 100 at ve 700 develeri vardı. Hz. Peygamber (as) ashabıyla beraber “Ravhâ” denilen yere ulaşınca Mekke kafirlerinin gösteriş ve ses getirici bir şekilde çıktıkları haberi kendisine ulaştı. Bunun üzerine ashabı kiram ile istişare yapıp savaşmaya karar verdi. Bedir’e yakın bir yerde ordu konuşlanıp 17 Ramazan Cuma günü savaş başladı. Allah’ın zafer ve yardımıyla zelil kafirleri yenilgiye uğratıldı. Kureyş’in önde gelenlerinden 70 kişi öldürüldü ve murdar leşleri kuyulara doldurup cehennem ateşine havale ettiler. 70 kişi de esir alınarak Medine’ye götürülüp her birisinden mevkiine göre fidiye alındıktan sonra gitmelerine izin verildi. Diğerleri de yenilmiş ve kahrolmuş bir şekilde kaçtılar. Ganimet olarak alınan deve, silah ve diğer eşyalar Hz. Peygamber tarafından savaşa katılan Müslümanlar arasında eşit bir şekilde dağıtıldı. Bu seferde 6’sı muhacirden 8’ide ensardan olmak üzere 14 sahabe şehit oldu.

Faydalı Bilgi: Şurası bilinmelidir ki hicretten sonra zelil kafirler 3 kısma ayrılmıştır:

1. kısım, Müslümanlarla savaşmamak ve onların düşmanlarına yardım etmemek üzere Hz. Peygamber ile anlaşma yapmışlardı ki bunlar 3 Yahudi kabilesidir. (Kureyza, Nadîr ve Benî Kaynukâ.)

2. kısım, düşmanlıklarını açığa vurarak Müslümanlar ile savaşanlardır. Kureyş kafirleri ve onlara uyan diğer kafirler gibi.

3. kısım, Hiçbir şey yapmayıp Müslümanların nereye varacağını bekleyen kafirdir. Arapların diğer grupları gibi ki bunlardan bazısı içinden İslâm'ın galip gelmesini istiyorlardı; Huzâa kabilesi gibi. Bazıları ise aksini istiyorlardı; Benî Bekr gibi. Bazıları da zahiren Müslüman olup, gerçekte kafirlerin yardımcılarıydı; bunlar da münafıklardı.

6. Gazve; Benî Kaynukâ Gazvesi: Bu gazvenin sebebi, Müslümanlar Bedir Gazvesi'nden memnun ve ganimet elde ederek döndüklerinde Kaynukâoğullarının katı kalplerine haset ateşi düştü. Yaptıkları anlaşmayı bozarak "Müslümanlar savaş yöntemini bilmeyen Kureyşliler ile savaşıp ganimet elde ettiler. Bizim ile savaşsınlar da savaş nasıl olur görsünler." diye saçmalamaya başladılar. Ve bir gün de Müslümanlardan bir kadın Yahudi bir kuyumcunun dükkanına gitmiş. Hain Yahudi kadının haberi olmaksızın eteğine bir düğüm atmış. Kadın dükkândan kalkınca avret yerleri açılmış ve oradaki Yahudiler alaycı bir kahkaha ile gülmeye başlayınca kadının namusuna dokunduğundan feryat ve figan ile yardım çağırması. O anda bir Müslüman yetişip kılıcını çekerek Yahudi'nin canını cehenneme göndermiş. O esnada Yahudiler toplanıp o Müslümanı şehit ettiler. Bunun üzerine Hz. Peygamber Yahudilerin ileri gelenlerini toplayıp Müslüman olmalarını teklif etti. Onlar bunu kabul etmedikleri gibi saçmalamaya başlayıp "Ey Muhammed! (as) Sen bizi Kureyş kavmi gibi mi zannediyorsun? Savaş sanatını bilmeyen birtakım kimseler ile savaşmışınızdan bize de galip gelme sevdasındasınız. Hele bir savaşında görürsünüz." diyerek Hz. Peygamber'in huzurundan defolup gittiler. Hz. Peygamber ilahî iradeyle savaş ilan etti ve hicretin 20. ayı olan Şevval ayının ortasında sefer için gerekli hazırlıkları yaptı. Ardından Ebû Lübâbe'yi (ra) Medine'de vekil bırakarak sancağı Hz. Hamza'ya verip yeterli sayıda ashabı kiramla Medine'den çıkarak o din haini olan Yahudi kafirleri tarafına yöneldi. O kavim kalelerinde kalıp karşı koymaya çalışmışlarsa da 15 gün süren muhasaradan sonra savaş sanatını bildikleri ve cesaretleri anlaşılıp kaleden indiler ve silahlarını bırakarak teslim olmaya mecbur kaldılar. Bunun üzerine Hz. Peygamber hepsinin öldürülmesini istemiş ise de münafıkların sahip çıkma-

siyla ölümünden kurtulmuşlardır. Malları, eşyaları, silahları, çocuk ve eşleri ganimet olarak Müslümanlar arasında bölüştürölüp kendileri de Şam tarafında “Ezriât” denilen yere sürölldüler. Bazı rivayetlerden anlaşıldığına göre söz konusu grup 700 kişiden ibaret olup çok az bir zaman içinde hepsi ölmüş ve cehennemi boylamışlardır.

7. Gazve; Sevîk Gazvesi: Ebû Süfyan, Bedir Gazvesi’nden yenilmiş olarak Mekke’ye dönölldüğünde Müslümanlardan intikam almadıkça koku sürünmemek ve eşiyle yatağa girmemek üzere yemin etti. Bundan dolayı müşrikleri tahrik ederek 200 atlı ile Mekke’den çıkıp batıl hayalini geçektştirmek amacıyla Medine tarafına doğru yol aldı. Bir gece vakti Benî Nadîr kabilesine geldiler. Huyey b. Ahtab’ın evine misafir olmak istemişlerse de istekleri kabul görmediğinden Sellâm b. Mişkem’in evine gidip sabaha kadar yiyip içtiler. Ertesi gün sabah vakti oradan ayrılarak Medine’ye 3 mil mesafede bulunan “Ureyd” bölgesine gelip orada çift süren bir sahabeyi hizmetçisi ile şehit etti. Daha sonra bir iki hurma ağacını yakarak adağını yerine getirdiğini zannederek oradan kaçtı. Bu haber Hz. Peygamber’e ulaşınca Ebû Lübâbe’yi vekil tayin ederek muhacir ve ensardan oluşun 200 yiğidi yanına aldı ve hicretin 22. ayı 5 Zilhicce Pazar günü Ebû Süfyan’ı takip etmek üzere Medine’den çıktı. Ancak “Karkaratülküdr” denilen yere kadar gittilerse de Ebû Süfyan’a yetişemeyip Medine’ye geri döndüler. Bu sefer 5 gün sürmüştür. Ebû Süfyan ve beraberindekiler Hz. Peygamber’in onları takip edeceğini sezdiklerinden yüklerinin hafiflemesiyle kaçmaları daha kolay olacağından yanlarında bulunan seviki -kavut helvasıdır ki Arapların seferde yedikleri bir yemektir- yolda bıraktılar. Bu Müslümanlara ganimet olarak kaldığından bu sefere “Sevîk Gazvesi” denilmiştir.

8. Gazve; Karkaratülküdr Gazvesi: Müslümanlara zarar vermek amacıyla Benî Selîm ve Gatafân kabilelerinden bir topluluğun “Karkara” adlı yerde toplandıkları Hz. Peygamber’e ulaşınca Abdullah b. Ümmü Mektûm’u (ra) yerine vekil bıraktı. Hz. Ali’yi sancaktar tayin edip ashabı kiramdan 200 yiğit ile hicretin 2. yılının sonunda söz konusu yere doğru yola çıktı. Oraya

vardıklarında adı geçen kafirlerden hiçbirine denk gelmeyince kaçtıkları anlaşıldı. Orada karşılaşılan çobanları ile Yesâr adlı köleye hangi tarafa kaçtıkları sorulmuş ise de bilmediklerinden kafirleri takip etmek müyesser olmamış ve 500 adet deve ganimet alınıp humusu* ayrıldıktan sonra geriye kalanları ashap arasında bölüştürülmüştür. Her gaziye ikişer deve hisse düşmüştür. Bu sefer 15 gün zaman zarfında tamamlanmıştır.

9. Gazve; Gatafan Gazvesi: Bunun sebebi iki kabile reisi olan Gavras b. Hâris el-Muhâribî Benî Salebe ve Benî Muhârebe kabilelerini Medine'yi yağmalamak için tahrik ve teşvik etti... Bu kabilelerin Necid bölgesinde "Zi-emr veya Enmâr" denilen yerde toplandıkları haberi Hz. Peygamber'e ulaştı. Bunun üzerine yerine Osman b. Affân'ı (ra) vekil bırakarak ashaptan 450 yiğit atlı ile hicretin 3. senesi Rabûlevvel ayında söz konusu yere gitmek için Medine'den çıktı. Adı geçen eşkıyalar Hz. Peygamber'in çıktığını işitince dağlara kaçtılar. Ordu o yere yakın "Zî'l-kassa" denilen yere ulaştığında Benî Sa'lebe kabilesinden "Hıbbân" adında biriyle karşılaştı. Hz. Peygamber'in huzuruna çıkartıldığında İslâm dinine davet edildi ve o da beklemeksizin İslâm dinini kabul etti. Daha sonra Hz. Bilal-i Habeşî ile arkadaş oldu. O gün çok yağmur yağdığından Hz. Peygamber'in elbisesi ıslanmıştı ve elbisesini kurutmak amacıyla bir ağaç üzerine astı. Kendisi de o ağaca yaslanıp istirahat etmişti. Bunun üzerine pusuda duran eşkıyalar Hz. Peygamber'in Müslüman askerlerden uzak ve yalnız kaldığını gördükleri gibi Gavres'i cesaretlendirip tahrik ederek "İşte Muhammed (as) askerinden uzak ve yalnız bir yerde olduğundan bu fırsatı kaçırmayıp bir çaresine bakmalısın." demeleri üzerine Gavres elbiselerini değiştirerek Hz. Peygamber'in üzerine saldırdı. Kılıcını çekerek "Bugün seni benden kim koruyacak." dedi. Hz. Peygamber cevaben "Allah" dedi. Bunun üzerine Cebrail (as) nâzil olup Gavres'in göğsüne bir yumruk vurdu. O anda adı geçen kişinin aklı başından gitti ve arkası üstüne düşerek elindeki kılıcı düşürdü. Hz. Peygamber onun kılıcını alarak, aynısı ile karşılık verme, kaidesi gereği "Seni benden bugün kim koruyacak." dedi.

* Ganimetlerden devlet bütçesine ayrılan 5/1 pay. [sad.]

Gavres'in aklı başına gelerek "انا اشهد ان لا اله الا الله و انك رسول الله" yani beni senden kurtaracak kimse yoktur. Ve ben şahadet ederim ki gerçek mabud Allah'tan başka hiçbir tanrı değildir. Sen de Allah'ın resulüsün" diyerek İslâm'ı kabul etmesi üzerine Hz. Peygamber kılıcını kendisine geri verdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber'den izin alarak kavmini İslâm dinine davet etmek üzere gitti. Bu sefer 11 günde tamamlanarak Medine'ye dönüldü.

10. Gazve; Uhud Gazvesi: Bu gazvenin sebebi, Kureyş kafirleri Bedir vakasına sebep olan kervanı sahil yolundan götürdüler. Mekke'ye dönünce kabile reislerinden birkaçı toplanarak "Müslümanlar bizi fena halde yenilgiye uğrattılar. Bütün büyüklerimizi öldürüp mallarımızı ve silahlarımızı yağmaladılar. Bizi utanılacak bir vaziyette bıraktılar. Bunun intikamını almak için Şam'dan gelen kervandaki mallarımızın kazancını vakfederek asker toplayalım da bu utançtan kurtulalım." dediler. Bunun üzerine Ebû Süfyan ve onunla hemfikir olanlar birdenbire bunu onayladılar. Diğer sermaye sahipleri de ikna olup mallarının kazancını vakfettiler. Söz konusu kervanda bulunan mal 1000 deve yükü 50 bin altınlık sermayeden ibaretti. Şam tarafından getirilen malın karı sermayenin bir misliydi. Bunun üzerine söz konusu mallar satılıp sermayesi sahiplerine verildikten sonra 50 bin altın kar kaldı. Yirmi beş bin altınıyla Arap kabilelerinden asker toplanmaya karar verildi. Bu karar verildikten sonra Bedir Gazvesi'nde öldürülen Kureyş kafirlerini yâd ile birtakım mersiyele söyleyip halkı savaşa teşvik ve tahrik etmek için laf cambazlığı yapabilen bazı şairler seçilerek Arap kabilelerine gönderildi. Bu şekilde 3 kabileden 2000 kadar asker topladılar ve kendi askerleriyle beraber sayıları 3000 askere ulaştı. 700'ü zırhlı, 200'ü atlı olan bu askerler ve 3000 adet deve ile Mekke'den ayrıldılar. Yanlarında Kureyş'in önde gelenlerinin eşlerinden 15 kadın bulunup askerleri coşturmak için çalgı çalarak kasideler ve şiirler söylerlerdi. Resulullah'ın amcası Abbas b. Abdulmuttalib Bedir vakasında felakete uğradığını beyan ederek savaşa katılmadı. Bunun yanında 3 günde Medine'ye ulaşması şartıyla Benî Gıfâr'dan ücretle bir kişi tutup Kureyşli kafirlerin durumları ve hareketlerine dair bir mektup yazarak Hz. Peygambere gönderdi. Söz

konusu mektup Hz. Peygamber'e ulaşınca gizli bir şekilde Sa'd b. er-Rebî'yle durumu müzakere ettikten sonra Kureyş ordusunun ahvalini öğrenmek üzere Habbâb b. el-Münzir'i (ra) gönderdi. O da Medine'ye bir konak mesafede bulunan "Arîd" adlı yerde Kureyş'in ordusunu gördü ve durumun Hz. Abbas'ın gönderdiği mektuba muvafık bir şekilde olduğunu Resulullah'a arz etti. Hicretin 3. senesi 8 Şevval Çarşamba günü Kureyş kafirleri Medine hizasına geldiler. Uhud Dağının yanında bulunan "Ayneyn" adlı Dağın yanına konuşlanıp perşembe ve cuma günlerini orada geçirdiler. Hz. Peygamber cuma günü gördüğü rüya gereğince Müslümanların Medine'de kalıp savunma savaşı yapmalarını beyan etmiş ve ashaptan bazıları ile münafıkların başı Abdullah b. Übey b. Selül bu görüşü doğru bulmuştur. Ancak Bedir gazvesine katılamayan ashap, söz konusu gazvede bulunan gazilerin nail oldukları ecir ve sevabı ve Bedir şehitlerinin ulaştığı dereceyi Hz. Peygamber'den işitmişlerdi. Bundan dolayı o savaşa katılamadıklarından çok üzüntü duymuşlar ve Hz. Peygamber'den niyaz ederek "Ey Allah'ın Resulü! Biz Allah'tan bugünü istedik. Bizi dışarı çıkar ki düşmanlarımızla göğüs göğse çarpışalım." dediler. Ashaptan bazıları da "Ey Allah'ın Resulü! Dışarı çıkmadığımız taktirde düşman bunu bizim zayıflığımıza ve korkaklığımıza hamledeyerek şımarır." diyerek meydan savaşını tercih ettiler. Hz. Peygamber'in amcası Hz. Hamza da (ra) gayet cesaretli ve bahadır bir zat olduğundan Medine'ye kapanıp durmayı aklı almadığından hemen çıkıp kafirler üzerine hücum etmek istedi. Bu Hz. Peygamber'in meydan savaşı kararını almaya sebebiyet verdi ve cuma hutbesinde cihadın faziletlerini beyan etti. İkinci namazını da cemaatle edâ ettikten sonra Ebubekir es-Sıddık ve Ömer el-Farukla birlikte hücrelerine gelip sefer elbisesini ve zırhını giyerek kılıcını kuşandı ve yine onlarla hücrelerinden çıktı. O arada ashabı kiram Resulullah'ın çıkmasını beklerken ensardan birkaç büyük zat, meydan savaşını isteyenlere hitaben, "Siz Resulullah'ın işine müdahale etmemeliydiniz." diyerek onları azarlamaları üzerine yaptıklarına pişman oldular. Hz. Peygamber hücrelerinden çıkınca "Ey Resulullah! Biz senin işine müdahale ve muhalefet etmeyiz. Dilediğin gibi yap." diyerek pişmanlıklarını belirtmişlerse de Hz. Peygamber silahlanmış ve atına

binmek üzere olduğundan “Silahlandıktan sonra savaşmaksızın geri dönmek peygamberlere yakışmaz.” dedi. Ardından İbn Ümmü Mektum’u yerine vekil bırakarak Uhud Dağına doğru yola çıktı. O akşam “Şeyhayn” denilen yerde geceleyip ertesi gün seher vakti oradan kalkıp Uhud Dağına doğru hareket ettiler. Müslümanların ordusu 1000 kişi kadardı. Ancak münafıkların reisi Abdullah b. Ubey b. Selül habisi kendisine tabi olan 300 kadar münafık ile geri döndü. Bundan dolayı ordunun toplamı 700 kişiden ibaret kaldı ve onların da yalnız 100 neferi zırhlıydı. Hz. Peygamber ile Ebû Burde hariç bütün Müslümanlar piyadeydi. Müslüman ordusu Uhud Dağını arkasına alarak Medine’ye karşı saf tuttular. Müşrikler de Müslümanlara karşı saf tutup durdular. Hz. Peygamber olması gerektiği gibi İslâm askerlerini düzene koydu. Ordunun sol yanında “Ayneyn” adlı bir vadi vardı. Oradan düşman süvarilerinin saldırı yapma ihtimali olduğundan Abdullah b. Cübeyr’i (ra) 50 kişilik okçuyla süvari hücumunu engellemek için o vadinin ağzına yerleştirip “Düşman ordusunun gerek galibiyetinde gerekse mağlubiyeti halinde benden haber gelmedikçe sakın buradan ayrılmayın.” şeklinde kesin emir verdi.

İşte bu şekilde karşılıklı saflar oluştuktan sonra savaş başladı. Siyer kitaplarında ayrıntılı bir şekilde anlatıldığı gibi cesur Müslümanların her biri bir aslan kesilerek fevkalade cesaret gösterdiler ve kafirlerden kendisine güvenip de meydana çıkan yiğitlerini kılıçtan geçirerek canlarını cehenneme ısmarladılar. Bundan başka kendilerini zapt edemeyen bir takım bahadır da kükre-miş aslan gibi kafirlerin ordusuna saldırıp onları darmadağın ederek ordularını fena halde bozdular. Hatta geride çalgı çalarak kasideler söyleyen kadınlar bu hali görünce gazelleri çığlıklara dönüşerek feryat figan ile dağa doğru kaçmaya karar verdiler. Müslüman askerler kafirlerin yenilgiye uğradığını görünce yağmaya başladılar. Okçular bu durumu görünce “Müslüman askerler galip gelip düşman tümüyle bozguna uğradı. Ne duruyorsunuz? Hadi ganimet elde edelim.” diyerek yağmaya kalkıştılar. Abdullah b. Cübeyr Hz. Peygamber’in kesin emrini hatırlatarak her ne kadar vazgeçirmeye çalıştıysa da başaramayıp 7-8 kişi dışında hepsi dağıldı. Bunun üzerine Kureyş ordusu-

nun sağ kol komutana Halid b. Velid okçuların üzerine şiddetli bir saldırı gerçekleştirip kendilerini perişan etti. Ardından Abdullah b. Cübeyr'in üzerine da hücum ederek kendisini ve yanındaki arkadaşlarını şehit etti. Bu şekilde Halid b. Velid o yeri zapt ettikten sonra Müslüman ordusunun sol kolundan dolaşp arka taraftan hücum ederek Müslüman askerleri şaşırttı. Ve içlerine büyük bir tefrika düşürdü. Şöyle ki, Müslüman ordusu galip gelmiş iken iş tersine dönüp Müslümanların galibiyeti mağlubiyete döndü. Hatta o esnada “Ey cemaat! Arkanıza bakınız.” diye bir ses işitilince Müslümanlar hayrete kapıldılar. İleriye doğru hücum etmiş olanlar dehşet ve telaş ile geri döndüklerinde arkalarındaki Müslümanları düşman zannedip üzerlerine saldırarak birbirlerini vurmaya başladılar. Kafirler bu durumu görünce bozulup dağılmış iken geri dönerek bir araya toplanıp Müslümanlar üzerine bir daha hücum ettiler. İşte bu kargaşa ortamında ensardan pek çok kişi yaralandı ve şehit oldu. Kureyş kafirleri bu şekilde açıklık bulunca Hz. Peygamber üzerine de hücum ile pek çok ok ve taş atıldılar. Melunun biri dudağını yarıp bir dişini kırdı. Bir diğeri de yanağının üstünü çizdi. Zırhının iki halkası kırılıp çizilen yere saplandı. Hz. Peygamber bu halde iken dahi kafirlere merhamet etmiş kanının yeryüzüne damlamasından dolayı kavmine ilahî azabın nazil olması için yüzünden akan kanları kendisi silerek “Ya Rabbi! Benim kavmime hidayet eyle zira onlar cahildirler. İşin hakikatini bilmezler.” diye ıslah olmaları için dua etti. Ondan sonra Müşriklerden 3 fırka sırayla Hz. Peygamber’e saldırmışlar ise de Hz. Ali her üç defada da aslan gibi karşlarına çıkıp reislerinin canını cehenneme göndererek kafirleri dağıtmıştır.

Kafirler bu saldırılardan başka daha pek çok defa kâh yalnız kâh gruplar halinde Hz. Peygamber'in üzerine saldırmışlarsa da ashap dağılmalarından sonra tekrar birleşip canlarını feda ederek Resulullah'ın üzerine atılan taş ve oklara karşı durmuşlar ve onu müdafaa edip hayli kafiri cehenneme göndermişlerdir.

Kureyş kafirleri de İslami kuvvetin yok olmayacağını anlayınca savaş yaşladı. Daha sonra öyle açık ve tehlikeli bir yerde durmak uygun görülmediğinden Hz. Peygamber ahabı kiram ile Uhad Dağını arkalarına alarak güvenli bir vadiye girdiler. Bundan sonra Kureyş kafirlerinin reislerinden ve İslâm dininin en büyük düşmanlarından Übey b. Halef melunu ki Mekke’de iken Hz. Peygamber ile karşılaştığında “Ey Muhammed! Bir at besliyorum ki ona binmiş olduğum halde seni öldüreceğim.” şeklinde saçmalamasına cevaben Hz. Peygamber “İnşallah sen onun üzerinde iken ben seni öldüreceğim.” demişti. İşte o sırada söz konusu kafir bir nara atıp “Ya sen! ya ben!” diyerek Hz. Peygamber’in üzerine dolu dizgin bir şekilde hücum etti. Ashaptan bazıları onu karşılamak istediye de Hz. Peygamber “Bırakın gelsin.” dedi. Eline küçük bir mızrak alıp fırlatmasıyla melun vurulup eğe kemiği kırıldı ve kıymetli atından düştü. Hemen yaygaraya başlayıp “Muhammed beni öldürdü.” şeklinde feryat figan ederek kavminin yanına kaçtı. Ebû Süfyan gelip yarasının olmadığını görünce bir şey yok diye teselli verdi. İlgili melun “Muhammed Mekke’de iken ben seni öldüreceğim der idi. Ben bu darbeden hayatta kurtulamam.” diye cevap vermiş. Gerçekten de Mekke’ye giderken öküz gibi bağırıp gebererek cehennemin odunu olmuştur.

Az önce açıklandığı üzere Hz. Peygamber ahabı kiramla beraber Uhad Dağının mezkûr vadisinde toplandıktan sonra Hz. Ali su getirdi. Hz. Peygamber yüzünü yıkayıp abdest alarak onunla öğlen namazını kıldı. Daha sonra Ebû Ubeyde b. el-Cerrâh (ra) onun yüzüne saplanmış olan iki halkayı dişleriyle tutup çıkardı. Bu esnada Kureyş kafirlerinin kadınları meydanın boş kaldığını görünce gelip şehit olanların burunlarını ve kulaklarını keserek kendilerine bilezik ve gerdanlık yaptılar. Ebû Süfyan söz konusu vadide Müslüman bir topluluğun olduğunu görünce yardımcılarını toplayarak başka bir yoldan onların üzerine çıkmak istedi. Ancak Hz. Peygamber’in onlar çıkamassın diye yaptığı duanın bereketiyle her ne kadar uğraştılar ise de yukarı çıkmadılar. Bu şekilde savaş tufanı sükûnet buldu. Allah müşriklerin kalbine bir

korku saldığından büsbütün savaştan feragat ederek Mekke yolunu tutup gittiler. Daha sonra Hz. Peygamber şehitleri defnettikten sonra ashapla Medine'ye döndü.

Bu savaşta ashabı kiramdan 70 kişi şehit düşüp bir hayli kişi de yaralandı. Bu şehitlerin altısı muhacirlerden olup geriye kalanı ensardandı. Kureyş kafirlerinin kaybı ise 30 kişiye yakındı ve bir hayli kişi de yaralanıp Mekke yolunda cehennemi boylamışlardır.

Uyarı: Bu dehşet verici olayda Müslümanların uğradığı musibet Hz. Peygamber ve ashabı hakkında -hâşâ- tahkir sebebi olmayıp bilakis siyer alimlerinin aktardıklarına göre birçok faydayı ve hikmeti barındırır:

1- Ayneyn vadisini korumakla görevli ashabı kiram, Hz. Peygamber'in kesin kararına aykırı hareket ettiler ve liderlerinin sözünü dinlemeyerek görevli oldukları yeri terk edip ganimet toplamaya aldandılar. Bu şekilde hem kendilerinin hem de diğerlerinin şehit olmasına sebep olmaları bütün Müslümanlara bir ibrettir. Dolayısıyla dünyanın geçici malına aldanarak doğru ve düzgün olan komutanlarının görüşlerinden dışarı çıkmamalıdır.

2- Peygamberlerin en büyük belalara müptela olması devam ede gelen bir adet olduğundan bütün peygamberlerin efendisi Hz. Muhammed (as)'ında bunlara benzer belalarla müptela olması ilahî iradenin bir gereğidir. Bunun faydası ve hikmeti şudur ki; eğer daima Müslümanlar galip gelselerdi kafirleri korku saracak ve bundan dolayı münafıklık yaparak Müslümanların arasına gireceklerdi. Bu durumda dini ifsat etmeye kalkışacaklarından dost ile düşmanı birbirinden ayırmak mümkün olmazdı. Eğer daima yenilselerdi Peygamber'in davetinden halk faydalanamazdı. Bu şekilde doğru olanların yalancılardan ayırt edilmesi için ilahî hikmet bu iki durumun birleştirilmesini gerekli görmüştür. Nitekim bu gazveden önce münafıkların nifakları gayet gizli olup zahiren doğru dürüst insanlar olduklarını yansıttırlardı. Ancak hakikatte Müslümanlar ile ittifakları olduğundan hile ve aldatmaca ile Müslümanların sırlarına vakıf olup kafirleri haberdar ederlerdi.

Bu gazvenin gerçekleşmesinden sonra münafıklar sevinip kalplerinde gizledikleri küfürlerini sözlü ve fiili olarak açığa vurdular. Bunun üzerine Müslümanlar bunun farkına varıp düşmanın içeride olduğunu öğrenip şerlerinden korunmaya başladılar.

3- Daima zafer elde edilse nefis-i emmare şımarıp gurur ve kendini beğenmeye kapılarak muhafaza-i esbab-i sûriye* de tembellik meydana getireceğinden nefsi kırmak için bazı yerlerde zaferin geciktirilmesi ilahî hikmetin gereğidir.

4- Allah mümin kulları için cennette bir takım yüksek dereceler ve makamlar hazırlamıştır. Ancak müminlerin amelleri kendilerini söz konusu bu derecelere ulaştıramayacağından ezeli ilahî irade bunlara ulaşabilmeleri için buna benzer belalar ve sıkıntılar ile müptela olmalarını gerekli kılmıştır.

5- İslâm dinini koruma uğrunda canını feda ederek şehitlik mertebesine nâil olmak evliya mertebelerinin en yükseği olduğundan Allah'ın hikmeti Müslümanları şehitlik mertebesine sevk etmiştir.

6- Ezelî ilahi irade kafirlerin ve din düşmanlarının itlafına taalluk ettiğinden küfür ve azgınlıklarında ısrar ederek Hz. Peygamber ve ashabına yaptıkları eziyetler sebebiyle en şiddetli azaba yakalanmayı hak etmeleri için bu durumun gerçekleşmesini gerekli görmüştür. Bu müminlerin en iyi şekilde mutluluk sebepleri; kafirlerin ise felaketlerine sebep olmuştur.

11. Gazve; Hamrâülesed Gazvesi: Siyer alimlerinin belirttiğine göre Ku-reyş kafirleri Uhud'tan dönerken Ebû Cehil melununun oğlu İkrime diğer kabile reislerine hitaben, "Müslümanlara bu şekilde galip gelmişken bütünüyle yok etmeksizin geri dönmekte büyük hata yapıyorsunuz. Çünkü onlar yakın bir zamanda toplanıp bizden intikam almaya gelirler. Yapmamız gereken şudur ki onlar bu perişan haldeyken geri dönüp Medine'yi basalım ve hepsini öldürerek İslâm ismini kaldıralım." dedi. Buna cevaben Safvan b. Ümeyye,

* Sebeplere sarılmakta tembellik göstermek. [sad.]

“Müslümanların bu durumda bize karşı kin ve nefretleri artmıştır. Evs ile Hazrec kabilelerinden savaşa katılmayanlar hazırlanıp hepsinin birden saldırması halinde bizi perişan edecekleri muhtemel olduğundan bu fikirden vazgeçmeliyiz.” demiş ise de bunu kabul ettiremediğinden onlar geri dönüp Medine’yi basmaya karar verdiler. Bu esnada Abdullah b. Amr el-Müzenî yanlarında bulunuyordu. Ertesi gün seher vakti Medine’ye gelip Kureyş kafirlerinin konuşmalarını Hz. Peygamber’e haber verdi. Bunun üzerine Resulullah, Ebubekir es-Sıddık ve Ömer el-Faruk ile istişarede bulundu. Kendileri, Müslümanların savaştan dolayı zayıf düşmediğini göstermek ve din düşmanlarını korkutmak için zelil kafirleri takip etmeyi uygun gördü. Bunun üzerine Hz. Peygamber sabah namazını cemaatle kıldırdıktan sonra yalnız Uhud Gazvesi’ne katılan sahabeleri davet ederek toplanmalarını emretti. İbn Ümmü Mektum’u yerine vekil bıraktıktan sonra Uhud’a katılan 630 kişi kadar sahabeyle Medine’den çıktılar. O esnada yaralı olanlar bile yaralarını sararak gittiler. İşte bu şekilde Medine’den 8 mil uzaklıkta bulunan “Hamrâülesed” adlı yere kadar geldiler ve ordu orada konuşlandı. Ebû Ma’bed el-Huzâî’nin oğlu Ma’bed -ki o vakit henüz Müslüman olmamıştı. Ancak daima Müslümanlara yardımda bulunurdu.- bir iş için Mekke’ye giderken Hz. Peygamber’in yanına gelip Uhud Gazvesi’nde uğradıkları musibetten dolayı taziyelerini iletikten sonra kalkıp gitti. “Ravhâ” adlı yerden geçerken Kureyş ordusuyla karşılaştı. Ebû Süfyan “Geride ne var? Müslümanlardan ne işittin?” diye sorduğunda Ma’bed cevap olarak, “Evs ve Hazrec kabilelerinden dün savaşa katılmayanlar üzüntü duyduklarından bugün hepsi toplanmış sizden intikam almak için büyük bir orduyla geliyorlar.” dedi. Ebû Süfyan, “Sen ne söylüyorsun! Onlarda savaşacak güç kaldı mı?” demesi üzerine cevaben Ma’bed, “Onlar Hamrâülesed’e geldiler. Eğer buradan kalkmazsanız onların atlarının başını görürsünüz.” deyince kafirleri bir korku sarıp birdenbire ordularını kaldırıp gittiler.

Ma’bed bir adam göndererek Kureyş’in gittiğini haber vermesi üzerine Hz. Peygamber birkaç gün bekledikten sonra 5. gün Medine’ye döndü.

12. Gazve; Benî Nadîr Gazvesi: Benî Nadîr, Medine’ye 2 mil uzaklıkta bir yerde ikamet eden büyük bir Yahudi kabilesidir. Kendileri zengin olup, sağlam kalelere ve savaş aletlerine sahiptir. Ancak sonları kötü bir kabiledir. Bu gazvenin sebebi, Nadiroğulları Müslümanlar aleyhinde bulunmamak ve ihtiyaç anında Müslümanlara yardımcı olmak üzere Hz. Peygamber ile antlaşma yapmıştı. Bir gün Hz. Peygamber bir istekte bulunmak için küçük bir grup ashabı kiramla Nadiroğullarının oturduğu mahalleye gitti. Yüksek bir evin saçağının altında gölgelik bir yerde oturup isteğini belirtti. Benî Nadîr, “Çok güzel ey Ebâ'l-Kasım! İsteğinizi yerine getireceğiz. Ancak biraz dinlenin ki yemek hazırlayalım.” dediler. Ardından halvethanelerine gizlenerek Huyey b. Ahtab adlı bir melun Yahudilere hitaben, “Ey Yahudi topluluğu! İşte şimdi fırsat vaktidir. Böyle bir fırsat hiçbir zaman ele geçmez. Her kim şu dam üzerinden Muhammed’in (as) üzerine bir taş yuvarlatıp onu öldürürse bütün âlemi İslâm’ın saldırısından kurtarır.” diyerek kavmini teşvik edince Amr b. Haccâş dedikleri habis ayağa kalkarak dama çıktı. Bu esnada Sellâm b. Mişkem onlara hitaben, “Ey topluluk! Bu fikrinizden vazgeçiniz. Vallahi, Allah tarafından sizin bu kötü düşünceniz ona haber verilir. Hem de bu suikastınız yanımızda olan antlaşmayı bozmaktan ibarettir. Sonra bizim felaketimize sebep olacaksınız.” diyerek nasihat verditse de onlar bunu kabul etmeyip niyet ettikleri şeyi yapmaya kalkıştılar. Bunun üzerine Cebrâil nâzil olup hain Yahudilerin bu suikast planlarından haber verince Hz. Peygamber ashaba hiçbir şey söylemeksizin hacetini giderecekmiş gibi yanlarından kalkıp Medine’ye doğru yol aldı. Arkadaşları olan ashabı kiram Hz. Peygamber’in geç kaldığını görünce onu aramak üzere kalktılar. Kendisine ulaştıklarında Hz. Peygamber ashaba işin gerçeğini haber verdi. Bunun üzerine Muhammed b. Mesleme’yi (ra) onlara gönderip, kendisine sebepsizce suikast girişiminde bulunarak antlaşmayı bozduklarından dolayı bundan sonra Medine civarında bulunmalarının mümkün olamayacağı, dolayısıyla 10 gün içerisinde Medine’yi terk etmeleri gerektiğini; bunu yapmadıkları taktirde başlarının vurulacağını bildirdi. Yahudi kafirleri başlarına gelecek belayı bildiklerinden Medine’yi terk etmek için hazırlıklara başladıkları esnada münafıkların reisi Abdullah b.

Übey b. Selûl habisi gizlice bir haber gönderip “Sakın memleketinizden çıkmayasınız bilakis kalelerinizde durunuz. Zira sadece benim yanımda 2000 kişi var. Kalelerinize gelir size yardım ederiz. Kureyza ve Gatafan kabileleri de yardım ederler.” dedi. Benî Nadîr Yahudilerinin reisi Huyey b. Ahtab buna aldanarak “Biz vatanımızı terk etmeyiz. Elinden ne geliyorsa yap, geri durma.” şeklinde Hz. Peygamber’e cevap gönderdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber ashabı toplayıp cihat için hazırlıkları tamamladıktan sonra İbn Ümmü Mektûm’u yerine vekil tayin etti. Hz. Ali’ye (ra) sancağı teslim ederek hemen o gün hicretin 4. senesinin Rabîulevvelinde hareket ederek ikinci namazını Benî Nadîr sahrasında kıldı. Hain Yahudiler Hz. Peygamber’i görünce kalelerine kapanıp oklarını ve taşlarını hazırladılar. Ancak münafıkların reisi korkusundan alenen yardıma cesaret edemeyip sözünden caydı. Aynı şekilde Kureyza ve Gatafan kabileleri de yardıma cesaret edemediklerinden Benî Nadîr Yahudileri yalnız kalıp onların yardımlarından ümitlerini kestiler. Hz. Peygamber onları bir rivayette 6 diğer bir rivayette 15 gün muhasıra edince Yahudi kafirleri emân dileyip Medine’yi terk edeceklerini, canlarının bağışlanmasını rica ettiler. Hz. Peygamber bu ricalarını kabul etti. Bunun üzerine bütün silahlarını bırakıp develerine yükleyebildikleri kadar eşyayı alarak gitmelerine izin verildi. Onlar da 600 deveye eşyalarını yükleyerek kimi Şam tarafındaki “Ezriâr” bölgesine kimi Hayber tarafına kimileri ise başka bölgelere defolup gittiler. Münafıklar yardım edemediklerinden ve Yahudi kafirlerinin tarumar olmasından dolayı gizlice matem tuttular. Söz konusu kafirler dağıldıktan sonra geriye kalan malları, eşyaları ve silahları Hz. Peygamber’e kalıp; 50 zırh, 50 tolga ve 340 adet kılıç ele geçirildi. Hicretin başlangıcından bu zamana kadar ensar yani Medine halkı, muhacirleri kendi evlerine alıp geçimlerini üstlendiklerinden Hz. Peygamber ensarı toplayıp “Yine daha önce olduğu gibi muhacirlerin geçimlerini üstlenmek üzere Benî Nadîr’den alınan ganimetleri hepinize bölüştüreyim. Yok isterseniz söz konusu malları sadece muhacirlere vereyim de sizden ayrılıp birer ev tedarik ederek kendi geçimlerini elde etmekle meşgul olsunlar.” şeklinde kendilerine iki seçenek sundu.

Ensardan Sa’d b. Muâz ve Sa’d b. Ubâde (ra) cevap olarak “Ey Allah’ın Resulü! Muhacirler dine olan sevgilerinden dolayı vatanlarını ve mallarını feda ettiler. Gönlümüz Benî Nadîr’den alınan ganimetleri sadece onlara taksim etmenizden yana. Ayrıca onların evlerimize teşrif etmesi bereket getirdiğinden yine daha önce olduğu gibi bizim evlerimizde kalsınlar ve onların geçimlerini biz üstlenelim.” dediler. Ensardan geriye kalanlar da o iki mert bahtiyara uyarak “Ey Allah’ın Resulü! Biz de buna razıyız.” deyince Hz. Peygamber çok memnun olup dua ettikten sonra ganimetleri yalnızca muhacirler arasında bölüştürdü. Ancak ensardan Ebû Ducâne ve Sehl b. Huneyf (ra) ihtiyaç sahibi olduklarından onlara da bir miktar verildi. Bir de Benî Nadîr’in reislerinden İbn Ebî Hukayk’ın güzelliğiyle meşhur olan kılıcı Sa’d b. Muâz’a verildi.

13. Gazve; Bedri Mev’id Gazvesi: Bu gazvenin sebebi, Ebû Süfyan Uhud Gazvesi’nden dönüp giderken “Sizinle gelecek sene Bedir’de buluşup savaşalım.” demişti. Hz. Peygamber’in emriyle Hz. Ömer cevaben “İnşallah” demiş idi. Söz verilen zaman yaklaştığında Ebû Süfyan Müslümanlarla savaşmak için Mekkelileri her ne kadar zahiren tahrik ve teşvik ediyor idiyse de Müslümanların kılıcından korktuğu ve o sene Mekke taraflarında kıtlık görüldüğü için savaş olmasını istemiyordu. Ancak verilen sözden cayma onun tarafından olursa bu korkaklığa hamledilir. Müslümanlar da sözlerinde durup Bedir’e geldikleri taktirde İslâm’ın kuvvetleneceği ve kendilerinin ise şöhretlerinin kaybolacağını düşündüğünden bir casus ile gücünü ve şanını Medine halkına bildirerek dışarı çıkmalarını engellemek istedi. Bu şekilde verilen sözden Müslümanların cayması için savaş hazırlıkları ile meşgul oldu. O esnada Medine halkından, henüz İslâm’ı kabul etmemiş olan Nuaym b. Mesud el-Eşcaî Mekke’ye geldi. Ebû Süfyan onu yanına çağırarak “Ey Nuaym! Bedri Mev’id vakti yaklaştı. Gitmediğimiz taktirde bu bizim korkaklığımıza hamledilerek gücümüzü ve şöhretimizi bitirip Müslümanları rahata kavuşturur. Gittiğimiz taktirde ise kıtlıktan hayvanlarımıza yedirecek bir şey bulamadığımızdan pek çok zorluğa maruz kalacağız. Bundan dolayı şimdi sen Medine’ye gider, Muhammed (as) ve ashabını korkutarak Medine’de kalmalarının bir çaresini bulur ve bu şekilde onların sözlerinden caymalarına sebep

olursan sana üçer yaşında 20 adet deve veririm.” dedi. Bunun üzerine Nuaym, “Ben şimdi Medine’den geliyorum. Ben şunu beyan etmek için geldim ki Muhammed (as) savaş hazırlıkları ile meşgul olup Evs ve Hazrec kabilelerinden o kadar çok asker toplamıştır ki artık Medine içi insan ile dolmuştur.” dedi. Ebû Süfyan’ın korkusu bir kat daha artarak Nuaym’a gidip Müslümanları korkutması için baskı yapınca Nuaym kalkıp Medine’ye gitti. Müslümanlar Nuaym’ı görünce Ebû Süfyan’ın durumunu sorduklar. Nuaym, “Ebû Süfyan pek çok asker toplamıştır. Arap kabilelerinin birçoğu kendisiyle ittifak edip sizinle savaşmak üzere Mekke’den çıktılar. Sakın yerinizden kalkıp da Bedir’e gitmeyin. Zira bu defa onlar ile başa çıkmanız mümkün olmadığı gibi hiçbirinizin sağ kurtulması da ümit olunmaz.” şeklinde cevap verdi. Hatta buna o kadar önem vermiş ki bu sözleri ashâbı kiramın birçoğuna söylemiş. Beşer olduklarından dolayı bu sözler ashâbı etkilemiş ve Medine dışına çıkmaktan hoşlanmaz olmuşlar. Bu yalan haberin yayılması ve ashâbın bundan etkilendiği Hz. Peygamber’e ulaşınca Bedri Mev’id’e gidilmesi halinde ashâbın pek çoğunun katılmayacağı düşüncesi Hz. Peygamber’i biraz üzdü. Bunu fark eden Ebubekir el-Sıddık ve Ömer el-Faruk (ra) Hz. Peygamber’in yanına gidip “Ey Allah’ın Resulü! Cenab-ı Allah’ın İslâm dinini galip kılacağı ve Peygamberini de yücelteceğinde şüphemiz yoktur. Düşmanımıza vadedilen vakit geliyor. Savaştan geri durup da bize korkaklık gibi zemmedici bir sıfatın dayatılmasını kabul edemeyiz. Hemen Cenab-ı Allah’ın yardımıyla söz verilen yere gidelim.” dediler. Hz. Peygamber rahatlayıp, “İslâm dini günden güne şeref kazanarak yükselmekte iken korkaklık gibi zemmedici bir sıfat ile geri kalmasını istemediğimden hiç kimse gelmesede dahi benim yalnız başıma Bedri Mev’ide gitmem zarurîdir.” deyince ashâbın hepsi sevinip şeytanın vesveseleri kalplerinden defnolunarak katılacaklarını belirttiler. Bunun üzerine Hz. Peygamber Abdullah b. Revâha’yı yerine vekil bırakıp sancağı Hz. Ali’ye teslim ederek 1500 kişi ile Medine’den hareket etti. Hicretin 4. senesinin Zilkade ayının başlarında ordu Bedir’e ulaşır orada konuşlandı. Ashâbı kiram Medine’den çıkarken yanlarına pek çok ticaret malı aldılar. Her sene o mevsimde Bedir sahrasında panayırlar kurulduğundan İslâm ordusu orada bir

hafta kadar bekleyip çok güzel alışveriş yaparak mutlu bir şekilde Medine'ye döndü. Ebû Süfyan da 2000 kişilik bir orduyla Mekke'den çıkıp "Mecenne" denilen yere geldi. İslâm ordusunun Bedir sahrasına geldiğini duyunca kafirlerin önderlerini toplayıp "Bu sene Bedir'e gidersek kıtlıktan dolayı yiyecek olarak çok sıkıntıyla karşılaşacağımızdan geri dönmemiz gerekiyor." şeklinde özür belirtti. Onlar da kaçmaya karar vererek Mekke'ye döndüler. Kafirin askerleri bir iş göremeyip sadece sevîk yani kavrutulmuş unu su ile karıştırıp yedikten sonra ümitsiz bir şekilde Mekke'ye döndüklerinden Mekke halkı kendi askerlerini alaya alma babında kendilerine "Ceyşu's-Sevîk" derlerdi. Velhasıl Kureyş kafirlerinin Müslümanlar ile savaşmaya cesaret edemedikleri kabileler arasında anlaşılınca Kureyş'in itibarı bozulup Müslümanlar pek çok şan ve şeref kazandılar.

14. Gazve; Zâturrika Gazvesi: Bu gazvenin sebebi, Necid bölgesi kabilelerinden Gatafan'ın Benî Muhârebe ve Benî Sa'lebe kollarının Medine'ye hücum etmek üzere savaş hazırlıklarında bulundukları Hz. Peygamber'in kulağına ulaştı. Bunun üzerine damadı Hz. Osman'ı yerine vekil bırakarak ashabı kiramdan bir rivayette 400 ve diğer bir rivayete göre 700 dilaver ile hicretin 5. yılı Muharrem ayının başında Medine'den çıkarak Necid diyarına doğru hareket etti. Ancak İslâm ordusu Gatafan topraklarından "Zâturrika veya Şadah" diye adlandırılan yere ulaştığında yöre halkı İslâm ordusunun geldiğini işitince bir karşılık vermeden dağlara kaçtığından savaş gerçekleşmeksizin 15. günde Medine'ye dönüldü.

Söz konusu bu gazveye etrafı parça parça tarlalardan oluşan bir dağın adı ya da o savaşta taşınan sancağın çeşitli renklerde olması yahut ashabı kiramdan bazılarının ayakkabıları yırtılıp ayaklarına bez sardıklarından dolayı Zâturrika denilmiştir.

15. Gazve; Dûmetulcendel Gazvesi: Dûmetulcendel, Medine'ye 15 ya da 16 konak, Şam'a 5 konaklık uzaklıkta bulunan bir beldenin ismidir. Bu gazvenin sebebi, söz konusu bölge halkından bir takım eşkıyanın yolculara saldırıp

zulüm yaptıkları haberi Hz. Peygamber'e ulaştı. Onları cezalandırarak dağıtmak ve Müslümanların Şam diyarına ticaretlerini güvence altına almak için Medine'de Sibâ' b. Urfuta'yı (ra) vekil bırakıp hicretin 5. senesinin Rabiulevvel ayında ashabı kiramdan 1000 kişi ile Medine'den hareket edildi. Söz konusu yere yaklaştıklarında hayvan sürüleriyle karşılaşıldı. Çobanların bir kısmı ele geçirilirken bir kısmı ise kaçtı. Bu haber bölge sakinlerine ulaşınca hepsi dağılıp kaçtı. Bundan dolayı İslâm ordusu orada birkaç gün kalıp bazı askeri birlikler gönderildiyse de hiç kimseyle karşılaşmadığından hayvanlar ganimet olarak alınıp herhangi bir savaş gerçekleşmeksizin Rabiulahirin 20. gününde Medine'ye dönüldü.

16. Gazve; Müreysî Gazvesi: Bu gazveye Benî Mustalik gazvesi de denir. Mureysî, Mekke ile Medine arasında bulunan Huzâa diyarının Kudeyd bölgesinde yer alan bir suyun adıdır. Fur'a iki günlük mesafededir. Fur' da Medine'ye 32 saat uzaklıkta bulunan bir yerdir. Bu gazvenin sebebi, Benî Huzâa kabilesinin reisi Hâris b. Dırâr'ın Müslümanlar ile savaşmak için müşrikleri teşvik ederek Arap kabilelerinden bir hayli asker toplayıp hazırlık yaptığı Hz. Peygamber'e ulaştı. Bunun üzerine Hz. Peygamber Büreyde b. Husayb vasıtasıyla haberin doğruluğunu araştırdıktan sonra Zeyd b. Hârise'yi (ra) yerine vekil tayin ederek 1000 ashabı kiram ile hicretin 5. senesi Şaban ayının 3. gününde Medine'den hareket etti. Bu savaşta muhacirden 10, ensardan 20 kişi atlıydı. Bu gazveye münafıklardan da ganimet elde etmek arzusuyla pek çok kişi katılmıştı. Yolda iken casuslardan biri Hz. Ömer'in eline geçip sorgulanarak düşmanın durumu tamamıyla öğrenildikten sonra Hakk dine davet edilip kabul etmediğinden öldürüldü. Bu haberi zelil kafirler işitince kalplerine fazlasıyla korku girdiğinden Hâris b. Dırâr'ın kendisine mensup olanlar dışındaki kimseler firar ettiler. Hz. Peygamber Müreysî denilen yere ulaştığında zelil kafirler mübarezeye çıkarak savaşa hazırlandılar. Bunun üzerine Hz. Peygamber Hz. Ömer'e emredip canları ve mallarının korunması ve hiçbir şeylerine zarar gelmemesi şartıyla İslâm dinine davet edildiler. Söz konusu rezillerden hiçbiri buna uymadıklarından savaş başladı. İlk etapta iki grup arasında çatışma yaşandıktan sonra Hz. Peygamber'in emriyle İslâm askerleri

toplanarak şimşek gibi kafirler üzerine hücum etti. Rezil kafirler saldırıya dayanamayıp 10'u öldürülerek cehennem gönderilirken geriye kalan 700'den fazla kişi ise esir alındı. Bu esirlerden sadece 1 kişi İslâm'ı kabul etti. Bu seferde 2000 deve, 5000 koyun ve pek çok eşya ganimet olarak alınarak kadınları esir alınmıştır. Bu kadınlar arasında Hâris b. Dırâr'ın kızı Cüveyri'ye de esir alınanlar arasındaydı. Daha sonra Müslüman olarak Hz. Peygamber'in pak eşleri arasına dahil olduğundan ashap, "Hz. Peygamber'in pak eşinin akraba-sını esir olarak tutmak İslâm'ın şanına yakışmaz." diyerek bütün esirleri azat etmiştir. Bu gazve 28 gün sürüp Ramazanın başında Hz. Peygamber ile İslâm askerleri Medine'ye girmişlerdir.

17. Gazve; Hendek Gazvesi: Bu savaşın sebebi, daha önce açıklandığı üzere Benî Kaynukâ ve Benî Nadîr Yahudileri Medine'den kovulmuşlardı. Müslümanlardan intikam almak için Yahudilerin önde gelenlerinden 20 kadar kişi Kureyş kafirleri ve diğer müşriklerle anlaşmak üzere Mekke'ye gittiler. Ebû Süfyan ile görüştüklerinde onlara ne için geldiklerini sorunca cevaben, "Sizinle Muhammed'in (as) aleyhine ittifak yapmak ve onu ortadan kaldırmadıkça birbirimizden ayrılmamak." dediler. Bunun üzerine Ebû Süfyan, "Merhabalar size... Hoş geldiniz. Bize göre insanların en sevgilisi Muhammed'in (as) düşmanlığı konusunda bize yardım edenlerdir." diyerek iltifat etti. Daha sonra Kureyş'in önde gelenlerinden 50 kadar kişiyi topladı. Bunlar Kâbe örtüsünün altına girerek canları çıkana dek Müslümanlar ile savaşmaktan geri durmamak üzere kuvvetli bir sözleşme yapıp yemin ettiler. Yahudi taifesi bu şekilde Kureyş kafirleri ile sözleşme yaptıktan sonra gönülleri rahat bir şekilde oradan ayrılarak Necid diyarına gittiler. Orada Gatafan ve diğer bazı kabileleri de ittifak dairesine dahil ettiler. Bunun üzerine Kureyş kafirleri Ebû Süfyan'ın komutanlığında Osman b. Talha'nın sancaktarlığını yaptığı 4000 kişiden oluşan bir ordu toplayıp 300 atlı ve 1500 deve ile Mekke'den çıktılar. "Merruzzahrân" adlı yere geldiklerinde Necid tarafından Eslem, Eşca, Benî Mürre, Kinâne, Fezzâre ve Gatafan kabileleri Kureyş ordusuna katılarak 1000'i süvari olmak üzere toplamda 10.000 kişi oldular.

Arasöz: Ahzâb; cemaat, grup manalarına gelen hizb kelimesinin çoğuludur. İslâm aleyhine birçok grup bir araya geldiğinden bu gazveye “Ahzâb Gazvesi” de denilmiştir.

Bu haber Hz. Peygamber’e ulaşınca ashabını toplayarak onlarla istişare etti. Rezil kafirlerin çokluğu ve savaş hazırlıkları iyi düzeyde olduğundan meydan savaşına yapmamaya, Medine içinde savunma savaşı yapılmaya karar verildi. Bunun üzerine Selman-ı Fârisi (ra) istişarenin yapıldığı yerde bulunduğundan -ki o Fars’tan kaçarak Medine’ye gelmiş ve İslâm’ı kabul etmişti- “Ey Allah’ın Resulü! Bizim memleketlerimizden birine haddinden fazla düşman saldırdığında oranın etrafı hendek ile çevrilip korunurdu.” diye görüş belirtince görüşü kabul edilip hendek kazılmaya karar verildi. Ardından Abdullah b. Ümmü Mektûm’u yerine (ra) vekil bırakarak muhacirlerden Zeyd b. Hârise ve ensardan da Sa’d b. Ubâde’yi sancaktar tayin edip 36’sı atlı gerisi piyade olmak üzere 3000 kişilik bir orduyla hicretin 5. yılı Şevval ayının sonlarına doğru Medine’den çıkıldı. Hendeğin Sel’ Dağının önünde kazılması uygun görülüp genişliği ve derinliği 5 zirâ* olmak üzere her 10 sahabe 40 arşın yer kazacak şekilde taksimat yapılarak hendeğin kazımına başlandı. Daha önce Kureyzaoğullarıyla yapılan antlaşmadan dolayı onlardan ödünç olarak kazı malzemesi alındı. Hz. Peygamber (as) ashâbı kiramı teşvik etmek için bazen hendek kazar bazen ise toprak taşımakla meşgul olur ve ashâba hayır duasında bulunurdu. Bu durum ashâba daha fazla gayret ve çalışma isteği verip var güçleriyle çalışmalarını sağlardı. Hatta Selman-ı Fârisî güçlü ve bu duruma alışık olduğundan 10 kişiye denk iş yapardı. Münafıklar ise zahiren çalışıyorlarmış gibi görünseler de çok gevşek davranıyorlardı. Rabbânî hikmet olarak o sırada çok şiddetli rüzgâr, soğuk ve kıtlık olduğundan Müslümanlar hendek kazımı esnasında pek çok sıkıntılara maruz kalıyorlardı. Şöyle ki 3 gün aç kalmışlar ve soğuktan donacak dereceye gelmişlerdi. Bununla beraber kendileri asla ümitsizlik ve bıkkınlığa kapılmayıp

* Metrik sisteme geçilmeden önce kullanılan bir uzunluk ölçüsü. Bkz. Mehmet Erkal, “Arşın”, TDV İslâm Ansiklopesidi (Erişim: 17 Aralık 2020).

Hakk din uğruna canlarını feda ederek çalışıyorlardı. Bu minvalde hendek kazılırken Hz. Peygamber'in elinden az yemek ile bütün askerleri doyurmak gibi pek çok mucizenin sadır olduğu siyer ve hadis kitaplarında yazılıdır. Ayrıca hendek kazılırken büyük bir taş çıkmış, ashabı kiram kazma ve diğer aletlerle kırıp çıkarmaya çalışmışlarsa da buna muvafık olamayıp aciz kalmışlardır. Hz. Peygamber'e bu konuda müracaat ettiklerinde Hz. Peygamber 3 gündür aç olup karnına taş bağlamış olmasına rağmen oraya gidip eline kazmayı aldı. Besmele getirdikten sonra taşa vurdu ve taşın 3/2'si kırılınca "Allahu ekber! Bana Şam'ın anahtarları verildi. Vallahi ben şimdi Şam'ın kırmızı köşklerini görüyorum." dedi. Sonra önceki minval üzere kazmayı tekrar taşa vurunca diğer 3/1'i de kırılıp "Allahu Ekber! Bana Fars bölgesinin anahtarları verildi. Vallahi! Ben şu anda Kısra'nın beyaz köşklerini görüyorum." dedi. Üçüncü defa vurduğunda taş büsbütün yerinden kopup kırılınca "Allahu Ekber! Bana Yemen'in anahtarları verildi. Vallahi şimdi San'a'nın kapılarını görüyorum." dedi. Yani bu 3 büyük bölgenin fethedilerek İslâm topraklarına ilhak edileceğini haber verdi. Hatta Selman-ı Fârisî orada bulunmuş ve köşkle-
rin Hz. Peygamber'in tarif ettiği gibi olduğunu belirtmiş. İşte bu şekilde yoğun çaba harcanarak 5-10 gün içerisinde hendek tamamlandı. Kureyş ordusu geldiğinde her kabile Medine etrafında bir yere yerleşip Medine'yi muhasıra altına aldılar. Müslüman askerler de çocuklarını, eşlerini, eşya ve mallarını Medine hisarlarında koruma altına alarak Hakk'a emanet ettiler. Şehirden çıkıp Sel Dağını arkalarına alarak düşmana karşı durdular. Rezil kafirler Müslümanları bir saldırıda bitirmek gibi fasit bir iddiayla Medine'ye her taraftan saldırdılar ise de önlerine daha önce görmedikleri garip bir hendek çıkınca hayretle bakıp durakaldılar. Hangi tarafa gitseler üzerlerine taş ve ok yağdırıldığından Medine'ye hiçbir taraftan giremeyeceklerini anladılar. Bunun üzerine çaresizce taş ve okla savaşmaya karar verdiler. Bu esnada daha önce Hz. Peygamber ile antlaşma yapan Benî Kureyzâ Yahudilerinin antlaşmayı

bozdukları işitildi. Olayı araştırmak üzere ashabı kiramdan birkaç kişi gönderilerek sahih olduğu anlaşıncı Hz. Peygamber, “حسبنا الله و نعم الوكيل”* dedi ve ashabı kirama büyük bir fethe nail olacaklarını müjdeledi. O habislerin antlaşmayı bozmaları Müslümanlarda endişeye sebep olacağından Hz. Peygamber Medine’nin korunması için 500 kişi görevlendirdi. Kendisi diğer ashabı kiramla beraber sabahlara kadar hendeğin korunmasıyla meşgul olurlardı. Münafıklar, Müslümanların üzerine bir taraftan açlık ve soğuk düşmanının bir taraftan da din düşmanlarının hücum ederek zor durumda kaldıklarını görünce fırsattan faydalanmak adına türlü türlü oyunlara ve fitnelere kalkıştırlarsa da hiçbirine muvafık olamayıp hüsrana uğradılar. Hendeğin bir tarafı istenilen seviyede kazılamadığından bir gün kafirlerin her biri 100 kişiye denk tutulan yiğitlerinden 6 kişi hücum edip “Bizim karşımıza çıkabilecek kimse var mı?” şeklinde meydan okumaları üzerine ilk önce Hz. Ali aslan gibi meydana çıkıp en meşhurları olan Amr b. Abduved’in canını cehenneme gönderdi. Zübeyr b. el-Avvam da kükremiş fil gibi meydana çıkıp Nevfel Mahzûmî’nin üzerine hücum ederek kendisini iki parçaya ayırdı ki kılıcı onun altındaki eyeri bile kesti. Bundan sonra Hz. Ömer, Hz. Ali ve Hz. Zübeyr’in 3’ü birden hücum edince meydan okuyan pehlivanlara dünya dar gelip şaşkın bir şekilde kaçtılar. Bunun üzerine Müslümanlar çok sevindiler. Rezil kafirlerde ümitsiz ve kederli bir şekilde hendek çevresinden ayrılarak ordugahlarına döndüler. Ertesi gün Benî Kureyzâ Yahudileri ile Müşrikler Müslümanların etrafını her taraftan sararak akşama kadar ok atıp göz açtırmadılar. Ancak isteklerine nail olamadıklarından akşam olunca yine geri çekildiler. Ashabı kiram soğuk ve açlıktan pek muzdariplerdi. Ertesi gün ne yapacaklarını düşünürlerken Allah sebebini yaratıp Eşca’ kabilesinden fetanet ve dirayetiyle meşhur Nuaym b. Mesud Gatafanî kafirlerin ordugahından kalkıp Hendek kenarında bulunan nöbetçilerin izniyle Hz. Peygamber’in huzuruna gelerek İslâm’ı kabul etti. Daha sonra “Ey Allah’ın Resulü! Arap kabileleri be-

* “Allah bize yeter. O ne güzel bir vekildir!” [sad.]

nim Müslüman olduğumu bilmiyorlar. Eğer izin verilirse savaş bir hile olduğundan şu an İslâm’a bir hizmette bulunabilirim.” diyerek Hz. Peygamber’den izin alıp Benî Kureyza mahallesine gitti. Orada bulunan Yahudilerin ileri gelenlerine hitaben “Ey Kureyzaoğulları eşrafı! Sizi ne kadar çok sevdiğimi bilirsiniz. Kaç gündür sizin halinizi düşünüyorum.” dedi. Yahudiler, “Evet, bizim sana güvenimiz tamdır. Söyle bakalım...” dediklerinde Nuaym, “Arap kabilelerinin buraya gelmelerinin amacı Müslümanları bitirmek olsa da azıklarının tükenmesi, soğuğa dayanamamaları ve Müslümanların şiddetli mukavemet gösterip teslim olmayacakları gibi sebeplerden dolayı canları sıkılıp gideceklerdir. Sonra siz antlaşmayı bozduğunuzdan dolayı Müslümanların elinden nasıl kurtulursunuz. Bana kalırsa siz kabilelerin eşrafından birkaç kişiyi rehin almalısınız ki iş bitmedikçe gitmeleri mümkün olmasın.” deyince Yahudiler, “Evet sultanım, doğru söylüyorsun.” diyerek tasdik ettiler. Bunun üzerine Nuaym oradan kalkıp Ebû Süfyan’ın meclisine geldi. Ve “Yahudiler Müslümanlar ile olan antlaşmayı bozduklarına pişmanlık duyup antlaşmayı yenilemişler. Ayrıca kabahatlerinin affedilmesi için Arapların önde gelenlerinden birkaç kişiyi rehin alıp Müslümanlara teslim edeceklerdir. Sakın vermeyiniz!” diyerek Arapların reislerini kandırdı. Bunun üzerine Ebû Süfyan Yahudilerin düşüncesini anlamak için “Askerlerimiz ve hayvanlarımız soğuktan ve açlıktan telef olmak üzereler. Yarın hepimiz birden şiddetli bir şekilde hücum edip Müslümanları bitirelim de gidelim.” şeklinde haber gönderdi. Yahudiler, “Yarın cumartesi günü olduğundan biz savaşa çıkamayız. Ancak sizden emin olmak için önde gelenlerinizden rehin olarak 70 kişiyi bize teslim etmeniz şartıyla pazar günü çıkabiliriz.” şeklinde cevap gönderince Arap liderleri Nuaym’ın sözüne doğruladılar. Yahudilere, “Kendinizi kurtarmak adına canınız isterse bizimle gelip savaşınız. Yoksa biz gittiğimiz taktirde başınıza gelecek belayı siz düşününüz.” diye haber gönderdiklerinde Yahudiler de Nuaym’ın sözünü tasdik edip antlaşmayı bozduklarına pişman olarak korkularından kalelerine kapanıp kaldılar. Bundan dolayı Yahudiler ile Arap kabileleri arasına bir soğukluk girince iş başkalaşıp her ne kadar birkaç gün daha muhasara uzadıysa da önceki gibi şiddetli çarpışma yaşanmadı.

Bu esnada Hz. Peygamber dua ile meşguldü. Allah da duasını kabul edince yüzünde tebessüm belirdi. Ashabı kiramına Allah tarafından rüzgâr ve meleklerle destekleneceklerini haber verdi. Allah'ın lütfuyla hemen o gün ikinci vakti sadece müşriklerin tarafına özgü olarak dehşetli bir fırtına çıkıp müşriklerin ateşini söndürüp çadırlarını yerinden söktü. Ve gittikçe şiddetlenerek göz gözü görmez oldu. O sırada Hz. Peygamber tarafından Huzeyfe el-Yemânî kafirlerin ordusuna gönderilip kafirlerin son durumuna vakıf oldu. Şöyle ki rezil kafirler şaşırarak tüyü dökülmüş tilkiye dönmüşlerdi. Hele orduları içinde meleklerin tekbir sesleri ve silah şakırtıları işitilince çıldırmış maymuna döndüler. Ebû Süfyan da ümitsiz bir şekilde “Ey cemaat! Artık burada barınacak yer kalmadı. İşte ben gidiyorum. Siz de gitmenin çaresine bakınız!” diyerek devesine binip gitti ve ardından yardımcıları da hareket ettirler. Hz. Huzeyfe Hz. Peygamber'e gelip olanları haber verince tebessüm etti. Sonra rezil kafirlerin bir daha gelemeyeceklerini ashabı kirama haber verdi. Sözün özü Rabbanî yardım ile rezil kafirler yenilmiş ve kahrolmuş olarak döndüler. Müslümanlar da bir rivayete göre 15 diğer bir rivayete göre ise 24 gün muhasaradan sonra muzaffer olarak Medine'ye döndüler. Bu savaşta epey erzak, diğer eşyalar, azık ve hurma yüklü 20 deve ganimet olarak alınıp İslâm askerleri kıtlık belasından da kurtuldu.

18. Gazve; Benî Kureyza Gazvesi: Bu gazvenin sebebi, Hz. Peygamber Hendek gazvesi dönüşü evine gidip silahlarını çıkararak yıkandıktan sonra Cebrail gelip Allah tarafından antlaşmayı bozduklarından dolayı söz konusu kabilenin üzerine yürümeleri için emir getirdi. Bunun üzerine Hz. Peygamber Bilal-i Habeşî'ye “Cenab-ı Hakk'ın emrine itaat edenler ikinci namazını Benî Kureyza mahallesinde kılsınlar.” şeklinde nida ettirdi. Sancağı Hz. Ali'ye verip onu ön birlik olarak gönderdi. Sonra Hz. Peygamber silahını kuşandı ve Abdullah b. Mektûm'u yerine vekil bırakıp “Lehif” adlı atına binerek aynı yılın Zilkade ayının 7. günü Medine'den hareket ederek Beni Kureyza kuyularından bir kuyunun kenarında durdu. Müslüman askerler de 36'sı atlı, geriye kalanları piyade olmak üzere 3000 kadar kişi bölük bölük yatsı vaktine kadar Hz. Peygamber'in yanına toplanarak Kureyzalıların kalesi muhasıra altına

alındı. Yahudiler önce Hz. Ali’yi görünce fena halde sevinmeye başladılar. Ancak kalelerinin muhasıra altına alındığını görünce antlaşmayı bozmanın uğursuzluğunu anlayıp pişman oldular. Hatta liderleri olan Ka’b Yahudileri toplayıp, “İşte kitaplarımızdan bu zatın ahir zaman nebisi olduğu anlaşıldı. Şimdi isterseniz Müslüman olalım. Yahut çocuk ve eşlerimizi kendi ellerimizle öldürelim ve şiddetle mukavemet gösterelim. Ya da yarın cumartesi günü olduğundan Müslümanlar bizden emin oldukları hasebiyle kaleden çıkıp ansızın üzerlerine şiddetli bir şekilde saldıralım.” diye görüş belirtmişse de Yahudiler bu 3 görüşün hiçbirini kabul etmeyip Nadiroğulları gibi yanlarına alabildikleri kadar eşyalarını alıp gitmeyi Hz. Peygamber’den talep ettiler. Ancak bu talepleri kabul edilmedi. Muhasıra süresi 20 günü geçtiğinden açlıktan güç ve takatten kesildiler. Hz. Ali ile Zübeyr b. el-Avvâm’ın ilerleyip hücum edecekleri kesinleşince Yahudiler hiçbir şart koşmayarak teslim olmaya mecbur kaldılar. Bunun üzerine savaşacak güçte olanların elleri arkalarına bağlanınca daha önce Hazrec kabilesinin Beni Kaynuka Yahudilerini kurtardığı gibi bu defa da Evs kabilesi Beni Kureyza’nın azad edilmesini talep etti. Hz. Peygamber kendi istekleri üzerine Sa’d b. Mu’az’ı hakem tayin etti. Halbuki o hainlerin Müslümanların çok zor durumda oldukları bir vakitte antlaşmayı bozmaları, Hz. Peygamber’e sövmeleri ve Müslümanların çoğunluğunun da onların idam edilmesi tarafında olması gibi sebeplerden Sa’d b. Mu’az savaşacak güçte olan erkeklerin öldürülmesi, çocuk ve eşlerinin esir alınması ve mallarının da ganimet olarak alınmasına hükmetti. Verdiği hükmü icra edilip 600 kişiden fazla kişi öldürülüp malları ganimet olarak alındı. Toprakları da ensarın rızası alınarak muhacirler arasında bölüştürüldü.

Lahika: Hz. Peygamber (sav) Allah’ın evini ziyaret etmek amacıyla 1500 kadar ashâbı ile hicretin 6. Yılı Zilkade ayında Medine’den hareket etti. Ordu Mekke’ye 9 mil uzaklıkta bulunan “Hudeybiye” diye adlandırılan yerde konuşlandı. Kureyş kafirleri Hz. Peygamber’in Medine’den hareket ettiğini haber alınca Arap kabilelerini toplayarak kalabalık bir orduyla savaşmaya hazırlandılar. Bunun üzerine iki taraf birbirine haber göndererek; Kureyş’ten

herhangi bir kimse Medine'ye gidip Müslüman olursa Kureys'e teslim edilecek ev o sene Mekke'ye girilmeyip ertesi seneye ertelenmesi gibi bir takım ağır şartlarla 10 sene boyunca hiçbir taraf diğerine saldırmamak üzere antlaşmaya gidildi. Zahir bakıldığında bu şartlar her ne kadar Müslümanların aleyhine görünse de gerçekte; taraflar birbirlerinin arasına karışacağından Kureys ve diğer kabileler İslâm'ın güzelliklerini anlayıp ileride İslâm'ı kabul edecekleri ve ileri gelenlerinin Müslümanlara çok büyük hizmetler edeceği , zürriyetlerinin Müslüman olacağı, antlaşma esnasında Müslümanların onlara karşı güvende olup Medine civarlarında pek çok fethe nail olacakları ve daha bunlara benzer pek çok fayda Hz. Peygamber'in malumu olduğundan kabul edildiği siyer kitaplarında ayrıntılı bir şekilde yazılıdır.

19. Gazve; Beni Lihyân Gazvesi: Bu gazvenin sebebi Huzeyl kabilesi ashabı kiramdan birkaç kişiyi kendilerine dini ve şeriati öğretmek için kabilelerine götürdüler. Hz. Peygamber onları aldatma ve ihanet sonucu şehit ettiklerinden kendilerine çok kızdı ve ashabının intikamını almak için 20'si atlı ve kalanı piyade olmak üzere 200 yiğit ile hicretin 6. senesinin Rabiulevvel ayında Medine'den çıktı. Ashabı kiramın şehit oldukları "Batn-ı Garrân" denilen yere ulaştığında kendilerine merhamet ederek dua ve istiğfarda bulundu. O hainler Hz. Peygamber'in geldiğini işittikleri anda dağlara kaçtıklarından hiç birisi ele geçirilemedi. Hz. Peygamber etrafa birkaç askeri birlik gönderdikten sonra kendisi de hareket edip "Uşfân" denilen yere geldi. Eubekir es-Sıddıkı de (ra) 10 atlıyla Gamim tarafına gönderdi. Ancak oralarda da hiçbir kimse ile karşılaşmayınca Medine'ye dönüldü. Bu sefer 14 gün sürdü.

20. Gazve; Gâbe Gazvesi: Bu gazveye Zu-kared de denilir ki Medine'ye 12 mil uzaklıkta bulunan bir suyun adıdır. Bu gazvenin sebebi, Hz. Peygamber'in 20 adet devesi orada otlatılıyordu. Uyeyne b. Hısn el-Fezzârî'nin 40 atlıyla gelip Ebû Zer'in oğlunu öldürerek develeri sürüp götürdü. Bu haber Hz. Peygamber'in kulağına ulaşınca ashabı kiramdan 500 dilaverle bir rivayette hicri 6. yılı Rabiulevvelinde diğer bir rivayette Hayber Gazvesi'nden 3 gün

önce Medine’den hareket ederek söz konusu yere ulaştı. Ancak ashabı kiramdan birkaç kişi daha önce oraya varıp eşkıyaların geride kalanlarından iki kişiyi öldürmüş ve Seleme b. Ekva’ da yalnız ve piyade olduğu halde eşkıyalara yetişip fevkalade bir şekilde cesaret göstererek birkaç kafirin canını cehenneme göndermişti. Eşkıyalar korkularından hayli eşyayı geride bırakarak kaçmaya çalışmışlarsa da süvariler yardıma gelince aldıkları develerin çoğunu terk ederek Benî Gatafan’a kaçmışlardı. Bunun üzerine Seleme b. Ekva’ Hz. Peygamber’in yanına gelerek birkaç kişi daha alıp ileri gitme hususunda izin istediye de Hz. Peygamber “Düşmana galip gelince şiddetle muamele etme!” diyerek müsaade etmedi. Ve o akşam orada kalınıp ertesi gün Medine’ye vardılar. Bu sefer 5 günde tamamlandı.

21. Gazve; Hayber Gazvesi: Hayber, Medine’ye 4 konak uzaklıkta bulunan; Şam tarafında 12 kalesi, pek çok hurmalığı ve tarım arazilerine sahip ve halkı Yahudi olan büyük bir şehirdir. Bu gazvenin sebebi, söz konusu şehrin Şam tarafında olması, Medine’den kovulan Yahudilerin orada toplanmaları, bunların Benî Gatafan kabilesi ve Medine’de bulunan Yahudi ve münafıklarla ittifaklarının bulunması ve özellikle Müslümanların en büyük ticaret yeri olan Şam’a giden yolun üzerinde Yahudi hainlerinin bulunması Müslümanlar için büyük tehlike arz ettiğinden Müslümanların selameti için o hainlerin pisliğe bulaşmış bedenlerinin ortadan kaldırılması uygun görüldü. Bunun üzerine 1400’ü piyade 200’ü atlı olmak üzere 1600 kişiden oluşan bir ordu ile hicri 7. yılın Muharrem ayının sonlarında Medine’den hareket edildi. Bir gün sonra seher vakti Hayber’e varıldı ve muhasıra altına alınıp 10 gün boyunca muhasıra altında tutuldu. Daha sonra Müslümanlar muzaffer olarak bütün kalelerini fethedip birçok ganimet elde ettiler. Bu gazvede Müslümanlardan 15 kişi şehit olup kafirlerden 93 kişi öldürülerek cehenneme gönderildi. Kendilerinden rivayet edildiğine göre kalelerinde 10.000 kadar Yahudi varmış. Gatafan kabilesine mahsullerin yarısını vadederek kendilerinden yardım istemişler. Onlar bunu kabul edip hazırlanmışlar ise de Müslümanların ansızın geldiğini işitince kalplerini korku ve dehşet sardığından vazgeçmişlerdir. Medine’de

bulunan münafıklar ile Yahudi hainleri Hayber Yahudilerine yol gözetleyiciliği yaparak birtakım fitnelere kalkışmışlarsa da başarılı olamamışlardır.

Hız. Peygamber Hayber dönüşünde “Vadilkurâ” halkını İslâm dinine davet etti. Ancak onlar bunu kabul etmedikleri gibi karşı çıktılar. İçlerinden nöbetleşe 11 kişi meydana çıkacaktı. Bunun üzerine Allah’ın yardımıyla yiğit ashabı kiram birer birer hepsinin canını cehenneme gönderdi. Daha sonra kalelerine hücum edilerek ele geçirildi ve epey mal ganimet alınarak askerler arasında paylaştırıldı. Halkı çiftçiliğe devam ettirildi. Bir de Medine’ye iki konak uzaklıkta bulunan Fedek halkı Hayber’in fethedildiğini duyunca kalplerini korku sardı. Arazilerin Hız. Peygamber’in olması şartıyla ekip biçmelerine izin verilmesini talep ettiler. Bu teklif Hız. Peygamber tarafından kabul edildi. Medine ile Şam arasında bulunan Teymâ halkı da cizye vererek Müslümanların idaresi altına girmeyi kabul etti. Sonuçta çevrede bulunan Arap kabileleri İslâm’ın gücünden ürküp aynı zamanda İslâm’ın güzelliklerini de anlayarak peyderpey boyun eğmeye başladılar. Bu şekilde az süre zarfında İslâm genişledi. Bunun da Hudeybiye antlaşmasının faydalarından olduğu sonradan anlaşıldı.

22. Gazve; Mekke’nin Fethi: Bu gazvenin sebebi, Hudeybiye’de yapılan antlaşmanın şartlarından biri de Kureyş dışındaki diğer Arap kabilelerinin kendi hallerine bırakılıp Kureyş ya da Müslümanların himayesine girmeleri hususunda muhayyer bırakılmalarıydı. Bundan dolayı Huzâa kabilesi Müslümanların, Beni Bekr kabilesi ise Kureyş’in himayesine girdi. Bu iki kabile arasında devam eden bir düşmanlık vardı. Ancak İslâm’ın ortaya çıkışından Hudeybiye antlaşmasına kadar olan süreçte Müslümanlar ile uğraştıklarından aralarındaki düşmanlığı unutmuşlardı. Hudeybiye antlaşması gerçekleştirildikten sonra aralarındaki eski düşmanlık tekrar ortaya çıkıp küçük bir bahane ile Benî Bekir kabilesi ansızın Huzâa kabilesi üzerine hücum etti. Kureyş’in önde gelenlerinden birkaç kişi yanındakilerle beraber yardımlarına yetişip Huzâa’dan 23 kişiyi öldürdüler. Bunun üzerine Huzâa tarafından Amr b. Sâlim önderliğinde 40 kişi Medine’ye gelerek Hız. Peygamber’e şikâyetle

bulundular. Kureyş kafirleri bu şekilde Hudeybiye antlaşmasını bozduklarından Hz. Peygamber Huzâa kabilesine tahmin ettiklerinden daha fazla yardım edeceklerini söz verdi. Kureyş antlaşmayı bozduğunu düşündükçe telaşa kapılarak dikiş tutamayıp antlaşmayı yenilemek üzere Ebû Süfyan'ı Medine'ye gönderdiler. O da Medine'ye gelip Hz. Peygamber'e müracaat ederek antlaşmanın yenilenmesi hususunda talepte bulunduysa da sükuttan başka bir cevap alamadı. Bunun üzerine ashabın önde gelenlerinden birkaç kişiyle görüştü. Ancak olumlu bir cevap alamadan ümitsiz bir şekilde Mekke'ye döndü. Ebû Süfyan gittikten sonra Hz. Peygamber Huzâa kabilesine haber gönderip Mekke'ye giden yolları ve vadi boğazlarını tutarak kuş uçurtmadı. Bir de Necid tarafıyla iştilal ettiğini göstermek adına Ebû Katâde önderliğinde bir grup askeri İdam vadisi tarafına gönderdi. Bu şekilde seferi gizli tutup Kureyşliler üzerine ansızın hücum etmek için savaş hazırlıklarına başladı. Müslüman kabilelerden asker toplayıp Ümmü Mektum'u yerine vekil tayin ederek hicri 8. yıl Ramazan ayının 2. günü 10.000 kişi ile hareket etti. "Sekyâ" denilen yere vardığında Hz. Peygamber'in amcası Hz. Abbas Medine'ye hicret etmek için Mekke'den hareket etmiş olduğundan orada Hz. Peygamber ile karşılaşmış ve bu durum Hz. Peygamber'i memnun etmişti. Ardından çocuk ve eşlerini Medine'ye gönderip Müslümanlar ile Mekke'ye gelmesi uygun görüldü. Oradan da hareket edilerek Mekke'ye 4 fersah uzaklıkta bulunan "Merrezzehrân" adlı yere vardıklarında orduya 2000 kişi daha katılmış ve böylece sayıları 12000 kişiye ulaşmıştı. İslâm'ın gücünü Kureyş'e gösterip onların gözlerini yıldırmak için Hz. Peygamber'in isteği üzerine her bir asker bulunduğu yerde bir ateş yaktı. Hakikati halden gaflet uykusunda olan Kureyş kavmi Müslümanların tepkisini öğrenip ona göre ya antlaşmayı yenilemek ya da savaş hazırlıklarına başlamak için daha önce Ebû Süfyan ile önde gelenlerden iki kişiyi Medine'ye göndermişti. Dönüşte onlar Müslümanların ordusuyla karşılaştılar. Orduya yaklaştıklarında o kadar ateşi görünce hayretler içinde bakakaldılar. Hz. Abbas bu kadar asker Mekke'ye ansızın girdiği taktirde Mekkelilerin ayak altında ezileceğini düşünüp onlara acımişti. Bundan dolayı onlara İslâm'ın gücünü bildirmek, Hz. Peygamber'e gelip emân dilemek ve karşılık

vermemek hususlarını tavsiye etmek için bir adam bulup Mekke'ye göndermeye niyetlendi. Bunun için Hz. Peygamber'in katırına binip oradan ayrılınca Ebû Süfyan'ın sesini işitti. Onu yanına çağırıp kendisine olayın gerçek yüzünü anlatarak nasihatte bulundu. Ardından onu arkasına alıp Hz. Peygamber'in yanına getirdi ve o koskoca Lat ve Uzza'dan vazgeçirerek İslâm'ı kabul ettirdi. O akşam Hz. Abbas'ın yanında misafir kaldı. Ertesi gün Hz. Abbas onu bir geçitte oturarak İslâm ordusunun bölüklerini birer birer gösterince Ebû Süfyan'ın gözü tutuldu. Ondan sonra Hz. Abbas Ebû Süfyan'ı serbest bıraktı. Ebû Süfyan arkadaşı Hakîm b. Haram ile Mekke'ye dönüp Kâbe'nin avlusunda toplanmış olan Kureyş'e hitaben, "Ey Kureyş topluluğu! İşte gelen Muhammet'tir. Vallahi öyle bir güç ile gelmiştir ki karşısında durmak mümkün değildir. Kurtulmak istiyorsanız Müslüman olunuz." deyince topluluk, "Muhammed sana ne söyledi?" dediler. Sorularına cevaben, "Ebû Süfyan'ın evine giren güvendedir. Mescidi Şerif'e giren güvendedir. Evine kapanıp silaha davranmayan güvendedir." dedi. Ebu Süfyan'ın verdiği cevap üzerine karısı Hind hemen sakallarına yapışıp "Ey Âli Galip! Şu bunak herifi öldürünüz!" diyerek yaygara koparınca Ebû Süfyan, "Be Kadın! Beni bırak, vallahi Müslüman olmaz isen seni de tepelerler. Haydi evine git ve sesini çıkarma!" diyerek karısını susturdu. O da aradan sıvışıp evine gitti. Bunun üzerine Mekke halkı hayretler içinde kalıp ne yapacaklarını şaşırdılar. Kimisi Ebû Süfyan'ın evine kimisi Haram-ı şerife kimisi de evine koşup gitti. Bir kısmı da sokaklarda dolaşarak kâh silahlanır kâh silahlarını atarlardı. Sonuçta kabile reisi olan Ebû Süfyan'ın iman etmesi işin rengini değiştirip birçoğu İslâm'a meylettiler. Ancak önde gelenlerden 3-4 kişi etraflarına bir miktar asker toplayıp Mekke'nin alt tarafında bulunan "Handame" adlı yerde savaşa hazırlandılar. Hz. Peygamber İslâm askerlerini bölüklere ayırıp "Kureyş tarafından bir saldırı gerçekleşmedikçe savaşmayınız ve Mekke'ye tam saygı ve edep ile giriniz." şeklinde uyararak her bir bölüğü bir tarafa sevk etti. Halid b. Velid Handame tarafına gönderildiği için oraya yaklaştığında daha önce toplanmış olan Kureyş askerleri saldırıda bulunup yollarını kesmeye kalkış-

tilar. Hz. Halid kendilerine nasihatte bulunduysa da kabul etmeyip saldırdılar. Bu saldırıda ashaptan Kürz b. Câbir el-Fihri ile Habiş b. el-Eş'arî şehit oldu. Hz. Halid karşılık vermeye mecbur kaldı ve şiddetli bir şekilde saldırarak 23 kadar müşriki öldürdü. Diğerleri ise kaçtı. Başka bir yerde çarpışma yaşanmaksızın Müslüman askerler bölük bölük Mekke'ye girdiler. Hz. Peygamber Mekke'ye girince doğrudan Kâbe'ye yöneldi ve onu görmesiyle tekbir getirdi. Ashabı kiram da kendisine uyararak tekbir getirmeye başlayınca dağlar ve taşlar inledi. Daha sonra Hz. Peygamber Kâbe'nin kapısının önünde durup bir takım eşkıya dışında bütün Mekkelileri azat etti. Mallarına ise asla karışmadı. Bu şekilde Mekkelilere emân verildikten sonra Hz. Peygamber ashabı ile 7 defa Kâbe'yi tavaf etti. Kâbe'de Kureyş kafirlerine ait 360 put bulunuyordu. Hemen o gün hepsi parçalanıp atılarak Allah'ın evi temizlendi. Hz. Peygamber Ebû Talha'dan Kâbe'nin anahtarlarını aldı ve kapıyı kendisi açarak içeri girdi. Orada namaz kıldı. Orada bulunan resim ve şekillerin hepsini kaldırttı. Daha sonra Hz. Peygamber Safa tepesine çıktı ve Mekke halkı kadın ve erkeği ile Allah'a ve Resulüne boyun eğerek Hz. Peygamber'e biat ettiler. Öğle vakti geldiğinde Bilal-i Habeşi Kâbe'nin üzerine çıkıp ezan okudu. "Fe-sübhanallahilazim" ne büyük inkılap ve ne güzel ilahî adalettir ki kafirler azıp antlaşmayı bozarak evbaşlık yapınca İslâm'ın kılıçları ile belalarını verdi. Tek seferde putlar ile dolu olan bir yeri temizletti ve koskoca Lat, Uzza ve Hubel'e tapan kullarını kendisine secde ve ibadet ettirdi. Hristiyanların bu hususları düşünmeyip Müslümanlara barbar demeleri ne tuhaf maskaralık ve arsızlıktır! Allah akıl ve insaf ihsan eylesin. İşte bu şekilde Kâbe'nin temizlenmesinden sonra Mekke civarında bulunan putların yıkılması için ashaptan bazıları tayin edildi ve hepsi parçalanıp atıldı. Mekke'nin Fethi İmam Buhârî'nin beyanına göre 15 gün içerisinde gerçekleşmiştir.

23. Gazve; Huneyn Gazvesi: Huneyn, Taif ile Mekke arasında bulunan bir vadinin adıdır. Bu savaşın sebebi, Mekke'nin fethedilmesiyle Kureyşlilerin çoğu ve onların taraftarı bulunan birçok kabile İslâm dinini kabul ettiklerinden İslâm dini her yerde şan ve şöhrat kazandı. Ancak Hevâzin ve Sakîf kabilelerinin sayıca çoklukları ve şöhratları bulunduğundan iki kabilenin reisleri

birleşip “Müslümanlar savaş sanatını bilmeyen birtakım kabileler ile savaşıp galip geldiklerinden bizim üzerimize de yürümeleri ihtimal dahilinde olduğu cihetle biz önce davranıp onlara saldıralım.” şeklinde ittifak ederek büyük bir ordu hazırlayarak Huneyn vadisinde toplandılar. Hatta savaştan kaçmamak ve cesaret kazanmak için çoluk ve çocuklarını da savaş meydanına getirmişlerdi. Hz. Peygamber zelil kafirlerin ittifak ettiğini duyunca askeri hazırlıklarını yapıp Mekke’nin fethinden sonra Müslüman olan Attâb b. Esîd’i yerine vekil bıraktı ve Mekke halkına dini hükümleri öğretmek için Muaz b. Cebel’i tayin etti. Ardından 12.000 kişilik bir ordu ile Şevval ayının 7. günü düldül adlı katırına binerek Mekke’den hareket etti. Şevval ayının 11. günü söz konusu vadiye yakın bir yerde orduyu durdurdu. Orada bir gece geçirilip ertesi gün saflar düzenlenerek Huneyn vadisine hareket edildi. Ancak Huneyn vadisinin çukur bir yerde olması ve etrafında bulunan yolların çok dar olmasından dolayı zorunlu olarak askerler birkaç gruba ayrılarak her bir grubun bir yoldan girmesi gerekti. Ancak kafirler bu yollara pusu kurduklarından Halid b. Velid önderliğinde Süleym kabilesi ön birlik olarak Huneyn vadisine girince pusuda yatan Hevâzin kabilesi birden saldırdı. Benî Süleym kabilesi kafirlerin saldırısına dayanamayıp geri çekilince Mekke askerleri de onlara uyarak geri çekildiler. Bu hal bütün İslâm ordusuna sirayet edince bütün ordu geri çekilerek dağıldı. Bu sırada Hz. Peygamber (as) ümitsizliğe ve gevşekliğe kapılmayıp tam bir sabır ve cesaretle Düldül’ü sürerek “Ben Nebiyim, yalancı değilim. Abdulmuttalib’in oğluyum.” diyerek kafirlerin üzerine hücum etti. Halbuki Hz. Peygamber’in yanında Abbas, Ebû Süfyan b. Hâris, Ebubekir, Ömer, Ali, Usame b. Zeyd, Fadl b. Abbas dışında kimse kalmamıştı. Hz. Peygamber kafirlere ulaşıp da kendisine bir zarar gelmemesi için Hz. Abbas Düldül’ün dizginini Ebû Süfyan ise üzengisini tutarak onu engellemeye çalışıyorlardı. Hz. Abbas Hz. Peygamber’in emriyle “Ey Ensar topluluğu! Ey Rıdvan ağacı altında geri dönmemek üzere söz veren ashab!” diye seslenince kendisinin sesi gayet gür olduğundan ashabı kıram işittikleri gibi “Lebbeyk! Lebbeyk!” diye geri dönüp koşarak Hz. Peygamber’in yanında toplandılar. Hatta develeri huysuzlananlar develerini bırakıp yaya olarak çabucak adımlarla

geldiler. Hz. Peygamber'in emriyle zelil kafirler üzerine hücum edip şiddetli bir şekilde savaştıkları görülünce Hz. Peygamber "İşte şimdi tandır kızıştı." dedi. Yerden bir avuç toprak alıp "شاهت الوجوه" diyerek kafirlerin üzerine atınca Hz. Peygamber'in bir mucizesi olarak bütün kafirin gözleri toprak ile doldu. Hatta savaştan sonra bu durumu kendileri itiraf ettiler. Kur'ân'ı Kerim'de açıklandığı gibi melekler de yardıma geldiler. Rezil kafirler çok kötü mağlup olarak kaçmaya yüz tuttular ise de Müslümanlar arkalarından yetişip 70 kişiden fazlasını öldürdü. Geriye kalanların çoğunu esir alarak bütün mallarını, çocuklarını ve eşlerini yağmaladılar. Müslümanlardan ise sadece 4 kişi şehit oldu.

Hikmet: Ashabı kiramdan bazıları İslâm ordusunun çokluğunu ve kuvvetini görünce beşer olmanın gereği olarak "Biz bugün sayıca çok olduğumuzdan yenilmeyiz." şeklinde nefislerinde "bir beğenme" hasıl olmuştu. Bir de Mekke'ye girildiğinde Hz. Peygamber hiç kimsenin nail olamadığı böyle büyük bir fethi gayet kolay bir şekilde elde etmesinin sadece Allah'ın lütfuyla olduğunu bildiğinden başını önüne eğerek tam tevazuuyla Mekke'ye girmiştir. Ancak Müslümanlardan bazıları beşer olmaları hasebiyle Hz. Peygamber gibi tam bir tevazuuyla Mekke'ye girememişlerdir. Bundan dolayı savaş hazırlığı ve asker sayısının çokluğu her ne kadar zahiri olarak galip gelmenin sebebi olarak görünse de hakikatte düşmanı yenmek sadece Allah'ın yardım ve iradesi ile olduğunu bildirmek, Müslümanları gafletten uyandırmak ve irşad etmek için ilahî hikmet o savaşta Müslümanların yenilmesini gerekli görmüştür. Yine Mekke'nin fethiyle insanların bölük bölük İslâm'a girmesiyle Hakk dini diğer batıl dinler üzerinde galip kılmak, Hz. Peygamber'i yüceltmek ve günahkâr kafirlerin mallarını ganimet kılarak Müslümanları minnettar ve şükran eylemek için Allah'ın vadi gereği ilahî hikmeti yenilgiden sonra Müslümanların galip gelmesini gerekli görmüştür. Bu gazvede esir tutulan kadın-erkek toplam kişi sayısı 6000, ganimet olarak alınan mallar ise; 24.000 deve, 40.000'den fazla koyun ve 4000 okka gümüştü.

24. Gazve; Taif Gazvesi: Taif; Mekke'nin doğusunda, 3 konak uzaklıkta, üzüm meyvesi çok ve havası güzel büyük bir şehrin adıdır. Bu gazvenin sebebi, Huneyn Gazvesi'nden kaçan eşkıyalar vatanları olan Taif'e gittiler. Bir senelik yiyeceklerini ve savaş için ihtiyaç duyacakları aletleri tedarik ederek kalelerine kapanıp savaşa hazırlandılar. Bunun üzerine Hz. Peygamber esirleri ve ganimet mallarını "Cirane" adlı yerde muhafaza etmek üzere bir miktar asker bırakıp Mekke'ye dönmeksizin söz konusu şehre giderek kalelerini muhasıra altına aldı. Hatta Selman-ı Fârisî'nin vasıtasıyla bu gazvede mancınık kullanılarak birkaç kafir katledildi. Ancak eşkıyaların kaleleri sağlam ve savaş aletleri mükemmel düzeyde olduğundan iyi bir şekilde savunma yapıp yağmur gibi ok yağdırdılar. Bundan dolayı ashabı kiramdan 12 kişiyi şehit oldu ve birkaçı da yaralandı. Bunun üzerine Hz. Peygamber üzüm bağlarının kesilip yakılmasını emretti. Bir kısmı kesilip yakılınca zelil kafirler Allah rızası için merhamet edilerek üzüm bağlarının kesilmemesini istirham ettiler. Hz. Peygamber tarafından bu ricaları kabul edilerek ashabın bağları kesmesi önledi. Bundan sonra Hz. Peygamber'in emriyle "Herhangi bir köle kaleden inip bizim yanımıza gelirse azatlıdır." şeklinde nida edilmesi üzerine 23 kadar köle kaçarak İslâm ordusuna dahil oldu. O anda Hz. Peygamber tarafından hepsi azat edilip her biri ashabı kiramdan birinin yanına verildi. Bu şekilde 18 gün kaleleri muhasıra edilip ileride savaşmaksızın Taif halkının Müslüman olacağı Allah tarafından Hz. Peygamber'e haber verildiğinden daha fazla uğraşmaktan vazgeçilerek geri dönüldü. Ganimet malları taksim edildikten sonra zilkadenin 19. günü hareket edildi ve umre amacıyla ihrama girilerek Mekke'ye gidildi. Daha sonra da Medine'ye döndüler. Bu sefer 2 ay 16 gün süre zarfında tamamlanmıştır.

25. Gazve; Tebük Gazvesi: Tebük, Medine ile Şam arasında yer alan bir bölgenin ismidir. Bu sefere, Müslümanlar kıtlık ve aşırı sıcak sebebiyle zor durumda kaldıklarından "Gazvetu'l-Usre" ve münafıkların zelil rüsva olmasına sebep olduğu için de "Gazvetu'l-Fâdiha" da denilmiştir. Bu gazvenin sebebi, Heraklius'un Rum vezirlerinden birini Şam'a gönderip 40.000 kişiden

oluşan bir ordu ile Medine’ye saldırmak üzere Müslümanlar aleyhine hazırlandıkları Hz. Peygamber’in kulağına ulaştı. Bunun üzerine Hz. Peygamber bütün Müslüman kabilelere haber gönderip savaş aleti ve asker yardımında bulunmalarını emretti. O sene beyan edildiği gibi kıtlık ve aşırı sıcak olduğundan sefer ihtiyaçlarının iyi bir şekilde hazırlanması için Hz. Peygamber adetinin hilafına hangi savaşa gidileceğini ashabına ilan etti. Bunun üzerine ashaptan herkes kendi gücüne göre askeri yardım olarak bir şeyler verdi. Kimisi malının 4/1’ini, kimisi 3/1’ini, kimisi yarısını verdi. Hz. Ebubekir ise malının tamamını verdi. Hz. Osman (ra) ticaret amacıyla Şam’a göndermek üzere hazırladığı 200 deveyi ve 200 okka altını Hz. Peygamber’e getirip askeri mühimmat için harcanmak üzere teslim etti. Hz. Peygamber bundan sonra kendisine hiçbir günahın zarar vermeyeceğini müjdeledi. Bu sırada münafıklar Heraklius Rum’un büyüklüğünü, gücünü, askerlerinin çokluğunu, yolda çekilecek olan sıkıntı ve zorluklardan bahsederek Müslümanları korkutup savaşmaktan vazgeçirmeye çalıştılar. Fakat Müslümanların akideleri sağlam olduğundan bu çabalarının hiçbir hükmü yoktu. Ayrıca Allah ve Resulü’nün emrine açıktan açığa muhalefet ederek savaşa gitmediler. Onları zemmeden ve kötüleyen ayetler nazil oldu.

Bu şekilde 10.000’i süvari geriye kalanları piyade olmak üzere bir rivayette 30.000 diğer bir rivayette ise 40.000 asker ile hicri 9. yılın Recep ayında Medine’den hareket edildi. Tebük denilen yere varılınca karargâh kuruldu. Ancak Rum kafirleri ve onlara tabi olan Arap kabileleri Müslümanlardan korktukları için kendilerinden bir hareket görülmedi. Ve böylece savaş gerçekleşmedi. Ancak İslâm askerlerinin Şam sınırına kadar gelip Heraklius’a karşı durmaları her tarafa hayret ve dehşet verdiğinden “Eyle” adlı şehrin hükümdarı, “Cerbâ ve Ezruh” adlı beldelerin halkı cizye vermek şartıyla Hz. Peygamber’den antlaşma ve emân talep ettiler. İstekleri kabul edilip Hz. Peygamber tarafından emannâmeleri yazılarak kendilerine verildi. O sırada Hz. Peygamber Halid b. Velid’i 440 atlı askere komutan tayin ederek Dûmetül-cendel kralı Hristiyan Ükeydir b. Abdulmelik üzerine gönderdi. Nebevî irade

gereği Hz. Halid söz konusu şehre yakın bir yere vardığında Ükeydir ve kardeşi Hasan ile gece aydınlığında yabani sığır avlamak hülyasıyla çıktıkları münasebetiyle Hz. Halid Ükeydir'i canlı ele geçirerek kardeşi Hasân'ı da öldürdü. İkisini de avlayınca maiyetinde bulunan kafirler kaçmaya karar verdiler. Daha sonra Hz. Halid Ükeydir'i Hz. Peygamber'in huzuruna getirince 2000 deve, 800 at, 400 zırh, 400 mızrak ve cizye vermek şartıyla antlaşma yapılarak kendisine emân verildi. Hz. Peygamber Tebük mevkiinde 10 günden fazla bekledikten sonra ashabıyla istişare edip Medine'ye döndü. Bu gazveden sonra İslâm'ın gücü her yere yayıldığından Arap kabileleri gruplar halinde gelerek İslâm'ı kabul ettiler.

C. Hz. Peygamber'in Seriyyeleri

Seriyye: Küfür karanlığı ve delalette kalanları iman nuruna ve hidayete davet etmek ya da kafir eşkıyaları cezalandırmak amacıyla Hz. Peygamber'in bizzat katılmadığı bilakis ashabından tecrübeli bir kişiyi komutan seçerek ashabı kiramdan bir topluluğu ya da yalnız bir kişiyi savaş meydanına sevk ettiği vakalara denir. En sahih rivayete göre Hz. Peygamber'in 57 adet seriyyesi bulunmaktadır.

1. Hz. Peygamber'in Amcası Hz. Hamza'nın Seriyyesi

Bu seriyyenin sebebi, gazveler konusunun başında açıklandığı üzere kafirler Mekke etrafında kendilerine kafadar bularak Müslümanları yok etmek fikrinde idiler. Bundan dolayı ticaret bahanesiyle Medine civarından geçerek Şam taraflarına büyük kabilelerle gidip geliyorlardı ve bu durum doğrudan Müslümanların perişan olmasına sebep olacaktı. Bazı zamanlarda ise eşkıya gruplar Müslümanlar ile karşılaştıkları yerde onları öldürmeye cüret ediyorlar; onların mallarını ve hayvanlarını yağmalyorlar, bazıları da Müslümanlara hücum ederek onların düşmanlarını harbe tahrik ediyorlardı. Bu fasit ic-

raatlarına meydan vermemek için; ayrıca sınırların korunması ve kafir eşkıyaları o civara uğratmamak amacıyla Hz. Peygamber bazen seriyye tertip eder bazen ise bizzat kendisi katılırdı.

Buna binaen hicretten 1 yıl 7 ay sonra Ramazan ayında Müslümanların en büyük düşmanı Ebû Cehil melunun gözetiminde bulunan 300 atlıdan oluşan bir kabileyi korkutmak için Hz. Peygamber amcası Hz. Hamza'ya (ra) bir sancak verip muhacirlerden 30 kişiye komutan tayin ederek gönderdi. Müslüman askerler Kureyş kafilesine yaklaşıp saldırmaya başlayınca Mecd b. Amr el-Cühenî aralarına girip barışı sağladı. Bunun üzerine savaş olmaksızın Medine'ye dönüldü.

2. Ubeyde b. el-Hâris Seriyyesi

Ebû Süfyan b. Harb'ın gözetiminde 200 kişiden oluşan bir kabileyi sınırdan uzaklaştırmak amacıyla hicretin 8. ayı Şevvalde Hz. Ubeyde 60 kişiye komutan olarak tayin edilerek Batn-ı Râbiğ denilen yere gönderildi. İslâm askerleri söz konusu yerde kafirlerin kafilesi ile karşılaşınca iki taraflı oklar atıldıysa da kafirlerin kaçması üzerine kılıç ile çarpışma yaşanmadan Medine'ye dönüldü.

3. Sa'd b. Ebî Vakkâs Seriyyesi

Yine Kureyş kervanına uzaklaştırmak amacıyla 20 muhacir ile Hz. Sa'd Harrâr denilen yere gönderilmiştir. Ancak oraya varıldığında Kureyş'in bir gün önceden geçip gittiği haberi alınınca herhangi bir çatışma yaşanmaksızın Medine'ye geri dönülmüştür.

4. Abdullah b. Cahş el-Esedî Seriyyesi

Aynı şekilde Kureyş kervanına saldırı yapılmak üzere ashaptan 12 kişi ile hicretin 17. ayında Medine'den çıkıp Nahle denilen yerde kabileyle karşılaşınca kafirlerden 1 kişiyi öldürüp 2 kişiyi esir aldı. Mallarını yağmaladıktan sonra geriye kalanların kaçması üzerine salim bir şekilde Medine'ye dönüldü.

5. Umeyr b. Adî Seriiyesi

Mervân'ın kızı Asmâ dedikleri melune Yahudi bir kadın, Müslümanları zemmetmeyi, onları kötölemeyi, Hz. Peygamber'e eziyet etmeyi ve düşmanları İslâm aleyhine teşvik etmeyi kendisine adet edinmişti. Söz dinlemeyince Hz. Umeyr hicretin 19. ayında bir gece vakti evine gidip göğsüne bir kılıç saplayarak canını cehenneme gönderdi.

6. Sâlim b. Umeyr Seriiyesi

Ebû Affân dedikleri melun bir Yahudi şiir söyleyerek daima din düşmanlarını savaşa teşvik ettiğinden Hz. Sâlim bir gece evine girip ciğerine bir kılıç saplayarak canını cehenneme gönderdi.

7. Muhammed b. Mesleme Seriiyesi

Bu seriyyenin sebebi Ka'b b. el-Eşref dedikleri melun bir Yahudi daima Hz. Peygamber ve Müslümanları zemmetmeyi ve Müslümanların aleyhine kafirleri tahrik ve teşvik etmeyi alışkanlık haline getirmiş ve uyarıları dinlememişti. Bunun üzerine Hz. Peygamber'in emriyle Muhammed b. Mesleme ashaptan birkaç kişiyi yanına alarak hicretin 25. ayında bir gece vakti söz konusu melunun hisarına varıp başını keserek Hz. Peygamber'e getirdiler.

8. Ebu Seleme Seriiyesi

Hz. Ebû Seleme'nin Feyd bölgesindeki katan dağına gerçekleşen seriyyesidir. Kafir eşkiyadan Huveylid'in oğulları Tuleyha ve Seleme'yi ele geçirmek için ashâbı kiramdan 150 kişiyi yanına alarak hicretin 35. ayı Muharreminde söz konusu yere gittiler. Aradıkları eşkiyaları bulamayınca deve ve koyunlarını ganimet olarak alıp emin ve sâlim olarak Medine'ye döndüler.

9. Asım b. Sâbit'in Recî' Seriiyesi

Recî', Mekke ile Usfân arasında bulunan Huzeyl kabilesinin sularından bir suyun ismidir. Bu vakanın sebebi, Süfyân b. Halid Huzeylî "Adal ve Kâre" kabilelerinden birkaç kişi ile Mekke'ye gelip Kureyş kafirlerini Uhud savaşından dolayı tebrik etti. Daha sonra savaşta öldürülenlerin akrabaları ağlayıp

figan ediyorlardı. Bunlar “Selâfe” adlı bir kadının oğullarını öldürenlerin başını ya da kendilerini canlı getirenlere 100 deve vereceğini işitince cahiliye hamiyetleri ve tamah damarları harekete geçti. Süfyân b. Halid bu işi gerçekleştirmeyi üstlenerek arkadaşlarını Medine’ye gönderdi. Kendisi de 200 kişi ile Recî’ denilen yere geldi. Arkadaşları olan hainler Medine’ye gelip zahiren Müslüman oldular. Birkaç gün Medine’de kaldıktan sonra Hz. Peygamber’e kabilelerinin Müslüman olduğunu beyan ederek dini hükümleri öğretmek için ashabı kiramdan birkaç kişinin gönderilmesini istediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber hicri 3. yılın sonlarında Asım’ın gözetiminde ashabı kiramdan 10 kişiyi gönderdi. Ashap o hainlerle beraber Recî’ye yaklaşıncı Süfyan b. Halid denilen habis 200 kişi ile karşılarna çıkıp yalandan emân vererek onları teslim almaya çalıştı. Ancak Asım, “Biz Müslüman olduğumuzdan ölümden korkarak Müşriklerin emânına girmeyiz. Bilakis ölünceye kadar savaşıyoruz.” diye cevap verdi. Birkaç saat savaştıktan sonra Asım’la birlikte 7 kişi şehit oldu. 3 kişi kafirlerin emânını kabul edip teslim oldular ve çeşitli hakaretlerle Mekke’ye götürüldüler. Kureyş onlara Mekke’de birçok eziyet yaptıktan sonra şehit etti.

10. Abdullah b. Üneys’in Urne Vadisine Seriyesi

Bunun sebebi, Süfyan b. Halid el-Hüzeyli Recî vakasına sebep olduğu gibi Hz. Peygamber ile savaşmak için bir takım kafir eşkıyayı topladığı Allah Resulü’nün kulağına ulaştı. Bunun üzerine hicri 3. yılın sonlarında Hz. Abdullah’ı yalnız olarak söz konusu kafirin öldürülmesi için tayin etti. Abdullah Medine’den kalkıp o kafirin yardımcıları arasına karıştı. Ancak adı geçen hain Abdullah’ı görünce “Bu adam kimdir?” diye sordu. Abdullah, “Ben Huzâa kabilesinden bir kimseyim. Senin Muhammed (as) ile savaşmak için hazırlanıldığını işitince size katılmak için yanınıza geldim.” diyerek yanında kaldı. Hemen o akşam hiç kimsenin haberi olmaksızın kellesini alarak canını cehenneme gönderdikten sonra gündüzleri gizlenip geceleri yürüyerek Medine’den çıkışından 18 gün sonra kellesini Hz. Peygamber’in huzuruna getirdi.

11. Münzir b. Amr'ın Bî'ri Maûne'ye Olan Seriyyesi

Bî'ri Maûne Hüzeyl kabilesi sınırları içerisinde Mekke ile Usfan arasında yer alan bir yerin adıdır. Bu vakanın sebebi, Necid halkından Ebû Berâ Âmir b. Mâlik Hz. Peygamber'in huzuruna gelerek "Dini telkin etmek için ashabınızdan birkaç kişiyi Necid halkına gönderirseniz birçok kişinin İslâm'ı kabul edeceğini ümit ediyorum." dedi. Hz. Peygamber, "Necid halkının ashabımı öldürmesinden korkarım." demesine cevaben Ebû Berâ, "Ben onları korumam altına aldığım taktirde kimse bir şey yapamaz." dedi. Bunun üzerine Hz. Peygamber Münzir'in gözetimi altında hicri 3. yılın sonlarında ashabı kiramdan 70 kişiyi söz konusu yere gönderdi. Ashap Bî'ri Mâune'ye geldiğinde içlerinden birini Allah'ın düşmanı Âmir b. Tüfeyl Âmiri'ye Hz. Peygamber'in mektubunu ulaştırmak için gönderdiler. Söz konusu melun Hz. Peygamber'in mektubunu görünce çıldırmış köpeğe dönerek mektubu getiren zatı öldürdü. Daha sonra kabilesinden birçok hayasız eşkıyayı toplayıp ashabı kirama saldırarak onların etrafını sardı. Ashap, var güçleri ile savaştılar ise de kafirlerin sayıca çok olmaları ve savaş yerinin kötü olması gibi zahir sebeplerden zafer elde edemeyip Ka'b b. Zeyd dışında herkes şehit oldu. Bu iki acı verici olayın haberi aynı zamanda Hz. Peygamber'e ulaşınca çok üzülererek hepsine hayır duasında bulundu.

12. Muhammed b. Mesleme'nin Medine'ye 7 Konak Mesafede Bulunan Dariye'ye Seriyyesi

Bu seriyyenin gönderilme sebebi Benî Bekr b. Kilâb kabilesinden bir takım kafir eşkıya Dariye'ye gelip bir takım kötü fiillerde bulundu. Bundan dolayı hicri 6. yılının Muharreminde Muhammed b. Mesleme önderliğinde 30 atlı gönderilip kafirlerden birkaçı öldürüldü. Geriye kalanların kaçması üzerine 150 deve, 3000 kadar koyun ganimet alınarak güvenli ve salim bir şekilde 19. günde Medine'ye dönüldü.

13. Ukkâşe b. Mihsan el-Esedî'nin “Ğamr” Adlı Yerde Bulunan Benî Esed'ten Eşkiya Bir Grubun Üzerine Gönderilen Seriyyesi

Ukkâşe b. Mihsan hicri 6. yılın Rabiulevvelinde söz konusu eşkiyaların cezalandırılması için 40 ashabı kiram ile gönderildi. Eşkiyalar Ukkâşe'nin geldiğini haber alınca dağlara kaçtılar. Orada kimse bulunmaması üzerine 200 kadar deve ganimet olarak alınıp Medine'ye dönüldü.

14. Muhammed b. Mesleme'nin Medine'ye 24 Mil Uzaklıkta Bulunan “Zilkassa” Adlı Yerde Bulunan Benî Sa'lebe Eşkiyaları Üzerine Gönderilen Seriyyesi

Muhammed b. Mesleme hicri 6. Yılın Rabiulevvelinde 10 sahabe ile söz konusu yere gönderilip bir gece vakti görevlendirildikleri yere vardılar. Ancak zelil kafirler daha önce haber aldıklarından 100 kişi kadar toplanıp bir saat kadar ok ile saldırdıktan sonra açıktan saldırarak süngü ile Muhammed b. Mesleme dışındaki herkesi şehit ettiler. Muhammed b. Mesleme ise yaralı olarak düşüp kalmıştı. Daha sonra Müslümanlardan biri yanına gidip omuzuna alarak Medine'ye getirdi. Bunun üzerine Ubeyde b. el-Cerrah Rabiulahirde 40 sahabe ile aynı yere görevlendirildi. Ancak oraya vardığında kafirler dağlara kaçmışlardı. Onlar da mallarını ve develerini ganimet olarak Medine'ye döndüler.

15. Zeyd b. Hârise'nin Batn-ı Nahle civarında “Cemûh” Denilen Yerde Bulunan Beni Süleym Üzerine Olan Seriyyesi

Hicri 6. Yılın Rabiulahirinde birkaç ashabı kiram ile söz konusu yere vararak kafirlerin deve ve koyunlarını ganimet ve birkaç kişiyi de esir alarak Medine'ye döndüler.

16. Zeyd b. Hârise'nin Medine'ye 4 Mil Mesafede Bulunan "Îs" Denilen Yere Gerçekleşen Seriiyesi

Bunun sebebi, Kureyş kafilesinin Şam'dan döndüğü Hz. Peygamber'e ulaşınca hicretin 6. senesi Cemâziyelevvelinde Muhammed b. Mesleme önderliğinde 70 atlı gönderildi. Kafilede bulunan bütün mallar ganimet alınıp birkaç kişi esir alınarak Medine'ye dönüldü.

17. Zeyd b. Hârise'nin Medine'den 36 Mil Uzaklıkta Bulunan "Taref" Denilen Yere Gerçekleşen Seriiyesi

Muhammed b. Mesleme hicretin 6. yılı Cemâziyelahirasında Taref mevkinde bulunan Benî Sa'labe eşkıyası üzerine 15 ashabı kiram ile görevlendirildi. Oraya vardıklarında eşkıyalar kaçtıklarından onların deve ve koyunlarını ganimet olarak alıp hiçbir zarar görmeksizin 4. günün başında Medine'ye döndüler.

18. Zeyd b. Hârise'nin "Hısmâ" Denilen Yere Gerçekleşen Seriiyesi

Bu vakanın sebebi, Dıhye b. Halife el-Kelbî Kayser-i Rum tarafından gelirken "Huneyd" denilen Cüzam halkından bir kafir grup adı geçen yerde yolunu kesti. Benî Dabîb'ten birkaç kişi de onlara katılarak Hz. Dıhye'nin eşyalarını aldılar. Daha sonra Dıhye Medine'ye gelip Hz. Peygamber'e olanları anlatınca Zeyd b. Hârise'nin gözetiminde hicri 6. yıl Cemâziyelahirinde 500 kişi gönderdi. Zeyd tedbir olarak gündüzleri gizlenip geceleri yol aldı. Söz konusu yere ulaşınca ansızın bir sabah vakti düşmana hücum etti. Birçok kişiyi öldürüp ve o kadarını da yaraladı. Huneyd'in oğlunu da öldürdükten sonra 1000 kadar koyunu ganimet ve 1000 kadar kadın ve çocuğu da esir aldı. Bunun üzerine Zeyd b. Rûfâi el-Cüzâmî kavminden birkaç kişi ile Hz. Peygamber'in yanına gelip kendisine ve kavmine göndermiş olduğu mektubu göstererek merhamet diledi. Hz. Peygamber Hz. Ali'yi Zeyd b. Hârise'ye göndererek onların mallarını, çocuklarını ve eşlerini kendilerine geri verdi.

19. Zeyd b. Hârise'nin Vâdilkurâ Seriiyesi

Zeyd b. Hârise hicri 6. yıl Recebinde bir grup asker ile söz konusu yerin eşkıyalarını cezalandırmak için görevlendirildi. Oraya varınca eşkıyalar her taraftan etraflarını sarınca Müslüman askerlerin çoğu şehit edildi. Zeyd b. Hârise ise çok kötü yaralanmış bir şekilde can çekişirken kurtarılabildi.

20. Abdurrahman b. Avf'ın Dûmetulcendel Seriiyesi

Hiz. Peygamber Abdurrahman b. Avf'ı huzuruna davet edip gerekli nasihatleri verdikten sonra hicri 6. yıl Şaban ayında Dûmetulcendel şehrinde bulunan Kelb kabilesini İslâm dinine davet etmek için gönderdi. Abdurrahman b. Avf söz konusu yere gelip Kelb kabilesini İslâm dinine davet ederek 3 gün süreyle orada ikamet etti. Kabilenin reisi Esbağ b. Amr İslâm'ı kabul edince kabilesinden pek çok kimse İslâm'ı kabul etti. İslâm'ı kabul etmeyenler ise cizye verdiler. Abdurrahman b. Avf kabile reisinin kızıyla evlenip Medine'ye döndü. O eşinden fukahâ-i seb'a ve tabiinin büyüklerinden Ebû Seleme dünyaya gelmiştir.

21. Ali b. Ebî Tâlib'in "Fedek"te Meskûn Benî Sa'd b. Bekr'e Seriiyesi

Bu seriiyenin gerçekleştirilmesinin sebebi, Benî Sa'd b. Bekr kabilesinin asker toplayarak Hayber Yahudilerinin yardımıyla Müslümanlar ile savaşacakları Hiz. Peygamber'in kulağına ulaştı. Bunun üzerine Hiz. Ali'yi 100 kişi ile hicri 6. yılın Şaban ayında söz konusu eşkıyalar üzerine gönderdi. Hiz. Ali gündüzleri gizlenip geceleri yol alarak ansızın onların üzerine saldırdı. Eşkıyaların yenilerek dağlara kaçması üzerine 500 deve ve 2000 koyun ganimet olarak alınıp Medine'ye dönüldü.

22. Zeyd b. Harise'nin Vâdilkurâ Seriiyesi

Bu seriiyenin sebebi, Zeyd b. Hârise ashabı kiramın birtakım emanetlerini ticaret amacıyla Şam'a götürürken Vâdilkurâ mevkiinde Fezâre kabilesinden bir takım eşkıya yolunu kesip kendisine hakaretler ederek mallarını aldı.

Bunun üzerine Zeyd oradan kaçarak Hz. Peygamber'in huzuruna gelip olanları anlatınca onu ashabı kiramdan bir gruba komutan tayin ederek hicri 6. yılı Ramazan ayında söz konusu yere gönderdi. Onların üzerine ansızın hücum edildi ve bir takımı öldürölüp bir kısmı da ise esir edilerek intikam alındıktan sonra Medine'ye tekrar döndü.

23. Abdullah b. Atık Seriiyesi

Bu seriiyenin sebebi, Yahudilerin önde gelenlerinden Ebû Râfi dedikleri melun çevreyi gezip insanları İslâm aleyhine tahrik ve teşvik ediyor; fitneden geri durmuyordu. O pis bedeninin yeryüzünden kaldırılması için Abdullah b. Atık önderliğinde ashaptan 4 kişi görevlendirilerek hicri 6. yılın Ramazan ayında Hayber tarafına gönderildi. Abdullah oraya vardığında arkadaşlarını kalenin dışında bırakarak bir akşam üzeri kaleye sadece kendisi girip bir yerde gizlendi. Kalenin kapıları kapanıp anahtarların yerini öğrendikten sonra biraz daha bekleydi. Bekçiler uykuya dalınca anahtarları alıp kalenin kapılarını açtı. Daha sonra söz konusu melunun evine girip göğsüne bir kılıç saplayarak canını cehenneme gönderdi. Sonra kaleden çıkıp arkadaşları ile görüşerek Medine'ye döndüler.

24. Abdullah b. Revâha'nın Hayber Ahâlisinden Useyr b. Rezzâm Yahudisi Üzerine Seriiyesi

Bunun sebebi, Ebû Râfi'nin öldürölmesi Yahudilerin gücüne gittiğinden Useyr b. Rezzâm'ın Gatafan ve diğer kabilelere başvurarak İslâm aleyhinde savaş hazırlığı yaptığı Hz. Peygamber'e ulaştı. Bunun üzerine Hz. Peygamber bu haberi gizli bir şekilde araştırmak üzere hicri 6. yılın Ramazan ayında Abdullah b. Revâha gözetimine 3 kişi vererek Hayber'e gönderdi. Abdullah kendisinden istenildiği gibi oraya varıp işin gerçeğini öğrendikten sonra Hz. Peygamber'e gelip haber verdi. Bunun üzerine Abdullah'ın yanına 30 kişi verilerek şevval ayında tekrar Hayber'e gönderildi. Oraya vardıklarında söz konusu habisi bulup "Sen Hz. Peygamber tarafından Hayber reisliğine tayin

edileceksin. Haydi gidelim.” deyince Yahudi’nin koltuğu kabarıp askerlerinden 30 kişiyi yanına alarak kaleden çıktı. Karkara adlı yere gelince Abdullah b. Üneys adı geçen melunun başını kesti ve devesinden düştü. Yanında bulunan Yahudilerin birisi kurtulup diğerleri öldürüldü. Daha sonra Müslümanlar hiçbir zarar görmeksizin Medine’ye döndüler.

25. Kürz b. Câbir el-Fihri Seriyyesi

Bunun sebebi, Ureyne kabilesinden bir topluluk Hz. Peygamber’in yanına gelip İslâm’ı kabul ettiler. Ardından Medine’nin suyu ve havasının kendi mizaçlarına uygun olmadığını ve bundan dolayı hastalandıklarını ileri sürerek başka bir yere gönderilmeyi istediler. Bunun üzerine Hz. Peygamber onları Kubâ sınırları içinde kalan Zülcedr’de otlatılan 15 kadar devesinin yanına gönderdi. Şifa buluncaya kadar o develerin sütünü ve sidiklerini içeceklerdi. Hainlerin karınları şişip enseleri kalınlaşınca dinden dönerek alçaklıklarını izhar edip Hz. Peygamber’in develerini götürdüler. Hz. Peygamber’in kölesi Yesâr’ın ellerini ve ayaklarını kesip ağzına ve gözlerine diken batırarak şehit ettiler. Bunun üzerine Hz. Peygamber hicri 6. yılın Zilkadesinde Kürz b. Câbir komutasında 20 atlıyı gönderdi. Onlar da hızlı bir şekilde düşmana yetişip develeri aldıktan sonra o hainlerin hepsini tutup bağlayarak Hz. Peygamber’in huzuruna getirdiler. Sonra kısas olarak hepsi idam edildi.

26. Amr b. Ümeyye ed-Damri Seriyyesi

Bunun sebebi, Kureyş reisi Ebû Süfyan b. Harb Hz. Peygamber’i öldürmek üzere birini Medine’ye gönderdi. Hz. Peygamber o adamı gördüğü anda “Bu adamda hainlik yapacakmış gibi bir görüntü var.” demesi üzerine Üseyd b. Hudayr hemen o an adamı yakaladı. Üzerinde bir hançer çıkınca adam pusulayı şaşırdı. Bunun üzerine Hz. Peygamber tarafından sorguya çekilip bir hainlik yapma niyetinde olduğunu ikrar edince azat edildi. Daha sonra Amr b. Ümeyye ile Seleme b. Eslem’e hicri 6. senenin sonlarında Ebû Süfyan’ı öldürmek üzere Mekke’ye gönderildiler. Amr b. Ümeyye gece Kâbe’yi tavaf ederken Ebû Süfyan’ın oğlu onu gördü ve ne amaçla geldiğini hissederek Kureyş’e haber verdi. Kureyş kavminin kendilerini yakalamak için toplanması

üzerine Mekke'den sıvıştılar. Amr, kendilerini aramaya çıkan iki kafire denk gelince birini öldürüp diğerini esir alarak Medine'ye götürdü.

27. Ömer b. Hattâb'ın Türebe Seriyyesi

Hevâzin kabilesi eşkıyalık konusunda haddi aştıklarından Hz. Ömer'in liderliğinde hicri 7. yılın Şaban ayında 30 kişi gönderildi. Söz konusu eşkıyalar bu haberi duyunca dağlara kaçtılar. Müslüman askerler eşkıyaların meskûn oldukları yere gelip kimseyi görmeyince Medine'ye geri döndüler.

28. Ebubekir es-Sıddık'ın Necid Bölgesindeki Dariye'ye Seriyyesi

Beni Kilâb'tan bir grup azdıklarından Hz. Ebubekir cezalarını vermek için görevlendirilip hicri 7. yılın Şaban ayında söz konusu yere gönderilerek bir kısmı öldürülüp bir kısmı da esir edildi.

29. Beşîr b. Sa'd el-Ensârî'nin "Fedek" Civarında Meskûn Benî Mürre Eşkıyaları Üzerine Gerçekleşen Seriyyesi

Beşîr b. Sa'd, hicri 7. yılın Şaban ayında 30 kişi ile söz konusu yere gönderildi. Kafirlerle karşılaşılınca hayli bir zaman savaşıldı. Ancak eşkıyaların sayısal çokluklarıyla beraber savaş gereçleri de mükemmel düzeyde olduğundan Müslüman askerlerin çoğu şehit oldu. Beşîr ise yaralı bir şekilde Medine'ye döndü.

30. Galib. b. Abdullah el-Leysî'nin Necid Bölgesindeki "Meyfaa" Seriyyesi

Benî Sa'lebe ve Benî Avvâm'dan bir grup eşkıya Müslümanların düşmanlarıyla ittifak içerisinde bulunuyorlardı. Bundan dolayı Galib b. Abdullah gözetiminde 230 otuz kişi hicri 7. yılı Ramazan ayında adı geçen eşkıyaları cezalandırmak için söz konusu yere gönderildi ve ani bir hücum ile eşkıyanın bir kısmı öldürüldü. Diğer kısmın kaçmayı tercih etmesi üzerine bir hayli deve ve koyun ganimet alınarak Medine'ye dönüldü.

31. Beşîr b. Sa’d el-Ensârî’nin Yemen ve Cebâr Taraflarına Seriyyesi

Yemen taraflarında bir takım eşkıyanın Medine’yi basıp yağmalamak fikriyle hazırlandıkları haberi Hz. Peygamber’e ulaşınca hicri 7. yıl Şevvalinde Beşîr’in önderliğinde 300 kişi gönderildi. Eşküyalar Beşîr’in geleceğinden haberdar oldukları anda kaçmaya karar verdiklerinden pek çok deveyi ganimet ile iki kişiyi esir alınarak Medine’ye dönüldü. O iki kişi Hz. Peygamber’in huzuruna girince İslâm’ı kabul ettiler.

32. İbn Ebu’l-Avcâ es-Selemî’nin Benî Süleym Seriyyesi

Benî Süleym kabilesi daima İslâm aleyhinde bulunduğundan hicri 7. yılın Zilhiccesinde İbn Ebu’l-Avcâ’nın önderliğinde üzerlerine 50 kişi gönderildi. Ancak eşkıyalar önceden haber alıp çevre kabilelerden epey eşkıya toplanmıştı. Aralarında şiddetli bir çarpışma yaşandı ve Müslümanlar zafer elde edemeyip tamamı şehit düştü. İbn Ebu’l-Avcâ ise fena şekilde yaralanıp ancak hicri 8. yılın Safer ayında Medine’ye gelebildi.

33. Galib b. Abdullah el-Leysî’nin Haremeyn Arasındaki “Kudeyd” Seriyyesi

Hicri 7. yılın Safer ayında kafir eşkıyalar üzerine bir gece vakti saldırı düzenlendi. Rezil kafirlerin buna karşı duramamaları üzerine bir hayli deve ganimet alınarak Medine’ye dönüldü.

Faydalı Bilgi: Bu ayda Halid b. Velid, Osman b. Ebî Talha ve Amr b. el-As Medine’ye gelerek İslâm’ı kabul etmişlerdir.

34. Galib b. Abdullah’ın Fedek Seriyyesi

27. seriyyede* beyan edildiği gibi Benî Mürre eşkıyaları Beşîr b. Ensârî’yi yaralayıp komutasında bulunanları ise öldürmüşlerdi. Bundan dolayı söz ko-

* 29. seriyye olsa gerek. Zira bağlam buna delalet etmektedir. [sad.]

nusu eşkıyalardan intikam almak üzere hicri 7. yılın Safer ayında Galib b. Abdullah'ın komutasında 200 kişi gönderildi. Bir sabah vakti eşkıyalar üzerine hücum edildi. Onların pek çoğu öldürölüp bir hayli deve ganimet alınarak Medine'ye dönölldü.

35. Şücâ b. Vehb el-Esedî'nin Medine'ye 5 Konak Uzaklıkta Bulunan Hevâzinden Bir Gruba Seriiyesi

Hicri 7. yılın Rabiulevvelinde Şücâ b. Vehb'in komutasında 24 kişi gönderildi. Bir sabah vakti ansızın adı geöen eşkıyalar üzerine hücum edilerek karşılık veremediklerinden pek çok deve ve koyun ganimet alındı ve 15. gün başında Medine'ye dönölldü.

36. Ka'b b. Abd el-Gıffârî'nin "Zâtuatlâh" Seriiyesi**

Hicri 7. yılın Rabiulevvelinde Ka'b'ın komutasında 10 kişi gönderildi. Söz konusu yere ulaştıklarında kafir eşkıyaların sayıca haddinden fazla olmalarından dolayı her ne kadar şiddetli bir şekilde karşılık verildiyse de ashabı kiramın hepsi şehit oldu. Yalnızca bir kişi yaralı olarak kurtulup gece olunca yavaş yavaş yürüyerek Medine'ye gidip durumu Hz. Peygamber'e anlatınca çok üzüldü. Allah Resulü tekrar asker sevk etmeyi düşündüyse de eşkıyanın kaçtığını duyunca bu fikrinden vazgeöti.

37. Şam Diyarında Belkâ'ya Bağlı "Mute" Seriiyesi

Bu seriiyenin gerçekleştirilmesinin sebebi, Hz. Peygamber (as) Hâris b. Umeyr'i Busra emirine bir mektup ile gönderdi. Hâris Mute'ye varınca Kayser-i Rum emirlerinden Şurahbil b. Amr el-Gassânî adlı habis ile karşılaştı. Onun Hz. Peygamber'in elöisi olduğunu anlayınca Hâris'i öldürdü. Bu durum Hz. Peygamber'in gücüne gitti. Hicri 7. yılın Cemaziyelevvelinde 3000 kişiden oluşan bir ordu hazırlayıp ordunun başına Zeyd b. Hârîse'yi komutan olarak atadı. Eğer Zeyd şehit düşerse Cafer b. Ebî Talib'e, o da şehit olursa Abdullah b. Revâha'ya, Abdullah da şehit düştüğü taktirde Müslümanların

** Müellif Ka'b b. Ümeyr el-Gıffârî'nin ismini yanlışlıkla ilgili şekilde vermiştir. [sad.]

aralarından bir kişiyi seçip ona biat etmelerini emretti. Daha sonra Hâris b. Umeyr'in öldürüldüğü yere gidip oradaki zelil kafirleri İslâm dinine davet etmelerini, kabul ederler ise vazgeçmelerini; kabul etmedikleri taktirde ise Allah'tan yardım dileyerek savaşmalarını tembih ettikten sonra kendilerine Seniyyetulvedâ denilen yere kadar eşlik etti. İslâm ordusu Medine'den ayrılınca zelil kafirler Müslümanların geldiğini işitti. Şurahbil, Heraklius Rum'dan ve Arap kabilelerinden yardım isteyerek 100.000 kişiden fazla asker topladı. Müslümanları karşılamak üzere kardeşini bir grup asker ile gönderip Vâdîl-kurâ'da Müslümanlar ile savaşırsa da ordusu bozulup dağılınca kendisi de öldürüldü. Daha sonra Müslüman askerler Meân denilen yere geldiklerinde kafirlerin 100.000 kişiden fazla olduğunu haber almaları üzerine orada 2 gece kalarak "Hz. Peygamber'e durumu bir mektup ile bildirelim ve gelecek cevabı bekleyelim." dediklerinde Abdullah b. Revâha, "Biz şimdiye kadar kafirlere karşı çokluğumuzla galip gelmedik. Bilakis Allah'ın yardımı, zaferi ve dinimizin kuvvetiyle galip geldik. Galip gelsek de biz kârdayız mağlup olsak da...Ne duruyoruz? Haydi gidelim!" dedi. Bu şekilde askerleri cesaretlendirdince askerler coşkulanıp Allah'a tevekkül ile ilerlediler. Mute'ye vardıklarında savaş için saf tutup kafirlerle savaşmaya başladılar. Zeyd elinde sancakla uzun bir müddet savaştıktan sonra şehit düştü. Hz. Cafer sancağı alıp atından inerek uzun bir süre savaştı. Bir elinin kesilmesi üzerine sancağı öteki eline aldı. O da kesilince sancağı kucağına aldı. Hasılı şehit oluncaya kadar savaştı. Hatta vücudunda 90'dan fazla kılıç, ok ve süngü yarası müşahede edildi. Daha sonra Abdullah b. Revâha sancağı alıp şehit edilinceye kadar savaştı. Ondan sonra sancağı İbn Erkam Aclânî kimseye vermemek üzere aldı. Ancak İslâm ordusu komutansız kalınca dağılmaya yüz tuttu. Bu sırada 10 kişi kadar şehit verildi. Halid b. Velid her ne kadar askerleri geri çevirmeye çalıştıysa da başarılı olamadığından kendisine güzel bir mevkii tutup şiddetle savunmaya başladı. Bunun üzerine Kutbe b. Âmir İslâm askerlerine hitaben "Ey Ümmeti Muhammed! Kaçarak ölmekten ise düşman ile savaşa savaşa ölmek daha hayırlıdır." diye seslenince cümlesi geri dönüp Halid b. Velid'in etrafında toplanarak kendisine biat edip sancağı ona teslim ettiler. Bundan

sonra Halid b. Velid daha fazla gayret gösterip akşama kadar savaştı. O gün Halid b. Velid o kadar cesurca savaştı ki elinde tam 9 adet kılıç kırıldı. Akşam olunca her iki taraf geri çekildi. Müslümanların sayıca az olmalarına rağmen savaşta canlarını siper edercesine gösterdikleri cesaret kafirlerin gözlerini yıldırdı. Fakat rezil kafirler Müslümanlara oranla sayıca çok fazla olduklarından ertesi gün Müslümanları her taraftan kuşatıp onları bitirmek niyetindeydiler. Bundan dolayı Halid b. Velid sabah safları düzenlerken ordunun düzenini değiştirip sağ tarafta bulunanları sol tarafa, arkada bulunanları ön tarafa geçirdi. Rezil kafirler İslâm ordusunun bu halini görünce -ordunun her bir bölümü dün gördüğü askerler yerine başka askerleri görünce- İslâm ordusuna yardım amaçlı yeni askerler gelmiş, dediler. İçlerine bir velvele düşüp hayretler içinde bakarlarırken Halid b. Velid şiddetli bir şekilde hücum edince kafirlerin ordusu bozuldu. Ve savaş meydanında pek çok silah ve diğer eşya bırakarak yenilmiş bir vaziyette geri çekildiler. İşte bu sırada yani düşmanın arkası kuvvetli olunca savaş sanatınca önemi kabul edilen fetanet ve dirayet askeri felaket deryasından kurtarmayı gerektirdiğinden Halid b. Velid kafirlerin bu yenilgisini fırsat bilip İslâm ordusunu yavaş yavaş geri çekerek güvenli ve sağlam bir şekilde Medine'ye götürdü.

38. Amr b. el-Âs Seriyyesi

Bu seriyyenin sebebi, Kudâa kabilelerinden kalabalık bir topluluğun Medine'nin hayvanlarını yağmalamak için toplanıp ittifak ettikleri Hz. Peygamber'in kulağına ulaştı. Bunun üzerine Amr b. el-Âs komutasında muhacir ve ensardan 30'u atlı ve geriye kalanları piyade olmak üzere 300 kişiden oluşan bir orduyu hicri 8. yılın Cemaziyelahirinde Medine'ye 10 konaklık mesafede bulunan Zâtüsselâsil denilen yere gönderdi. Bu seriyyeye Zâtüsselâsil denilmesinin sebeplerinden biri müşriklerin Müslümanlardan kaçmamaları için birbirlerini bağlamalarıdır. Diğer sebebi ise, o yerde "selsel" adında bir suyun bulunmasıdır. İslâm ordusu kafirlere yaklaştığında onların sayıca fazla olduğu anlaşıncı Hz. Peygamber'den yardım istemek için Râfî' b. Mekîs Cüheneî Medine'ye gönderildi. Bunun üzerine Hz. Peygamber Ebû Ubeyde b. el-

Cerrâh komutasında yine ensar ve muhacirden 200 kişi daha gönderip ona komutada ihtilaf etmemelerini tembih etti. İkinci askeri grupta Hz. Ebubekir ve Hz. Ömer de bulunuyordu. Oraya vardıklarında Ebû Ubeyde ordu komutanlığını isteyince Amr b. el-Âs, “Sen benim yardımına gönderildin. Ordunun komutanı benim.” demesi üzerine Ebû Ubeyde ona muhalefet etmeyip komutanlığını kabul etti. Amr b. el-Âs her ne kadar sahabenin büyüklerinden olsa da kendisinden daha büyük ve şerefli olan ashaba önderlik etmesi sadece onun savaş sanatını ve yöntemini iyi bir şekilde bildiğindendi. Hatta her ne kadar hava çok soğuk olsa da rezil kafirlerin Müslümanların sayıca az olduklarına vakıf olmamaları için “Her kim bu gece ateş yakacak olursa kendisini ateşe atarım.” diyerek şiddetli bir uyarıyla askerlerin ateş yakmalarını engelledi. İşte bu şekilde işi gayet gizli tutarak bir sabah ansızın müşrikler üzerine dehşetli bir şekilde saldırdı. Kafirler sersem bir köpeğe dönüp iplerini kopararak hemen kaçmaya başladılar. İslâm ordusu bir hayli deveyi ganimet alarak selametle Medine’ye döndü. Amr’ın yeni Müslüman olmasına rağmen komutanlığını yaptığı Müslümanların böyle bir zafer elde etmesi ziyadesiyle sevince sebep oldu.

39. Ebû Ubeyde b. el-Cerrâh’ın Sahil Tarafına Olan Seriyyesi

Hicri 8. yılda Kureys’in antlaşmayı bozması ve Cüheyne kabilesinin de bedbahtlık icra etmesinden dolayı Kureys’in o taraflarda bulunan develerine saldırmak ve Cüheyne kabilesi ile savaşmak üzere 300 kişiden oluşan bir süvari birlik hazırlanıp hicri 8. yılın Recep ayında Ebû Ubeyde’nin komutasında o tarafa sevk edildi. O vakit yiyecek stokunun azlığından dolayı yolda ashabın yiyecekleri tükendi ve birkaç gün ağacın yapraklarını su ile ıslatarak yediler. O sırada Kays b. Sa’d yolda bir çobana denk gelince Medine’ye döndüklerinde kendisi tarafından ödenmek üzere birkaç deve satın aldı ve bu develer askerleri birkaç gün idare etti. Sahile vardıklarında Allah’ın bir lütfu ve ihsanı olarak denizden amber diye adlandırılan büyük bir balık çıktı ve 15 gün kadar

bütün askerleri doyurduğu gibi bir kısmını da Medine'ye götürdüler. Bu şekilde görevlendirildikleri yere gittiler ise de düşmanla karşılaşmadıklarından salim bir şekilde Medine'ye döndüler.

40. Ebû Katâde Seriiyesi

Necid tarafında "Hadıra" denilen yerde bulunan Gatafan kabilesinden idareye başkaldıran bir grubun cezalandırılması için hicri 8. yılın Şaban ayında Ebû Katâde 15 kişi ile gönderildi. Bir kısmını öldürüp bir kısmını esir aldıktan sonra 200 deve ve 2000 koyun ganimet olarak Medine'ye döndüler.

41. Ebû Katâde'nin "Batn-ı İdam" Seriiyesi

Bunun gazvenin sebebi, Hz. Peygamber adet olarak münafıkların fitne çıkartmasından ve rezil kafirlerin haber alıp savaş hazırlığı yapmaları veya tuzak kurmalarından çekindiği için sefere çıkacakları yeri duyurmaz sadece ashaba savaş hazırlığında bulunmalarını tembihlerdi. Bu defa Mekke'nin fethine niyetlenmişlerdi. Ancak başka bir tarafa sefere çıkacaklarını göstererek kafirleri şaşırtmak için hicri 8. yılın Ramazan ayının başlangıcında 80 kişilik bir askeri birlik oluşturup Ebû Katâde önderliğinde İdam Vadisi tarafına gönderdi.

42. Hâlid b. Velîd'in "Nahle" Seriiyesi

Mekke'nin fethinden sonra civardaki putların yıkılması gerekiyordu. Bundan dolayı hicri 8. yılın Ramazan ayının sonlarında Halid b. Velid önderliğinde 30 atlıdan ibaret bir askeri birlik "Uzzâ" adlı putun yıkılmasıyla görevlendirildi. İstenildiği gibi oraya giderek putu yıktılar.

43. Amr b. El-Âs Seriiyesi

Mekke'den üç mil uzaklıkta bulunan Hüzeyl kabilesinin "Süvâ" adlı putunun yıkılması için yine ramazan ayının sonunda Amr b. El-Âs birkaç kişi ile gönderildi. Puthânenin yanına vardıklarında oranın hizmetlisi ne amaçla geldiklerini sorunca Âmr, "Puthaneyi yıkmak için geldik." dedi. "Süvâ tarafından engellenirsiniz. Bu işi yapamazsınız." şeklindeki cevabına karşılık olarak

Amr, “Vah senin haline! Put işitir veya görür mü?” dedikten sonra putun yanına varıp onu parçalayınca kafirin aklı başına gelip “Allah’a teslim oldum.” dedi.

44. Sa’d b. Zeyd el-Eşhelî’nin Seriyyesi

Evs, Hazrec ve Gassân kabilelerine ait “Müsel” adlı yerde “Menât” adında bir putları vardı. Ramazan ayında Sa’d b. Zeyd 20 atlı ile o putun yıkılması için görevlendirildi. Oraya vardıklarında puthâne hizmetçisi onların ne amaçla geldiğini anladığından tehdit edencesine “İşte siz, işte Menat!” dedi. Hz. Sa’d puta doğru yürüyünce karşısında başı açık, ölüm bedduasında bulunarak göğsünü döven siyah bir kadın çıktı. Hz. Sa’d tek vuruşla canını cehenneme gönderdikten sonra putu parçalayıp Medine’ye döndü.

45. Halid b. Velid’in Mekke’ye Bir Konak Uzaklıkta Bulanan “Yalemler” Bölgesinde Meskûn Cüzeyme Kabilesine Seriyyesi

Şöyle gerçekleşmiştir ki, Cüzeyme kabilesiyle savaşmaksızın sadece İslâm’a davet etmek üzere hicri 8. yılın Şevval ayında Hz. Halid’in komutasında 350 kişi gönderildi. Oraya vardıklarında adı geçen kabile Müslümanların karşısına silahlı bir şekilde çıkınca Halid b. Velid kendilerine hitaben “Siz nesiniz?” şeklindeki sorusuna cevaben biz başka dine meylettik anlamına gelen “صَبَّانَا” dediler. Bunun üzerine Halid b. Velid onların bu sözünü İslâm dininden döndüklerine yordu. Ellerin bağlanarak esir alınmalarını emredince hepsi esaret altına alındı. Seher vaktinden sonra Halid b. Velid’in emriyle bir kişi ashabı kirama “Herkes yanındaki esirleri öldürsün.” şeklinde nida edince Benî Süleym kabilesi kendi esirlerini öldürdü. Ancak muhacirler ve ensar bu emri kabul etmekten kaçınarak ellerindeki esirleri salıverdiler. Hz. Peygamber bu olaydan haberdar olunca “Ey Alemlerin Rabbi! Ben Halid’in yaptığı işten beriyim.” dedi. Onların söylediği lafızların ne anlama geldiğini anlamaksınız acele ettiğinden Halid b. Velid’i kınadı. Ardından Hz. Ali’yi yüklü miktarda mal ile gönderip hepsinin diyetlerini ve zararlarını tazmin ederek gönüllerini aldı.

46. Ebû Âmir Eşâ'ri'nin Hevâzin Diyarındaki "Evtâs" Seriiyesi

Bu seriiyenin sebebi, Huneyn Gazvesi'nden kaçan Hevâzin kabilesinden bir grubun söz konusu yerde toplandığı haberi duyulunca Ebû Âmir bir grup askerle onların takibine görevlendirildi. Oraya vardığında çarpışmaya başladı. Ebû Âmir 9 kişiyi tek tek İslâm dinine davet etti ve kabul etmediklerinden hepsini öldürdü. Daha sonra kendisi bir ok ile vurulup fena şekilde yaralandı. Kardeşi Ebû Mûsâ el-Eşârî'ye komutanlığı devrederek Hz. Peygamber'e selamının iletilmesini ve kendisi için hayır duasında bulunmasını rica etmesini vasiyet ettikten az bir zaman sonra vefat etti. Daha sonra sefer Ebû Musa'nın eliyle tamamlanıp rezil kafirler mağlup edildi. Pek çok ganimet ve esir elde edilerek dönüldü. Ebû Âmir'in selamı ve isteği Hz. Peygamber'e iletilince abdest alarak kendisine ve kardeşine hayır dualarında bulundu. Esirlerin arasında Hz. Peygamber'in süt kardeşi de bulunuyordu. Hz. Peygamber onu huzuruna getirterek kendisine hürmette bulunduktan sonra bir köle, bir cariyeye, iki deve ve bir miktar koyun vererek kabilesine gönderdi.

47. Tufeyl b. Amr ed-Devsî Seriiyesi

Hiz. Peygamber Taif'e gitmeyi murat ettiğı bir anda Tufeyl b. Amr'ı ağaçtan yapılan "Zulkeffeyn" denilen putu yıkmakla görevlendirdi. Hicri 8. yılın Şevval ayında hızlı bir şekilde oraya gitti. Putu yıkıp yaktıktan sonra Hiz. Peygamber'e yetişerek Taif'e gitti.

48. Kays b. Sa'd'ın Yemen Tarafına Seriiyesi

Hicri 8. yılın sonlarında Kays b. Sa'd 400 atlıdan oluşan bir askeri birliğin komutanı olarak Yemen tarafına Sudâ kabilesiyle savaşmak üzere görevlendirildi. O sırada Zeyd b. Hâris es-Sudaî Hiz. Peygamber'in huzuruna gelip olayın hakikatini anlayınca "Ey Allah'ın Resulü! Kavmimin Müslüman olacağına kefilim. Askerleri geri döndürünüz." deyince Hiz. Peygamber askerleri geri çevirdi. Gerçekten de söz konusu kabile 15 gün sonra gelip Müslüman oldular.

49. Uyeyne b. Hısn el-Fezâri'nin Seriiyesi

Uyeyne b. Hısn hicri 9. yılın Muharreminde “Sukyâ” denilen yerde meskûn olan Benî Temîm eşkıyalarının cezalandırılması için 50 atlıyla söz konusu yere gitti. Üzerlerine ansızın hücum edip çok miktarda esir ve mal ganimet alarak salim bir şekilde Medine’ye döndü.

50. Kutbe b. Âmir Hadîde'nin Seriiyesi

Hicri 9. yılın başlarında Mekke tarafında meskûn Has’am kabilesi eşkıyalarına görevlendirilip 20 kişi ile görevlendirildiği yere giderek ansızın eşkıya üzerine saldırdı. Uzun bir müddet çarpışmadan sonra iki tarafta birkaç kişi yaralandı. Ancak savaşın galibi Müslümanlar oldular ve birkaç esir, çok miktarda deve ve koyun alınarak Medine’ye dönüldü.

51. Dahhâk b. Ebî Süfyân el-Kilâbî'nin Seriiyesi

Dahhâk b. Ebî Süfyân, hicri 9. yılın Rabiulevvelinde “Kuratâ” denilen yerde bulunan Benî Kilâb kabilesinin cezalandırılması için bir askeri birlik ile gönderildi. Görev yerine varınca ilk olarak güzel öğüt ile rezil kafirleri İslâm dinine davet etti. Ancak kafirler buna yanaşmayıp hiç birisi kulak asmayınca savaşa girişerek Allah’ın yardımıyla kafirleri darmadağın ettikten sonra bol miktarda ganimetle Medine’ye döndü.

52. Alkame b. Mücezziz el-Mudlicî'nin Seriiyesi

Bu seriyyenin sebebi, Habeş halkından bir grup eşkıyanın Cidde taraflarına gelip halkı rahatsız ettikleri haberi alındı. Bunun üzerine hicri 9. yılın Safer ayında Alkame b. Mücezziz’in komutasında 300 kişi gönderildi. Cezire’ye girildiği anda eşkıyalar kaçmaya karar verdiğinden Medine’ye dönüldü.

Latife: Dönüş esnasında askerlerden bazıları acele edip arkadaşlarından ayrı kaldılar. Bu askerler Abdullah b. Huzâfe’yi kendilerine reis seçtiler. Abdullah’ın tabiatı mizaha meyilli olduğundan askerler bir yerde mola verip ateş yakınca “Ben sizin komutanınız olduğum için bana itaat etmelisiniz.

Haydi şimdi ateşe atlayınız.” demesi üzerine onlar emri uygulamaya kalkışınca “Oturun, şaka yaptım.” dedi. Bu durum Hz. Peygamber’e haber verince “Her kim size bir mâsiyet ile emrederse ona itaat etmeyiniz.” dedi.

53. Ali b. Ebî Tâlib’in Seriiyesi

Hz. Ali hicri 9. yılın Rabiulahirinde 150 kişi ile Tay kabilesinin “Fels” denilen putunun yıkılması için görevlendirildi. Görev yerine varınca ansızın hücum ederek puthâneği yıktıktan sonra bol miktarda esir ve ganimet alarak Medine’ye döndü. Bu esirler arasında meşhur Hâtim Tâî’nın kızı vardı. Hz. Peygamber’in huzuruna getirildiğinde babasının cömertliğine hürmeten kendisine bol ihsanda bulunup azat ederek kavmine gönderdi. Kardeşi Adî b. Hâtim Şam’a kaçmışken Hz. Peygamber’in bu lütuf ve mertliğini işitince Medine’ye gelip İslâm’ı kabul etti.

54. Ebû Musa el-Eş’ari ve Muâz b. Cebel’in Yemen’e Gönderilmeleri

Yemen halkına İslâm dinini öğretmek üzere hicri 10. yılda her biri bir bölgeye görevlendirilmek üzere gönderildiler. Kendilerine hitaben “İşi kolaylaştırınız, zorlaştırmayınız; müjdeleyiniz, nefret ettirmeyiniz.” diye tembih olundu. Her ikisi de görevlendirildikleri gibi Yemen’e gidip oranın halkına şariat hükümlerini öğreterek İslâm dinini yaydılar. Bu esnada Hz. Peygamber bölge bölge emirler ve valiler tayin etti.

55. Halid b. Velid’in Necran Tarafındaki “Benî Abdulmedân” Seriiyesi

Hz. Peygamber Halid b. Velid’i bir grup asker üzerine komutan tayin ederek hicri 9. yılın Rabiulevvelinde söz konusu kabile halkını İslâm dinine davet etmeye, kabul etmedikleri takdirde kendileri ile savaşmak üzere görevlendirdi. Halid b. Velid oraya vardığında bütün insanları güzel öğüt ile İslâm dinine davet edince hepsi boyun eğerek İslâm dinini kabul etti. İçlerinden bir kısmı İslâm askerleri ile Medine’ye gelip Hz. Peygamber ile görüştüler. Hz. Peygamber tarafından memleketlerine bir vali atandı.

56. Ali b. Ebî Tâlib'in Yemen Tarafına Seriiyesi

Ali b. Ebî Tâlib Yemen tarafında kalan eşkıyaları cezalandırmak için görevlendirildi. Hicri 9. yılın Ramazan ayında 300 atlı ile görevlendirildiği yere giderek kendisine bir konum belirleyip askerlerini çevreye dağıttı. Askerler bol miktarda esir ve ganimetle döndüler. Daha sonra eşkıyalar ile karşılaşılıp kendileri İslâm'a davet edildiler. Bunu kabul etmedikleri gibi Müslümanlara ok atmaya kalkışmaları üzerine Hz. Ali üzerlerine şiddetli bir hücum gerçekleştirek 20 kişiyi öldürdü. Geriye kalanlar ise yenilmiş olarak dağıldılar. Bunun üzerine Müslüman askerler onları takip etmeyip tekrardan İslâm'a davet edilince Allah tarafından hidayete erişerek İslâm'ı kabul ettiler. Daha sonra Müslümanlar geri döndüler ve bu esnada Hz. Peygamber Mekke'ye hacca gittiğinden Mekke'de kendisine yetiştiler.

57. Usame b. Zeyd b. Hârise'nin "Belkâ" Bölgesindeki "Şerât"ta Bulunan Rumlar Üzerine Seferi

Hz. Peygamber'in (sav) çok sevdiği sahabelerinden Usame'nin babası Zeyd b. Hârise daha önce o taraflarda şehit olmuştu. Hz. Peygamber babasının intikamını almak ve aynı zamanda Şam'ın Medinelilerin en fazla ticaret yaptığı yer olması hasebiyle Rum eşkıyalarını cezalandırıp uzaklaştırarak yolları güven altına almak amacıyla hicri 11. yılın Safer ayının sonlarında Usame b. Zeyd'i komutan tayin etti. Söz konusu yere göndermek üzere mükemmel düzeyde bir ordu hazırlandı ve Medine dışında bulunan "Cürf" adlı yerde konakladı. Bu seferde ensar ve muhacirlerin önde gelenlerinin tümü hazır bulunuyordu. Bundan dolayı bazı kimseler Usame'nin çok genç olmasından dolayı "Bu kadar eşraf ve önde gelenlerin üzerine böyle bir çocuğu komutan olarak atadı." şeklindeki sözleri Hz. Peygamber'in kulağına ulaşınca gücüne gitti. 10 Rabiulevvel Cumartesi günü hasta olmasına rağmen minbere çıktı. Bu tür sözlerin ağza alınmaya layık olmadığını beyan ederek halkı ikaz ve nasihat ettikten sonra evine döndü. Sefere gitmek üzere hazırlanan ashâbı kiram bölükler halinde Hz. Peygamber'in huzuruna gelip vedalaşarak ordugaha gittiler. Pazar günü Hz. Peygamber'in hastalığı ağırlaşınca Usame b.

Zeyd yanına gelip vedalaşmak istediye de Hz. Peygamber hastalığının şiddetinden dolayı kendisine hiçbir şey söyleyemedi. Sadece ellerini Usame'ye doğru kaldırır ve sonra onun üzerine koyardı. Usame Hz. Peygamber'in bu tavırlarından kendisine dua ettiğini ve kendisinden hoşnut olduğunu anlayınca memnun kaldı. Ancak Hz. Peygamber'in durumunun ağır olduğunu görünce yanından çok üzgün bir şekilde ayrılarak ordugaha döndü. Ertesi gün Hz. Peygamber biraz iyileşince mescide gidip Hz. Ebubekir'in arkasında namaz kıldı. Daha sonra Usame'yle vedalaştı ve görev yerine gitmesini tembih ederek evine döndü. Usame ordugaha giderek ordunun pazartesi günü hareket etmesini emretti. Askerler de hazırlanıp yola çıkmak üzereyken Hz. Usame'nin annesi Ümmü Eymen Hz. Peygamber'de ölüm alametlerini gördü ve oğluna haber verdi. Bunun üzerine Usame, Ömer ve Ebû Ubeyde Hz. Peygamber'in yanına geldiler. O gün yani 12 Rabiulevvel Pazartesi günü Hz. Peygamber (sav) dünyadan ahiret yurduna teşrif etti.

Hz. Peygamber vefat edince ordugahta bulunan askerler Medine'ye döndüler. Ordunun sancaktarı Büreyde sancağı alıp Hz. Peygamber'in kapısının önüne dikti. Daha sonraları Hz. Ebubekir halife seçilip Müslümanlar kendisine biat edince yine Usame'yi komutan olarak tayin edip aynı senenin Rabiulahir ayının başlarında aynı yere gönderdi. Hz. Peygamber'in halifesi Hz. Ebubekir yaya olarak Hz. Usame'yi -at üstünde- Medine'den uzak bir mesafeye kadar uğurladı. Bu şekilde görevlendirildiği yere gitti. Allah zafer ihsan edip kafiler üzerine hücum edilerek birçoğu öldürüldü. Bir o kadar da esir alınarak evleri ve hurmalıkları yakıldı. Usame'nin babasını şehit eden kafir katledildikten sonra İslâm ordusuna hiçbir zarar gelmeksizin Medine'ye döndü. Hz. Ebubekir Medine halkıyla beraber İslâm ordusunu karşılamaya çıktı. Bu seriyye Hz. Peygamber'in son, Hz. Ebubekir'in ise düzenlediği ilk seriyyedir.

Dikkat! Hz. Peygamber (sav) ahirete teşrif ettikten sonra ashap pek çok gazve, seriyye ve fetihler yaşadı. Ancak kitabımızın hacmi bunları ele almaya

imkân vermediğinden göz ardı edilmiştir. Bunları öğrenmek isteyenler muteber siyer kaynaklarına müracaat etsinler. Ancak din kardeşlerimizin ashabı kiramın aralarında meydana gelen bazı olayları nakleden rivayetlere Şii ve Rafızilerin sözleri karıştığından Şia'nın güvenli ve mutemet olmadığına dikkat etmeleri gerekir.

– HÂTIME –

Bu bölümün iki amacı olup ilk amacı ashabın bazı durumlarını beyan etmektir.

A. Ashabın Bazı Durumlarının Beyanı

Ashab: Sâhib lafzının çoğulu olup ülfet kurmak, iyi geçinmek, arkadaş ve dost manalarına gelen sohbet kelimesinden türetilmiştir. Sahabe kelimesi her ne kadar ism-i masdar da olsa ashab lafzı gibi çoğul anlamında da kullanılır. Ancak Hadis ve Siyer ilimlerinin ıstılahında “Ashab”, Müslüman olup Hz. Peygamber (sav) ile arkadaşlık yapmış ya da onu görmüş, irtad etmeyip ölünceye kadar İslâm dininde sebat etmiş olanlara denir. Bu şekilde Müslüman olduktan sonra mürted olarak ölenleri sahabe dairesine almak ittifakla caiz olmaz ve rivayetlerine de kesinlikle itibar edilmez. Ubeydullah* b. Cahş ve İbn Hatal gibi... Ancak dinden döndükten sonra tekrar Müslüman olursa sahih görüşe göre ashabı kiramdan sayılacağı siyer kitaplarında yazılıdır.

Ashabı Kiramın Sayısı: Hz. Peygamber’in bi’setiden vefatına kadar geçen sürede çevreden pek çok kabile ve diğer insanlar İslâm’ı kabul ettiğinden dolayı Allah’tan başka kimse sahabenin sayısının ne kadar olduğunu kesin bir şekilde bilemez. Buna binaen bazı kimselerin “Hz. Peygamber ahirete göçtüğü sırada ashabın sayısı 124.000 kişiden ibaretti.” şeklindeki sözleri tahmini olduğundan muteber bir söz olmadığı aşîkârdır.

* Asıl metinde Abdullah şeklinde hatalı olarak yazılmıştır. [sad.]

1. Ashabı Kiramın Faziletleri: Ashabın fazileti Allah'ın Kur'an'ı Kerim'de onları övmesi ve onlardan razı olduğuna dair bir çok ayet indirmesiyle sabittir. Fetih suresinde Hz. Peygamber'in nübüvvetini en güzel şekilde tasdik ettikten sonra ashabın yüceliği ve şanı hakkında şu ayeti indirmiştir: “وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ”¹²³ Yani Hz. Peygamber ile beraber olan sahabe-ler, rezil kafirlere karşı gayet şiddetli; birbirlerine karşı ise merhametlidirler. “تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا”¹²⁴ Sen onların Allah'tan fazilet ve rıza talep ederek secde ve rükû ettiklerini görürsün. “سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِمَّنْ أَثَرِ السُّجُودِ”¹²⁵ Onların alametleri yüzlerindeki secde izinde sabittir. Şöyle ki gece uykularını terk ederek çok fazla namaz kıldıklarından yüzleri nur gibidir. Onları her gören kendilerine yönelir ve muhabbet eder. “ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ”¹²⁶ İşte beyan edilen bu vasıf onların Tevrat'taki vasfıdır. “وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ” İncil'deki vasıfları ise; “فَاسْتَغْلَطَ”¹²⁷ Ashabı kiram bir ekin gibidir ki ilk olarak filizlerini çıkarır akabinde onu kuvvetleştirir. Daha sonra kalınlaşarak gövdesi üzerine doğrulup durur. Bu şekilde olan ekin çiftçinin hoşuna gider. “يَغِيظُ بِهِمُ الْكُفَّارَ” Ashabı kiramın bu vasıfları kafirleri kızdırmak içindir. Gerçekten de İslâm dini başlangıçta ekilen bir tohum gibi az olup sonra Cenab-ı Allah'ın lütuf ve keremiyle ashabı kiramın İslâm'ı kabul etmeleri üzerine her tarafa yayıldı. Hayret edilecek bu çoğalma hali öyle güzel bir hal ve şekil aldı ki kafirlerin hasetleri ciğerlerine tesir ederek gözlerine diken olup zahiren ve batınen basiretleri kapandı. Sonra da uzman bir doktora müracaat etmediklerinden kurtuluşu bulamayıp cehennemi boylayarak büsbütün helak oldular. Bu felaket hali çocuklarına ve torunlarına da sirayet ederek milyonlarca insan

¹²³ Fetih 48/29.

¹²⁴ Fetih 48/29.

¹²⁵ Fetih 48/29.

¹²⁶ Fetih 48/29.

¹²⁷ Fetih 48/29.

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا¹²⁸ Ashabı kiramdan olup da imanlarında sebat ederek salih ameller işleyenlere Cenab-ı Allah mağfiret ve büyük bir ecir vadetti.

Bu ayetler ashabı kiramın bütün güzel sıfatlarını kapsar. Şöyle ki, Ashabı kiram din düşmanlarına karşı katı ve sert, birbirlerine şefkat ve merhametli oldukları, çok ibadette bulundukları; iyi niyetli ve insanın en büyük isteği olan Allah tarafından günahlarının affedilerek mağfiret ve büyük ecre nail olacakları beyan edildi. Hatta İmam Malik bu ayetleri delil gösterip ashabı kirama düşmanlık yapan Rafızileri tekfir etmiştir. Ayetleri şu şekilde delil getirmiştir: Ashabı kiramın güzel vasıfları Rafızileri kızdırır. Ashabın güzel vasıfları kimi kızdırırsa o kafirdir. O zaman Rafıziler kafirdir. Küçük önerme Rafızilerin kendi açıklamalarında sabittir. Büyük önerme ise “لَيَغِيظَ بِهِنَّ الْكُفَّارَ” ayetiyle sabittir. Sonucu da kendileri düşünsünler. Bir de Tevbe sûresinde “وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا”¹²⁹ ayetiyle muhacirler ve ensar hakkında 4 durum açıklanmıştır:

- 1- Allah’ın kendilerinden razı olduğu.
- 2- Onların Allah’tan razı oldukları.
- 3- Cennet ile müjdelendikleri.
- 4- Cennette sonsuza dek kalacakları.

Şurası da şüpheşizdir ki; Hz. Ebubekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali muhacirlerin ilkleri -sâbikune’l-evvelun- olduklarından kendilerinde zikredilen bu 4 durum sabittir. Bu şekilde kendilerine dil uzatanların büyük bir hataya düştükleri şüphe götürür şey değildir. Yine aynı sûrede الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنْفُسُهُمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ “وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ

¹²⁸ Fetih 48/29.

¹²⁹ Tevbe 9/100.

130”يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُقِيمٌ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

muhaçirler hakkında 4 durum açıklanmıştır:

- 1- Allah katında en büyük dereceye sahip oldukları.
- 2- İsteklerine nail oldukları.
- 3- Rahmet, rıdvan ve âli cennet ile müjdelendikleri.
- 4- Âli cennette ebedi kalacakları. Bu ayetlerde olan pekiştirmeler ise ayrıca dikkat çekidir.

Yine aynı sûrede “لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمُ اللَّهُمَّ جَنَّاتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ”¹³¹ ayetinde mücahit mü’minin 4 güzel sıfatı zikredilmektedir:

- 1- Hayır ve hasenat sahibi oldukları.
- 2- Felaha ermiş ve kurtulmuşlardan oldukları.
- 3- Âli cennetler ile vadedildikleri.
- 4- Âli cennetlerde ebedi kalacakları.

Hulefayı raşidinin mücahit mü’minlerden oldukları şüphesiz olduğundan zikredilen 4 maddeye dâhil oldukları kuşkusuzdur.

Al-i İmrân suresinde “كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ”¹³² ayeti ile ashabı kiram 3 şekilde övülmüştür:

- 1- Ashabı kiramın en hayırlı ümmet olduğu.
- 2- İstikamet ve adaletlerine delalet eden “Emr-i bi’l-ma’rûf nehy-i ‘ani’l-münker” ettikleri.
- 3- Allah’a iman etmeleri.

¹³⁰ Tevbe 9/20-22.

¹³¹ Tevbe 9/88-89.

¹³² Âl-i İmrân 3/110.

Hucurât sûresinde “ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ ”¹³³ ayetinde ashabı kiramın imanı sevdiği; küfür, fısık ve isyandan hoşlanmadığı ve raşid oldukları beyan edilerek övülmüşlerdir. Bundan dolayı ashabı kiram hakkında söz konusu bu sıfatların aksine inananların delâlet vadisinde kaldıkları şüphe edilecek şey değildir. Onları öven daha pek çok ayet olmasına rağmen iddiamızı ispat niteliğinde verdiğimiz örnekler fazlasıyla yeterli olduğundan detayı siyer ve tefsir kitaplarına ihale edilerek bu miktar yeterli görülmüştür.

2. Şer’i Hüküm: Hz. Peygamber’in ehl-i beyt, eşleri ve ashabına hakarete bulunmak, onların değer ve kıymetlerini eksiltmek haramdır. Bu kötü fiili yapmaya cüret eden melundur. Zira muttasıl bir sened ile Hz. Peygamber’den şöyle rivayet edilmiştir: “Ashabım hakkında Allah’tan korkunuz! Ashabım hakkında Allah’tan korkunuz!” Bu şekilde gelen tekitlerdeki mübalağa dikkat çekicidir. “Benden sonra ashabımı ta’n etmeyiniz. Benim ashabımı seven bana olan sevgisinden dolayı sever. Benim ashabıma kin tutup düşmanlık edenler ise bana olan kin ve düşmanlıkları sebebiyledir. Ashabıma eziyet edenler bana eziyet etmişleridir. Bana eziyet edenler Allah’a eziyet etmişleridir. Yani O’nun rızasına muhalefet ettiklerinden dünyada ve ahirette sorguya çekilecekleri şüphesizdir.” demiştir. Başka bir hadisinde, “Benim ashabıma sövmeyiniz. Her kim benim ashabıma söverse Allah’ın, meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerinedir. Ve Allah onun hiçbir hayırlı fiilini kabul etmez.” buyurmuştur. Bir başka hadiste, “Benim ashabıma sövmeyiniz. Benden sonra ahir zamanda kötü bir kavim gelecek ki benim ashabıma söverler. Bu tür kimselerin cenaze namazlarını kılmayınız. Kız alıp vermeyiniz. Zorunlu olmadıkça kendileri ile görüşmeyiniz. Hastalandıklarında ziyaretlerine gitmeyiniz.” demiştir. Bu hadislerle Hz. Peygamber ümmetine şunu bildirdi ki; ashabına sövüp eziyet verenler kendisine eziyet etmiş olurlar. Halbuki Hz.

¹³³ Hucurât 49/7.

Peygamber'e ezâ ve cefada bulunmak haram hatta küfürdür. Buna binaen iç-tihat ehlinin beyanlarına göre peygamberlerden herhangi birine söven melun-ların öldürülmeleri gerekir. Ashabı kirama sövmeye cüret eden günahkârlar şiddetli bir şekilde darp edilmeli ve uzun süre hapis ile cezalandırılmalıdır. Ancak bu hüküm normal olarak sövenler hakkında geçerlidir. Ashabı kiram-dan irtidatı zahir olmayan herhangi bir sahabeye küfür ve delalet nispet eden-ler Kur'an nassına muhalefet ettiklerinden tekfir edilerek öldürülmeleri va-ciptir. Aynı şekilde Hz. Aişe'nin zina töhmetinden beri olduğu "سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ" ¹³⁴ nassı ile sabit olduğundan kendisine dil uzatan günahkârların da canlarının cehenneme sipariş edilerek öldürülmeleri vaciptir. Özellikle şeyhayn yani Hz. Ebubekir ile Hz. Ömer'e dil uzatarak kin ve düşmanlık edenler tekrar tekrar dövülerek ölüme kadar hapsetmek vacip-tir. Ancak sahih bir tövbe ile tövbe edecek olurlar ise hapisten çıkarılırlar. Mu-teber tarih kitaplarında Hz. Ömer'in oğlu Ubeydullah'ın ashabı kiramdan Mikdâd b. Esved'e sövdüğü Hz. Ömer'e ulaşınca oğlunun dilini kesmeye kal-kıştığı ancak ashabı kiramın araya girip onu güç bela kurtardığı yazılmıştır. Bir de İmam A'zam döneminde Rafızilerden biri Hz. Osman'a dil uzatıp haşa Yahudi demeye kadar cüret etmiş. Bir gün İmam A'zam o adamın yanına va-rıp kendisine hitaben "Ey kişi! Senin kızını fulan Yahudi sarrafına nikahlamak isterim, ne dersin?" demesi üzerine Yahudi cevaben "Sen Müslümanların imamı iken benim kızımı bir Yahudi sarrafına vermeyi uygun görür müsün?" deyince İmamı A'zam "Ey kişi! Sen Hz. Peygamber'den daha mı büyüksün? dedi. Soruya cevaben Rafızı "Haşa! Ben nasıl Hz. Peygamber'den daha büyük olabilirim?" dedi. Bunun üzerine İmam A'zam "Ey kişi! Senin fasit itikadına göre Hz. Osman -haşa- Yahudi olduğu halde Hz. Peygamber kendisiyle 2 kı-zını nikahladı." deyince şaşkın Rafızı'nın aklı başına gelip hemen o anda tövbe ve istiğfar ederek Müslüman olmuş.

¹³⁴ Nûr 24/16-17.

Uyarı: Şurası bilinmelidir ki ehli sünnet ve'l-cemaat alimleri sahabenin en faziletlisinin Hz. Ebubekir olduğu konusunda ittifak halindedir. Daha sonra Hz. Ömer'dir. Ehli sünnetin bazı alimleri Hz. Ali'nin Hz. Osman'dan efdal olduğuna bazıları ise ikisinin eşit olduğunu belirtmişlerdir. Ancak cumhur ulemâ ve muhaddislere göre ahabı kiramın en efdalleri halifelik sırasına göre olduğundan Hz. Osman'ın Hz. Ali'den efdal olduğu aşikârdır. Dolayısıyla diğer görüş itibara şayan değildir. Birbirlerine efdaliyetleri hilafetlerinin sırasına göre olduğu görüşü daha fazla kabule şayandır. Cumhurun öne sürdüğü delil şudur ki; *Sahîh-i Buhârî* de beyan edildiğine göre İbn Ömer demiş ki "Biz Hz. Peygamber döneminde ahabın en hayırlısı Ebubekir es-Sıddık sonra Ömer el-Faruk sonra Osman b. Affan'dır diyorduk." Başka bir rivayete göre "Biz Hz. Peygamber zamanında ümmeti Muhammed'in en efdali Ebubekir es-Sıddık sonra Ömer el-Faruk sonra Osman zî'n-Nûreyn'dir, diyorduk ve Hz. Peygamber bunu işittiğinde inkâr etmezdi." şeklindedir. Bir de Cenab-ı Allah raşit halifeleri Hz. Peygamber'in hilafetine ve İslâm dinini ayakta tutmak için seçtiğinden kendi katında rütbeleri hilafetlerinin tertibine göre olduğu hususunda asla şüphe yoktur. Raşit halifelerden sonra ümmetin en faziletlieleri altı kişi olup bunlar: Talha, Zübeyr, Sa'd, Saîd, Abdurrahman b. Avf ve Ebû Ubeyde b. el-Cerrâh'tır. Ki bunlar raşit halifelerle birlikte cennetle müjdelendiklerinden hepsine birden aşere-i mübeşşere denir.

Uyarı: 4 halifenin efdaliyetleri beyan edildiği üzere hilafet sırasına göre olduğundan dinî olarak da o şekilde kendilerine muhabbet beslemek gerekir. Bundan dolayı bir kimse söz konusu tertibi inkâr ederek Hz. Ali'yi cümlesinin üzerine tafdil ederse ehl-i sünnet ve'l-cemaat mezhebinden çıkarak sapkın mezheplerden birine mensup olacağına şüphe yoktur. Yine söz konusu tertibi efdaliyet olarak kabul edip dinî olarak Hz. Ali'ye fazlasıyla muhabbet edecek olursa itikadında tenakuza düşerek sapkın fırkalardan sayılır. Ancak neseb silsilesi Hz. Ali'nin temiz silsilesine ulaşır ve yahut başka bir yönden kendisine tam bir şekilde neseb birliği bulunur ve bundan dolayı kendisine karşı fazla muhabbet beslerse söz konusu muhabbeti dünyevî bir durum ol-

duğundan itikadında tenakuz hasıl olmayıp ehli sünnet mezhebinden çıkmaz. İmam Taberî'nin* *Riyâz* kitabında beyan edildiği üzere Hz. Enes'in rivayetinde geçmektedir ki Hz. Peygamber (sav) ümmetine hitaben "Ey ümmet ve ashabım! Allah sizin üzerinize namazı, zekâtı, orucu ve hacı farz kıldığı gibi Ebubekir, Ömer, Osman ve Ali'nin muhabbetini de farz kılmıştır. Her kim onların faziletlerini inkâr ederse kendisinden namaz, zekât, oruç ve hac ibadetleri kabul edilmez." buyurmuştur. Yine Enes'in rivayetinde geçmektedir ki Hz. Peygamber "Ebubekir'e muhabbet beslemek ümmetimin üzerine vaciptir." buyurmuştur.

Temsil: Kurt ile tilki avlarını beraber yemek üzere anlaştılar. Günün birinde bir koyun avladıklarında Kurt onun en güzel yerlerinden yemeye başlamış. Miskin tilki ise kurdun yanına sokulmaya cesaret edemediğinden bir kenara çekilip işkembeden yemeye başlamış. Bunun üzerine kurt kendisine hitaben, "Arkadaş! Ne için et yemeye gelmiyorsun?" demiş. Cevaben tilki, "Doktorlardan işittiğime göre işkembenin birçok faydası varmış ondan dolayı et yemiyorum." deyince kurt alay edercesine bir kahkaha ile gülererek "Behey miskin! Yüzün ve gözünün necaset içinde kaldığına bakmıyorsun da tıp ilminden bahsediyorsun." demiş. İşte bunun gibi itikad meselelerinden, temizlik ve diğer dinî ahkamdan bihaber bir takım cahil kimseler irfân davası adına gezip ehli sünnete münkir diyorlar. Kendilerine ise muhibb-i hânedan ünvanını vererek ashabı kirama dil uzatarak türlü türlü saçmalıklar yapıyorlar. Bir takımı da her ne kadar cahil değiller ise de bunlara benzer ebleh gruplara liderlik yaptıklarından istikametten ayrılarak inad ve kibir ile hem sapan hem de saptıran oluyorlar.

Ey Ümmeti Muhammed! İnsaf mizanını ele alalım. Aklımızı başımıza toplayıp güzelce düşünelim. Ashabı kiram canlarını feda ederek son nefeslerine

* İmam Taberî'den kasıt, Muhyiddîn et-Taberî olup eserinin tam ismi *er-Riyâd en-nadratu fî menâkıbi'l-aşere*'dir. [sad.]

kadar bu açık dinin yayılması için çalıştılar. Hem de bunu başardılar. Ecdadımızı küfür ve delaletten kurtarıp hidayetlerine sebep oldular. Onların bu büyük çabaları olmasaydı acaba bizi dinsizlikten kim kurtarabilirdi? Böyle büyük efendiliklerini unutup da onlara dil uzatmak insanlık şanına sığar mı? Yahudi ve Hristiyanlardan ibret alınmalı ki vaktiyle dini hükümlerini koruyacak ashapları bulunmadığından bîçareler başkalarının eline düşüp kitapları tebdil ve tahrif olundu. Dine asla uygun olmayan bir takım batıl adetler ibadet olarak kabul edilip dünyevî ve uhrevî helaklarına sebep oldu. Bunlar gözlerimizin önünde dururken bir takım yalancı murdarların sözlerine kapılarak İslâm cemiyeti arasına tefrika düşürmek ve istikametten ayrılmak uygun düşer mi? Bunlara benzer fasit inançlar İslâm nurunun ışığından gözleri kamaşmış bir takım kıskanç ve din düşmanlarının şeytanî ilkâlarından olduğu şüphe edilecek şey değildir. Ashabı kiramın arasında bazı olaylar olmuş ise de her birinin geçerli bir sebebi olmakla beraber biz onları tahkik etmeye görevli değiliz. Özellikle Şîa ve Rafızilerin sözleriyle doldurulmuş tarih kitaplarına sahih nazarıyla bakıp da araştırmacı din alimlerinin tahkiklerini candan ve gönülden kabul etmemek hangi aklı selimin işidir? Velhasıl herkes kendi görevini bilip haddini aşmamalıdır. Ve İslâm'ın ittihat noktasından ayrılmamalıdır. Selam hidayete tabi olana olsun...

B. Büyük Müçtehitlerin Bazı Durumları

Müçtehit: Yoğun çaba harcanarak çalışmak anlamına gelen içtihat kelimesinden türetilmiştir. Şer'i manası, fakih olan kişinin dini hüküm hakkında zann-ı gâlip elde etmek için güç ve çabasını tamamıyla harcamasından ibaretir. O derecedeki ondan daha fazla çaba sarf etmek hususunda kendi nefsinin acizliği hissetsin. İctihadın şartı müçtehit olan zatın şu 3 duruma aşına olmasıdır:

- 1- Kur'an'ı Kerim'in sözlük ve şer'i anlamlarını yani müfredat ve mürekkebatının manalarını ve ifade edilen özel anlamları bilmesidir.

- 2- Hadislerin metin ve senedlerini yani tevâtür, şöhret ve ahad tariklerinden hangi tarikle hadisin bize ulaştığını ve ravilerinin durumunu, cerh-tadil yöntemini bilmesidir.
- 3- Şartları, ahkamı, makbul-merdudıyla birlikte kıyas yöntemini bilmesidir.

Hükmî İctihad: Hata yapma ihtimali ile zann-ı galibin hasıl olmasıdır. Bundan dolayı ehli sünnet ve'l-cemaate göre müçtehit olan kişi bazen hata bazen de isabet eder. Bir hükmün delilinin gizli olmasından dolayı müçtehit olan kişi doğru hükme varamaz ise içtihadında olan bu hata delâlete nispet edilerek müçtehit cezalandırılmaz. Bilakis görevini yoğun çaba harcayarak yerine getirip iddiasına delil getirdiğinden mazur görülür ve ayrıca bir derece ecir ve sevaba nail olarak mükâfatlandırılır. Ancak dinin asıllarında ve itikadî konularda hata eden hata derecesine göre hem delâlette olduğuna hükmedilir hem de tekfir edilir. Alemin ezelî olduğunu söyleyenler ile bir takım kötü bidatleri ibadet ve inanç edinenlerin küfür ve delaletle nispet edildikleri gibi. İctihadında isabet edenin ise iki derece mükâfata nail olacağı ”ان أصاب فله اجران“ * hadisiyle sabittir. ”و ان خطأ فله اجر واحد“

Ayrıca Davud (as)’ın hüküm sürdüğü zamanda bir cemaatin koyunları gece vakti bir tarlaya girip ekinleri bozduğundan ekin sahipleri hükümete müracaat edince Hz. Davud koyunların ekin sahibine verilmesine hükmetti. Ancak oğlu Süleyman (as) söz konusu bu hükümden razı olmayıp ekinler tekrar eski haline gelinceye kadar koyunların süt ve yünlerinden faydalanmak üzere koyunların ekin sahiplerine verilmesini ve ıslah edinceye kadar ekinin koyun sahibine verilmesini hükmetti. Halbuki Hz. Davud içtihadında hata yaptığından dolayı Allah kendisini kınamadı. Bilakis Cenab-ı Allah Davud ve Süleyman (as)’ı ”Her birine ilim ve hikmet verdik.” şeklinde Kur’an’ı Kerim’de övmüştür. Bu kaidenin akli kanunlara uygun olduğu aşikârdır. Mesela

* İsalet ederse ona iki ecir vardır; hata ederse bir ecir. [sad.]

efendinin biri hizmetçilerinden birkaç kişiyi sevdiği kimselerden birini aramak üzere görevlendirdiği taktirde hizmetçiler verilen emri yerine getirmek için çeşitli yerlere dağılırlar. Hiç birisi onu aramakta kusur etmeksizin gezdikten sonra istenilen şahsı sadece birisinin bulup getireceği ve diğerlerinin eli boş döneceklerinde şüphe yoktur. Ancak sadece istenilen şahsı getiren kişi fazlasıyla mükâfatlandırılır. Eli boş gelenler de kınanmaz ve tazir edilmezler. Bilakis emeklerinin karşılığı olarak kendilerine bir miktar ihsan edilir. Ancak Zeyd'i getirmekle görevlendirilip kesinlikle istenmeyen Amr'ı getirirler ise kınanacakları ve tazir edilecekleri beyandan müstağnidir. Bir de doğru, tedbir alan ve savaş sanatına aşina olan bir ordu komutanı söz konusu sanatı tatbik ederek ihtiyaç duyulan yerlere asker sevkinde bulunduğu da bazı yerlerde askerleri yenilip komutan kararında hata etse asla sorumlu tutulmayacağı aşikârdır. Bir de bir askeri heyet düşman ile savaşıp savaşmamak hususunda tartışarak savaşma taraftarı olan tecrübeli bir zatın delili açık görüldüğünden kendisine bir askeri fırka tabi olup savaşa gidip yenilseler o zatın içtihadındaki hatadan dolayı cezalandırılmayacağı şüphesizdir. İşte bu yönden ashabı kiramın çoğu müçtehittir. Buna binaen bazıları arasında gerçekleşmiş olan ihtilaflar içtihattan kaynaklandığı halde insanların bazı ayak takımları Rafızı ve Şia'nın sözleriyle doldurulan tarih kitaplarına bakarak onlara dil uzatmaya kalkışırlar. Bunun çok büyük hatalara ve delalet çukuruna düşmelerine sebep olduğu ufak bir mülâhazayla malum olur. Buna benzer ahmaklar hakkında "Allah ıslah etsin." duasından başka bir şey söylemeyi abes ile iştigal görüyoruz.

Şurası da bilinmelidir ki ashabı kiramdan sonra Müslümanlardan pek çok müçtehit yetişmiş ise de ilim, amel, zühd ve takvada hepsinin önderi ve şeyhleri 4 imamdır. Zındıklardan başka bütün ümmeti Muhammed itikadî meselelerde müttefik olup içtihat konusunda 4 imama tabi olduklarından kendilerinin kısa hayat hikayelerine değinmek uygun görülmüştür.

Borçlunun duvarının dibinde oturup gölgelendiğim taktirde faiz olma ihtimalinden kurtulamayacağıma binaen bu konuda beni mazur görünüz.” dedi. Duvar sahibini çağırıp borç verdiği ökçeyi kendisine bahşederek cemaatin gönlünü hoş tutma adına yanlarına oturdu. İbadet ve itaati o kadar çoktu ki her gece birkaç vakitte 300 sonra 700 ve daha sonra 1000 rekât nafîle namaz kılardı. Çok fazla secde ettiğinden dizleri deve dizi gibi kas katı kesilmişti. Tam 30 sene yatsı namazının abdestiyle sabah namazını kıldı. Hatta öğrencileri bu durumu tahkik etmek için yatsı namazını kıldıktan sonra ayakkabılarının içini çakıl taşı ile doldurur, sabah namazına geldiklerinde taşları koydukları gibi bulurlardı. 33 defa Allah’ın evini ziyaret edip hac yapmıştır. Allah’a karşı olan edebi ve muamelesi öyle bir mertebedeydi ki alimlerin büyüklerinden ve Allah dostlarından Davud-u Tâî şöyle demiştir: “Ben tam 30 sene Ebû Hanife ile arkadaşlık yaptım. Hiçbir vakit tenhada veya kalabalıkta başının açık olduğunu ve dinlenmek için ayağını uzattığını görmedim. Hatta bir defasında ‘Ey Müslümanların imamı! Bu tenhada dinlenmek için ayaklarınızı neden uzatmıyorsunuz?’ diye sorduğumda cevaben ‘Tenha yerde veya mey-danda, Allah’a karşı edepli olmak evladır.’ dedi.” İmam Gazzâlî *Risâlet-i et-tefrika beyne’l-İslâm ve’z-zendeka* adlı kitabında der ki: “4 imamın her biri ilim, amel ve nihayet-i safay-ı batın ile sülûk ve mücâhadelere edip Allah’ın büyük dostları oldular. Sonra pek çok keramet göstererek en büyük makam olan kutbluğa ulaşarak hak kabul edildiklerinden mezheplerine bu kadar çok mümin girmiştir. Yoksa yararsız kimseye uymak imkansızdır. İmamı A’zam’ın insanî kemallığı ve büyük kerametlerinden dolayı meclislerine evliyalar hazır bulunurdu. İbrâhim Edhem, Dâvud-u Tâî, Ebû Mutî Belhî ve Abdullah b. Mübarek gibi... Kendisi ahabî kiramdan Abdullah b. Harâ**, Enes b. Mâlik, Câbir b. Abdullah, Abdullah b. Ebî Evfâ, Velîd b. Eşfa’ ve Aîşe bnt. Acz’a yetişmiştir. Bu yönden büyük müçtehitlerin en önde olanıdır. Bunların dışında pek çok

** Orjinal metinde “عبدالله بن حرا” şeklinde geçen sahabeden kimin kastedildiğini tespit edemedik. [sad.]

menâkıbı ve büyük kerametleri vardır. Ancak sözü fazla uzatmak istemediğinden bununla yetinildi.

2. II. Müçtehid Enes b. Mâlik'in Bazı Ahvalleri

İmam Mâlik, hicri 95 yılında dünyaya gelip 84 sene ömür sürdükten sonra hicri 179 tarihinde Medine’de vefat etmiştir. Kendi asrında yegâne devrân, ilim ve faziletliyle cihanın kabul ettiği, gönülden şeriatı takip eden, ilimde çeşitli dallara sahip biriydi. İmam Şafii’nin hocasıydı. Yaşı 82’ye ulaşip ihtiyarlaşınca layıkıyla meseleleri araştıramadığından her verdiği fetvayı İmam Şafii kontrol ederdi. Bazısını kabul eder bazısını da İmam Mâlik’e gönderip bu konuda ihtiyatlı davransın, derdi. Hatta rivayet edildiğine göre bir gün doğumu yakın hamile bir kadın vefat etti. Tabuta bulunduğu karnındaki çocuk hareket etmeye başlayınca İmam Mâlik’e müracaat ederek bu konuda fetva istediler. İmam Mâlik, “Çocuğuyla beraber defnedilsin.” şeklinde fetva verince İmam Şafii İmam Mâlik’in haberi olmaksızın cemaate yetişerek cenazenin sahiplerine hitaben “İmam Mâlik kadının karnının yarılarak çocuğun çıkarılmasını emretti.” dedi. Cenaze sahipleri de kabul edip çocuğu çıkardılar. Daha sonra çocuğu bir sütanneye verip büyüttüler. Çocuk 7 yaşına ulaştığında İmam Şafii onu yanına alıp kendisine Kur’an’ı öğretti. 10 kıraati de tamamladıktan sonra günün birinde çocuğu İmam Malik’in yanına götürüp 10 kıraat üzerine bir miktar Kur’an okuttu. Daha sonra İmam Mâlik’e hitaben, “Ey Müslümanların imamı! Bu çocuğun öldürülmesi için herhangi şer’i bir sebep olmaksızın fetva veren kimseye ne yapılması gerekir?” diye sordu. İmam Mâlik duruma uygun fetva vermesi üzerine İmam Şafii olayın gerçeğini anlattı. İmam Mâlik kendisine teşekkür edip “يا محمد انت شافعي”* diye lakap taktı.

3. III. Müçtehid İmam Şafii’nin Bazı Menkıbeleri

İmam Şafii, hicri 150 tarihinde dünyaya gelip 54 sene kadar ömür sürdükten sonra hicri 204 tarihinde vefat etmiştir. O ki, dinin ve şeriatın hizmetçisi,

* “Ey Muhammed! Sen Şafii’sin.” [sad.]

din ve milletin işlerini düzenleyen, esrar-ı ilahînin müftüsü, Mehde-i etvar-ı nâmütenah, vârisi ibn 'âm benî Şâfiî matlıbi hazretleri ki nebevî ağacın bir şubesi ve şecere-i mustafaviyenin meyvesidir. Akıl, feraset ve zekâ da yegâne; yiğitlik ve mertlikte cihanın kendisini övdüğü, kendi döneminin en efdali ve en alimiydi. Hatta Ahmed b. Hanbel ki zamanın imamı 300.000 hadisi ezbere bildiği meşhur olmakla beraber İmam Şafî'nin öğrencisi olup meclisinden ayrılmazdı. İnsanlar bu haline şaşırıp "Bu kadar fazilet ve kemâlât sahibi olmana rağmen ne için İmam Şafî'nin öğrencisi olmayı seçtin." şeklinde itirazda bulunduklarında İmam Ahmed cevaben "Bizim ezberimizde ne var ise İmam Şafî gizli manalarını ve sırlarını bilir. İmam Şafî güneş gibi olup ilminin nuruyla bütün insanlara ışık verdiği şüphe edilecek değildir. Bilal-ı Havvâs demiştir ki: "Hızır ile karşılaştığımda 'Şafî hakkında ne dersin?' dediğimde cevaben, "İmam Şafî 'evtâd'dandır." dedi. Muhyiddîn Arabî *Futûhât-ı Mekkiyye*'sinde olayın böyle gerçekleştiğini açıklamıştır. İmam Şafî demiştir ki: "Bir gece rüyamda Hz. Peygamber'i görünce bana, "Ey çocuk! Sen kimsin?" sorusuna cevaben "Ey Allah'ın Resulü! Senin ümmetinden bir acizim." dedim. "Bana yaklaş." diye emredince yanına gittiğimde ağzının yârından benim ağzıma ve dilime sürdü ve "Haydi git! Allah senin yâr ve yardımcın olsun." dedi. O sırada Hz. Ali'yi de gördüm. Parmağından bir yüzük çıkarıp benim parmağıma taktı. Bu sebepten bana Hz. Peygamber'in ve Ali'nin ilmi sirayet etti. Bu olay eserlerinde geçmektedir. Nitekim muteber bazı kitaplarda şöyle geçmektedir: Dönemin halifesi olan Harunreşid eşi Zübeyde ile tartıştığında Zübeyde "Ey cehennemlik kişi!" diye kendisine hitap edince "Eğer ben cehennemlik isem sende benden boş olasın." diyerek birbirlerinden ayrılmışlar. Ancak Harunreşid Zübeyde'yi çok sevdiğinden ayrılığına dayanamayıp bütün Bağdat alimlerini huzuruna getirtmiş. Konuyu ortaya atıp fetva isteyince "Harun'un cennetlik ya da cehennemlik olduğunu Allah'tan başka kimse bilemez." diyerek hiçbir cevaba güç yetiremediler. Bunun üzerine İmam Şafî öğrenci olmasına rağmen aralarından çıkıp "Bu soruya cevap veririm." deyince herkes şaşırıp "Bu kadar alimin cevap veremediği bir soruya

bu çocuk nasıl cevap verebilir? Mutlaka deli olmalıdır.” dediler. Ancak Harunreşid onların dediğine bakmayıp Şâfiî’yi yanına çağırarak “Sorumun cevabını ver bakalım.” dedi. Şâfiî Harunreşid’e hitaben, “Şu an ben sana değil, sen bana muhtaç olduğundan sen tahta oturup da benim ayakta kalmam uygun olmaz.” dedi. Bunun üzerine Harun tahtından inip Şâfiî’yi oturtunca Şâfiî, “Alimlerin yeri yüksek olur.” dedi. Daha sonra Harunreşid’e hitaben, “Ey müminlerin emiri! Öncelikle benim sana bir sorum vardır.” dedi. Harun, “Sorunuzu sorunuz.” deyince Şâfiî, “Herhangi bir engel bulunmadığı halde bir günah işlemek isteğiniz zaman Allah korkusundan dolayı o günahı işlemekten vazgeçtiğiniz oldu mu?” dedi. Cevaben Harunreşid, “Evet oldu.” demesi üzerine Şâfiî, “Ben senin cennet ehlinde olduğuna hükmettim.” dedi. Orda hazır bulunan alimler, “Hangi delile istinaden böyle bir hüküm veriyorsun?” dediler. Cevap olarak “وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ”¹³⁶ ayetiyle hüküm verdim.” dedi. Ki ayetin manası her kim bir günah işlemeye kasteder de kalbindeki Allah korkusundan nefisini o günden vazgeçirirse gerçekten cennet onun mekanıdır. Bunun üzerine mecliste hazır bulunan herkes onu tebrik etti ve “Çocuklukta böyle olan bir kimsenin büyüyünce ne büyük bir zat olacağı tahmin edilebilir.” dediler. Onun meşhur kerametlerinden biri, her sene Rum diyarından Harunreşid’e birçok mal gönderilirken bir sene söz konusu mallar gönderilmeyip dini konuda tartışma yapılmak üzere birkaç keşiş gönderilerek fasit iddialarınca Müslümanları ilzâm edip de bir daha mal göndermeyeceklermiş. Bunun üzerine Harunreşid Bağdat ulehasının Dicle Nehrinin kenarına toplanmalarını emretti. Ruhbanlar da orada toplanıp büyük bir cemiyet teşkil ettikten sonra Harunreşid İmam Şâfiî’e hitaben, “Bu keşişlere cevap vermek lazımdır.” deyince Şâfiî seccadesini Dicle’ye atıp üzerine oturduktan sonra “Bizimle tartışmak isteyenler buraya gelmelidir.” dedi. Bunun üzerine keşişler bu durumu görünce yanlarında bulunan 400 kişi ile Müslüman oldular. Bu haber Kayser-i Rum’a ulaşınca “Teşekkür ederim ki o

¹³⁶ Nâzi’ât 79/40-41.

adam bu diyara gelmemiş. Eğer gelseydi Rum'da zünnârî* kalmayıp cümlesi Müslüman olurdu." demiştir.

4. IV. Müçtehid Ahmed b. Hanbel'in Bazı Menkıbeleri

Ahmed b. Hanbel Bağdat'ta 164 yılında dünyaya gelip 77 sene kadar ömür sürdükten sonra ahirete irtihal etmiştir. O; zamanın kılıcı, yegâne verâ sahibi, imam-ı muhik Ahmed b. Hanbel'dir. Ki ehli sünnet şeyhi, din ve diyanet imamı, zühd ve riyazat sahibi, akıllı ve ferasetli ve dinin izzetinin korunması uğrunda şehitlik rütbesine nail olmuş büyük bir şahsiyettir. İlimde ve sanatta eli uzundu. Özellikle hadis ilminde ileri seviyedeydi. Öyle zühd ve takva sahibiydi ki kendisi Bağdat'ta oturuyor iken "Mü'minlerin emiri Hz. Ömer bu şehri gazilere vakfetmiştir." derdi. Ve bundan dolayı Bağdat'ın ekmeğini yemeyerek ta Musul taraflarından getirtip yedi. Bir defa Süfyan b. Utbe'den haber dinlemek için Mekke'ye gidip kendisiyle görüştü. Ertesi gün elbisesini çamaşırcıya yıkatmaya verdiğiinden hücresinde çıplak kalıp gidemedi. Süfyan b. Utbe, İmam Ahmed'in ne için gelmediğini anlamak için yanına birini gönderir. O zat durumu öğrenince, "Zaruri ihtiyaçlarını karşılamak için sana şu kadar altın vereyim." diye teklifte bulundu. İmam Ahmed'in kabul etmemesi üzerine ödünç olarak bir kat elbise vermeyi teklif etti ise de onu da kabul etmedi. Ancak o zat ısrar ederek "Bu işin çaresini bulmadıkça ben buradan gidemem." dedi. İmam Ahmed, "İşte ben bir kitap yazıyorum, tamamlanınca satıp ökçesinin yarısını fakirlere sadaka verir yarısıyla da elbise alırım." dedi.

Muteber kitaplarda beyan edilmiştir ki alçak Mutezile galip gelince Kur'ân'ın mahluk olduğunu söyletmek ve bunun üzerine fetvâ almak gibi batıl bir düşünceyle İmam Ahmed'i halifenin sarayına götürdüler. Halife dedikleri kişi kötü huylu bir hain olduğundan Ahmed b. Hanbel'in bu fikre asla

* Gayri müslimlerin dinî alâmetleri olarak takmakla yükümlü kılındıkları kuşak veya kemer. Bkz. Yusuf Şevki Yavuz, "Zünnar" *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Erişim 6 Mayıs 2021). [sad.]

meyletmeyeceğini anlayınca Allah'tan korkmaz, zalim, gaddar böyle bir ihtiyarı yere yatırıp tam 1000 kırbaç vurdurdu. Bununla da yetinmeyip ellerini ipe bağlatarak zindana attırdı. Bunun üzerine Mutezililer gaybta bir el görünüp İmam Ahmed'in ellerini çözdüğünü müşahade edince zindandan çıkartıp salıverdiler. Bu acıdan iyileşemeyip vefat etmiştir. Beyan edildiğine göre ölüm anı yaklaştığında mübarek elleriyle işaret ederken oğlu, "Ey kıymetli babam! Bu ne haldir?" diye sorunca İmam Ahmed, "Ey değerli oğlum! Bu vakit tehlikeli bir vakittir. Gaflet edilecek yer değildir. Hayır duasıyla meşgul ol. Zira sağımda ve solumda oturanın pirî şeytandır. Toprağı başına saçıp bana diyor ki; 'Ey Ahmed! Kendini benim hile ve tuzağımdan kurtardın.' Bende cevap olarak dedim ki; 'Yok, öyle değil bilakis bir nefes kalıncaya kadar tehlike mevcut olup güvence yoktur.'" dedi. Cenazesi kaldırıldığında nice kuşlar havada uçuşup onun tabutuna çarparak lisanı hâl ile ağlayıp matem tutarlardı. Ve o gün bu durumu müşahade eden 2000'i aşkın Hristiyan önderi naralar atarak zünnarlarını attılar ve İslâm'ı kabul edip kelime-i tevhidi zikrettiler.

Sonuç ve Meram: O dinin erkanları ve hizmetçileri 4 müçtehit imamın kısa da olsa menakıplarından bahsetmekle onların ne kadar kıymetli ve şerefli olduğu anlaşıldı. Dolayısıyla bir takım Rafızı bozuntusu afyon sersemeleri mutasavvıf cahillerinin batıl ayinlerine sataşılıp "İbadet diye yapmakta oldukları oyunlar 4 mezhebin dışındadır." denildiğinde güya fasit fikirlerince ehli sünnete cevap vermeye kalkışıp 4 imama dil uzatarak "Müçtehitler zahir ilimler ashabından olup bizim pirlerimiz gibi visâl mertebesine ulaşamadıklarından onlar bu sırlara vakıf değildirler." derler. Akli selim sahipleri nezdinde bu zırvalık ve saçmalıkların ve daha bunlara benzer afyon sersemliğinden kaynaklanan ahmakça ve rezilce sözlerin şeytanın ilkâları ve nefsin vesveseleri olduğu güneş gibi meydana çıkar. Bunlara benzer Abdal ve dervişlere şunu deriz ki; gerçekten tarikat piri olup da insan-ı kâmil mertebesine ulaşan evliyaların 4 mezhepten birine taklit ile girmeleri dini zaruretlerdendir. Böylece mezhep imamlarını takip ettiklerinden onlardan daha büyük olmaları hangi

yönden tasavvur edilebilir? Ve dahası kendilerinden daha küçük olanları nasıl taklit edebilirler. Bu eksik olan taklit ile nasıl insan-ı kâmil mertebesine ulaşılabilir. Allah akıl-ı selim ve düzgün bir fikir ihsan etsin. Ey din kardeşleri! İnsanın ancak kulluk için yaratıldığı malumunuzdur. Ve alemin yaratıcısına kulluk etmek da ancak ilim ile olup cehalet ile olamayacağı şüphe götürür şey değildir. İlmin faziletleri ile cehaletin rezilliklerini beyan etmek pek çok mukaddemat ve makâsıt üzerinde durmayı gerektirir. Acizane risalemizin hacmi buna yeterli olmadığından bu konular diğer kitaplara havale edilerek göz ardı edilmiştir. Yalnız şu uyarıda bulunmak isteriz ki ilmin nurundan yüz çevirip cehaletin karanlığını rehber edinerek kulluk etmek mümkün olsaydı kutsal kitapların gönderilmesine ve Hz. Adem'den Hz. Peygamber'e kadar 100.000'i aşkın peygamberin gönderilmesine ve onların Allah'ın kullarına din ve şeriatı öğretmek için canını feda etmelerine ne gerek kalırdı? Ve faydasız bir fiilin abes olması gerekmez miydi? Halbuki ilahî fiillerde abes bir fiilin gerçekleşmesinin imkânsız olduğu güneşten daha açıktır. Demek ki cehaleti izale ederek ilmin nuru ile aydınlanmaksızın nefsânî karanlıklardan kurtulup da ebedî saadete nâil olmanın kesinlikle mümkün olmayacağı aşikârdır. Bundan dolayı böyle sağlam ve esaslı olan İslâm şeriatından ayrılıp da cehalet ve delalet vadisinde kalarak öyle bir takım beyinsiz ve sersem herifleri taklitle İslâm'ın büyük şahsiyetlerine dil uzatmak ile saadet aramanın akıl kârı olmadığı acizane din kardeşlerimize uyarılıp güzel tesiri Allah'tan niyaz olunur.

”و منه الهداية و التوفيق“

”فنعم الهدى و نعم الرفيق“

* Başarı ve hidayet Allah'tandır. O ne güzel hidayete ulaştırın rehber ve ne güzel arkadaştır! [sad.]

الحمد لله المتّم للامور. والصلوة والسلام على سيدنا محمد مدى الدهور وعلى آله وأصحابه الذين هم شافعي يوم النشور.
ونعوذ بالله تعالى من الحساد الذين لا ينالون من المجالس الا المذمة والذل ومخالفة الأداب و لا من الله تعالى الا العذاب والعقاب.
وأقول متدللا ومتضرعا ربنا لا ترغ قلوبنا بعداذ هديتنا وهب لنا من لدنك رحمة. إنك انت الوهاب.*

Kitabın Bitiriliş Tarihi

“Mücerred lütfi Hakk ve avni Rabbânîdir İslâm’a,
Ki Seyfî hâmesinden daima makhur olur küffar,
Kitabım tığ-i mahad olmuştur ehli şirk ve ilhâda,
Zebân-ı ta’ne-i ehli hasetten sakla ya settâr!
Kulun Hâfız bu hizmetle ümid-i mağfiret eyler,
Ki hatem ve neşrine tarih muvafık geldi ‘Ya Gaffâr”

“Ya Gaffâr” lafz-ı şerifinin

huruf-u mektubesi

*ى , ا , غ , ف , ا , ر *

200 1 80 1000 1 10

”يكونى“

1292

* İşleri tamamlayan Allah’a hamdolsun. Dünyanın sonuna kadar salat ve selam efendimiz Muhammed, ailesi, ashabının -ki onlar diriliş günü şefaate edecekler-üzerine olsun. Ve bulundukları yerde zillet, yergi, edebe aykırılık ve Allah’tan da azap ve cezalandırma dışında başka bir şeye nail olamayan hasetçilerden Allah’a sığınırız. Ve boyun eğerek derim ki; Ey Rabbimiz! Hidayete ulaştırdıktan sonra bizim kalplerimizi kaydırma ve bize kendi katından rahmet bağışla. Şüphesiz ki sen çok bağışlayansın. [sad.]

م م

م

Mekteb-i Funûn Harbiyye-i Hazreti Şâhâne Matbasında basılmış ve çoğaltılmıştır.

ف 25 Şevval 1292